Τό σπίτι τοῦ παιδιοῦ

66

ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ

(ἡ Παιδόπολις)

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

ΕΠΙΣΗΜΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΕΡΑΝΟΥ
«ΠΡΟΝΟΙΑ ΒΟΡΕΙΩΝ ΕΠΑΡΧΙΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ»

Διευθύνεται ἀπὸ τριμελῆ Ἐπιτροπὴ Ἐντεταλμένων Κυριῶν ΠΒΕΕ.

ΓΡΑΦΕΙΑ: Ἡρώδου Ἀττικοῦ 9

ΑΘΗΝΑΙ, 16 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1952
ΕΤΟΣ Γ'. ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 66 (18)

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ:
Ὀργανισμῶν, Τραπεζῶν, Ἑταιρειῶν, Δήμων Δρ. 100.000
Κοινότητες καὶ Σχολεῖα .... » 50.000
Παιδιὰ Παιδοπόλεων καὶ συμμοριόπληκτα: 10.000 δρ. τὸ χρόνο. Ἄπορα παιδιά: Ἕνα χρόνο 15.000. Ἑξάμηνη 10.000. Τὰ εὔπορα. Ἕνα χρόνο: 25.000. Ἑξάμηνη 15.000.
Ἐξωτερικοῦ: Δολλάρια 10 ἢ Λίραι 4.

ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΔΡΧ. 2000

Ὑπεύθυνος Συντάξεως: ΑΓΓ. ΜΕΤΑΞΑΣ, Ἀντιφίλου 16 — Ἀθῆναι
Προϊστάμενος Τυπογραφείου: Φραγκ. Μαλατέστας, Μενελάου 9, Ἀθῆναι

Ὁ Γεώργιος Τσάλιος μὲ ἐρωτᾶ: 1) Ἀπὸ ποῦ παράγεται ἡ χλωροφύλλη. 2) Τί εἶναι ὁ ἀνθονόμος;

Ἀπάντηση: 1) Ἡ πράσινη χρωστικὴ οὐσία τῶν φυτῶν λέγεται χλωροφύλλη. Εἶναι ἀπαραίτητη γιὰ τὴ διατήρηση τοῦ φυτοῦ καὶ ἀναπτύσσεται μόνο στὸ φῶς. Ἐξαίρεση κάνουν μόνον οἱ πτερίδες (φτέρες) ποὺ μποροῦν νὰ πρασινίσουν καὶ στὸ σκοτάδι. Τὰ φυτὰ ποὺ στεροῦνται χλωροφύλλης ζοῦν σὰν παράσιτα ἢ σαπρόφυτα. Ἡ δημιουργία τῆς χλωροφύλλης στὰ φυτὰ εἶναι μιὰ ἀπὸ τὶς ἰδιότητες ποὺ ἔχουν τὰ φυτὰ νὰ ἀναπτύσσωνται.

2) Ὁ Ἀνθονόμος εἶναι μικρὸ ἔντομο τῆς οἰκογενείας τῶν λεγομένων ρυγχοφόρων. Ὁ ἀνθονόμος τῆς Μηλέας φαίνεται κατὰ τὸ Μάρτη ἢ τὸν Ἀπρίλη. Ἡ προνύμφη τοῦ ἀνθονόμου τρώγει τὰ ἄρρενα καὶ τὰ θήλεα μέρη τοῦ ἄνθους καὶ τὸ κάνει ἀτροφικό. Ὑπάρχει ἐπίσης ὁ ἀνθονόμος τῆς ἀχλαδιᾶς καὶ ὁ ἀνθονόμος τοῦ βάμβακος.

Ὁ Χρίστος Τριανταράκης μὲ ἐρωτᾶ: Γιατὶ ἡ τσουκνίδα ὅταν ἔρχεται σὲ ἐπαφὴ μὲ τὸ σῶμα μας μᾶς τσούζει;

Ἀπάντηση: Τσουκνίδα ἢ Τσικνίδα ἢ Κνίδη. Τὰ φύλλα τοῦ φυτοῦ αὐτοῦ ἔχουν λεπτὰς τρίχας ποὺ περιέχουν ἐρεθιστικὸ ὑγρό. Μόλις ἔλθουν σὲ ἐπαφὴ μὲ τὸ δέρμα οἱ τρίχες αὐτὲς τὸ κεντοῦν καὶ χύνουν σ' αὐτὸ τὸ ἐρεθιστικό τους ὑγρὸ ποὺ προκαλεῖ τὸν λεγόμενον κνισμὸν (τὸ ἀβάσταχτο αὐτὸ τσούξιμο).

Ὁ Σταυραετὸς τῆς Πίνδου μᾶς ρωτάει: 1) Τί χρησιμεύουν τὰ μουστάκια στοὺς ἄνδρες; Γιατὶ οἱ γυναῖκες δὲν ἔχουν μουστάκια. Ὑπάρχουν γυναῖκες ποὺ ἔχουν. 2) Τὸ φῶς ποὺ ἔχουν τ' ἀστέρια εἶναι δικό τους ἢ τὸ παίρνουν ἀπὸ τὸν ἥλιο! 3) Ἡ γῆ μας μήπως φαίνεται ἀπὸ τὰ ἄλλα ἀστέρια κι' αὐτὴ σὰν ἀστέρι μὲ φῶς;

Ἀπάντηση: 1) Τὸ τριχωτὸ τοῦ προσώπου τοῦ ἀνδρὸς ὀφείλεται σὲ ὡρισμένες ἐσωτερικὲς ἐκκρίσεις ποὺ ἔχουν οἱ ἄνδρες καὶ δὲν ἔχουν οἱ γυναῖκες. Γιατὶ ὁ Θεὸς ἔδωσε στοὺς ἄνδρες μουστάκια καὶ γένεια καὶ δὲν ἔδωσε στὶς γυναῖκες, εἶναι θέματα ποὺ ἀνάγονται κυρίως στὶς ἀνεξερεύνητες βουλές του. Πάντως γυναῖκες μὲ ἀνωμαλίες ἐκκρίσεων ἔχουν καὶ μουστάκια καὶ γένεια. Μ' αὐτὰ εἶναι σπανιώτατα φαινόμενα.

2) Ἐκτὸς ἀπὸ τοὺς ἐλαχίστους πλανῆτας τοῦ Ἡλιακοῦ συστήματος κανένα ἄλλο ἀπὸ τὰ ἀναρίθμητα ἀστέρια ποὺ βλέπουμε εἶναι ἑτερόφωτα. Καθένα ἀπὸ τὰ ἀστέρια αὐτὰ εἶναι κι' ἕνας ἥλιος πολὺ μεγαλείτερος ἀπὸ τὸ δικό μας. Ἔχει δηλαδὴ δικό του φῶς. Καὶ ἴσως γύρω του νὰ ὑπάρχη κόσμος πολὺ μεγαλείτερος ἀπὸ τὸ δικό μας. Ἡ γῆ μας μπροστὰ στὸ σύμπαν εἶναι σὰν μιὰ σταγόνα νεροῦ μέσα στὶς ἀπέραντες θάλασσες τοῦ πλανήτου μας.

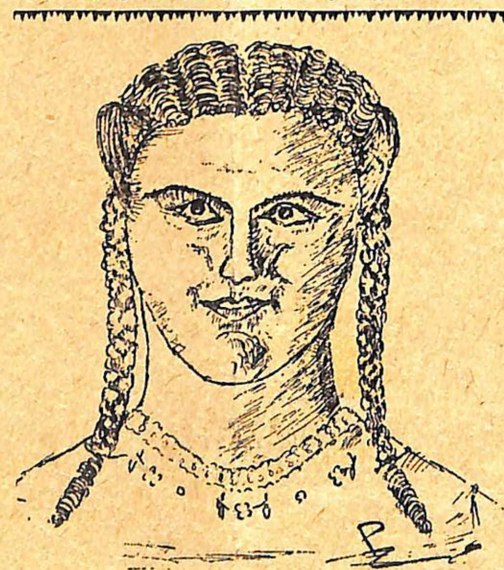
3) Ὄχι. Ἡ γῆ μας φαίνεται μὲ γυμνὸ μάτι ἀπὸ ἀρκετοὺς ἀπὸ τοὺς πλανῆτες. Ὄχι ὅμως καὶ ἀπὸ τὰ ἄλλα ἀστέρια. Τὸ φῶς τὸ δικό μας, ποὺ εἶναι ξένο,—τοῦ ἡλίου— εἶναι πολὺ ἀδύνατο γιὰ νὰ φθάση μέχρις ἐκεῖ, ἐὰν φυσικὰ ἦταν βολετὸ νὰ ὑπάρχη στοὺς φλεγόμενους αὐτοὺς ὄγκους μάτι γιὰ νὰ μᾶς δῆ μέσα στὸ ἀπέραντο κι' ἄπειρο χάος.

Ὁ Μενέλαος Σιῶμος μὲ ἐρωτᾶ: 1) Ποιὸς ἐφεῦρε τὸν ἀσύρματο; 2) Ποιὸς ἐφεῦρε τὸ ἀλεξικέραυνο; 3) Ποιὸς ἔφτιασε τὸν Κολοσσὸ τῆς Ρόδου;

Ἀπάντηση: 1) Τὸν ἀσύρματον τηλέγραφον ἐφεῦρε ὁ Μαρκόνι στὰ 1895. Ἀλλὰ πρὸ αὐτοῦ εἰργάσθησαν — καὶ μποροῦμε νὰ τοὺς ποῦμε προδρόμους τῆς ἀσυρμάτου τηλεγραφίας — ὁ Μάξουελ ποὺ ἄρχισε τὶς ἔρευνές του στὰ 1863, ὁ Γερμανὸς φυσικὸς Χέτς, ὁ Γάλλος φυσικὸς Βρανλὺ καὶ ὁ Ρῶσσος Ποπώφ.

2) Τὰ πρῶτα ἀλεξικέραυνα κατεσκευάσθησαν στὰ 1765 ὑπὸ τοῦ Βενιαμὶν Φραγκλίνου.

3) Ὁ Κολοσσὸς τῆς Ρόδου εἶναι ἔργον τοῦ ἐκ Λίνδου τῆς Ρόδου γλύπτου Χάρητος. Εἶχε ὕψος 32 μέτρων καὶ ἦτο χάλκινον.

ΠΡΟΣΩΠΟΓΡΑΦΙΑ
(Σκίτσο Ρυλαμὸρ)

Ὁ Γεώργιος Δ. Κούβελας (Πύλος) μὲ ἐρωτᾶ: 1) Τί εἶναι ρωμαντισμὸς καὶ γιατὶ σήμερα δὲν ἀκολουθεῖται; 2) Τί γνωρίζετε γιὰ τοὺς λογοτέχνες Πέτρο Χάρη, Τέλλον Ἄγραν, Μ. Καραγάτσην καὶ Ἀνδρέαν Καραντώνην; 3) Τί εἶναι ρωμάντζο, τί νουβέλλα καὶ τί διαφέρει ἀπὸ τὸ διήγημα; 4) Ὁ Μανώλης Καλομοίρης εἶναι ὁ πρωτοπόρος ἀπὸ τοὺς Ἕλληνες μουσουργούς;

Ἀπάντηση: 1) Ὁ ρωμαντισμὸς εἶναι κοσμοθεωρία ποὺ ἐκδηλώνεται κυρίως σὰν καλλιτεχνικὴ τεχνοτροπία. Κύρια χαρακτηριστικὰ τοῦ ρωμαντισμοῦ εἶναι ἡ ἀποθέωση τοῦ αἰσθήματος, ἡ ἀποφυγὴ κάθε ὀρθολογικῆς σκέψεως, ἡ θρησκευτικὴ μυστικοπάθεια καὶ ἡ ροπὴ πρὸς τὸ θαυμαστόν, τὸ ἡρωϊκόν, πρὸς τὸ πάθος καὶ τὴν περιπέτειαν. Ὁ ρωμαντισμὸς σήμερα δὲν εἶναι τῆς μόδας. Ἡ ἐποχή μας ἀντιμετωπίζει ρεαλιστικώτερα τὴν τέχνην.

2) Ὁ κ. Πέτρος Χάρης εἶναι ἕνας ἀπὸ τοὺς καλοὺς λογοτέχνες ἐκδότης καὶ διευθυντὴς τῆς «Νέας Ἑστίας». Τὸν θεωρῶ ἕνα ἀπὸ τοὺς καλλίτερους ἐργάτες τοῦ πνεύματος. Ὁ Τέλλος Ἄγρας ἦταν ἕνας ἀπὸ τοὺς πιὸ ἁγνοὺς νεοέλληνες ποιητές. Εἶναι δυστύχημα ποὺ τὸν ἔχασε ἡ ἑλληνικὴ ποίηση τόσο πρόωρα. Ὁ κ. Καραγάτσης ἔχει ἐπίσης γράψει ἀρκετὰ μυθιστορήματα, πολὺ ρεαλιστικά. Γενικῶς θεωρεῖται ἕνας ἀπὸ τοὺς ἀρίστους Ἕλληνες διηγηματογράφους. Ὁ Καραντώνης εἶναι ἐπίσης ἕνας ἄριστος λογοτέχνης μὲ πλούσια παραγωγή. Ἀξιοπρόσεχτο εἶναι τὸ κριτικό του ἔργο.

3) Ρωμάντζο καὶ μυθιστόρημα σημαίνουν πάνω κάτω τὸ ἴδιο πρᾶγμα. Ἂν θέλουμε νὰ τὰ ξεχωρίσουμε θὰ λέγαμε ρωμάντζο τὸ μυθιστόρημα ἐκεῖνο ποὺ ἔχει ἐρωτικὸ θέμα! Ἀλλὰ δὲν νομίζω πὼς μπορεῖ νὰ γίνη σοβαρὴ διάκρισις μεταξὺ τῶν δυὸ ἐκείνων. Νουβέλλα καὶ διήγημα εἶναι ἐπίσης ταυτόσημες ἔννοιες. Ἂν θέλαμε νὰ δώσουμε κάποια διάκριση τότε θὰ λέγαμε πὼς ἡ νουβέλλα βρίσκεται μεταξὺ τοῦ διηγήματος καὶ τοῦ μυθιστορήματος. Καὶ διήγημα εἶναι λογοτεχνικὴ ἀφήγηση πραγματικοῦ ἢ φανταστικοῦ γεγονότος μικροτέρας ἐκτάσεως καὶ ἁπλουστέρας πλοκῆς παρὰ τὸ μυθιστόρημα.

4) Πολὺ μὲ στενοχωροῦν τέτοιου εἴδους ἐρωτήσεις. Ἀλλὰ τέλος πάντων λέω εἰλικρινὰ τὴ γνώμη μου. Ὁ Μανώλης Καλομοίρης εἶναι ἕνας ἀπὸ τοὺς σπουδαίους Ἕλληνες μουσουργούς. Ἔχει προσφέρει πολλὰ στὴν ἑλληνικὴ μουσική. Μὰ φανταζόμαστε κι' ὁ ἴδιος δὲν θὰ δεχόταν τὸ χαρακτηρισμὸ τοῦ «πρωτοπόρου».

Ὁ Βασίλειος Σαράφης μὲ ἐρωτᾶ: Ποιὸ εἶναι τὸ μικρότερο νησὶ τοῦ Αἰγαίου Πελάγους;

Ἀπάντηση: Ὑπάρχουν πάρα πολλὰ μικρὰ νησιὰ ποὺ δὲν ἀναφέρονται στοὺς χάρτες οὔτε στὶς γεωγραφίες. Μ' αὐτὰ εἶναι μᾶλλον βράχοι. Πάντως ἀπὸ τὰ πιὸ μικρὰ νησιὰ τοῦ Αἰγαίου εἶναι ἡ Σαμιοπούλα ποὺ ἔχει ἔκταση μόλις 0,1 τετραγ. χιλιόμετρο. Στὰ ἄλλα του ἐρωτήματα ἔχω ἀπαντήσει.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ

Ὁ Ἀντωνάκης τὴν περασμένη ἑβδομάδα ἄφησε γειὰ στὰ τρία ξαδέλφια του, στὸν παπποῦ καὶ τοὺς ἄλλους συγγενεῖς του κι' ἔφυγε γιὰ τὴν Ἀθήνα. Ὁ παπποὺς τὸν συνώδευσε στὸ πιὸ κοντινὸ ἀεροδρόμιο καὶ τὸν παράδωσε στη συνοδό.

Ὁ πατέρας του, θὰ τὸν ἀντάμωνε σὲ μιὰ ὥρα στὸ Ἑλληνικό, τὸ μεγάλο ἀεροδρόμιο τῶν Ἀθηνῶν. Τὰ μάτια τοῦ παπποῦ, σὰν γύρισε τὸ βράδυ, ἦταν βουρκωμένα. Τὰ ἐγγόνια του, τὸν παρακολουθοῦσαν κι' αὐτὰ λυπημένα· τοὺς εἶχε στοιχίσει ὁ μισεμός;

—Ὁ χωρισμός, εἶπε ὁ παπποὺς ψιθυρίζοντας, ὁ χωρισμός. Αὐτὸς ὁ διαρκὴς καὶ ἀδιάκοπος ποὺ σουβλίζει τὶς καρδιὲς τῶν ἀνθρώπων...

—Ἀλήθεια παπού, γιατὶ οἱ ἄνθρωποι, οἱ ἀγαπημένοι, χωρίζουν κι' ὁ ἕνας ζῆ τόσο μακριὰ ἀπὸ τὸν ἄλλον!...

— Κι' ὁ χωρισμὸς εἶναι νόμος τῆς ζωῆς. Ἔτσι εἶναι... Δὲν μποροῦμε νὰ κάμουμε κι' ἀλλοιῶς. Οἱ ἀνάγκες μᾶς χωρίζουν· καὶ κάποτε μᾶς ἀποξενώνουν. Ἡ ξενητειὰ εἶναι πάντα ξελογιάστρα. Κι' ἐκείνη ποὺ πονεῖ πιὸ πολὺ εἶναι ἡ μάνα. Αὐτὴ νοιώθει περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλον τὸ χωρισμό. Ὑπάρχει κι' ἕνα λαϊκὸ ποίημα ποὺ ξεπροβοδίζει ἡ μάνα, τὸ παιδί της ποὺ φεύγει γιὰ τὴν ξενητειά!... Κάπου τὸ διάβασα. Ἴσως τὸ ἔχετε διαβάσει καὶ ἐσεῖς. Μὰ θὰ σᾶς τὸ ξαναπῶ.

Παιδί μου, πᾶς στὴν ξενητειὰ
καὶ μένω μοναχή μου!...
Σύρε, παιδί μου, στὸ καλὸ
σύρε καὶ στὴν εὐχή μου!

Τριαντάφυλλα ἡ στράτα σου
κρίνα σπαρμένοι οἱ δρόμοι
στὰ χέρια σου ν' ἀνθοβολοῦν
καὶ τὰ λιθάρια ἀκόμη!

Παιδί μου ἂν ἐμένανε
πάψης νὰ μὲ θυμᾶσαι
μὲ δίχως βαρυγκόμιση
συχωρεμένος νἆσαι.

Μὰ τὴν πατρίδα ἂν ἀρνηθῇς
ποὺ τὴ λατρεύουν ὅλοι
νἆναι ἡ ζωή σου ὅπου κι' ἂν πᾶς
ἀγκάθια καὶ τριβόλοι.

Καθὼς βλέπετε παιδιὰ μου ἡ ἑλληνίδα μάνα ὅλα τὰ συγχωρεῖ στὸ παιδί της ποὺ ξενητεύεται. Μὰ δὲν τοῦ συγχωρεῖ νὰ ξεχάση καὶ ν' ἀπαρνηθῇ τὴν πατρίδα του.

Ἄς ἀφήσουμε ὅμως τὸ χωρισμό. Ὁ Ἀντωνάκης τώρα εἶναι στὴν ἀγκαλιὰ τοῦ πατέρα του καὶ τῆς μαμᾶς του· καὶ θὰ τοὺς διηγεῖται τὶς ἐντυπώσεις του ἀπὸ τὸ χωριό μας· τὸ πατρικό του χωριό!

—Καὶ θὰ τοὺς λέει ὅλες τὶς ἱστορίες ποὺ ἄκουσε. Εἶμαι βέβαιος ὅτι θὰ διηγηθῇ στὸν πατέρα του ὅλη τὴ μυθολογία γιὰ τὸ Δία, εἶπε ὁ Γιῶργος.

— Χωρὶς ἄλλο, ἔκαμε ὁ παπποὺς.

— Μὰ τὸ κακὸ εἶναι πὼς δὲν ἔμαθε γιὰ τὸ Δία ὅλη τὴν ἱστορία.

— Μὰ δὲν ἔχω νὰ σᾶς πῶ καὶ πολλὰ ἀκόμη, παρατήρησε ὁ παπποὺς. Θὰ σᾶς πῶ μόνο πὼς οἱ ἀρχαῖοι ποιηταὶ καὶ ζωγράφοι φαντάστηκαν τὸ Δία.

—Ὡραῖα, εἶπαν καὶ τὰ τρία παιδιά...

Οἱ ἀρχαῖοι μας ποιηταί, ἄρχισε ὁ παπποὺς, ἐκθειάζουν τὸ Δία! Τὸν θέλουν ἕνα μεγάλο θεό, πατέρα καὶ τῶν θεῶν καὶ τῶν θνητῶν ποὺ τὰ διοικεῖ ὅλα κατὰ τὴν ἀπόλυτη θέλησή του. Ὁ Δίας ἀστράφτει· ὁ ἴδιος βροντάει, ὁ ἴδιος βρέχει· αὐτὸς κεραυνοβολεῖ. Αὐτὸς κρατάει στὰ χέρια του ὅλες τὶς ἐξουσίες... Ἀλλά...

—Ἀλλά; ρώτησαν τὰ παιδιὰ μὲ μιὰ φωνή.

—Ἀλλὰ τοῦ ἔβαλαν ἀπάνω ἀπὸ τὸ κεφάλι του μιὰ ἀνώτερη δύναμη, στὴν ὁποία καὶ ὁ Δίας ὑποτάσσεται. Τὴν Εἱμαρμένη.

— Καὶ τί ἦταν ἡ Εἱμαρμένη; παπποῦ ρώτησε ἡ Τασία.

—Ἡ Εἱμαρμένη ἦταν ἡ προσωποποίηση τῆς Ἀνωτάτης ἠθικῆς δυνάμεως ποὺ κανονίζει τὴν τύχη τῶν θεῶν καὶ τῶν ἀνθρώπων ὄχι τυφλά, ὅπως ἡ τύχη, ἀλλὰ μὲ κάποια λογικὴ καὶ συνέπεια. Μπροστὰ σ' αὐτὴ τὴν Ἀνωτάτη ἠθικὴ ἰδέα καὶ ὁ ἴδιος ὁ παντοδύναμος Ζεύς, χάνει τὴ δύναμή του καὶ ὑποκύπτει. Εἶναι μιὰ δύναμη ὑπερτάτη, ποὺ οἱ ἀρχαῖοι τὴν ἔχουν θεοποιήσει· εἶναι τὸ «γραφτὸ» τῶν ἀνθρώπων. Ἡ τύχη ἡ ἀναπότρεπτη.

Ὁ Δίας λοιπόν, κατὰ τοὺς ποιητὰς καθόταν σὲ ἐλεφάντινο θρόνο! Φοροῦσε πορφύρα καὶ διάδημα. Κρατοῦσε σκῆπτρο καὶ κεραυνό· καὶ εἶχε κρηπῖδας (παπούτσια) στὰ πόδια. Ἦταν ὄμορφος καὶ σοβαρός· εἶχε μεγαλοπρεπὲς πρόσωπο, μεγάλα φρύδια καὶ μακρυὰ γαλάζια μαλλιά! Κυάνεον χαίτην, ὅπως ἔλεγαν οἱ ἀρχαῖοι.

Τὴν συγκατάθεσή του γιὰ κάτι τὴν ἔδινε μόνο κατανεύων μὲ τὰ φρύδια του.

Ὅταν ὅμως ὁ Δίας πολεμοῦσε τὸ γλυκὸ πρόσωπό του ἔπαιρνε ὄψη ἄγρια, ὠργισμένη, καὶ φοβερή. Ἀντὶ γιὰ δόρυ κρατοῦσε τὸν κεραυνὸ καὶ ἀντὶ γιὰ θώρακα κρατοῦσε τὴν Αἰγίδα.

— Καὶ τί ἦταν ἡ Αἰγίδα παπού; ρώτησε ὁ Κωστάκης.

— Σᾶς τὸ εἶπα καὶ ἄλλοτε. Ἦταν ἡ ἀσπίδα τοῦ Δία ποὺ τὴν εἶχε φτιάσει ἀπὸ τὸ δέρμα τῆς Ἀμαλθείας καὶ εἶχε ἀπάνω κολλημένη τὴν κεφαλὴ τῆς Μέδουσας.

Στὶς εἰκόνες οἱ ζωγράφοι τὸν ἐζωγράφιζαν καθισμένον στὸν ἐλεφάντινο θρόνο. Φοροῦσε χρυσὸ διάδυμα ἢ στεφάνι ἀπὸ ἐλιά. Τὰ γένεια του ἦταν μέτρια. Τὸ σῶμα του ἦταν ἀπάνω ἀπὸ τὸν ὀμφαλὸ γυμνό! Στὸ δεξί του χέρι κρατοῦσε τὸν Κεραυνό, τὸν ὁποῖον ἔρριχνε στοὺς γίγαντες ποὺ ἦσαν πεσμένοι στὰ πόδια του. Στὸ ἀριστερὸ χέρι κρατοῦσε τὸ σκῆπτρο· κοντά του ἦταν ἡ Αἰγίδα. Ἀπὸ πάνω του πετοῦσε ὁ Ἀετὸς ποὺ κρατοῦσε στὰ νύχια του τὸ Γανυμήδη. Κι' αὐτὸς εἶχε στὸ χέρι του ποτήρι, σύμβολο, ἂς ποῦμε τοῦ οἰνοχόου τοῦ ὑπερτάτου Θεοῦ.

Πολλοὶ ἀκόμη ζωγράφιζαν τὸν Δία τριπρόσωπο. Εἶχε δηλαδὴ τρία πρόσωπα· τὸ ἕνα ἔβλεπε ἐμπρός, τὸ ἄλλο δεξιὰ καὶ τὸ ἄλλο ἀριστερά...

— Καὶ γιατὶ αὐτὴ ἡ τριπροσωπία, ρώτησε ὁ Γιῶργος. Ἐδῶ ὅταν λέμε ἕνα διπρόσωπο, εἶναι σὰν νὰ τὸν βρίζουμε...

—Ὄχι. Δὲν τὸν ἔκαναν τριπρόσωπο γιὰ νὰ τὸν μειώσουν. Ἴσα - ἴσα. Ἤθελαν νὰ ἐξάρουν τὴν παντεποπτική του ἱκανότητα.

— Καὶ γιατὶ τοῦ ἔβαναν τρία πρόσωπα ρώτησε τώρα ἡ Τασία.

—Ἤθελαν μ' αὐτὸ οἱ ζωγράφοι νὰ συμβολίσουν ὅτι ὁ Δίας παρακολουθοῦσε ὅσα γίνονταν στὸν οὐρανό, στὴ Γῆ καὶ στὸν Ἄδη. Ἀλλὰ δὲν ἦταν μόνο αὐτὸς ὁ συμβολισμός. Ἤθελαν μὲ τὴν τριπροσωπία νὰ ποῦν πὼς ὁ Δίας μὲ τὸ ἕνα πρόσωπο ἤξερε τὰ παρελθόντα, μὲ τὸ ἄλλο κατεῖχε τὰ παρόντα καὶ μὲ τὸ τρίτο μάντευε τὰ μέλλοντα.

Μά, πρέπει, νὰ σᾶς πῶ, εἶπε ὁ παπποὺς πὼς στὴν Κρήτη βρῆκαν ἕνα ἄγαλμα τοῦ Δία χωρὶς αὐτιά!

— Καὶ γιατὶ αὐτό; ρώτησε παραξενεμένος ὁ Κωστάκης.

— Καὶ αὐτὸ ἦταν παιδιά μου συμβολικὸ εἶπε ὁ παπποὺς. Ἔφτιασαν τὸν Δία χωρὶς αὐτιὰ γιατὶ ἤθελαν νὰ διακηρύξουν πὼς ὁ βασιλιὰς δὲν πρέπει νὰ ἀκούη τοὺς κόλακες. Πρέπει νὰ μένη κουφὸς μπροστά τους!...

— Πολὺ ἔξυπνο, εἶπε ὁ Γιῶργος.

— Καὶ ὅμως οἱ Σπαρτιᾶτες, ἐξακολούθησε ὁ παπποὺς, ζωγράφιζαν τὸ Δία μὲ πολλὰ αὐτιά!

— Καὶ γιατὶ αὐτό; ρώτησε τώρα ἡ Τασία.

— Γιατὶ οἱ Σπαρτιᾶτες ὑποστηρίζουν μ' αὐτὴ τὴ ζωγραφιά, πὼς ὁ Βασιλέας πρέπει ν' ἀκούη πολλοὺς γιὰ νὰ μπορεῖ νὰ βρίσκη τὴν ἀλήθεια!

—Καὶ γιατὶ ζωγράφιζαν τὸν ἀετὸ παποῦ δίπλα του, ρώτησε ὁ Κωστάκης.

—Μὰ καὶ μ' αὐτὸ οἱ ἀρχαῖοι ζωγράφοι ἤθελαν πολλὰ νὰ συμβολίσουν, ἀπάντησε ὁ παπποὺς. Τὸν ζωγράφισαν γιατὶ ὁ Δίας μεταμορφώθηκε πολλὲς φορὲς σὲ ἀετό ! Λένε ἀκόμη πὼς ὁ ἀετὸς γεννήθηκε τὴν ἴδια μέρα μὲ τὸν Δία καὶ ὅτι μάλιστα οἱ νύμφες ἔτρεφαν κι' αὐτὸν μαζὶ μὲ τὸ γιὸ τοῦ Κρόνου καὶ τῆς Ρέας. Ἀκόμα γιατὶ ὅπως ὁ Ἀετὸς εἶναι βασιλιὰς τῶν ὀρνέων, ἔτσι κι' ὁ Δίας ἦταν βασιλιὰς τῶν θεῶν καὶ τῶν ἀνθρώπων.

—Ἀλήθεια εἶπε διακόπτοντας ὁ Γιῶργος! Τί διαφορὰ μεταξὺ τῆς εἰδωλολατρικῆς θρησκείας τῶν ἀρχαίων καὶ τῆς Χριστιανικῆς τῆς δικῆς μας. Αὐτοὶ συμβολίζουν τὸ θεό τους μὲ τὸν ἀετό. Τὸ ἁρπακτικὸ αὐτὸ ὄρνιο. Ἐμεῖς συμβολίζουμε τὸ Θεάνθρωπο μὲ τὸ ἄκακο ἀρνί. Τὸν ἀμνὸν τὸν ἄμωμον!

—Ἔτσι εἶναι, εἶπε ὁ παπποὺς. Ἀλλὰ οἱ ἀρχαῖοι συμβόλιζαν μὲ τὸν ἀετὸ καὶ ἄλλες ἰδιότητες τοῦ Δία.

Ὁ Ἀριστοτέλης παιδιά μου, αὐτὴ ἡ μεγάλη πνευματικὴ φυσιογνωμία, αὐτὸς ὁ φωτεινότατος φάρος τοῦ ἑλληνικοῦ πνεύματος, ποὺ μὲ τὴν λάμψη του φωτίζει καὶ σήμερα τὴν ἀνθρωπότητα, γράφει πὼς ὁ ἀετὸς εἶναι ὄρνεο διορατικό, καὶ ὀξυδερκές. Βλέπει ἀνεμπόδιστα στὸν ἥλιο! Καὶ ἀναγκάζει καὶ τὰ ἀετόπουλα νὰ κοιτάζουν τὸν ἥλιο. Κι' ὅσοι μποροῦν καὶ ὑποφέρουν αὐτὸ τὸ κύτταγμα ἐκεῖνοι μόνον ἀναγνωρίζονται ὡς ἀετιδεῖς. Γιοὶ δηλαδὴ τοῦ ἀετοῦ. Οἱ ἄλλοι διώχνονται καὶ γίνονται ὕστερα ἁλιάετοι. Δηλαδὴ ἀετοὶ τῆς θάλασσας ποὺ τρέφονται μόνο μὲ ψάρια. Ἦταν λοιπὸν ὁ ἀετὸς σύμβολο. Ἕνα πραγματικὸ βασιλικὸ σύμβολο...

—Ποῦ τὸ χρησιμοποίησαν καὶ οἱ βασιλεῖς στὰ νεώτερα χρόνια, εἶπε ὁ Κωστάκης.

—Καὶ ὄχι μάλιστα μὲ ἕνα κεφάλι ἀλλὰ μὲ δυό, παρατήρησε ἡ Τασία!

—Καὶ μάλιστα, παρετήρησε ὁ παπποὺς, ὑπάρχει ὁ βασιλικὸς ἀετὸς ἢ Σταυραετὸς ποὺ γι' αὐτὸν ὑπάρχουν χίλιοι δυὸ θρῦλοι. Μὰ γι' αὐτοὺς θὰ σᾶς μιλήσω ἄλλη μέρα. Τώρα ἡ ὥρα εἶναι περασμένη· τὰ παιδιὰ πρέπει νὰ κοιμοῦνται νωρίς. Λοιπὸν ἐμπρός! Τὴν προσευχή σας καὶ ὕπνο.

Α. Κ. Μ.

Ο ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΜΑΣ
ΤΩΝ ΨΕΥΔΩΝΥΜΩΝ

Μέχρι 31 Αὐγούστου μοῦ ἔστειλαν ὑποψηφιότητες οἱ ψευδωνυμοῦχοι
ΤΥΧΕΡΟ 3
ΑΡΚΑΔΙ
ΚΑΛΟΚΑΡΔΟΣ
ΓΙΝΟΣ ΒΟΥΓΑΣ
ΦΡΟΥΡΟΣ ΤΗΣ ΕΙΡΗΝΗΣ
ΚΑΙ ΗΡΩΑΣ ΘΡΥΛΟΣ

Φοβοῦμαι ὅτι πολλοὶ δὲν πρόφθασαν νὰ ὑποβάλουν ὑποψηφιότητα. Γι' αὐτὸ παρατείνω τὴν προθεσμία ὑποβολῆς ὑποψηφιοτήτων μέχρι τὶς 7 Ὀκτωβρίου. Μόνο ὅσες ὑποψηφιότητες πάρω μέχρι τὴν ἡμέρα ἐκείνη θὰ λάβουν μέρος στὸ Διαγωνισμό. ὁ Ἀρχισυντάκτης

ΕΣΥ ΚΑΙ ΟΙ ΑΛΛΟΙ

‘Ο Θάνος μαθαίνει γιὰ τὴ Βουλὴ τῶν ‘Ελλήνων

— Εἴπαμε, ἄρχισε ἐκείνη τὴν ἡμέρα ὁ παποὺς τοῦ Θάνου, ὅτι μιὰ Πολιτεία πολιτισμένη καὶ δημοκρατική, κυβερνιέται πάντα σύμφωνα μὲ τὸ Νόμο. Δηλαδὴ μὲ τὸ σύνταγμα καὶ τοὺς νόμους τοῦ Κράτους.

— Οἱ νόμοι συμπληρώνουν τὸ Σύνταγμα, εἶπε σοβαρὰ ὁ Θάνος...

— Ναί. Αὐτὸ τόχεις καταλάβη. Ἀλλὰ γιὰ νὰ στὸ κάνω πιὸ λιανά, θὰ σοῦ πῶ ἕνα παράδειγμα. Θυμᾶσαι ὅταν ὁ πατέρας σου, ἡ μητέρα σου κι’ ἐγώ, φύγαμε γιὰ τὴν Πάτρα; Ὁ πατέρας σου σᾶς μάζεψε ὅλα τὰ παιδιά, καὶ σᾶς εἶπε.

— Τώρα ποὺ φεύγομε, ν’ ἀκοῦτε τὴν γιαγιά σας καὶ τὸν Θάνο ποὺ εἶναι ὁ μεγαλύτερος. Καὶ νὰ μελετᾶτε τὰ μαθήματά σας! Αὐτὸ ποὺ σᾶς εἶπε ὁ πατέρα σας, ἦταν τὰ ἄρθρα τοῦ Συντάγματος νὰ ποῦμε. Ὕστερα, κάθε φορὰ ποὺ σᾶς ἔλεγε ἡ γιαγιά σας νὰ κάνετε κάτι, αὐτὸ ποὺ σᾶς ἔλεγε, ἦταν ὁ νόμος. Ἡ γιαγιά σας, σᾶς κυβερνοῦσε στὸ κάθε τι, γιὰ τὸ φαΐ σας, γιὰ τὴ μελέτη σας, γιὰ τὴν ὥρα ποὺ θὰ παίζατε... Σᾶς ἔδινε πολλὲς προσταγές, καὶ πολλὲς συμβουλές. Τὸ ἴδιο καὶ οἱ νόμοι εἶναι πολλοὶ καὶ κανονίζουν μὲ λεπτομέρεια τὸ κάθε τι. Ὁ πατέρας σας ὅμως — τὸ Σύνταγμα — δὲν εἶχε ἀνάγκη νὰ σᾶς πῆ «ν’ ἀκοῦτε τὴν γιαγιά σας ὅταν θὰ σᾶς λέη τὸ καὶ τὸ καὶ τό». Ἦταν ἀρκετὸ ποὺ σᾶς εἶπε, νὰ τὴν ἀκοῦτε. Ἔδωσε στὴ γιαγιά σας μιὰ γενικὴ ἐξουσία καὶ σὲ σᾶς ἕνα γενικὸ χρέος. Ὥρισε πὼς ὅσο θὰ λείπαμε ἐμεῖς, ἐσεῖς ὅλα τὰ παιδιὰ θ’ ἀκούγατε τὴν γιαγιά σας, καὶ τὰ μικρότερα, ἐσένα ποὺ ἤσουν ὁ μεγαλύτερος. Τὸ ἴδιο καὶ γιὰ τὰ μαθήματά σας. Σᾶς εἶπε νὰ μελετᾶτε. Δὲν σᾶς εἶπε νὰ μελετᾶτε γεωγραφία, ἱστορία, ἀριθμητική, θρησκευτικά, κλπ. Τὸ Σύνταγμα εἶναι γενικό. Οἱ νόμοι ὡρίζουν τὶς λεπτομέρειες.

— Μοῦ φαίνεται πὼς μὲ τὸ παράδειγμα ποὺ μοῦ εἶπες, τὸ κατάλαβα πολὺ καλύτερα! εἶπε ὁ Θάνος. Ὅμως παπού, καθὼς καταλαβαίνω, ἐφόσον μιὰ Πολιτεία κυβερνιέται ἀπὸ τὸ Σύνταγμα καὶ τοὺς Νόμους, εἶναι πολὺ σπουδαῖο νὰ ξέρομε πῶς φτιάνουν τοὺς νόμους καὶ τὸ Σύνταγμα.

— Αὐτὰ τὰ φτιάνει ὁ ἴδιος ὁ λαός. Ὅπως ὅμως καταλαβαίνεις Θάνο μου, ὀχτὼ ἑκατομμύρια Ἕλληνες δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ μαζευτοῦν καὶ νὰ φτιάσουν νόμους...

Κατὰ τὴ γνώμη σου, τί εἶναι λογικὸ νὰ γίνη;

— Αὐτὰ τὰ ὀχτὼ ἑκατομμύρια οἱ Ἕλληνες, νὰ διαλέξουν ἀντιπροσώπους τοὺς καλύτερους, γιὰ νὰ φτιάνουν αὐτοὶ τοὺς νόμους.

— Αὐτὸ ἀκριβῶς γίνεται! Ὅμως μέσα σ’ αὐτὰ τὰ ὀχτὼ ἑκατομμύρια, ὅλοι δὲν ἔχουν τὸ χρειαζούμενο μυαλὸ γιὰ νὰ κρίνουν. Ἀνάμεσά τους, πολλοὶ εἶναι βρέφη, ἢ παιδιά, ἢ τρελλοί, ἢ ἐγκληματίες στὴν φυλακή. Τὸ Σύνταγμα λοιπὸν πρέπει νὰ ὡρίση καὶ ποιοὶ ἀπὸ τοὺς Ἕλληνες ἔχουν δικαίωμα νὰ διαλέξουν ἀντιπροσώπους. Τὸ ἄρθρο 66 τοῦ νέου Συντάγματος, λέει: «Ἡ Βουλὴ σύγκειται ἐκ βουλευτῶν, ἐκλεγομένων κατὰ νόμον ὑπὸ τῶν ἐχόντων τὸ δικαίωμα πρὸς τοῦτο πολιτῶν»...

Δηλαδή, γίνεται νόμος ὁ ὁποῖος ὡρίζει κάθε φορὰ ποιοὶ ἔχουν δικαίωμα νὰ ψηφίζουν— νὰ ἐκλέγουν δηλαδὴ τοὺς ἀντιπροσώπους τους. Συνήθως ψηφίζουν οἱ ἄρρενες πολῖτες ποὺ εἶχαν συμπληρώσει τὸ 21ο χρόνο τῆς ἡλικίας τους. Τὸ νέο Σύνταγμα ὡστόσο γράφει: «Νόμος δύναται νὰ ὁρίση τὰ τῆς ἀσκήσεως παρὰ τῶν γυναικῶν τοῦ δικαιώματος τοῦ ἐκλέγειν καὶ ἐκλέγεσθαι». Γιατὶ ἀπὸ τὶς ἐρχόμενες ἐκλογές, θ’ ἀρχίσουν νὰ ψηφίζουν καὶ οἱ γυναῖκες, ὅπως εἶναι σωστὸ καὶ δίκαιο, καὶ ὅπως γίνεται πιὰ σὲ ὅλα τὰ πολιτισμένα κράτη. Γι’ αὐτὸ τὸ ζήτημα — γιὰ τὴν ψῆφο δηλαδὴ τῶν γυναικῶν — θύμισέ μου νὰ σοῦ μιλήσω κάποτε ἰδιαίτερα. Ἔχω πολλὰ νὰ σοῦ πῶ γι’ αὐτό, σ’ ἐσένα ποὺ θὰ γίνης ὁ Ἕλληνας πολίτης τῆς αὐριανῆς γενιᾶς... Ὥστε τὸ Σύνταγμα ἀφήνει στὸ νόμο νὰ ὡρίση ποιοὶ ἔχουν δικαίωμα νὰ ψηφίζουν στὶς βουλευτικὲς ἐκλογές. Ἐπειδὴ ὅμως τὸ Σύνταγμα ὡρίζει ἐπίσης ὅτι οἱ βουλευτὲς ἐκλέγονται «διὰ καθολικῆς ψηφοφορίας», δηλαδὴ ἀπὸ ὅλους τοὺς πολίτες, ὁ νόμος δὲν ἔχει δικαίωμα ν’ ἀφαιρέση τὸ δικαίωμα νὰ ψηφίζουν, παρὰ μόνο στὰ παιδιὰ καὶ στοὺς ἐπικίνδυνους ἐγκληματίες. Καμμιὰ φορὰ ὅμως, κρίνει πὼς εἶναι πιὸ σκόπιμο νὰ μὴν ψηφίζουν καὶ οἱ στρατιῶτες.

— Κατάλαβα ποιοὶ ἔχουν δικαίωμα νὰ ψηφίζουν. Ποιοὶ ὅμως ἔχουν δικαίωμα νὰ εἶναι βουλευτὲς—δηλαδὴ ἀντιπρόσωποι τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ;

— Οἱ βουλευτές, δὲν εἶναι μόνον ἀντιπρόσωποι τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ, ἀλλὰ καὶ ὁλόκληρου τοῦ Ἔθνους. Γιατὶ λαὸς καὶ Ἔθνος εἶναι ἕνα, καὶ ἡ εὐημερία καὶ ἡ τιμὴ τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ, εἶναι εὐημερία καὶ τιμὴ ὁλόκληρου τοῦ Ἔθνους. Γι’ αὐτὸ καὶ τὸ ἄρθρο 67 τοῦ Συντάγματος, λέει ρητά: «Οἱ βουλευταὶ ἀντιπροσωπεύουν τὸ Ἔθνος καὶ οὐχὶ μόνον τὴν ἐκλογικὴν περιφέρειαν ἀπὸ τῆς ὁποίας ἐκλέγονται»... Ἄμποτε νὰ τὸ καταλάβαιναν καλὰ αὐτὸ Θάνο μου οἱ Ἕλληνες, νὰ τόβαζαν βαθειὰ μέσα στὸ νοῦ καὶ στὴν καρδιά τους... Νὰ καταλάβαιναν ὅτι ὁ βουλευτής, πρέπει νὰ ἔνη ἀδιάκοπη ἔγνοια καὶ φροντίδα του, τὸ καλὸ τοῦ Ἔθνους, τὸ καλὸ τοῦ συνόλου, τὸ καλὸ ὁλόκληρου τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ. Νὰ τὸν ἄφηναν αὐτοὶ ποὺ τὸν διάλεξαν, ποὺ τὸν ἐψήφισαν ἥσυχο, γιὰ ν’ ἀσχοληθῆ μὲ τὸ μεγάλο, τὸ μοναδικό του χρέος: νὰ βοηθήση εἰς τὸ νὰ δημιουργηθῆ ἕνα καλό, ἕνα τίμιο, ἕνα μὲ καλὲς ὑπηρεσίες Κράτος, ποὺ νὰ εἶναι «σεβαστὸ στοὺς φίλους του, καὶ τρομερὸ στοὺς ἐχθρούς του». Ἕνα Κράτος εὐεργετικὸ γιὰ τοὺς πολίτες του, δίκαιο, πολιτισμένο, ποὺ νὰ δουλεύη σὰν ρολόϊ. Ἀντὶ γι’ αὐτό, τί κάνουν οἱ συμπατριῶτες μας Θάνο μου; Ζητᾶν ὅλο μικρορουσφέτια ἀπὸ τὸν βουλευτή τους. Ἔκλεψε ὁ ἕνας τὴν κατσίκα τοῦ γείτονα; Ὁ βουλευτής του πρέπει νὰ τοῦ βρῆ δικηγόρο γιὰ νὰ τὸν ὑπερασπίση. Τελείωσε τὸ παιδί του τὸ δημοτικό; Ὁ βουλευτής του πρέπει νὰ φροντίση νὰ τὸ διορίση σὲ θέση. Ἀρρώστησε ἡ πεθερά του; Ὁ βουλευτής του πρέπει νὰ τὴν μπάση στὸ νοσοκομεῖο, θαρρεῖς καὶ τὰ νοσοκομεῖα χρειάζονται τὴν ἐπέμβαση τοῦ βουλευτὴ γιὰ νὰ δεχτοῦν τὸν φτωχόκοσμο ποὺ ἔχει ἀνάγκη! Κακὰ μυαλά, ἄσχημη νοοτροπία, ἐλεεινὴ καὶ ἀντιπατριωτική...

—Ἀμ γιατί τὸν βγάλαμε βουλευτή; λένε τὰ στουρνάρια. Θαρρεῖς καὶ τὸν ἔβγαλαν βουλευτὴ γιὰ νὰ τοὺς τελειώνη τὶς μικροδουλίτσες τους! Αὐτὸ Θάνο μου, αὐτὴ ἡ νοοτροπία, εἶναι μιὰ ἀληθινὴ κατάρα. Ἄμποτε, ἐσεῖς ἡ νέα γενιά, νὰ ζητᾶτε λόγο ἀπὸ τὸν ἀντιπρόσωπο ποὺ θὰ στείλετε νὰ μιλήση καὶ νὰ πράξη στ’ ὄνομα σας στὴν Ἀθήνα, γιὰ πράγματα σοβαρά, γιὰ πράγματα ποὺ ἀφοροῦν καὶ ἐνδιαφέρουν ὁλόκληρο τὸ Ἔθνος καὶ τὸν ἑλληνικὸ λαό, ἢ γιὰ μεγάλες κατηγορίες τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ.

— Καὶ τί χρειάζεται γιὰ νὰ βγῆ κανεὶς βουλευτής;

—Νὰ τὸν ψηφίσουν οἱ συμπολῖτες του! εἶπε χαμογελώντας ὁ παπούς.

— Καλά. Δὲν λέω αὐτὸ παπού. Θέλω νὰ πῶ: ποιὸς ἔχει δικαίωμα σύμφωνα μὲ τὸ νέο Σύνταγμα νὰ ἐκλεγῆ βουλευτής;

—Νὰ σοῦ τὸ διαβάσω ἀπὸ τὸ Σύνταγμα τὸ ἴδιο: «Ὅπως ἐκλεγεῖ τὶς βουλευτής, ἀπαιτεῖται νὰ εἶναι πολίτης Ἕλλην, ἔχων συμπεπληρωμένον (νὰ ἔχη κλείσει δηλαδὴ) τὸ εἰκοστὸν πέμπτον ἔτος, καὶ τὴν ἱκανότητα τοῦ ἐκλέγειν».

— Καταλαβαίνω. Νὰ εἶναι πολίτης Ἕλλην εἰκοσιπέντε χρόνων. Γιατί ὅμως «ἔχων τὴν ἱκανότητα τοῦ ἐκλέγειν;».

— Γιατί ἐκεῖνος ποὺ δὲν ἔχει δικαίωμα νὰ ψηφίση, πῶς θάχη δικαίωμα νὰ ζητήση νὰ τὸν ψηφίσουν οἱ ἄλλοι;

— Τί κουτὸς ποὺ εἶμαι. Μὰ βέβαια! Ἕνας ποὺ ἔχει καταδικαστῆ ἀπὸ τὰ δικαστήρια γιὰ ἀτιμωτικὴ πράξη, ἢ ἕνας τρελλός, πῶς μπορεῖ νὰ βάλη ὑποψηφιότητα γιὰ βουλευτής;

—Ὡστόσο ἐκτὸς ἀπ’ αὐτούς, καὶ ἄλλοι σύμφωνα μὲ τὸ νέο Σύνταγμα δὲν ἔχουν δικαίωμα νὰ ἀνακηρυχθοῦν ὑποψήφιοι βουλευτές.

Αὐτοὶ εἶναι: οἱ δημόσιοι ὑπάλληλοι ποὺ παίρνουν μισθὸ ἀπὸ τὸ Κράτος. Οἱ στρατιωτικοὶ ἐν ἐνεργείᾳ (ὄχι δηλαδὴ οἱ ἀπόστρατοι). Οἱ δήμαρχοι. Οἱ συμβολαιογράφοι. Οἱ ὑποθηκοφύλακες. Οἱ ὑπάλληλοι νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου (αὐτὸ θὰ σοῦ τὸ ἐξηγήσω ἄλλοτε τὶ σημαίνει). Αὐτοὶ ὅλοι, ἂν θέλουν νὰ ὑποβάλουν ὑποψηφιότητα γιὰ βουλευτές, πρέπει νὰ παραιτηθοῦν πρὶν ἀπὸ τὴ θέση τους. Κι’ ὅταν παραιτηθοῦν, ἔστω κι’ ἂν ἀποτύχουν στὶς ἐκλογές, δὲν ἔχουν δικαίωμα νὰ ξαναγυρίσουν στὴ θέση τους πρὶν περάση ἕνας χρόνος. Οἱ ἀξιωματικοὶ ὅμως ποὺ παραιτήθηκαν γιὰ νὰ γίνουν βουλευτές, δὲν ἔχουν πιὰ τὸ δικαίωμα νὰ ξαναγυρίσουν στὸν στρατό.

Ἐπίσης δὲν ἔχουν δικαίωμα νὰ παρουσιαστοῦν γιὰ βουλευτὲς σὲ περιφέρεια ποὺ ὑπηρέτησαν πάνω ἀπὸ ἔξη μῆνες τὰ δυὸ τελευταῖα χρόνια πρὶν ἀπὸ τὶς ἐκλογές, ἐκτὸς ἂν αὐτὴ ἡ περιφέρεια ἦταν ἡ πατρίδα τους.

— Καὶ γιατί αὐτό;

— Γιὰ νὰ εἶναι σίγουρο τὸ Κράτος πὼς δὲν ἔκαναν χατήρια στὸ διάστημα ποὺ ὑπηρετοῦσαν, γιὰ νὰ τάχουν καλὰ μὲ τοὺς κατοίκους, καὶ νὰ τοὺς βγάλουν αὐτοὶ βουλευτές.

Ὅσο γιὰ τοὺς δημόσιους ὑπαλλήλους, δὲν ἔχουν δικαίωμα νὰ παρουσιαστοῦν γιὰ βουλευτὲς στὴν περιφέρεια ποὺ ὑπηρέτησαν τὴν τελευταία τριετία πρὶν ἀπὸ τὶς ἐκλογές. Γιὰ τὸν ἴδιο λόγο κι’ αὐτοί. Ἀλλὰ μοῦ φαίνεται πὼς σοῦ εἶπα ἀρκετά. Καμμιὰ ἄλλη φορὰ θὰ συνεχίσωμε. Γιατὶ τὸ θέμα τῆς «ἐθνικῆς ἀντιπροσωπείας» ὅπως ὀνομάζουν τοὺς βουλευτὲς σὲ σύνολο, εἶναι πολὺ μεγάλο, πολὺ σοβαρὸ καὶ πολὺ σημαντικό, γιὰ ὅλους τοὺς Ἕλληνες πολίτες!

ΜΑΡΙΝΑ Κ.

ΜΕ ΤΗ ΔΑΔΑ ΚΑΙ ΤΟ ΣΠΑΘΙ

151 Σύμφωνα μὲ τὸ πατροπαράδοτο ἔθιμό τους, οἱ Πέρσες δὲν ξεκινοῦσαν γιὰ ἐκστρατεία, πρὶν ἀνατείλη ὁ ἥλιος. Στὴ σκηνὴ τοῦ Δαρείου, σὲ μέρος ποὺ νὰ φαίνεται ἀπὸ ὅλο τὸ στράτευμα, ἔλαμπε μιὰ εἰκόνα τοῦ ἥλιου, κλεισμένη μέσα σὲ κρύσταλλα.

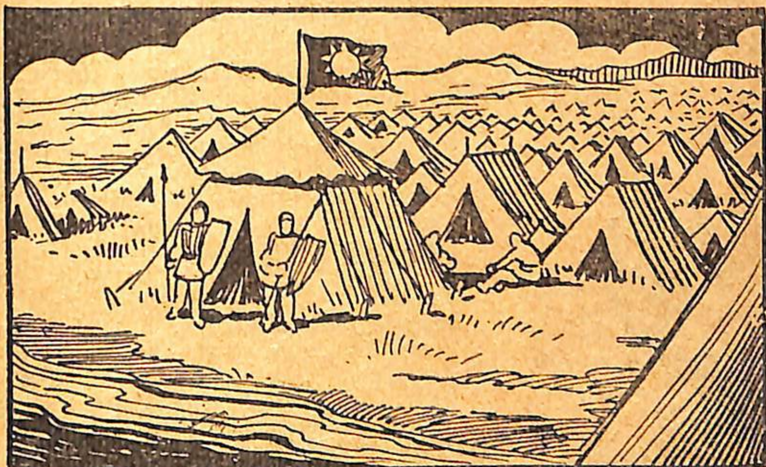
Ὅταν ἔγινε ἡ ἐκκίνηση, ἄνδρες προπομποὶ κρατοῦσαν ἀπάνω σὲ σκάρα ἀσημένια τὸ ἱερὸ καὶ αἰώνιο πῦρ... Δίπλα στὸ ἅγιο αὐτὸ σύμβολο περπατοῦσαν οἱ μάγοι ψάλλοντας τοὺς πατροπαράδοτους ὕμνους. Τοὺς μαγους ἀκολουθοῦσαν τρακόσοι ἑξῆντα νέοι, ντυμένοι μὲ πορφυρᾶ, ἴσοι στὸν ἀριθμὸ μὲ τὶς μέρες τοῦ χρόνου. Ἔπειτα ἄσπρα ἄλογα ἔσερναν ἕνα ἀμάξι κενὸ ἀφιερωμένο στὸ Δία.

152 Ὕστερα ἀκολουθοῦσε ἕνα ὑπέροχο ἄλογο ποὺ τὸ ἔλεγαν ἄλογο τοῦ Ἥλιου. Κατόπιν, δέκα ὀχήματα, καταστόλιστα μὲ χρυσάφι κι' ἀσῆμι. Ἀκολουθοῦσε τὸ ἱππικό, οἱ δέκα χιλιάδες Ἀθάνατοι, ὅπως ἔλεγαν τοὺς φρουροὺς τοῦ Δαρείου, οἱ συγγενεῖς τοῦ βασιλέως κι' οἱ Δορυφόροι του ποὺ κρατοῦσαν τὴ χρυσοποίκιλτη βασιλικὴ ἀλουργίδα.

Τέλος μεγαλόπρεπα καθισμένος στὸ ἅρμα του, ἔπαιρνε σειρὰ ὁ Δαρεῖος μὲ τὰ ἀγάλματα τῶν θεῶν δεξιὰ κι' ἀριστερά του.

Ἄλλες ἅμαξες ἔφερναν τὴ μητέρα καὶ τὴ γυναῖκα τοῦ Δαρείου κι' ἔφιππες γυναῖκες τὶς συνώδευαν τιμητικά.

153 Κι' ὅλοι λαμπροστόλιστοι, χρυσοφορεμένοι, βαρειοὶ ἀπὸ τὸ χρυσάφι καὶ τὴν ἀλαζονεία, λὲς καὶ πήγαιναν σὲ ἐπίδειξη κι' ὄχι σὲ πόλεμο.

Τελευταῖος ἦταν ὁ στρατὸς καὶ τὰ σκευοφόρα μὲ θησαυροὺς καὶ ζωοτροφίες. Ἑξακόσοι ἡμίονοι καὶ τρακόσες καμῆλας κουβαλοῦσαν τὰ πλούτη τοῦ βασιλιᾶ καὶ φρουρὰ ἰσχυρὴ ἀπὸ τοξότες τὰ προστάτευαν.

Σὰν ἔφτασαν στὴν Κιλικία, στρατοπέδευσαν γιὰ νὰ κλείσουν τὸ πέρασμα τοῦ Ἀλέξανδρου στὴν Ἰσσό.

154 Ὁλόχαρος ἦταν ὁ Δαρεῖος καθὼς ἐπιθεωροῦσε τ' ἀμέτρητα πλήθη τοῦ στρατοῦ του. Πέρσες, Μῆδοι, Ἀρμένιοι, Ὑρκανοὶ καὶ Ταποῦροι, Ἰνδοί, Σογδανοὶ καὶ Βακτριανοὶ ἀπ' τὴν Ἐρυθρὰ Θάλασσα ὡς τὴν Κασπία, ἔθνη ποὺ οὔτε κι' ὁ ἴδιος μποροῦσε νὰ ξεχωρίση μὲ τ' ὄνομά τους. Ἄλλοι περίφημοι καβαλλάρηδες, μὲ διπτέρυγες κι' ἀλαφρὲς ἀσπίδες κι' ἄλλοι πεζοὶ μὲ κοντάρια σκληρὰ ἀπὸ σίδερο ἢ χαλκὸ ἢ καὶ ξύλο, ποὺ τὄχαν σκληρύνει μὲ τὴ φωτιά. Τί καμάρι καὶ περηφάνεια. Τ' ἄνθος τῆς Ἀνατολῆς, ἔμπειρο σὲ ἔργα πολέμου περίμενε μόνο τὸ σύνθημα τοῦ Δαρείου γιὰ νὰ χτυπήσει τοὺς Μακεδόνας καὶ τὸ θρασύτατο βασιλιᾶ τους.

155 Ἔλαμπαν ἀπὸ τὴν πορφύρα καὶ τὸ χρυσάφι, ἄστραφταν τὰ ὅπλα τους κι' ὅποιος δὲν ἀντίκρυσε μὲ τὰ μάτια του κεῖνα τὰ πλούτη θᾶταν ἀδύνατο νὰ τὰ δῆ μὲ τὴ φαντασία...

Ἀντίκρυ ἦταν οἱ φάλαγγες τῶν ἐχθρῶν τους. Ἄντρες μὲ ἄντρες, ἅρματα μ' ἅρματα ἑνωμένα σὰν τοῖχος ἀπέραστος. Ἕνας τοὺς προστάζει κι' ἀκοῦνε σὰν ἕνας. Βλέπει τὶς δυὸ στρατιὲς ὁ Ἀλέξανδρος καὶ μὲ χείλη σφιγμένα βγάζει ἀπόφαση νὰ χτυπήση μὲ θάρρος.

Βλέπει ὄνειρα ὁ Δαρεῖος καὶ σκίζει τὸ γέλιο του τοὺς αἰθέρες. Φωνάζει τοὺς μάγους ποὺ τὰ ἐξηγοῦν ὅπως τοὺς συμφέρει.

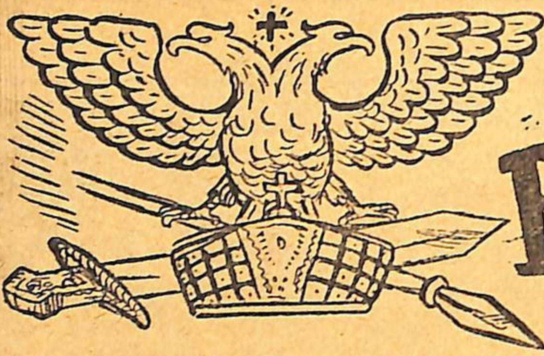
156 Εἶδε λέει στ' ὄνειρό του πὼς ὁ Μακεδόνας φοροῦσε τὴ δική του βασιλικὴ στολὴ καὶ περνοῦσε καβάλλα μέσ' ἀπ' τὸ περσικὸ στράτευμα, ὥσπου ἄξαφνα χάθηκε...

— Κακό, σκέφτηκαν οἱ μάγοι, θὰ πάρη τὴ θέση τοῦ βασιλιᾶ μας, θὰ γίνη κύριος τοῦ στρατοῦ του καὶ θὰ φορέση τὴν ἴδια του τὴ στολή.

Κι' ὅμως ἀλλοιώτικα τᾶπαν στὸ Δαρεῖο.

— Θέλησε νὰ σὲ φτάση, μεγάλε μας βασιλιᾶ, μὰ θ' ἀφανιστῆ καὶ θὰ σβύση, ὅπως τὸν εἶδες στὸν ὕπνο σου νὰ περνᾶ καὶ νὰ χάνεται πάνω στ' ἄτι του.

(Συνεχίζεται)

Τόν καιρό τοῦ ΒΟΥΛΓΑΡΟΚΤΟΝΟΥ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΗΣ ΠΗΝΕΛΟΠΗΣ ΔΕΛΤΑ

42ον.

Ὁ Νικήτας ἔκανε νόημα τοῦ βουβοῦ, καὶ μαζὶ ἀπομακρύνθηκαν, ἀφήνοντας τοὺς δυὸ φίλους μόνους στὸ ἔρημο ἐκεῖνο μέρος τοῦ στρατόπεδου.

— Σὲ νόμιζα φευγάτο, εἶπε στὸ τέλος ὁ Κωνσταντῖνος.

— Καὶ γι' αὐτὸ φανερώθηκες μὲ τὸ φῶς τῆς ἡμέρας; ἔκανε ὁ Μιχαήλ. Τώοντι, ἦταν νὰ φύγω εὐθύς, μὰ μὲ σταμάτησαν. Μοῦ εἶπαν πὼς ὁ Γίνος Βούγας ἔφερε νέα ποὺ ἄλλαξαν τὰ σχέδια τοῦ Αὐτοκράτορα. Ἔλαβα λοιπὸν διαταγὴ νὰ περιμένω. Καὶ γυρεύοντας τὸν Γίνο, νὰ μάθω γιὰ σένα, σὲ εἶδα ποὺ ἔβγαινες ἀπό... ἀπὸ τὴ βασιλικὴ σκηνή, πρόσθεσε μὲ κάποιο δισταγμό.

Βαριὰ ἔπεσε ἡ σιγὴ μεταξύ τους. Πρῶτος τὴν ἔκοψε ὁ Μιχαήλ.

— Καὶ τώρα ποὺ τελείωσε τὸ κρυφτὸ καὶ τὸ κυνηγητό, εἶπε, ἔλα στὴ σκηνή μου... Ἔχομε νὰ μιλήσομε.

— Φεύγω, Μιχαήλ, ἀποκρίθηκε ὁ Κωνσταντῖνος.

— Δὲ φεύγεις, εἶπε ἥσυχα μὰ ἀποφασιστικὰ ὁ Μιχαήλ. Σὲ περιμένει ὁ Αὐτοκράτορας γιὰ μιὰ τελετή, ὅπου ἡ παρουσία σου εἶναι ἀπαραίτητη. Ὅλα εἶναι ἕτοιμα, μόνο σένα περιμένουν.

Ὁ Κωνσταντῖνος ἔσφιξε τὸ χέρι τοῦ φίλου του.

— Ἡ τελετὴ δὲ θὰ γίνει, εἶπε σοβαρά. Φεύγω ἀμέσως.

Ὁ Μιχαὴλ ἀνορθώθηκε, ἔρριξε πίσω τὸ κεφάλι, τὰ μάτια του ἄστραψαν. Τὸ λιγνὸ λιωμένο του πρόσωπο ἄλλαξε, ἔλαμψε ἀπὸ τὴ φωτιὰ τῆς ψυχῆς του.

— Θὰ μείνεις, εἶπε δυνατά, καὶ ἡ τελετὴ θὰ γίνει. Τὸ ἀπαιτῶ τώρα.

— Τὸ ἀπαιτεῖς;

— Ναί, τὸ ἀπαιτῶ. Σὰν ἔκανες τὴ θυσία νὰ φύγεις, γιὰ νὰ μοῦ ἀφήσεις τὸ δρόμο ἐλεύθερο, εἶπε συγκρατώντας τὸ τράνταγμα τῆς φωνῆς του, ξέχασες μόνο ἕνα πράμα, Κωνσταντῖνε, πὼς ἐγὼ θυσίες δὲ δέχομαι.

—Μιχαήλ! φώναξε ὁ Κωνσταντῖνος.

Μὰ ὁ ἄλλος τὸν διέκοψε.

— Χωρὶς νὰ μὲ ρωτήσεις, εἶπε, μὲ ὑποχρέωσες ν' ἀνοίξω μαζί σου λογαριασμὸ εὐγνωμοσύνης ποὺ ἡ ζωή μου ὁλόκληρη δὲν μποροῦσε νὰ τὸν ξεπληρώσει. Ἔφυγες γιὰ νὰ πάρω ἐγὼ τὴν κόρη ποὺ ἀγαποῦσες, καὶ φαντάστηκες ἐσὺ ποὺ μὲ ξέρεις ἀπὸ μικρὸ παιδί, πὼς θὰ τὸ παραδεχούμουν, πὼς θὰ ἔπαιρνα τὴ θέση σου... τὸ φαντάστηκες! Κι' ἐκείνην... δὲν τὴ λυπήθηκες;

Βαριὰ ἀκούμπησε ὁ Κωνσταντῖνος τὰ δυό του χέρια στοὺς ὤμους τοῦ Μιχαήλ.

— Καὶ φαντάζεσαι ἐσύ, εἶπε, ἀργὰ προφέροντας κάθε συλλαβή, πὼς ξέροντας ὅτι τὴν κόρη αὐτὴ τὴν ἀγαπᾶς κι' ἐσύ, θὰ τὴν πάρω ποτέ;

Μὲ ἄτονη φωνὴ ἀποκρίθηκε ὁ Μιχαήλ:

— Τὴν ἀγαποῦσα... Δὲν τὴν ἀγαπῶ πιά.

— Δὲν εἶναι ἀλήθεια!

— Δὲν τὴν ἀγαπῶ πιά, ἐπανέλαβε πιὸ δυνατὰ ὁ Μιχαήλ. Ὁ πόνος, ἡ ντροπὴ τῆς θυσίας σου σκότωσαν τὴν ἀγάπη.

Ὁ Κωνσταντῖνος δὲν ἀποκρίθηκε ἀμέσως. Σιωπηλὰ ἀτένιζε τὸ ἀφανισμένο πρόσωπο τοῦ φίλου του.

— Θὰ ἤθελα τὰ λόγια σου νὰ τὰ πιστέψω, εἶπε στὸ τέλος. Μὰ εἶδα τὸν Εὐθύμιο... Γιατί πηγαίνεις στὸ μοναστήρι;

— Γιὰ νὰ γυρίσεις ἐσύ, εἶπε μὲ ὁρμὴ ὁ Μιχαήλ, γιὰ νὰ καταλάβεις τὴν

Βαρειὰ ἀκούμπησε ὁ Κωνσταντῖνος τὰ δυό του χέρια στοὺς ὤμους τοῦ Μιχαήλ.

τρέλα τῆς φυγῆς σου, νὰ νοιώσεις πὼς ἄδικα κατέστρεψες τὴ ζωή της, καὶ νὰ γυρίσεις πίσω, κοντά της!

Ὁ Κωνσταντῖνος χαμογέλασε.

— Ὅλο γιὰ κείνην μοῦ μιλᾶς, καὶ θέλεις νὰ μὲ πείσεις πὼς τὴν ξέχασες.

Ὁ Μιχαὴλ ἔσκυψε τὸ κεφάλι στὰ χέρια του.

—Ἐπιτέλους, πάρε το κι ἔτσι, εἶπε μὲ ἀπελπισία. Μὰ μὴ φύγεις πιά! Ἔστω! Ναί, γιὰ χατήρι της, μεῖνε, μεῖνε, μεῖνε!

Κάποιος ὑπασπιστὴς πλησίασε μ' ἕνα ἔγγραφο στὸ χέρι.

Ὁ Κωνσταντῖνος τὸν εἶδε, καὶ γιὰ ν' ἀφήσει καιρὸ στὸ φίλο του νὰ καταπονέσει τὴν ταραχή του, προχώρησε μερικὰ βήματα καὶ τὸν σταμάτησε.

— Τί τρέχει; ρώτησε.

— Διαταγὴ τοῦ στρατηγοῦ Εὐσταθίου Δαφνομήλη γιὰ τὸν κλεισουράρχη Μιχαὴλ Ἰγερινό, ἀποκρίθηκε ὁ ὑπασπιστής.

— Τοῦ τὸ παραδίνω ἐγώ, εἶπε ὁ Κωνσταντῖνος.

— Δὲν κάνει, ἀποκρίθηκε ὁ ὑπασπιστής. Πρέπει νὰ τὸ παραδώσω στὰ ἴδια τὰ χέρια τοῦ πατρίκιου Μιχαήλ.

— Δῶσ' το, εἶπε ὁ Μιχαὴλ σιμώνοντας.

Καὶ σὰν ἔφυγε ὁ ὑπασπιστής, ἔσπασε τὴ σφραγίδα, τὸ διάβασε καὶ τὸ ἔδωσε τοῦ φίλου του.

— Νὰ ἡ λύση, εἶπε ἥσυχα. Διάβασε τὸ ἔγγραφο.

Ἦταν διαταγὴ νὰ φύγει ἀμέσως, μὲ δέκα μόνο ὁπλίτες, νὰ περάσει ἀπὸ μέσα ἀπὸ τοὺς ἐχθρούς, ποὺ βαστοῦσαν τὰ στενὰ στὰ βόρεια, νὰ μαζέψει ὅλα τὰ ἑλληνικὰ σώματα ποὺ ἦταν σκορπισμένα ἐδῶ κι ἐκεῖ γιὰ νὰ κρατοῦν τὴν τάξη στὰ νεοκυριευμένα μέρη, καὶ μὲ κάθε θυσία νὰ ἐμποδίσει τὴν ὑποχώρηση τοῦ Βλαδισλάβ, ἂν αὐτὸς ζητοῦσε νὰ φύγει ἐμπρὸς στὸν Διογένη.

Ἡ ἀποστολὴ ἦταν μυστικὴ κι ἐπικίνδυνη. Κανένα ἔγγραφο δὲν ἔπρεπε νὰ κρατεῖ ὁ Μιχαὴλ γιὰ νὰ μὴν προδοθεῖ τὸ σχέδιο, ἂν τύχαινε κι ἔπεφτε στὰ χέρια τῶν ἐχθρῶν.

— Καὶ τώρα, εἶπε ὁ Μιχαήλ, ἔχε γειά, Κωνσταντῖνε. Ἐλπίζω πὼς δὲ θὰ γυρίσω. Μ' ἂν δὲ μὲ θελήσει ὁ Χάρος, στὸ μοναστήρι θ' ἀποτραβηχθῶ. Ὥστε μεῖνε σὺ ἐδῶ, εἶναι περιττὸ πιὰ νὰ φύγεις.

— Ὄχι, εἶπε ὁ Κωνσταντῖνος. Ἄλλη λύση σοῦ προτείνω. Δὲ θέλεις, λές, νὰ πάρεις ἐσὺ τὴν κόρη ποὺ καὶ οἱ δυὸ τὴν ἀγαποῦμε. Μὰ κι ἐγὼ τὴ θυσία σου δὲν τὴ δέχομαι. Ἀπὸ κεῖ ποὺ σὲ στέλνουν, μικρὴ εἶναι ἡ ἐλπίδα πὼς θὰ γυρίσεις ποτέ. Ἂν ὑποχωρήσει ὁ Βλαδισλάβ, θὰ πολεμήσει λυσσασμένα, καὶ οἱ δικές μας δυνάμεις εἶναι μικρὲς σ' ἐκεῖνα τὰ μέρη. Σοῦ προτείνω νὰ πᾶμε καὶ οἱ δυό, ὁ καθένας χωριστά, καὶ ἂν κατορθώσομε νὰ περάσομε, ἐκεῖ νὰ ἑνωθοῦμε. Μπορεῖ νὰ πέσομε καὶ οἱ δυό. Μπορεῖ ὅμως ὁ ἕνας ἀπὸ μᾶς νὰ ἐπιζήσει. Ἂς διαλέξει ὁ Χάρος μεταξύ μας.

Τὰ μάτια τοῦ Μιχαὴλ ἔλαμψαν.

— Καλά, εἶπε. Μὰ ἂν μείνεις ἐσύ, ὁρκίσου πὼς θὰ τὴν πάρεις.

—Ὁρκίζομαι, εἶπε ταραγμένα ὁ Κωνσταντῖνος. Ὁρκίσου καὶ σύ, Μιχαήλ.

Ὁ Μιχαὴλ χαμογέλασε.

—Ἂν μὲ θέλει... εἶπε, ὁρκίζομαι.

Ἔσμιξαν τὰ χέρια τους. Ἀπότομα ἅρπαξε ὁ Κωνσταντῖνος τὸν Μιχαὴλ

στὴν ἀγκαλιά του καὶ οἱ δυὸ φίλοι φιλήθηκαν μὲ τὴν ὁρμὴ τῆς παιδικῆς τους ἀγάπης.

Ἐπίσης ἀπότομα χωρίστηκαν, καὶ χωρὶς νὰ ρίξουν μιὰ ματιὰ πίσω, ὁ καθένας τράβηξε τὸ δρόμο του.

Ὁ Μιχαὴλ μπῆκε στὴ σκηνή του νὰ πάρει τὰ ὅπλα του.

Ὁ Κωνσταντῖνος σίμωσε τὸν Νικήτα ποὺ ἔστεκε παρακάτω μὲ τὸ βουβὸ δοῦλο.

— Νικήτα, εἶπε ὁ Κωνσταντῖνος, στεῖλε μου ἐδῶ τὰ δώδεκά μου παλικάρια ποὺ περιμένουν στὴν ἔξοδο τοῦ στρατόπεδου. Δὲ θέλω πιὰ νὰ περάσω ἀπὸ κεῖ.

Καὶ μὲ τὸ κεφάλι ἔδειξε πάλι κατὰ τὴ βασιλικὴ σκηνή.

— Φεύγεις; ρώτησε ὁ Νικήτας.

— Φεύγω.

— Μὲ τὸν Μιχαήλ;

— Ναί!

— Ἔχεις καμμιὰ παραγγελία... ἂν τύχει καὶ δὲ γυρίσεις; ρώτησε ὁ Νικήτας μὲ κάποιο χαλάρωμα στὴ φωνή.

—Ναί! ἀποκρίθηκε ὁ Κωνσταντῖνος.

Ἔβγαλε ἀπὸ τὸν κόρφο του ἕνα μικρὸ χρυσοδεμένο προσευχητάριο, τὸ ἄνοιξε στὴν πρώτη σελίδα, καὶ μὲ σταθερὸ χέρι ἔγραψε λίγες λέξεις. Ὕστερα τὸ τύλιξε σ' ἕνα μεταξωτὸ μαντίλι καὶ τὸ ἔδωσε τοῦ Νικήτα.

— Ὅταν μὲ δεῖς νεκρό, μὰ τότε μόνο, δῶσε τῆς το... εἶπε.

Ὁ Νικήτας τὸ πῆρε καὶ μιὰ στιγμὴ τὸ κράτησε στὸ χέρι μὲ τὰ μάτια στυλωμένα στὸ δεματάκι.

— Καὶ ἂν δὲ σὲ δῶ νεκρό; ρώτησε.

— Νὰ μὲ ζητήσεις καὶ νὰ μὲ βρεῖς.

— Πᾶς βόρεια;

— Ναί! — τοῦ ἔτεινε τὸ χέρι: Ἔχε γειά, Νικήτα.

Ὁ Νικήτας πῆρε τὸ χέρι του, τὸν ἔσυρε στὴν ἀγκαλιά του, τὸν φίλησε στὰ μαλλιὰ κι ἔφυγε.

Ὁ Κωνσταντῖνος ἔκανε νόημα τοῦ βουβοῦ, καὶ μαζὶ βγῆκαν ἀπὸ τὸ στρατόπεδο. Ἐκεῖ περίμεναν λίγη ὥρα ὥσπου ἀκούστηκαν τὰ ποδοβολητὰ τῶν ἀλόγων, καὶ οἱ δώδεκα ἄντρες ξεπρόβαλαν ἀπὸ τὴ γωνιὰ τοῦ δρόμου.

Ὁ Κωνσταντῖνος πήδησε στὸ μαῦρο ἄλογο ποὺ τοῦ ἔφερνε ἕνας, ὁ βουβὸς καβαλίκεψε ἄλλο, καὶ ὅλοι μαζὶ γύρισαν κατὰ τὰ βουνά.

Πολλὴ ὥρα πήγαινε ὁ Κωνσταντῖνος μὲ σκυφτὸ τὸ κεφάλι, χαμένος στὶς σκέψεις του. Πίσω ἀκολουθοῦσε ὁ πιστὸς δοῦλος καὶ τὰ δώδεκα παλικάρια, ὅλοι ἀπὸ τὸ δοξασμένο σῶμα τοῦ Γίνου Βούγα, καὶ ὡς τὴν ψυχὴ ἀφοσιωμένοι στὸν ἀρχηγό τους.

Ὁ ἥλιος ἦταν ἀκόμα ψηλά, καὶ στὰ σκεπὰ προχωροῦσαν, κάτω ἀπὸ τὰ δέντρα, ὅταν ἀπὸ μακριά, πέρα ἀπὸ μιὰ ρεματιά, ξεχώρισαν ἕνα σῶμα Βουλγάρων, ποὺ ἀκίνητοι καὶ ὁπλισμένοι περίμεναν, μισοκρυμμένοι μέσα στὰ πυκνὰ δέντρα.

Ὁ Κωνσταντῖνος σταμάτησε τὰ παλικάρια του, κατέβηκε ἀπὸ τὸ ἄλογο, καὶ γυρτὸς προχώρησε στὰ χαμόκλαδα ὡς τὴν ξεσκέπαστη πλαγιὰ τοῦ βουνοῦ ὅπου ξαπλώθηκε μπρούμυτα καὶ κοίταξε κάτω.

Οἱ Βούλγαροι ἦταν πολλοί. Ἐδῶ κι ἐκεῖ, ὅπου ἦταν πιὸ ἀραιὰ τὰ δέντρα, λόγχες καὶ περικεφαλαῖες γυάλιζαν.

Ὁ Κωνσταντῖνος σύρθηκε ὡς τὸ γύρισμα τοῦ βράχου, κι ἐκεῖ εἶδε πέντε - ἕξι Βουλγάρους ποὺ παραμόνευαν στὴν ἔξοδο τῆς κλεισούρας. Πῆγε παρακάτω, πότε κρυμμένος μὲς στὰ δέντρα, καὶ πότε πεσμένος χάμω, κατασκοπεύοντας τὰ μέρη ὁλόγυρα, καὶ ἀνακάλυψε ἄλλα δυὸ σώματα ποὺ μερμήγκιαζαν στὶς δυὸ πλαγιὲς τῆς ρεματιᾶς.

Ἀμφιβολία πιὰ δὲν εἶχε. Ἦταν ἐνέδρα.

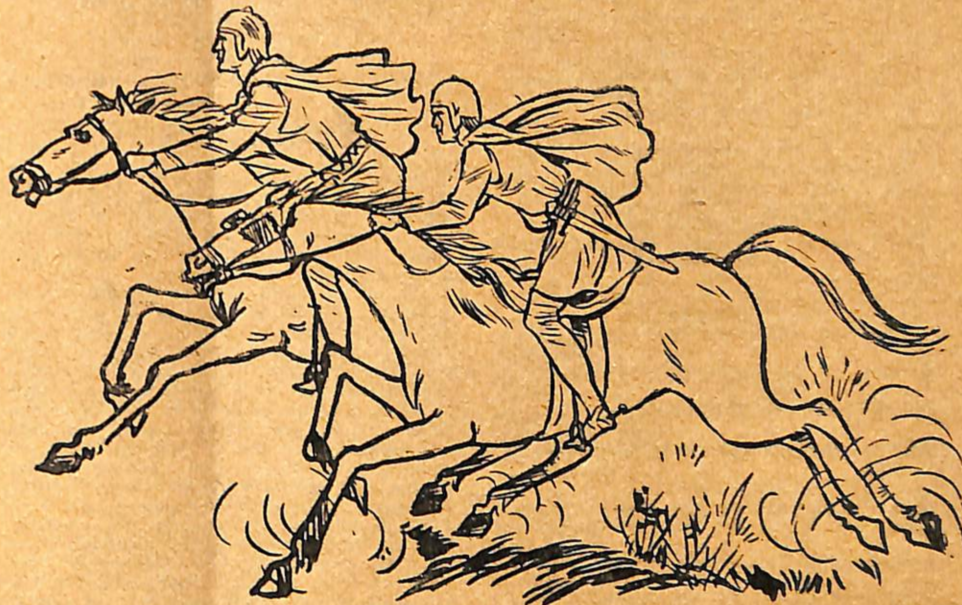
Μὰ γιὰ ποιὸν ἄραγε; Ὁ Διογένης δὲν εἶχε σκοπὸ νὰ περάσει ἀπὸ κεῖ...

Ἔξαφνα θυμήθηκε τὴν τελευταία μεγάλη καταστροφή, ὅπου ὁ Γονιτσιάτης καὶ ὁ Ὀρέστης εἶχαν χαθεῖ ἀπὸ τὰ δὲν τοὺς σταματοῦσε. Ἐμπρός! Ἐμπρός, γιὰ τὴ σωτηρία τοῦ στρατοῦ, καὶ πρῶτα ἀπ' ὅλα γιὰ τὴ σωτηρία τοῦ Γίνου Βούγα, ποὺ γι' αὐτὸν ὅλοι τους θὰ ρίχνουνταν στὴ φωτιά.

Μὰ τὸ ἕνα ἄλογο ἔξαφνα σκόνταψε, ξανασηκώθηκε, ἔκανε νὰ προχωρήσει, κι ἔπεσε σέρνοντας μαζὶ τὸν καβαλάρη.

—Τρέχα! Τρέχα! φώναξε ὁ πεσμένος στρατιώτης, βλέποντας τὸ σύντροφό του ποὺ γυρνοῦσε στὴ σέλα νὰ τὸν δεῖ.

Καὶ σὰ νὰ κατάλαβε τὸ ἄλογο, μὲ καινούρια ὁρμὴ ἔφυγε, πετάχτηκε, ἔ-

Μὲ ὅλη τὴν ταχύτητα τῶν ἀλόγων τους ἔτρεχαν πίσω οἱ ἀγγελιοφόροι.

μιὰ κατεργαριὰ τοῦ Ἰβάτζη, ποὺ εἶχε καταφέρει νὰ τοὺς βγάλει ἀπὸ τὸ δρόμο τους καὶ νὰ τοὺς τραβήξει σὲ μιὰ τέτοια ἐνέδρα.

Πολὺ ἀνήσυχος ξαναγύρισε στοὺς ἄντρες του, πήδησε στὸ ἄλογό του, καὶ μὲ τὰ παλικάρια του γύρισε πίσω, ἀποφασισμένος μὲ κάθε τρόπο νὰ βρεῖ τὸν Διογένη καὶ νὰ τὸν ἐμποδίσει νὰ πλησιάσει τὴ ρεματιά.

Εἶχαν κατέβει στὸ ριζὸ τοῦ βουνοῦ κι ἔστρεφαν κατὰ τὸν κάμπο, ὅταν ἄκουσαν σάλαγο μεγάλο, φωνὲς καὶ σιδεροχτυπήματα, ποδοβολητὸ καὶ ζητωκραυγές.

Ὁ Κωνσταντῖνος ὅρμησε μπροστὰ καὶ εἶδε ἕνα σῶμα βουλγάρικο ποὺ ἔφευγε μὲ μεγάλη ἀταξία κατὰ τὴ στενὴ ρεματιά, ἐνῶ πίσω, ζητωκραυγάζοντας, ἀκολουθοῦσαν οἱ Αὐτοκρατορικοί.

— Πίσω! Πίσω! ξεφώνισε ὁ Κωνσταντῖνος.

Μὰ στὸν πάταγο τῆς μάχης ἡ φωνή του χάθηκε.

Τότε γυρνώντας στοὺς δυὸ πρώτους στρατιῶτες του:

— Φύγετε! πρόσταξε. Τρέξτε πίσω, πεταχθεῖτε στὸ στρατόπεδο, φέρετε τὸν Αὔγουστο, εἰδεμὴ χάθηκε ὁ Διογένης!

Κι ἐνῶ στὰ τέσσερα γύριζαν οἱ δυὸ νέοι κατὰ τὴ Σέταινα, ὁ Κωνσταντῖνος καὶ τὰ λίγα του παλικάρια ὅρμησαν στὴ μάχη.

Μὲ ὅλη τὴν ταχύτητα τῶν ἀλόγων τους ἔτρεχαν πίσω οἱ ἀγγελιοφόροι. Χαμόδεντρα, χαντάκια, ποτάμια, τίποτρεξε, ἔφθασε, κι ἔπεσε νεκρὸ λίγα βήματα ἔξω ἀπὸ τὸ στρατόπεδο.

Ἀπὸ τὶς καλύβες τους, οἱ στρατιῶτες εἶχαν δεῖ τὸν καβαλάρη ποὺ ἔφθανε, διασχίζοντας τὸν ἀέρα μισοπλαγιασμένος στὸ λαιμὸ τοῦ ἀλόγου του, καὶ βγῆκαν περίεργοι, νὰ τὸν προαπαντήσουν. Καὶ σὰν ἔπεσε τὸ ἄλογο, ὅλοι ὅρμησαν νὰ πιάσουν τὸν ἄνθρωπο.

Μὰ μονομιᾶς ὁ νέος εἶχε σηκωθεῖ, κι ἔτρεξε κατὰ τὸ στρατόπεδο φωνάζοντας.

—Τὸν Αὔγουστο! Τὸν Αὔγουστο!..

Ὁ Αὐτοκράτορας ἑτοιμάζουνταν νὰ βγεῖ μὲ τοὺς ἀξιωματικούς του, νὰ ἐπιθεωρήσει τὸ στρατόπεδο, ὅταν ἄκουσε τὶς φωνές.

Παραμερίζοντας τοὺς ἀξιωματικούς, ποὺ ρίχνουνταν στὴν πόρτα τῆς σκηνῆς, βγῆκε πρῶτος.

Τὴν ἴδια ὥρα ὁ ἀγγελιοφόρος ἔφθασε τρεχάτος, μὲ τὰ χέρια τεντωμένα, κι ἔπεσε γονατιστὸς στὰ πόδια τοῦ Βασιλέα.

— Δέσποτα... φώναξε λαχανιασμένος, τρέξε... πρόφθασε... σῶσε τὸν Διογένη!...

— Τὸν Διογένη!... Ποῦ εἶναι; Ποῦ! ἀνέκραξε ὁ Αὐτοκράτορας.

—Ἔπεσε στὴν ἐνέδρα... στὴν ἐνέδρα τοῦ Βλαδισλάβ... στὴ ρεματιά...

Ὁ Βασιλέας τὸν ἅρπαξε ἀπὸ τὸ χέρι καὶ τὸν σήκωσε.

Ἕνα ἄλογο! φώναξε. Πάρε ἕνα ἄλογο καὶ ὁδήγα με!

(Ἡ συνέχεια στὸ ἄλλο φύλλο)

Τὰ παιδιὰ γράφουν

ΤΟ ΣΠΙΤΑΚΙ ΜΟΥ

Σπιτάκι μου ἀγαπημένο
σὲ νοστάλγησα καϋμένο
θέλω νἄρθω ἐκεῖ κοντά σου
γιὰ νὰ δῶ τὰ ἐρείπιά σου.

Σπιτάκι μου ἀγαπημένο
τώρα θἆσαι ρημαγμένο
κι' ἂν ἐγὼ στὰ ξένα μένω
εἶμαι πάντα λυπημένο.

Σπιτάκι μου ἀγαπημένο
θἆσαι πιὰ κατεστραμένο
ἀπ' τ' ἀντάρτικα τὰ χέρια
καὶ τῶν σλάβων τὰ μαχαίρια.

ΖΩΗ ΧΑΒΕΛΟΥΔΗ
(Μαθήτρια τῆς β΄ τάξεως δημοτικοῦ, Παιδόπολη Λαρίσης)

ΕΛΛΑΔΑ

Τ' ἄφραστα κάλλη τ' οὐρανοῦ τὰ μάγια τῆς (θαλάσσης,
ὁ νοῦς, π' ἀλάργεψεν ξανά, ποθοπλανεύτρα (χωρα,
σμίγουν μαζὶ καὶ Σ' ἀνυμνοῦν, μὲ τσ' ὀμορ- (φιὲς τῆς πλάσης,
Σέ, τὴν γεννήτρα τοῦ φωτός, τὴν γῆ τὴ δα- (φνοφόρα:...

Πόσο ἡ ψυχή μου λαχταρᾶ, μητέρα ἀθανάτων,
λίκνο, κοιτίδα ἀρετῶν, μὲ τοῦ Χριστοῦ τὴν (πίστη
μὲς τῶν παιδιῶν σου τὶς καρδιὲς νᾶμα Σὺ (τῶν θαμάτων,
νὰ σὲ θωρῆ πάντοτε κεῖ, τῶν πρώτων ὡς «Καλ- (λίστη»!.

ΗΡΩΑΣ ΘΡΥΛΟΣ
(Γυμν. Ἐδέσσης)

ΕΙΠΕ...

Τίς δ' οἶδεν εἰ ζῆν τουθ' ὃ κέκληται θανεῖν
τὸ ζῆν δὲ θνήσκων ἐστί;

Εὐριπίδης

Τί λοιπόν; Τῆς ζωῆς μας τὸ σύνορο
θὰ τὸ δείχνη ἕνα ὀρθὸ κυπαρίσσι;
Κι' ἀπ' ὅ,τι εἴδαμε, ἀκούσαμε, ἀγγίξαμε
τάφου γῆ θὰ μᾶς ἔχη χωρίση;

Κάτι ἀνέγκιχτο, ἀνήκουστο, ἀθώρητο
μήπως κάτω ἀπ' τὸν τάφο ἀνθίζει,
κι' ὅ,τι μέσα μας κρύβεται ἀγνώριστο
μήπως πέρ' ἀπ' τὸν θάνατο ἀρχίζει;

Ἡ ψυχὴ ταξιδεύτρα μέσ' τ' Ἄπειρο
σταλαμίδα νεροῦ μήπως μοιάζη,
ποὺ ἀνεβαίνει στὰ νέφη ἀπ' τὰ πέλαγα
κι' ἀπ' τὰ νέφη στοὺς κάμπους σταλάζει;
Τῆς ζωῆς μας ὁ κόσμος τελειώνει;
Τίποτ' ἄλλο; Στερνό μας ἀπόρριμμα
τὸ κορμὶ ποὺ σκορπιέται καὶ λυώνει;

Μήπως ὅ,τι θαρροῦμε βασίλεμα
γλυκοχάραμα αὐγῆς εἶναι πέρα,
κι' ἀντὶ νἄρθη μιὰ νύχτα ἀξημέρωτη
ξημερώνει μι' ἀβράδυαστη μέρα;

Μήπως εἶν' ἡ ἀλήθεια στὸ θάνατο
κι' ἡ ζωὴ μήπως κρύβει τὴν πλάνη;
Ὅ,τι λέμε πὼς ζῆ μήπως πέθανε
κι' εἶν' ἀναθάνατο ὅ,τι ἔχει πεθάνει;

(Ἐκ τῆς συλλογῆς «Εἶπε»)

ΗΛΙΑΣ Δ. ΧΡΙΣΤΟΥ
(Μαθ. Ε΄ τάξ. Γυμν. Ναυπλίου)

ΤΟ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ

Μᾶς ἦρθε πάλι τὸ καλοκαῖρι,
χαρὰ Θεοῦ σ' ὅλη τὴ γῆ.
Μᾶς ἦρθε πάλι τὸ καλοκαῖρι,
σὰ τὸ γλυκόπνοο τοῦ Μάη ἀγέρι
σκορπῶντας γύρω του χάρη πολλή.

Φεύγουν καὶ πᾶνε, μικροὶ μεγάλοι
στὶς ἐξοχὲς καὶ στὰ βουνά.
Φεύγουν καὶ πᾶνε, μικροὶ μεγάλοι
γιὰ ν' ἀπολαύσουν τὰ μύρια κάλλη
αὐτῆς τῆς φύσης — ὄνειρ' ἀγνά —.

Μᾶς ἦρθε πάλι τὸ καλοκαῖρι,
πέρα στ' ἀμπέλια γροικᾶς φωνές.
Μᾶς ἦρθε πάλι τὸ καλοκαῖρι,
φροῦτ', ὀμορφιές, σὰ θεῖο χέρι
σκόρπισε πάλι, ὦ νέοι, νιές.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Δ. ΚΟΥΒΕΛΑΣ
(Φοινικοῦς - Πυλίας)

ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΠΟΥ ΓΕΝΝΗΘΗΚΑ

Καθισμένος στὸ παράθυρο κοιτάζω τὸν μελαγχολικο καιρὸ και τις πρῶτες φθινοπωρινες σταγονες, αφηνοντας τον νου μου να πλανηθη στα περασμενα ευτυχισμενα χρονια, τοτε που ἤμουν στο πατρικο μου σπιτι, το σπιτακι ποὺ γεννηθηκα.

Και να! Γίνονται ὅλα ξανὰ ζωντανὰ στὴ θύμηση μου. Βλεπω με τα ματια τῆς φαντασιας το ομορφο γραφικο σπιτακι τριγυρισμενο απὸ τον κηπο, πνιγμενο στα δροσερα λουλουδια. Με συγκινηση ανεβαίνω τα λιγα σκαλοπατια τα πνιγμενα απ' το αγιοκλημα και την περικοκλαδα, ανοιγω την πορτα και βρισκομαι στὸ απλο σπιτακι μου. Βλεπω απὸ τὸ παραθυρο της κουζινας, τη μεγαλη αὐλη. Νά! η βερυκοκιὰ και ἡ μουργια, που χιλιαδες φορες σκαρφαλωνα σα γατα πάνω. Να! η κυδωνιὰ που τοσες φορες εκανα την κούνια μου. Να! ἡ τριανταφυλλια, το στολισμα τοῦ σπιτιοῦ, ποὺ σαν νυφουλα ἦταν με τα καταλευκα ροδα της. Να! στο βαθος οἱ κοττες και το σπιτακι τοῦ Ντικ, λιγο πιο περα βλεπω τον παπού μου! Νατος! Κατι σκαλιζει! Τον βλεπω καθαρα! Τρεχω κοντα του τρελλὸς ἀπὸ χαρα, ἕτοιμος νὰ τον αγκαλιασω με τ' ανοιχτα μου χερια: «Παπούλη, παπουληηηη! τί κανεις αὐτου, τὰ μαρουλακια σκαλιζεις;» «Ναι!, κορουλα μου». Μ' αὐτες τις δυο τρυφερες λεξουλες τις τόσο γλυκειές, ποὺ — αλλοιμονο! — ποτὲ ξανὰ δεν θ' ακουσω, ξυπνω απὸ τὴν ὀνειροπολησή μου καὶ σκεπτομαι την πραγματικότητα.

Αλησεια, πόσο ἔχουν ἀλλάξει ὅλα! Τίποτα δὲ μενει τὸ ἴδιο. «Κοσμος ἄστατος καὶ σφαῖρα γυρολογα»! Ποιος φανταζοταν πὼς σ' ενα χρόνο δεν θὰ ὑπῆρχε ὁ αγαθος παπουλης, πὼς θα βρισκόμουν μακρυὰ ἀπ' τ' ἀγαπημενο σπιτακι που ειδα τις πρῶτες χρυσες ακτινες τοῦ ἥλιου κι' ἔκανα τα πρῶτα βηματα! Καφτὰ δάκρυα στάζουν ἀπὸ τα ματια μου μαζὶ μὲ τὶς σταγόνες τοῦ φθινοπώρου καὶ ἴσως γίνουν κι' αὐτὰ σταγόνες τῆς βροχῆς κι' εὐλαβικὰ ποτίσουν τὰ λίγα ἀγριολουλουδα τοῦ τάφου ποὺ ἀναπαύεται ὁ χρυσὸς παπούς!...

ΑΓΩΝΙΣΤΡΙΑ

Ο ΦΙΛΟΣ ΜΟΥ

Ἔχω ἕναν χαριτωμένο καὶ πάντα χαρούμενο φίλο. Εἴμαστε ἀχώριστοι. Μαζὶ παίζομε, μαζὶ γελοῦμε, μαζὶ τραγουδοῦμε. Μαζὶ κάνομε τσουλίθρες στὸ πάρκο, μαζὶ σκαρφαλώνομε στὰ δέντρα, μαζὶ φτιάχνομε πηγαδακια στὴν ἀμμουδιά. Παντοῦ μαζί. Τὸν ἀγαπῶ πολύ, μὰ κι' αὐτὸς μ' ἀγαπᾶ, τόσο πολὺ ποὺ καὶ τὴ νύχτα ἀκόμη, ὅταν ἐγὼ κοιμᾶμαι αὐτὸς κάθεται στὸ προσκεφάλι μου καὶ μὲ φυλάει, μὲ νανουρίζει, μὲ φέρνει σὲ ὀνειρεμένους κήπους γεμάτους ἀπὸ γιασεμιὰ κι' ἄλικα τριαντάφυλλα.

Τὸ πρωῒ ποὺ θὰ ξυπνήσω μ' αὐτὸν θὰ πρωτομιλήσω. Πόσο ὄμορφες ἱστοριοῦλες μοῦ λέει σιμὰ στὴ θάλασσα τὰ βραδάκια! Μοῦ μιλάει γιὰ κάποιον ἄμυαλο Ἀδάμ, γιὰ κάποιον καλόκαρδο Ἰωσήφ, γιὰ ἕνα τραγουδιστὴ Δαβίδ, γιὰ κάποια ἁγνὴ κοπέλλα Μαρία...

Πόσο ὄμορφα, πόσο γλυκὰ κυλάει ἡ ζωή μου κοντά του!!...

Καμμιὰ φορὰ ὅμως τὴν εὐτυχία μου αὐτὴ ἔρχεται νὰ σκιάση κάποιο σύννεφο ποὺ ξεσπᾶ καὶ μὲ ραντίζει μὲ σταγόνες πόνου καὶ ὀδύνης. Κι' ὅταν τίποτα δὲν μπορεῖ νὰ σβύση τὸν πόνο μου ἔρχεται αὐτός, στέκεται μπρός μου καὶ μοῦ χαμογελᾶ. Κι' ἐνῶ τὸν κοιτάζω πονεμένα χωρὶς κἂν νὰ τὸ καταλάβω ἀλλάζει ἡ μορφή του. Παίρνει μιὰ στάση παράξενη, σὰν νἆναι ξαπλωμένος ἐπάνω σὲ σταυρό. Ἕνα στεφάνι ἀκάνθινο τυλίγεται στὸ μέτωπό του. Κόκκινο αἷμα τρέχει ἀπὸ τὶς παλάμες του, ἀπὸ τὰ πόδια του κι' ἀπὸ τὴ δεξιά του πλευρά. Γέρνει τὸ κεφάλι του...

Παραξενεμένη τὸν κοιτάζω... τὸν κοιτάζω...

Κι' ὅπως εἶναι ἔτσι πάνω στὸ σταυρὸ κινοῦνται λίγο τὰ χείλη του κι' ἀκούω νὰ μοῦ ψιθυρίζη μὲ τὴ γλυκειὰ πάντα φωνή του: «Ἐγὼ ἔπαθα τόσα καὶ τόσα κακὰ καὶ δὲν ἔβγαλα οὔτ' ἕνα γόγγυσμα, κι' ἐσύ, μικρή μου φίλη, κλαῖς γι' αὐτὴ τὴ μικρὴ συμφορά σου;».

Δάκρυα κυλοῦν στὰ μάτια μου, δάκρυα ὄχι γιὰ τὴ συμφορά μου, ἀλλὰ δάκρυα μετανοίας.

Μὲ ὁδηγὸ αὐτὸν ἀκολουθῶ τὸ δρόμο τῆς Ἀρετῆς. Μὲ σύντροφό μου Αὐτόν.

Ποτὲ δὲν τὸν εἶδα κι' ὅμως τὸν νοιώθω τόσο κοντά μου νὰ μὲ χαϊδεύη καὶ νὰ μοῦ χαμογελᾶ.

Ποτὲ δὲν μοῦ μίλησε κι' ὅμως ἀκούω τόσο καθαρὰ τὴ γλυκεια του φωνή, νὰ μὲ συμβουλεύει καὶ νὰ μὲ καθοδηγῆ.

Ἀλλὰ σᾶς εἶπα τόσα γιὰ τὸν καλό μου αὐτὸ φίλο κι' ὅμως ξέχασα νὰ σᾶς πῶ τὸ ὄνομά του. Ὀνομάζεται Ἰησοῦς Χριστός.

ΖΕΛΙΝΑ

ΜΑΝΑ

Μάνα ὄνομα μεγάλο
ποὺ στὸν κόσμο δὲν εἶν' ἄλλο.
Τὴν ἀγάπη σου τὴν τόση
ἄλλος ποιὸς μπορεῖ νὰ δώση;

Τὸ μωρὸ στὴν ἀγκαλιά σου
τί δὲ βρίσκει στὰ φιλιά σου;
Κι' ὁ μεγάλος πῶς νὰ ψάλλη
τὴ στοργή σου τὴ μεγάλη;

Μάνα ὄνομα μεγάλο
ποὺ στὸν κόσμο δὲν εἶν' ἄλλο.
Τὴν ἀγάπη σου τὴν τόση
ἄλλος ποιὸς μπορεῖ νὰ δώση;

ΤΣΙΓΓΑΝΟΠΟΥΛΑ

Ο ΠΡΟΣΚΟΠΟΣ

Τραγοῦδι στὸ στόμα γεμάτος χαρά,
ὑγεία στὸ σῶμα καθάρια καρδιά.
Συμπόνια σκορπάει κι' ἀγάπη μαζὶ
τὰ στήθεια φουσκώνει τ' ἀνέμου ἡ πνοή.

Σ. ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ

ΜΕ ΜΙΑ ΒΑΡΚΑ ΚΙΝΟΥΜΕ!...

(Χαρισμένο στὰ παιδιὰ τῆς παιδοπόλεως Βόλου)

Τί βοριάς! Μὲ μιὰ βάρκα κινοῦμε
κι' εἶναι τὰ μπράτσα γερὰ στὰ κουπιά.
Ὅλο ἐμπρός! Ὅλο ἐμπρὸς προχωροῦμε
κι' εἶν' ἡ στράτα ὣς τὸ τέλος μακρυά.

Ἀφρισμένο μᾶς δέρνει τὸ κῦμα
καὶ νὰ σπάση ζητᾶ τὰ κουπιά·
καὶ μεῖς λέμε: Δὲν μᾶς πρέπει τὸ μνῆμα,
γιὰ μιὰ Χώρα τραβᾶμε πλατειά.

Καὶ χτυποῦμε κουπιὰ ὅλοι ἀντάμα
μὲ βοριάδες, μὲ ἄγριους καιρούς!
Ὢ! θὰ φθάσουμε· τὤχουμε τάμα:
Νὰ σηκώσουμε Ἀγάπης Πυρσούς!

Τί δροσιὰ μέσ' στὴ χώρα τοῦ μπάτη
ὅλο ἡ στράτα βαδίζει ἐμπρὸς
Μᾶς κυττᾶ ἀπ' τὰ ὕψη ἕνα Μάτι
κι' ἔχει ἀνοίξει μιὰ Ἀγκάλη Φωτός!

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΛΑΦΑΣ
(Παιδόπολη Βόλου)

Η Σελίδα των Μικρών

ΚΟΥΒΕΝΤΟΥΛΕΣ ΜΕ ΤΗ ΓΙΑΓΙΑ

Φρόνιμα στό τραπέζι

Ἀγαπητά μου παιδιά,

Θὰ ἔχετε ἀκούσει βέβαια, πολλὲς φορές, ἀπὸ τοὺς καλούς σας γονεῖς, πῶς τὰ καλοαναθρεμμένα παιδιὰ κάθονται πολὺ φρόνιμα στὸ τραπέζι, κάνουν τὴν προσευχή τους, προτοῦ ἀρχίσουν καὶ σὰν τελειώσουν κι' ὅλη τὴν ὥρα ποὺ τρῶνε εἶναι προσεκτικὰ καὶ σιωπηλά, ὅπως εἶναι κανεὶς στὴν ἐκκλησία. Οἱ δικοί μου γονεῖς — ὅταν ἤμουν κι' ἐγὼ παιδάκι, — θυμᾶμαι πὼς μοὔλεγαν: «Ὁ ἄγγελος τοῦ καλοῦ Θεοῦ στέκεται, αὐτὴ τὴ στιγμή, πάνω ἀπ' τὸ τραπέζι μας κι' εὐλογεῖ τὸ φαγητό μας. Ἂς μὴν τοῦ παρουσιάζουμε ἕνα ἄσχημο θέαμα».

Ἔ, λοιπόν, παιδιά μου, χτὲς μ' εἶχαν καλεσμένη σ' ἕνα σπίτι πολὺ φιλικὸ καὶ μὲ κράτησαν στὸ τραπέζι τὸ μεσημέρι.

Πώ! πώ! τί θέαμα εἶδαν τὰ μάτια μου, ἔφριξα κι' ἐγὼ κι' ὁ καϋμένος ὁ ἄγγελος τοῦ καλοῦ Θεοῦ. Φαντάζομαι μάλιστα πὼς θἄφησε τὸ τραπέζι καὶ θἄφυγε ἀγανακτισμένος. Γιατὶ ἀλήθεια ἀπ' τὴ στιγμὴ ἐκείνη, χάθηκε ἡ νοστιμάδα τοῦ φαγητοῦ κι' ὅλοι ἔγιναν μαλλιὰ κουβάρια.

Μὰ τί ἔτρεξε, θὰ μοῦ πῆτε; Ἡ οἰκογένεια εἶχε τρία παιδιά, ποὺ δὲν ἐννοοῦσαν νὰ καθίσουν φρόνιμα. Σκουντοῦσαν τὸ ἕνα τὸ ἄλλο, ἄλλαζαν τὰ πιάτα τους, συζητοῦσαν, τσακώνονταν.

—Ἡσυχάστε, ἔλεγε ὁ πατέρας.

— Φρόνιμα! τί θὰ λέει ἡ γιαγιὰ Καντιανή; Προσπαθοῦσε νὰ τὰ φιλοτιμήση κι' ἡ μάνα. Ἐκεῖνα τὰ ἴδια. Στὸ τέλος, ὁ πιὸ μεγάλος ἔχυσε τὰ ποτήρια τὰ νερά, μᾶς περίλουσε ὅλους κι' ἔκανε διπλάσια τὴ σούπα τους στὸ πιάτο.

Τ' ἀποτέλεσμα τὸ φαντάζεστε. Ἔφαγε τῆς χρονιᾶς του ἀπ' τὸν πατέρα καί, πῆγε στὴν κάμαρά του νηστικός.

Τ' ἄλλα, βουβάθηκαν, φυσικὰ καὶ δὲν ἔκαναν ἄλλη ἀταξία ἐκείνη τὴ μέρα. Ὅμως ἡ ὄρεξη, κόπηκε, ἡ μητέρα, κατακοκκίνησε ἀπ' τὴν ντροπή της κι' ἐγὼ προσπαθοῦσα νὰ τρώγω μὲ τὸ στανιό, γιὰ νὰ μὴ μεγαλώσω τὴ στενοχώρια τῆς οἰκογένειας.

Ἐλπίζω, παιδιά μου, νὰ μὴ χρειάζεστε συμβουλὲς γιὰ τόσο πασίγνωστα πράματα. Τὴν ὥρα τοῦ τραπεζιοῦ, ποὺ ἑνώνει γύρω ἀπ' τὸ φαγητὸ τὴν οἰκογένεια, πρέπει νὰ τὴ σεβόμαστε. Εἶναι ἱερή!

Ὁ πατέρας κι' ἡ μητέρα αὐτὴν περιμένουν γιὰ νὰ ξεκουραστοῦν καὶ νὰ χαροῦν, καμαρώνοντας τὰ εὐγενικὰ τους παιδιά. Ἀπ' τὸν τρόπο ποὺ τρῶνε κι' ἀπὸ τὸ σεβασμὸ ποὺ δείχνουν στὴν οἰκογενειακὴ αὐτὴ ὥρα, φαίνεται ὁ χαρακτῆρας τους κι' ἡ ἀνατροφή τους. Λοιπὸν θὰ καθίζετε στὴν καρέκλα σας φρόνιμα, θὰ τρῶτε χωρὶς θορύβους, χωρὶς παιχνίδια, χωρὶς παραμύθια καὶ διηγήσεις. Δὲ θὰ πίνετε ὅλη τὴν ὥρα νερό, γιατὶ βλάπτει, παρὰ μόνο στὸ τέλος ἢ στὴν ἀρχὴ ἂν διψᾶτε πολύ. Καὶ μὴν τὸ ξεχνᾶτε πὼς πάνω σας στέκει ὁ Ἄγγελος καὶ προσμένει ν' ἀκούση τὴν προσευχή σας γιὰ νὰ σᾶς στείλη τὴν εὐλογία του. Κι' ἀκόμα πὼς καμαρώνει κι' ἐκεῖνος, ὅπως καὶ ὅλοι οἱ, τὰ καλομαθημένα παιδιὰ ποὺ κάθονται φρόνιμα στὸ τραπέζι.

Δὲ συμφωνεῖτε;

Σᾶς φιλῶ
Ἡ γιαγιὰ ΚΑΝΤΙΑΝΗ

ΤΟ ΠΑΡΑΜΥΘΑΚΙ ΜΑΣ

Ὁ Ἀληθινός

Μιὰ φορὰ κι' ἕναν καιρὸ ζοῦσε ἕνας τσοπάνος ποὺ τὸν ἔλεγαν Ἀληθινό! Γιὰ νὰ ποῦμε τὴν ἀλήθεια, δὲν ἦταν αὐτὸ τ' ὄνομά του! Πῶς τὸν ἔλεγαν κανένας δὲν ἤξερε. Ἀληθινὸς ἦταν τὸ παρατσούκλι του, μὰ κανένας δὲν τὸν φώναζε ἀλλοιῶς! Καὶ τὸν ἔβγαλαν ἔτσι γιατὶ ποτὲ δὲν ἔλεγε ψέμματα.

Τὸν Ἀληθινὸ λοιπὸν τὸν εἶχε τσοπάνο στὰ πρόβατά του ὁ μεγάλος Βασιλιὰς τῆς χώρας.

Κάποτε μιὰ προβατίνα τοῦ Βασιλιὰ γέννησε ἕνα ὄμορφο προβατάκι μὲ ἄσπρα καὶ σγουρὰ μαλλιά! Ἦταν τόσο ὄμορφο. Ξεχώριζε ἀπὸ ὅλα τὰ πρόβατα. Τὸ ὀνομάτισαν μάλιστα καὶ τόβγαλαν Σγουρομαλλινό!

Ὁ Βασιλιὰς ἀγαποῦσε πολὺ τὸ Σγουρομαλλινό! καὶ κάθε μέρα ποὺ πήγαινε ὁ πιστικὸς στὸ παλάτι ὁ Βασιλιὰς τὸν ρωτοῦσε:

— Τί κάνεις, Ἀληθινέ; Εἶσαι καλά; Κι' ὁ Σγουρομαλλινὸς καλὰ εἶναι;

— Καλά, ἀφέντη Βασιλιά, ἀπαντοῦσε ὁ Ἀληθινός!

Μιὰ μέρα ὁ ὑπασπιστὴς τοῦ Βασιλιὰ ποὺ δὲν ἔβλεπε μὲ καλὸ μάτι τὴν εὔνοια τοῦ κυρίου του στὸν Ἀληθινό, εἶπε στὸν Βασιλιά.

— Βασιλιά μου, γιατὶ λὲς Ἀληθινὸ αὐτὸν τὸν τσοπάνο;

— Γιατὶ ποτέ του δὲν λέει ψέμματα, εἶπε ὁ Βασιλιάς.

— Μπᾶ, λέει δύσπιστα ὁ ὑπασπιστής! Πῶς εἶναι δυνατὸν νὰ μὴν πῆ, καμμιὰ φορὰ καὶ κανένα ψέμμα.

— Νά, τοῦ λέει, ὁ Βασιλιὰς ποὺ δὲν λέει ποτέ του. Νὰ τὸν σκοτώσουν δὲν λέει ψέμματα.

— Κι' ἂν τὸν κάνω ἐγώ, νὰ πῆ ψέμματα τί θὰ μοῦ χαρίσης λέει ὁ ὑπασπιστής!

—Ἂν τὸν καταφέρης νὰ πῆ ψέμματα θὰ σοῦ χαρίσω τὸ μισό μου βασίλειο, ἀλλοιῶς θὰ σοῦ πάρω τὸ κεφάλι, εἶπε ἀποφασιστικὰ ὁ Βασιλιάς.

— Πάει καλά, εἶπε χαρούμενος ὁ ὑπασπιστής.

Τὴν ἄλλη μέρα, λοιπόν, ὁ ὑπασπιστὴς σηκώνεται πρωΐ - πρωΐ, ἀνοίγει τὸ σεντοῦκι του, παίρνει φλουριά, λίρες, παίρνει καὶ τὴν κόρη του καὶ πᾶνε ἔξω στὴ στάνη ποὺ ἦταν ὁ τσοπάνος.

Σὰν ἔφτασαν τοῦ λέει:

—Ἤρθαμε νὰ διασκεδάσουμε στὴν ἐξοχή.

Ἄρχισαν λοιπὸν νὰ τρῶνε καὶ κάλεσαν καὶ τὸν τσοπάνο. Τοῦ ἔδωσαν καὶ μπόλικο κρασί. Σὲ λίγο ὁ τσοπάνος εἶχε μεθύσει. Καὶ τότε ὁ ὑπασπιστής του κατάφερε νὰ σφάξη ἀπάνω στὸ μεθύσι του τὸ Σγουρομαλλινό! Τὸ προβατάκι ποὺ τόσο ἀγαποῦσε ὁ Βασιλιάς. Κι' ἀφοῦ τὸ ψήσανε καὶ τὸ φάγανε ἔφυγε ὁ ὑπασπιστὴς μὲ τὴν κόρη του καὶ γύρισαν στὴν πόλη.

Τὴν ἄλλη μέρα ὁ τσοπάνος ξεκίνησε γιὰ τὸ παλάτι. Στὸ δρόμο συλλογιζόταν τί θὰ πῆ στὸ Βασιλιὰ ποὺ σκότωσε τὸ Σγουρομαλλινό! Σταμάτησε λοιπὸν σὲ μιὰ στιγμή, ἔμπηξε τὸ μπαστοῦνι του στὴ γῆ, βάζει καὶ τὸ σκουφί του ἀπάνω στὴ μαγκρούρα.

— Αὐτὸς εἶναι ὁ Βασιλιάς, εἶπε μόνος του!

Καὶ σιγὰ - σιγὰ πλησιάζει μὲ σεβασμὸ τὸ Βασιλιᾶ - μαγκούρα, κάνει τεμενᾶ καὶ λέει:

— Καλημέρα, ἀφέντη Βασιλιᾶ.

Κι' ἔπειτα ἀλλάζοντας τὴ φωνή του, σὰν νὰ μιλοῦσε δῆθεν ἡ μαγκούρα:

— Καλῶς τὸν Ἀληθινό. Τί κάνεις Ἀληθινέ. Καλὰ εἶσαι; Ὁ Σγουρομαλλινὸς καλὰ εἶναι;

— Καλὰ εἶναι. Ἄ. Ὄχι δὲν εἶναι καλά, καὶ ἀπομακρύνθηκε.

—Ἂς ξαναδοκιμάσουμε εἶπε καὶ πλησίασε ξανὰ τὴν μαγκούρα μὲ τὸν ἴδιο σεβασμό.

Μὰ πάλι ἐκεῖ ποὺ πῆγε νὰ πῆ ψέμματα ἡ γλῶσσα του παραδρόμισε καὶ εἶπε τὴν ἀλήθεια: Καλὰ δὲν εἶναι.

Ἔκαμε κι' ἄλλες δοκιμές. Μὰ τοῦ κάκου. Ἡ γλῶσσα του δὲν μποροῦσε νὰ προφέρη τὸ ψέμμα.

— Μωρ' ἐγὼ θὰ τὰ πῶ ὅλα, εἶπε

(Συνέχεια στὴ σελίδα 488)

Γιά νά γνωρίσωμε τήν ΕΛΛΑΔΑ

Στή Βέρροια

Καὶ τώρα, ἐμπρὸς γιὰ τὴν ἄλλη ἀκριβοκόρη τοῦ Βέρμιου, ποὺ ὁ κόσμος τὴ λέει, καὶ μὲ τὸ δίκιο του, «λαχανόκηπο τῆς Μακεδονίας».

Τ' αὐτοκίνητο σκίζει βαθύσκιωτους δρόμους, ἀνάμεσα ἀπὸ περβόλια κατάφυτα. Μᾶς ξαφνιάζουν τὸ πλῆθος τὰ δέντρα, μηλιὲς — δάση ὁλόκληρα ἀπὸ μηλιές! — ἀχλαδιὲς καὶ ροδακινιές... Ὕστερα, ὁλόκληρες ἐκτάσεις ἀπὸ φυτώρια καρποφόρων δέντρων.

Ἀπὸ δῶ, προμηθεύονται τὶς μηλίτσες, τὶς κυδωνίτσες καὶ τὶς ροδίτσες οἱ κηπουροί... Τί ρυθμὸς στὶς πρασιές! Σοῦ θυμίζουν ρυμοτομία ἰδανικῆς πολιτείας. Καὶ νὰ κι' οἱ ἐξαίσιοι λαχανόκηποι, μὲ τὰ καταπράσινα καὶ γεμᾶτα λαχανικὰ μποστάνια... Καρπούζια, πεπόνια, ἀγγούρια καὶ κολοκύθια, τζερτζεβατικὰ ἐκλεκτῆς ποιότητος. Τροφαντὲς κατακόκκινες ντομάτες, μπάμιες, μελιτζάνες... Ὅλα σ' ἕνα μέγεθος ποὺ μιλᾶ γιὰ τὴν ἐφορία τῆς γῆς.

Καὶ νὰ τὸ σμαράγδι τοῦ Βέρμιου, ἡ δροσόλουστη Βέρροια! Εἶναι λίγο μεγαλύτερη ἀπὸ τὴ Νάουσα, στυλωμένη, ὅπως κι' αὐτὴ στὶς πλαγιὲς τοῦ βουνοῦ καὶ πνιγμένη στὴ βλάστηση, στὰ νερὰ καὶ στὰ φροῦτα.

Δίπλα στὸ Βέρμιο, στέκεται, φρουρός της, ἡ Δόξα, ἕνα ψηλὸ βουνό, ποὺ πολλὲς φορὲς ἔχει δικαιολογήσει τὸ συμβολικὸ ὄνομά του.

Κατεβαίνομε ἀπ' τ' αὐτοκίνητο καὶ καθόμαστε στὴν «Ἐλιά», νὰ χαροῦμε τὸν καταπράσινο κάμπο.

— Ἡ «Ἐλιά», λέει ὁ Φάνης, εἶναι, μὲ ἄλλο ὄνομα, ὁ «Παράδεισος» τῆς Ἔδεσσας.

— Καὶ τὸ «νέο πάρκο» τῆς Νάουσας, συμπληρώνει ἡ Μυρτώ. Οἱ τρεῖς αὐτὲς πολιτεῖες, κτισμένες σὲ ὀροπέδια, κάτω ἀπ' τὸν ἴσκιο τοῦ Βέρμιου, μοιάζουν μεταξύ τους. Κι' ἐπειδὴ ἔχουν στολίδι τους καὶ μοναδικὸ θέαμά τους τὸν κάμπο, κτίζουν ἐξέδρες, πλατώματα, πάρκα ἀντίκρυ σ' αὐτόν, γιὰ νὰ χαίρουνται τὴ σμαράγδινη θάλασσά του.

— Ναί, ὁ κάμπος, τῆς Ἡμαθίας, εἶπα κι' ἐγώ, εἶναι ὁ «πράσινος θησαυρὸς» τῆς Μακεδονίας. Δέστε τί ἤρεμος ποὺ ἁπλώνεται κάτω ἀπ' τὰ μάτια μας, πῶς εὐφραίνει καὶ ξεκαθαρίζει τὴν ὅραση, μὲ τὴν δροσερὴ καὶ κατάφυτη ἁπλωσιά του, τ' ἀσημένια νερά, καὶ τὴν πλούσια ἐκλεκτή του συγκομιδή. Βάλετε μὲ τὸ νοῦ σας τί θᾶναι τὴν ἄνοιξη τοῦτος ὁ κάμπος!

— Ἀλήθεια, εἶπε ἡ Μυρτώ. Τοῦτα τὰ δέντρα ποὺ γέρνουν τώρα, κάτω ἀπ, τὸ βάρος τῶν φρούτων, θᾶναι τὴν ἄνοιξη σπασμένα ἀπὸ ροδόλευκα χιόνια καί, μοσκομυριστὸ τ' ἀγεράκι, θὰ τὰ σηκώνη, γεμίζοντας μὲ τὸν πουπουλένιο τους στρόβιλο τὸν αἰθέρα. Κι' οἱ μέλισσες μὲ τὶς σφῆκες θὰ ζουζουνίζουν τριγύρω ἀπ' τὴν ἀνθοπλήμμυρα τῶν κήπων κι' οἱ πεταλοῦδες θὰ τριγυρνᾶνε σὰ μεθυσμένες... Κάτω στὴ γῆ θάχουν στρώσει τὸ μαλακό τους χαλὶ τὰ πεσμένα ἀνθοπέταλα... Θᾶναι χάρμα νὰ πέσης νὰ κοιμηθῆς ἕνα μεσημέρι, πάνω σ' αὐτὸ καὶ νὰ ὀνειρευτῆς τὸν Παράδεισο.

— Ἕνα θερμὸ χειροκρότημα γιὰ τὸν ρήτορα! εἶπε ὁ Λεωνίδας, χτυπώντας τὰ χέρια του.

— Κι' ὅμως τὰ εἶπε ὡραῖα, τὸν ἔκοψε ὁ Φάνης, Μὲ τὴν ποιητικὴ φαντασία της, ἡ Μυρτὼ μᾶς συμπλήρωσε τὴν εἰκόνα τοῦ κάμπου τῆς Ἡμαθίας.

— Εἶναι ὥρα ὅμως νὰ μάθουμε καὶ τίποτε θετικὸ γιὰ τὴν πόλη, ἐπέμεινε ὁ ἀνηψιός μου ὁ Λεωνίδας.

— Αὐτὸ πιὰ εἶναι δουλειὰ δική μου, τοῦ εἶπε ὁ Φάνης. Πές μας τί λέει ὁ ταξιδιώτικος ὁδηγός;

— Πολὺ εὐχαρίστως, ἀπάντησε ὁ Λεωνίδας μὲ ὅλη του τὴ γαλήνη. Ὅσο κι' ἂν τὸν νομίζετε σχολαστικό, ἔχει τὶς ὠφέλειές του κι' αὐτός. Ἡ Βέρροια λοιπὸν ἔχει 13 - 14 χιλ. κατοίκους, ἀπέχει 14 χιλιόμετρα ἀπὸ τὴ Νάουσα, καὶ παράγει ἐξαίσια κηπουρικά. Λίγο ψηλότερα ἀπ' τὴν πόλη, βγαίνουν μαζεμένα τὰ νερὰ τοῦ Τριπόταμου. Μιὰ ξένη ἑταιρία εἶχε σκεφτῆ πὼς μ' αὐτὰ τὰ νερὰ θὰ μποροῦσε νὰ ἠλεκτροφωτίση ὁλάκερη τὴ Μακεδονία καὶ νὰ κινήση ὅλα τὰ ἐργοστάσια καὶ τοὺς σιδηροδρόμους της. Οἱ κάτοικοι ὅμως τῆς Βέρροιας, ποὺ φοβήθηκαν πὼς μὲ τὴ συγκέντρωση τῶν νερῶν θάμεναν ἀπότιστα τὰ κτήματά τους, ματαίωσαν τὰ σχέδια τῆς ἑταιρίας. Τώρα αὐτὴ ἡ δουλειά, γίνεται, ὅπως εἴδαμε, στὴν Ἄγρα μὲ τὰ νερὰ τῶν καταρραχτῶν καὶ τῆς λίμνης τοῦ Ὀστρόβου.

— Καὶ δὲν ἔχει ἐργοστάσια ἡ Βέρροια; Ὁ «λευκὸς ἄνθραξ» δὲ χρησιμοποιεῖται λοιπὸν ἐδῶ;

— Πῶς! Τὰ νερὰ τοῦ Τριπόταμου θέτουν σὲ κίνηση ἀρκετὰ ἐργοστάσια τῆς Βέρροιας, νηματουργεῖα, νερόμυλους, σησαμοτριβεῖα. Ἡ πόλη ἔχει καὶ ἐντόπια βιοτεχνία, θαυμάσια ὑφαντὰ χαλιά, προσόψια, μάλλινα καὶ λινὰ ὑφάσματα.

— Καὶ γιατί τὴν ὠνόμασαν Βέρροια ; ρώτησε ἡ Μυρτώ.

— Αὐτὸ πιὰ εἶναι δουλειὰ τῆς θείας. Θαρρῶ πὼς ἡ Βέρροια ἦταν κάποια νύμφη Μυθολογική, εἶπε ὁ Λεωνίδας.

Θέλοντας καὶ μή, μιὰ κι' ἦρθε ἡ σειρά μου, πῆρα τὸ λόγο κι, ἐγώ. Ναὶ ἡ Βέρροια ἦταν λέει κόρη τῆς Θέτιδος καὶ τοῦ Ὠκεανοῦ ἢ κατ' ἄλλους τῆς Ἀφροδίτης καὶ τοῦ Ἀδώνιδος. Φαντασθῆτε τί ὄμορφη θάταν.

— Καταλαβαίνω, εἶπε ἡ Μυρτώ, ἐπειδὴ ἡ πολιτεία ἔχει ἄφθονα νερά, φαντάστηκαν πὼς τῆς ἔδωσε τ' ὄνομά της μιὰ κόρη Νεράϊδας, ἢ μιὰ θεὰ γεννημένη ἀπ' τὴν πεντάμορφη Ἀφροδίτη.

Οἱ πιὸ θετικοὶ ὅμως λένε πὼς ἡ Βέρροια ἦταν κόρη τοῦ Βέρητος, γιοῦ τοῦ Μακεδόνος. Μά, ὅπως καὶ νὰ τὸ πῆτε, ἡ Βέρροια θυμίζει νερὰ ἀφοῦ ἔχει δεύτερο συνθετικό της τὸ ρῆμα ρέω... Ὁπωσδήποτε, ἔχει σχέση τὸ ὄνομά της μὲ τὰ νερὰ ποὺ τὴν τριγυρίζουν.

— Κι' ἡ ἱστορία της; ρώτησε ὁ Φάνης.

— Εἶναι πανάρχαιη. Τ' ὄνομά της ἀναφέρεται ἀπὸ τὸ Θουκιδίδη. Ἦταν σπουδαῖο Μακεδονικὸ κέντρο καί, στὰ Βυζαντινὰ χρόνια, γνώρισε ἐξαιρετικὴ ἄνθιση. Θέλετε τώρα καὶ μιὰ ἡρωϊκὴ ἱστορία ἀπ' τοὺς ἀγῶνες τῆς Βέρροιας μὲ τοὺς Τούρκους; Ἡ παράδοση λέει, πὼς μιὰ ἀρχόντισσα, ποὺ τὴν ἔλεγαν Βεργίνα, κι' ἐξουσίαζε τότε τὸν τόπο, πολέμησε ὣς τὴν τελευταία πνοή της τοὺς Τούρκους, σὰν ἦρθαν νὰ πάρουν τὴ Βέρροια. Οἱ κάτοικοι κλείστηκαν μέσα στοὺς πύργους καὶ στ' ἄπαρτα τείχη τῆς πολιτείας, κι' ἡ Ἀρχόντισσα πολεμοῦσε σὰν ἡρωΐδα. Μὰ ἕνας προδότης ἄνοιξε μιὰ πόρτα, καὶ τὰ φουσᾶτα τοῦ Ἐβρωνὸς μπέη χύμηξαν μέσα στὴν πόλη. Ἡ Βεργίνα πῆρε τότε τὴν ἀπόφαση της. Ζωντανὴ δὲ θάπεφτε βέβαια στὰ χέρια τῶν Τούρκων. Πῆρε τὸ παιδί της στὴν ἀγκαλιά της καὶ γκρεμίστηκε στὴ σκοτεινὴ κι' ἀπότομη ἄβυσσο, ὅπου χύνονταν τὰ νερὰ τοῦ Τριπόταμου. Οἱ ντόπιοι ποτὲ δὲν ξέχασαν τὴν αὐτοθυσία τῆς Ἀρχόντισσάς τους. Ἀκόμα καὶ σήμερα, δείχνουν τὸ βράχο, ἀπ' ὅπου γκρεμίστηκε, καθὼς καὶ τὰ ἐρείπια τοῦ παλατιοῦ της... Κι' ἂν πᾶμε, ἔξω ἀπὸ τὴ Βέρροια στὴν Παλατίτσα, ποὺ τὴν ἔλεγαν ἄλλοτε «Βεργίνα», θὰ μᾶς δείξουν τὸ μέρος ὅπου εἶχε κτίσει τὴν καλοκαιρινὴ ἔπαυλή της ἡ ἡρωΐδα.

— Καὶ πότε ἐλευθερώθηκε ἡ Βέρροια, θεία;

— Στὶς 16 τοῦ Ὀκτώβρη τὸ 1912, κάπου δέκα μέρες νωρίτερα ἀπ' τὴ Θεσσαλονίκη.

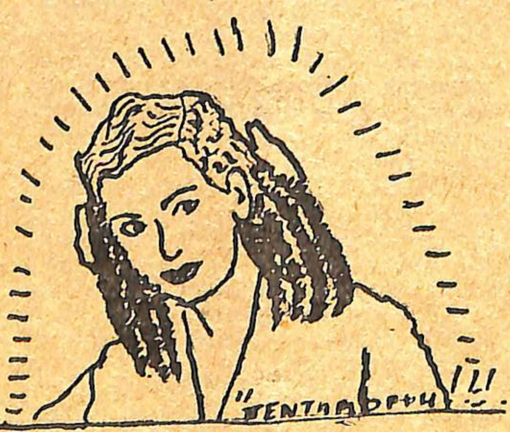
— Καὶ τώρα, ἂς πᾶμε νὰ δοῦμε τὴν πόλη μᾶς ἔκοψε ὁ Λεωνίδας.

Ἡ Βέρροια ἔχει ἕνα ἰδιαίτερο θέλγητρο, ὅπως καὶ πολλὲς ἄλλες Μακεδονικὲς πολιτεῖες. Ἀνάμεσα στὰ νέα κτίρια, εἶναι σπαρμένα καὶ πολλὰ μὲ τὴν παλαιϊκὴ σφραγῖδα: Βυζαντινά, μεσαιωνικά, κτίσματα τῆς Τουρκοκρατίας, μὰ προπαντὸς πλῆθος γραφικὲς ἐκκλησίες στολίδι καὶ καύχημα τῆς πολιτείας. Καμμιὰ ἑβδομηνταριὰ τὶς λογαριάζουν οἱ ντόπιοι, μικρὲς καὶ μεγάλες: ἄλλες πάνω σὲ ἰσιώματα, μεγαλόπρεπες μ' ἐξαιρετικὴ θέα, ἄλλες μικροσκοπικὲς καταχωνιασμένες μέσα σὲ νοικοκυρεμένες αὐλές. Ὅλοι οἱ ρυθμοί, ὅλες οἱ διακοσμητικὲς ποικιλίες, ψηφιδωτά, νωπογραφίες, εἰκόνες πλαισιωμένες μὲ χρυσάφι, τέμπλα ξυλόγλυπτα, στασίδια δεσποτικά, ἄμβωνες, προσκυνητάρια, ὅλα σὲ μιὰ ἀτμόσφαιρα κατανυκτικὴ ποὺ τὴν μεταδίδουν στὸν ἐπισκέπτη τους, μεταφέροντάς τον σὲ χρόνους παλιούς.

Λίγα βήματα πάνω ἀπὸ τὴν κεντρικὴ πλατεῖα, τὴν πλατεῖα τῶν Δικαστηρίων, ὅπως τὴ λένε, ἀνεβαίνεις μερικὰ πέτρινα σκαλοπάτια. Τ' ἀκολουθήσαμε κι' εἴδαμε, πάνω σ' ενα πλάτωμα, ἕνα καντηλάκι ἀναμμένο. Ρωτήσαμε μιὰ κοπέλλα ποὺ περνοῦσε καὶ μᾶς εἶπε πὼς σ' ἐκεῖνο τὸ πλάτωμα στάθηκε ὁ Ἀπόστολος Παῦλος κι ἐκήρυξε τοῦ Χριστοῦ μας τὴν πίστη. Βρισκόταν στὴ Θεσσαλονίκη καὶ τὸν ἔδιωξαν οἱ Ἑβραῖοι. Τότε ὁ Παῦλος πῆρε τὸ Σύλα καὶ τὸν Τιμόθεο κι' ἦρθε στὴ Βέρροια ὅπου δίδαξε ἀπ' αὐτὸ τὸ ὑψωματάκι στὸ συναγμένο λαό. Ἡ Ἐκκλησία τῆς Βέρροιας δημιουργήθηκε, κείνη τὴ μέρα, κι' οἱ κάτοικοι καμαρώνουν γιατὶ ἡ πόλη τους εἶναι ἀπ' τὶς παλιότερες ποὺ δέχτηκαν τὸ Χριστιανισμὸ καὶ στήριξαν τὴν θρησκεία τῆς ἀγάπης.

Μ' ἕνα περίπατο, κατὰ τὸ σούρουπο στοῦ Καραχμὲτ — ἕνα ἀνήσυχο ποτάμι κυλάει σὲ μιὰ ἀπόκρημνη κοίτη ἀνάμεσα στὶς παλαϊκὲς συνοικίες τῆς Βέρροιας — τελειώσαμε τὴν ἐπίσκεψή μας στὴν πόλη. Ἡ τελευταία ἐντύπωση ἦταν καὶ πάλι ἡ δροσιά! Πελώρια ἰσκερὰ πλατάνια, στεφανώνουν τ' ἀτίθασσα νερά, ἑρπυστικὴ ὀργιαστικὴ βλάστηση δένεται στ' ἀκρόκλωνα καὶ στὰ βράχια, καὶ μιὰ νότα ἀνθρώπινη, τὰ λουλούδια στὶς γλάστρες καὶ στὰ χαγιάτια, σοῦ κάνουν πιὸ συμπαθητικὸ τὸ τοπίο.

ΕΛΕΝΗ ΠΑΡΗ

ΠΕΝΤΑΜΟΡΦΗ
(Σκίτσο τῆς Ντολορὲς)

Η ΦΙΛΟΤΕΛΙΚΗ ΜΑΣ ΣΤΗΛΗ

ΦΙΛΟΤΕΛΙΚΑΙ ΑΝΤΑΛΛΑΓΑΙ

Ὡς τώρα σᾶς ἔχομε γράψει γιὰ διάφορα ζητήματα, μαζὺ μὲ τὶς περιγραφὲς ἀρκετῶν σειρῶν Ἑλληνικῶν γραμματοσήμων. Στὸ σημερινό μας ἄρθρο θὰ σᾶς δώσωμε καὶ μερικὲς ὁδηγίες σχετικὰ μὲ τὸν τρόπο ποὺ γίνεται μιὰ συλλογή.

Σᾶς εἴχαμε πεῖ ὅτι κατὰ πρῶτο λόγο πρέπει νὰ μαζεύετε ὅλα τὰ γραμματόσημα τῆς ἀλληλογραφίας σας ὡς κι' ἐκεῖνα ποὺ θὰ σᾶς χαρίσουν οἱ συγγενεῖς καὶ φίλοι σας. Ἀλλὰ μὲ αὐτὰ μόνον δὲν μπορεῖτε νὰ κάμετε συλλογή, γιατὶ δὲν θὰ ἔχετε ἀρκετὰ διάφορα, δηλ. ἕνα ἀπὸ κάθε εἶδος καὶ κατὰ συνέπεια θὰ σᾶς λείπουν πάντοτε. Αὐτά, λοιπόν, ποὺ θὰ σᾶς λείπουν, ὅταν προπάντων εἶναι μόνον Ἑλληνικά, θὰ φροντίσετε νὰ τὰ ἀγοράσετε ἀπὸ τοὺς ἐμπόρους γραμματοσήμων, ἢ ἀπὸ φίλους σας συλλέκτες, ἢ καὶ ἀπὸ τὶς φιλοτελικὲς ἑταιρίες ἂν ἔχετε τρόπο νὰ τὶς πλησιάσετε.

Ὑπάρχει ὅμως καὶ ἕνας ἄλλος τρόπος νὰ προμηθευθῆτε γραμματόσημα ποὺ λείπουν ἀπὸ τὴ συλλογή σας, καὶ αὐτὸς εἶναι ἡ ἀνταλλαγή. Ἡ ἀνταλλαγὴ γίνεται

Βέβαια πρέπει νὰ ξέρετε λίγα γαλλικὰ ἢ ἀγγλικά, γιατὶ δύσκολα θὰ βρῆτε ἔξω συλλέκτες ποὺ νὰ ξέρουν ἑλληνικά. Μὲ τὴν ἀνταλλαγὴ αὐτή, ἔστω καὶ μὲ τὰ λίγα σας γαλλικὰ ἢ ἀγγλικὰ ἔχετε νὰ ὠφεληθῆτε καὶ στὴ γλώσσα γιατὶ ὅταν θὰ διαβάζετε τὰ γράμματα στὴν ξένη γλῶσσα, θὰ κάνετε καὶ πρακτικὴ στὴ γλῶσσα τῶν φίλων σας συλλεκτῶν. Ἐπὶ πλέον, ἂν καὶ ἀπὸ μακρυά, θὰ κάνετε γνωριμίες ποὺ μπορεῖ καμμιὰ φορὰ νὰ συναντήσετε στὴ ζωή σας σὲ κανένα ταξίδι σας, ἢ ἀκόμη καὶ οἱ ξένοι φίλοι σας μποροῦν νὰ σᾶς συναντήσουν ἐδῶ στὴν Ἑλλάδα. Μὴ νομίσετε δὲ πὼς αὐτὰ ποὺ σᾶς γράφομε εἶναι ὄνειρα. Πολλοὶ συλλέκτες συναντήθηκαν στὴ ζωή τους μὲ φίλους ποὺ ἐγνώρισαν ἀπὸ ἀνταλλαγὲς γραμματοσήμων καὶ βρῆκαν σ' αὐτοὺς ἀνθρώπους προθύμους γιὰ κάθε ἐξυπηρέτηση. Πρέπει νὰ ξέρετε ἀκόμη ὅτι μεταξὺ τῶν φιλοτελιστῶν γεννᾶται μεγάλη καὶ εἰλικρινὴς φιλία.

Συνεχίζομε τώρα τὴν δημοσίευση τῶν εἰκόνων τῶν γραμματοσήμων ποὺ σᾶς ἔχομε ἤδη περιγράψει.

Στὸ ὑπ' ἀριθμὸν 55 τεῦχος μας σᾶς ἔχουμε περιγράψει τὶς τρεῖς σειρὲς γραμ-

ΣΕΙΡΑΙ ΓΕΩΡΓΙΟΥ

α

β

γ

κατὰ δύο τρόπους. Ἂν ἔχετε καλὰ καὶ ἀκριβὰ γραμματόσημα ποὺ σᾶς περισσεύουν τὰ προσφέρετε σ' ἐκείνους ποὺ τοὺς λείπουν καὶ πέρνετε αὐτὰ ποὺ σᾶς λείπουν μὲ ἀνταλλαγὴ ὅπως εἴπαμε. Ἀλλὰ βέβαια δὲν μπορεῖτε νὰ ἀλλάξετε ἕνα γραμματόσημο δικό σας μ' ἕνα τοῦ φίλου σας. Μπο-Γιατὶ ὅλα δὲν ἔχουν τὴν ἴδια ἀξία. ρεῖ ἕνα δικό σας νὰ ἀξίζει 10, 50 δραχμὲς καὶ τοῦ φίλου σας 100. Αὐτὸ ὅμως δὲν μπορεῖτε νὰ τὸ ξέρετε εὔκολα. Ὅπως σᾶς εἴχαμε συστήσει καὶ ἄλλοτε ἂν ἔχετε φίλο ἢ γνωστό σας συλλέκτη νὰ καταφεύγετε σ' αὐτὸν καὶ νὰ ζητᾶτε τὶς συμβουλὲς καὶ τὶς ὁδηγίες του.

Ἐπίσης σᾶς εἴχαμε πῆ νὰ μαζεύετε ὅλα τὰ γραμματόσημα ποὺ θὰ πέφτουν στὸ χέρι σας καὶ ὅταν ἔχετε ἀρκετὰ ἀπ' αὐτά, ποὺ δὲ θὰ σᾶς στοιχίζουν οὔτε μιὰ δεκάρα, θὰ μπορεῖτε νὰ ἀνταλλάξετε μὲ γραμματόσημα ποὺ θὰ λείπουν ἀπ' τὴ συλλογή σας. Καὶ ἔτσι δίνοντας 10, 20, 100 γραμματόσημα ἀπὸ αὐτὰ ποὺ ἔχετε μαζέψει, θὰ πάρετε, ἀνάλογα μὲ τὴν ἀξία τους, ἕνα ἢ καὶ περισσότερα ἀπὸ τὰ καλὰ ποὺ θὰ λείπουν ἀπ' τὴ συλλογή σας.

Ὅσοι ἀπὸ σᾶς κάνετε καὶ συλλογὴ ξένων γραμματοσήμων ποὺ ἔχουν καὶ μεγάλη ποικιλία καὶ ἀπὸ τὰ ὁποῖα μπορεῖτε νὰ μάθετε πολὺ περισσότερα ὡραῖα καὶ ἄγνωστα πράγματα, μπορεῖτε μὲ τὶς ἀνταλλαγὲς νὰ συμπληρώσετε ἀρκετὰ εὔκολα τὴ συλλογούλα σας. Ὑπάρχουν παντοῦ συλλέκτες ποὺ ζητοῦν γραμματόσημα ἀπὸ ἄλλες χῶρες, σ' ὅλο δὲ τὸν κόσμο, θὰ βρῆτε συλλέκτες ποὺ θέλουν Ἑλληνικὰ γραμματόσημα. Δὲν ἔχετε παρὰ νὰ στέλλετε Ἑλληνικὰ γραμματόσημα καὶ θὰ παίρνετε εἰς ἀντάλλαγμα γραμματόσημα ξένα.

ματοσήμων ποὺ ἐκδοθῆκαν μὲ τὴν εἰκόνα τοῦ Βασιλέως Γεωργίου Β. Σᾶς δίνομε σήμερα τὶς εἰκόνες τῶν γραμματοσήμων αὐτῶν.

Ἡ εἰκόνα α παριστάνει τὴν πρώτη σειρὰ ποὺ ἐξεδόθη τὸ 1937 καὶ ποὺ ἀπαρτίζεται ἀπὸ 4 ἀξίες τῶν 1, 3, 8 καὶ 100 δραχμῶν.

Ἡ εἰκόνα β παριστάνει τὴν σειρὰν τὴν ὀνομαζομένην «Δημοψήφισμα», ἐξεδόθη τὸ 1948, φέρει τὴν ἐπισήμανση νέας ἀξίας ἐντὸς κύκλου καὶ τὴν ἡμερομηνία τοῦ Δημοψηφίσματος 1-9-1946 καὶ ἀπαρτίζεται ἀπὸ τὶς ἀκόλουθες 4 νέες ἀξίες:

50 ἐπὶ τῆς 1 δραχμῆς 250 ἐπὶ τῶν 3 δραχμῶν 600 ἐπὶ τῶν 8 δραχμῶν καὶ 3000 ἐπὶ τῶν 100 δραχμῶν.

Τέλος ἡ εἰκόνα γ παριστάνει τὴν τρίτη σειρὰ ποὺ ὀνομάζεται «Πένθιμον» φέρει δὲ νέαν ἐπισήμανση ἐπὶ τῆς προηγουμένης μὲ τὸ πένθιμο πλαίσιο καὶ ἐξεδόθη ἐπὶ τῶν 3 πρώτων γραμματοσήμων τῆς σειρᾶς τοῦ «Δημοψηφίσματος». Αὐτὴ ἀποτελεῖται ἀπὸ τὶς ἀξίες 50, 250 καὶ 600 δραχμῶν.

Ο ΦΙΛΟΤΕΛΙΣΤΗΣ

◆◆

ΓΙΑ ΝΑ ΓΕΛΑΤΕ

Ὁ καθηγητὴς στὸν Τάκη: γιατί δὲν ἔγραψες τὶς ἀσκήσεις Τάκη;

Τάκης μὲ προθυμία: Θὰ τὶς γράψω στὸν πίνακα κ. καθηγητά...

ΠΥΘΑΓΟΡΑΣ Ο ΑΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Σκίτσα ἀναγνωστῶν

Η ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΤΗΣ ΠΑΝΑΓΙΑΣ
(Σκίτσο Ἀγρ. Λαουτζίκου)

ΕΚΚΛΗΣΙΑ
(Σκίτσο τοῦ Ἰωάννου Βαγενᾶ)

ΚΕΦΑΛΗ ΑΛΟΓΟΥ ΙΠΠΟΤΟΥ
(Λεονάρδου Ντὰ Βίντσι)

ΕΚΚΛΗΣΑΚΙ
(Σκίτσο τοῦ Ἰωάννου Βαγενᾶ)

ΠΙΝΑΚΑΣ
(Σκίτσο Λεονάρδου Ντὰ Βίντσι)

Τὰ ἀποκαλυπτήρια ἑνὸς ἀντιγραφέα

Λυπᾶμαι πολὺ ποὺ βρίσκομαι στὴ δύσκολη, στὴν ἐξαιρετικὰ δυσάρεστη θέση νὰ ἀποκαλύψω ἕνα ἀντιγραφέα. Εἶναι δυστυχῶς ὁ Χρῆστος Δημ. Ἠλίας ἀπὸ τὸ Ναύπλιον. Μοῦ ἔστειλε ποιήματα ποὺ ἦταν πολυ ὡραῖα. Εἶχα στὴν ἀρχὴ ἐπιφυλάξεις. τὰ ποιήματα ἦταν ἄρτια. Περίφημα. Μπορεῖ ἕνας νέος νὰ γράφη τόσο καλά; Δημοσιεύσα στὴν ἀλληλογραφία τὸ πρῶτο ποίημα. Κανεὶς δὲν τὸν κατάγγειλε ἔγκαιρα. Τὸν πέρασα ἀμέσως στοὺς νέους ποιητάς. Ὅταν ἦρθαν οἱ πρῶτες καταγγελίες, ζήτησα νὰ τὶς ἐξακριβώσω. Καὶ πῆρα τὴ συλλογὴ «Εἶπε» τοῦ Δροσίνη. Βεβαιώθηκα, δυστυχῶς, πὼς ὁ Χρ. Δημ. Ἠλίας εἶναι «εὐτυνείδητος» ἀντιγραφέας. Οὔτε ἕνα κόμμα δὲν παρέλειψε στὴν ἀντιγραφή. Καὶ ἀντὶ ὁ νέος αὐτὸς νὰ ὁμολογήση τὸ σφάλμα του νὰ ἐκφράση τὴ λύπη του μοῦ ἔστειλε τὸ παρα κάτω γράμμα:

Κύριε Ἀρχισυντάκτα,

Ἀπὸ ὅλους τοὺς κριτὰς τοῦ περιοδικοῦ, ἀπευθύνομαι σὲ σᾶς — διότι νομίζω πὼς κάτι ἄλλο μᾶς συνδέει: εἶσθε πατέρας μου καὶ εἶμαι παιδί σας, εἶσθε γέροντας καὶ εἶμαι νεαρὸς — λέγοντάς σας ὅτι θὰ ἦτο ἀνώφελον νὰ κρυφθῶ ἰσχυριζόμενος ὅτι δὲν ἔχω διαβάσει τὴν συλλογὴν τοῦ Γ. Δροσίνη «Εἶπε».

Αὐτὴν τὴν στιγμὴν ποὺ σᾶς γράφω ἔχω ἐμπρός μου τὴν συλλογὴν καὶ γυρίζοντας τὰ φύλλα της διαβάζω μὲ προσοχὴ τὸ κάθε της ποίημα.

Περίεργο! Δὲν συναντῶ πουθενὰ τὰ «Χρυσὰ στάχυα», ἀλλὰ οὔτε καὶ μιὰ λέξι ἀπ' τὰ γραφόμενά μου, ἐκτὸς βέβαια... ἂν ἔχη σχισθῆ κανένα φύλλο. Ἐξετάζω τὶς σελίδες καὶ βλέπω πὼς εἶναι ὅλες στὴ θέση τους. Ξαναδιαβάζω τὴν συλλογὴν ἀλλὰ καὶ πάλι δὲν βρίσκω τίποτα!

Ἀσφαλῶς θὰ μοῦ ἐπιτρέψη ὁ φίλος μου κ. Ἀλέκος νὰ τὸν παρακαλέσω γιὰ νὰ σᾶς πληροφορήση σαφέστερα, ἀναφερόμενος τὴν σελίδα καὶ τὴν χρονολογίαν ἐκδόσεως τῆς συλλογῆς. Τὸ νὰ ὑποθέτη κανεὶς ἔχει μεγάλη διαφορὰ ἀπὸ τὸ νὰ γνωρίζω, ὅσον ἡ ἀλήθεια μὲ τὸ ψέμμα.

Πρέπει νὰ γνωρίζη ὁ κ. Ἀλέκος ὅτι ἡ καθαρὴ συνείδηση εἶναι τὸ καλύτερο μαξιλάρι καὶ ὅτι τὸ πρώτιστον καθῆκον ἑνὸς ἀνθρώπου καὶ δὴ χριστιανοῦ, εἶναι νὰ εἶναι κανεὶς εὐσυνείδητος προτοῦ ἡ πέννα του κηλιδώση τὸ πρόσωπο τοῦ ἄλλου.

Συγχωρῶ μὲ ὅλη μου τὴν καρδιὰ τὸν φίλο μου κ. Ἀλέκον καθ' ὅσον γνωρίζω ὅτι «ἀνθρώπινον τὸ ἁμαρτάνειν» καὶ νὸ παρακαλῶ νὰ εἰπῆ ἕνα «ἀνακαλῶ» ξεπλένοντας ἔτσι τὴν Ναυπλιώτικη θιγομένην ἀξιοπρέπεια.

Μετὰ ἰδιαζούσης ἐκτιμήσεως καὶ φιλικῶν αἰσθημάτων

ΧΡΙΣΤΟΣ Δ. ΗΛΙΑΣ

Λυποῦμαι λοιπὸν πολὺ ποὺ εἶμαι ὑποχρεωμένος νὰ τὸν βεβαιώσω ὅτι κύτταξα κι' ἐγὼ τὴ συλλογὴ τοῦ Δροσίνη καὶ βρῆκα πὼς τὸ «Πρόσεχε στ' ἀνέβασμα» καὶ τὸ «Μιὰ ἀχτίδα φῶς εἶχε ἀπομείνει» εἶναι καθαρὴ ἀντιγραφή! Τὸ εἶδα μὲ τὰ μάτια μου. Δὲν μοῦ ἄφησε καμμιὰ ἀμφιβολία. Δὲν προχώρησα στὴν ἔρευνά μου γιατὶ δὲν ὑπῆρχε λόγος. Μὲ ἔφτανε τὸ γεγονὸς πὼς διεπίστωσα τὴν ἀντιγραφή.

Τοῦ λέω λοιπόν! Εἶναι πραγματικὴ χριστιανικὴ ἀρετὴ νὰ ὁμολογῆ κανεὶς τὰ σφάλματά του. Καὶ ὁ Χρ. Δημ. Ἠλίας ὑπέπεσε σὲ βαρὺ πραγματικὰ σφάλμα...

◆◆◆

ΝΕΟΙ ΠΟΙΗΤΑΙ

ΑΚΑΡΠΙΑ

«Μείνατε ἐν ἐμοὶ ἵνα βότρυν φέρητε...»
(Μελῳδός)

Ραββί,
φέτος τ' ἀμπέλια μας,
τ' ἀμπέλια μας τὰ φυτεμένα
στὶς ἁπαλὲς
ἀγκάλες τῆς πλαγιᾶς,
μείνανε στεῖρα!...

Ραββί,
κινούσαμε χαράματα
ψέλνοντας τὸ ἑωθινό,
ὑμνώντας τὴ δύναμη
ποὺ κρύβαν
οἱ ροζιασμένες ἀπαλάμες
τῶν χεριῶν μας...

Τὰ σκάψαμε τ' ἀμπέλια μας
καὶ τ' ἀκρορίζα τῶν κλη-
(μάτων
ρούφηξαν
τὸν χυμὸ τὸν ἀψὺ τῆς καρ-
(διᾶς μας,
τὸν ἱδρῶ μας...

Θειαφίσαμε, κλαδέψαμε
μὲ τὰ ξερόκλαδα
ἀνάψαμε πυρὲς
καὶ ζεσταθήκαμε...

Καὶ κρυφογέλαγαν,
καὶ χαμογέλαγαν
τ' ἀφανισμένα ἀπ' τὸ μό-
(χτο πρόσωπά μας,
στὴν προσμονὴ
τῆς τραγανῆς τῆς ρόγας
καὶ τοῦ καινούργιου στὰ πι-
(θάρια μας
κρασιοῦ

Θρηνήσαμε πολύ,
Ραββί,
καὶ σκίσαμε τοὺς φτωχικοὺς
(μας τοὺς χιτῶνες.
Ἀρρώστησαν τὰ νήπια
ἀπ' τὸ μαράζι
τῶν μανάδων!

—Οὐαὶ ὑμῖν!...—
Τοὺς γέρους τοὺς ξοδιά-
(σαμε!...
Κηδέψαμε καὶ τὴ χαρὰ μας
καὶ στὰ φρυγμένα χείλη
(μας ἀπόμεινε.
ἡ γεύση ἡ πικρή,
τοῦ περσινοῦ μας τοῦ κρα-
(σιοῦ
ποὔγινε ξύδι!...
Ἄχ! Στὸν καιρὸ τοῦ τρυ-
(γητοῦ
τ' ἀμπέλια μας δὲν εἴχανε
(σταφύλια!...

Ὢ Κύριε!...
Ξεχνούσαμε πρὶν φύγουμε,
γιὰ τῆς ἡμέρας τὴ δουλειὰ
ξεχνούσαμε
ν ὰ σ τ α υ ρ ο κ ο π η-
(θ ο ῦ μ ε!...

Α.Ρ.

ΔΥΟ ΤΟΠΕΙΑ ΤΗΣ ΝΑΞΟΥ ΚΑΙ ΑΥΤΟΠΡΟΣΩΠΟΓΡΑΦΙΑ
(Σκίτσα τοῦ Δημήτρη Παπαναστασίου, Νάξος)

ΝΕΟΙ ΠΟΙΗΤΑΙ

Ὕμνος στὴν Ἀρχαία Δῆλο

«Τὰ συντριμμένα, τ' ἄμορφα, ἀρχαῖα ἀγάλματα πὼς τὰ λυποῦμαι!...»
Γ. ΔΡΟΣΙΝΗΣ

Δῆλο· μαγιονήσι, στὴν καρδιὰ τῶν Κυκλά-
(δων·
ψυχὴ καὶ σάρκα ἐσύ,
τῶν παλιῶν, τῶν σβυσμένων Ἑλλάδων,
Δῆλο· μαγεμένο νησί.
Δῆλο· μὲ τῶν γκρίζων σου βράχων τὴν γύ-
(μνια
τῶν παληῶν μας τῶν φώτων πηγή,
τῆς ἐξέλιξης κάθε ἀσκήμια
μακρυὰ ἀπ' τὴν ὥρια σου γῆ!
Δῆλο· μὲ στὸ χόρτο πνιγμένη ἀντάμα,
καὶ σὲ θάλασσας ὥρια φιλιά,
λὲς καὶ θέλεις νὰ σώσης τὸ θᾶμα,
ἀπ' τοῦ χρόνου νεκρὴ ἀγκαλιά.
Δῆλο· σὰν κουρσάρα καὶ πάλι ἀνοίγεις,
τὰ παλιὰ κάποιας δόξας φτερὰ
καὶ πλεούμενο, θέλεις νὰ φύγης,
σὲ παλάτια θεῶν γιορτερά!...
Δῆλο· στοῦ μαρμάρου τὸ θᾶμα ντυμένη,
π' ἀνασταίνει μιὰ τέχνη παλιά,
μ' Ἀπολλώνιο βωμὸ ποὺ προσμένει,
τὸ λιβάνι ν' ἀνέβη ψηλά.
Δῆλο· ἱερὸς τάφος σύ, τῆς Ἑλλάδας,
μὲ τ' ἀγάλματα κάτου γερτά,
στοὺς ναούς σου, τὸ φῶς κάποιας δάδας
σὲ σκοτάδια τοῦ κόσμου βαθειά!
Δῆλο· μὲ τὰ μάτια αἰώνια στραμμένα,
στοῦ Ἀπόλλωνα θεϊὲς γιορτές,
σὲ κορμιὰ τῶν θεῶν φτερωμένα,
νὰ κινοῦνε γιὰ κάποιες πομπές.
Δῆλο· δὲν μπορεῖς νὰ πιστέψης πὼς σβῦσαν,
οἱ παλιοί σου ἐκεῖνοι καιροί,
κι' οἱ ξανθοί σου θεοὶ πὼς σ' ἀφῆσαν,
καὶ ἐγείρανε κάτω νεκροί!...
Δῆλο· κάθε τι θὲ νὰ σβύνη ὡραῖο,
τὸ προστάζει ὁ νόμος τῆς γῆς
μὰ ἀπὸ σένα, ἀνέραστο, νέο,
θ' ἀναβρίζη τὸ φῶς, τῆς αὐγῆς.
Δῆλο· ἀνοιχτοὺς κράτα πάντα τοὺς δρό-
(μους,
στὴν πολύμορφη γύρω ζωή·
«ἄστρο»! ὑψώσου, ψηλὰ μὲς στοὺς κό-
(σμους,
μιά, κι' ἀπάνω σου ζοῦνε θεοί!...

ΙΑΚΩΒΟΣ ΕΜΜ. ΨΑΡΡΑΣ (Νάξος)

◆◆

Ο ΑΛΗΘΙΝΟΣ

(Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελίδα 485)

ὁ Ἀληθινὸς κι' ἂς γίνη ὅτι κι' ἂν γίνη.

Καὶ τράβηξε ἴσια καὶ ἀποφασιστικὰ γιὰ τὸ παλάτι. Τὸν βρῆκε μὲ τὸν ὑπασπιστή του.

— Καλῶς τὸν Ἀληθινό. Τί κάνεις Ἀληθινέ; Καλὰ εἶσαι; Ὁ Σγουρομαλλινὸς καλὰ εἶναι;

—Ὄχι, ἀφέντη Βασιλιᾶ. Δὲν εἶναι καλά!

Ὁ ὑπασπιστὴς χλώμιασε! Μὰ τοῦ ἦλθε λιποθυμία ὅταν ὁ Βασιλιὰς θυμωμένος ρώτησε:

— Γιατί;

Κι' ὁ Ἀληθινὸς τοῦ τὰ εἶπε ὅλα! Τὸ καὶ τὸ Βασιλιᾶ μου. Ἦρθε ὁ ὑπασπιστή σου, μὲ τὴν κόρη του, μὲ μέθυσε καὶ μὲ ἔβαλε νὰ σφάξω τὸν Σγουρομαλλινό!

Μὰ ὁ Βασιλιᾶς τὸν συγχώρεσε, τοῦ ἔδωσε μάλιστα καὶ χρήματα.

Ὅσο γιὰ τὸν ὑπασπιστὴ δὲ τιμωρήθηκε ἀπὸ τὸ Βασιλιᾶ κατὰ τὴ συμφωνία. Γιατὶ τὴν ἴδια στιγμὴ λιποθύμησε. Μὰ δὲν συνῆλθε ποτέ του...

Κι' ὁ Ἀληθινὸς ἔζησε καλὰ κι' ἐμεῖς καλύτερα.

Η ΑΝΕΜΗ

ΓΙΑ ΤΗ ΜΙΚΡΗ ΝΟΙΚΟΚΥΡΑ

ΓΥΡΩ ΑΠΟ ΤΟ ΡΑΨΙΜΟ

Μιὰ μικρὴ καλὴ νοικοκυρούλα, πρέπει φυσικὰ πρῶτα πρῶτα νὰ ξέρη νὰ καρικώνη καὶ νὰ μαντάρη τὰ ροῦχα καὶ τὶς κάλτσες τῶν μελῶν τῆς οἰκογένειας.

Ἔπειτα, νὰ διορθώνη ἕνα φόρεμα, νὰ τὸ μακραίνη, νὰ τοῦ ἀλλάζη τὰ μανικια, ἢ ν' ἀλλάζη τὸν γιακὰ σ' ἕνα ἀνδρικὸ πουκάμισο...

Καὶ τέλος, πρέπει νὰ μπορῆ νὰ κόψη καὶ νὰ ράψη ἀπὸ τὴν ἀρχή, μιὰ ἁπλὴ μπλούζα ἢ ἕνα ἁπλὸ φορεματάκι...

Ἂν τυχὸν ξέρει νὰ ράψη καὶ πράγματα πιὸ πολύπλοκα, τότε χαρὰ σ' αὐτήν! Εἶναι πράγματι «χρυσοχέρα» γιατὶ δὲν θάχη ἀνάγκη ἀπὸ μοδίστρα γιὰ τὰ καινούργια της φουστάνια.

Θὰ τῆς στοιχίζουν μόνο τὸ ὕφασμα, θὰ τὰ κόβη ὅπως τῆς ἀρέση, θὰ τὰ ράβη μὲ τὴν προσοχὴ ποὺ σπάνια δίνει ἡ μοδίστρα στὸ ξένο φουστάνι, καὶ τὸ σπουδαιότερο, θὰ ξέρη ἀπὸ τὰ παλιά της νὰ φτιάνη καινούργια κι' ἔτσι θὰ εἶναι πάντα καλοντυμένη ξοδεύοντας τὰ λιγότερα χρήματα... Ἡ καλὴ νοικοκυρὰ ὅταν ράβη, πρέπει νὰ προσέχη καὶ τὶς μέσα ραφές, ἐκεῖνες ποὺ δὲν φαίνονται...

Ἂν κοιτάξη κανεὶς τὸ φορεματάκι ποὺ ἔραψε μιὰ κοπέλλα, μπορεῖ ἀπ' αὐτὸ νὰ καταλάβη τὸν χαρακτῆρα της.... Ἂν ὅλες ἡ ραφὲς—καὶ οἱ ἀπὸ μέσα εἶναι προσεκτικὰ καὶ τέλεια καμωμένες, μὲ μικρὲς κομψὲς βελονιές, αὐτὸ δείχνει πὼς ἡ κοπέλλα ἀγαπάει τὴν τέλεια καμωμένη δουλειά, εἶναι σοβαρή, θετικὴ καὶ τῆς ἀρέσει τὸ κομψὸ καὶ τὸ ὡραῖο. Ἂν οἱ μέσα ραφὲς εἶναι μισοτελειωμένες, καμωμένες βιαστικὰ καὶ ἄτσαλα, δὲν εἶναι δύσκολο νὰ καταλάβη κανεὶς πὼς ἔχει νὰ κάνη μὲ ἐπιπόλαιο ἄνθρωπο ἀνυπόμονο καὶ ἄτσαλο.

Ἐπειδὴ πολλὲς ἀπὸ τὶς κοπέλλες ποὺ διαβάζουν τὴν σελίδα μας μοῦ ἔχουν κατὰ καιροὺς ζητήσει νὰ τοὺς γράψω πάλι γιὰ τὶς διάφορες βελονιές, γράφω σήμερα μὲ λεπτομέρειες πάνω σ' αὐτὸ τὸ ζήτημα.

Τὸ τρύπωμα. Αὐτὴ εἶναι ἡ πιὸ εὔκολη βελονιά. Ἐπειδὴ συνήθως ξυλώνεται ὕστερα, γίνεται καὶ μὲ εἰδικὴ φτηνὴ κλωστὴ ὄχι πολὺ στέρεη, ποὺ λέγεται κι' αὐτὴ τρύπωμα.

Τρυπώνοντας, ἑνώνομε δυὸ κομμάτια ὕφασμα πρὶν τὰ ράψωμε στὴ μηχανή, ἢ πιάνομε τὶς πιέτες πρὶν τὶς ράψωμε τελειωτικά.

Ράβομε φυσικὰ ὅπως πάντα, ἀπὸ τὰ δεξιὰ πρὸς τ' ἀριστερά, μὲ μικρές, ὁμοιόμορφες βελονιές, ὄχι μεγαλύτερες ἀπὸ τὸν πόντο. Ἂν τὸ ὕφασμα ὅμως εἶναι χοντρό, κάνομε μιὰ μεγάλη βελονιὰ καὶ μιὰ μικρή.

Πισωγάζι ἢ γαζί. Εἶναι ἡ πιὸ στέρεη βελονιά, καὶ θυμίζει, καμωμένη μὲ τὸ χέρι, τὸ γαζὶ τῆς μηχανῆς. Ἡ κλωστὴ περνάει ἀπὸ πάνω κι' ἀπὸ κάτω ἀπὸ τὸ ὕφασμα καὶ δὲν ἀφήνει κενό.

Τὴν κάνομε στὰ στριφώματα, καθὼς καὶ γιὰ τὸ στέρεο ράψιμο τῶν ὑφασμάτων. Τὸ πισωγάζι γίνεται πυκνό, μὲ βελονιὲς ποὺ πᾶνε ἀπὸ τὰ δεξιὰ στ' ἀριστερά.

Πίσω βελονιά. Μοιάζει μὲ τὸ πισωγάζι, ἀλλὰ ἡ ἀπόσταση ἀνάμεσα στὶς βελονιὲς εἶναι μεγαλύτερη.

Κάνομε μιὰ βελονιὰ ἀπὸ τὰ δεξιὰ στ' ἀριστερά, πιάνοντας τὸ ὕφασμα ἀπὸ κάτω. Ὕστερα γυρίζομε πίσω τὴν βελόνα μὲ τὴν κλωστή, τὴν μπήγομε στὴ μέση τῆς πρώτης βελονιᾶς, καὶ τὴν βγάζομε στὴν ἄκρη της. Ἔπειτα πιάνομε δεύτερη βελονιά, κ.ο.κ.ε.

Μ' αὐτὴν γίνεται ἡ βελονιὰ πιὸ στέρεη.

Πατητή. Ἡ πατητὴ εἶναι ἡ κοινότερη ραφή. Γίνεται ἀπὸ τὰ δεξιὰ στ' ἀριστερὰ μὲ βελονιὲς ἴσιες, μικρές, δυὸ ἐπάνω καὶ μιὰ κάτω.

Πλακοραφή. Αὐτὴ χρησιμεύει γιὰ τὰ ἀσπρόρουχα. Βάζομε τὰ δυὸ κομμάτια τοῦ ὑφάσματος ἀνάποδα (ἀπὸ τὴν ἀνάποδη ὄψη) καὶ τὰ ράβουμε ὣς τὴν ἄκρη. Κολλᾶμε ὕστερα τὸ πάνω ὕφασμα κοντὰ στὴ ραφή, διπλώνομε τὴν φαρδειὰ ἄκρη τοῦ κάτω ὑφάσματος πάνω στὴ στενή, καὶ ράβουμε κουφά, ἢ μὲ ἄλλη βελονιὰ (πλακοραφὴ λ.χ. μὲ πισωγάζι).

Κουφωτὴ ἢ κουφή. Λέγεται ἔτσι γιατὶ οἱ βελονιὲς δὲν φαίνονται. Ἡ βελόνα περνάει στὸ ἐσωτερικό, (στὸ μέσα μέρος) τῆς πιέτας καὶ πιάνει μόνο λίγες κλωστὲς τοῦ πάνω μέρους τοῦ ὑφάσματος. Μ' αὐτὴ κάνομε συνήθως τὰ στριφώματα.

Πάσα. Ἡ πάσα εἶναι μιὰ βελονιὰ ἁπλὴ ἐμπρὸς καὶ μιὰ βελονιὰ πισωγάζι, χωρὶς ἡ κλωστὴ νὰ σφίγγη τὸ ὕφασμα, ἀλλὰ νὰ σχηματίζη δαχτυλίδι. Γίνεται γιὰ νὰ μεταφέρωμε τὰ σημάδια ἀπὸ τὸ ἕνα φύλλο τοῦ φορέματος στὸ ἄλλο.

Διπλοραφὴ ἢ γαλλικὴ ραφή. Ἡ διπλοραφὴ γίνεται στὴν καλὴ ὄψη τοῦ ὑφάσματος, πολὺ κοντὰ στὴν ἄκρη, καὶ χωρὶς νὰ χρειαστὴ νὰ τὸ τρυπώσωμε πρίν. Βάζομε τὶς ἄκρες τῶν ὑφασμάτων ποὺ θέλομε νὰ ἑνώσωμε τὸ ἕνα πάνω στὸ ἄλλο καλὴ μὲ καλὴ ὄψη καὶ τὶς ράβομε. Γυρίζομε ὕστερα, καὶ ξαναράβομε παράλληλα μὲ τὴν προηγούμενη ραφὴ μὲ τρόπο τέτοιο ὥστε τὰ ξέφτια τῆς ἄλλης ραφῆς νὰ κρύβωνται ἀνάμεσα στὶς δυὸ ραφές. Χρησιμεύει γιὰ πλαγινὲς ραφές, ραφὲς μανικιοῦ, καὶ γιὰ ὤμους λεπτῶν ὑφασμάτων. Ἐπίσης χρησιμεύει γιὰ τ' ἀσπρόρουχα. Πρέπει νὰ προσέχωμε νὰ γίνεται κανονικὰ καὶ νὰ κόβωμε μὲ τὸ ψαλίδι τὰ ξέφτια ποὺ ἐξέχουν.

Καρύκωμα. Κρατᾶμε τὸ ὕφασμα ἀνάμεσα στὰ δυὸ δάχτυλα καὶ ράβομε ἀπὸ δεξιὰ στ' ἀριστερὰ μὲ τὴν βελόνα ἀπὸ τὰ κάτω πρὸς τὰ ἀπάνω. Ἡ κλωστὴ «καβαλλάει» τὴν ἄκρη τοῦ ὑφάσματος. Χρησιμεύει γιὰ νὰ μὴ ξεφτάη τὸ ὕφασμα. Γίνεται ἐπίσης πολὺ καλὰ ἀπὸ τ' ἀριστερὰ στὰ δεξιά. Γίνεται καὶ μὲ ἐξστραφόρ. Χρησιμοποιοῦμε τὸ διπλὸ καρίκωμα (σταυρωτὸ) στὰ στριφώματα τῶν μαλλίνων.

Στριφτό. Ὀνομάζομε στριφτὸ τὸ στρίφωμα ὅταν γυρίζωμε στριφτὰ καὶ σφιχτὰ τὸ ὕφασμα καὶ τὸ ράβομε μὲ μικρὲς πλάγιες βελονιές. Γίνεται στριφτὸ μονὸ καὶ διπλό.

Φεστόνι. Κάνομε στὶς ἄκρες τοῦ ὑφάσματος μακρυὲς βελονιές, καὶ ἡ βελόνα περνάει κάτω ἀπὸ τὴν κλωστὴ τῆς προηγούμενης βελονιᾶς καὶ γίνεται θηλειὰ στὴν ἄκρη τοῦ ὑφάσματος.

Χρησιμεύει γιὰ νὰ μὴν ξεφεύγουν ξέφτια ἀπὸ τὶς ἄκρες τοῦ ὑφάσματος. Ἀντικαθιστᾶ τὸ καρίκωμα.

Ραφὴ μὲ ἐξστραφόρ. Χρησιμοποιοῦμε τὸ ἐξστραφὸρ γιὰ νὰ σκεπάσωμε τὶς ἄκρες ἀπὸ τὶς ἐσωτερικὲς ραφές, καὶ γιὰ νὰ ἔχωμε τὴν ἀνάποδη τῶν φορεμάτων εντελῶς καθαρή. Ὅταν ράβομε παλτὰ καὶ ταγιὲρ χωρὶς φόδρα ἢ φοῦστες μάλλινες, τὸ ἐξστραφὸρ πάει στὶς ἄκρες καὶ στὸ γύρισμα τῶν ραφῶν. Ράβεται κουφά, χωρὶς νὰ κόβεται ἡ βελονιά.

Στὸ ἐρχόμενο θὰ σᾶς πῶ καὶ ἄλλα!

Ἡ θειὰ ΜΑΡΙΑΝΝΑ

◆

ΓΙΑ ΝΑ ΓΕΛΑΤΕ

Ζητιάνος: Ἐλεῆστε με τὸν κακομοίρη, εἶμαι θεόκουφος.

Κύριος: Μὰ δὲν ἀκοῦς καθόλου!

Ζητιάνος: Καθόλου, καθόλου κύριε.

Ζ. ΚΑΚΑΜΑΣ

* * *

Ὁ δάσκαλος: Γιὰ πές μου Ξεροκέφαλε τί εἶναι ὁ Ὄλυμπος;

Ὁ Ξεροκέφαλος (θριαμβευτικά): Ὁ Ὄλυμπος εἶναι ἕνα ἀπὸ τὰ καλύτερα κέντρα τῆς Κηφισιᾶς.

ΕΞΩΚΚΛΗΣΙ

(Σκίτσο τοῦ Ν. Γιαννούλη)

Η ΣΤΡΑΒΟΚΩΣΤΑΙΝΑ

ΑΡΓΥΡΗ ΕΦΤΑΛΙΩΤΗ

ΠΟΙΟΣ τὸ περίμενε πὼς ὕστερ' ἀπὸ μιὰ μπόρα θὰ φύτρωνε μιὰ ἱστορία! Νὰ ὅμως ποὺ γίνουνται καὶ τέτοια θάματα. Ἂ δὲν ἔπιανε μπόρα πάνω στὸν Ἄη Λιά, ἃ δὲν ἄνοιγαν οἱ καταρράκτες τοὐρανοῦ, στ' ἀψηλότερο ἐκεῖνο βουνὸ τοῦ νησιοῦ, κι' ἃ δὲ μὲ στέλνανε σ' ἕνα χωριὸ νὰ κονέψω, δὲ θὰ σᾶς ἔλεγα τώρα τὴν ἱστορία τῆς Στραβοκώσταινας!

Γύριζ' ἀπὸ τὴ χώρα· μιᾶς μέρας ταξίδι, βουνὰ καὶ πέτρες ὅσες θέτε, μὰ μ' ἕναν καλὸν ἀγωγιάτη ποὺ ἤξερε νὰ μιλᾶ τοῦ ἀλόγου του, κ' ἤξερε καὶ τἄλογό του νὰ τὸν ἀκούγη. Τὸ καημένο τὸ ζῶ σκάλωνε τὰ μονοπάτια ἀνάμεσα στ' ἀγκάθια καὶ στὶς στοιβές, σὰ γίδι, καὶ τόσο ἥσυχα, ποὺ δὲ σὲ κούραζε. Κεῖνο ποὺ ἔνοιωθε λιγάκι εἴταν τὸ σαμάρι, καὶ κάτι σκοινιὰ στὸ πλάγι μου ποὺ κρατοῦσαν τὸ σεντούκι.

Ὁ ἥλιος εἴτανε βασιλεμένος μισὴ ὥρα, καὶ θέλαμε ἄλλες τρεῖς ὧρες γιὰ νὰ φτάσουμε στὸ χωριό. Μὰ εἴτανε μισοφέγγαρο, καὶ λογαριάζαμε πὼς θὰ προφτάσουμε ν' ἀνεβοῦμε τὰ βουνὰ καὶ νὰ κατεβοῦμε τὸν κάμπο μας μὲ τὸ φῶς του. Τὸ εἴπαμε δὲν τὸ εἴπαμε, καὶ τὰ σύννεφα ἀρχίσανε νὰ μαζεύουνται. Βρισκούμαστε τώρα μέσα σ' ἕνα δάσος. Μιὰ ξαφνικὴ ἀστραπή, κι' ἄρχισε τὸ πανηγύρι. Ἡ βροντὴ μᾶς ξεκούφανε. Εἴπαμε πὼς πολὺ κοντὰ πρέπει νἄπεσε τἀστροπελέκι. Ἀκόμα δὲν τὸ εἴπαμε, κι' ἄλλη μιὰ κανονιὰ μᾶς χαιρετᾶ μέσα στὴν ἄγρια ἐκείνη ἐρημιά. Πάλι δυὸ τρεῖς στιγμὲς σιωπή, κι' ἀρχινάει ἕνα βαρὺ κι' ἀδιάκοπο βοητό. Εἴταν οἱ χοντρὲς οἱ σταλαματιὲς ποὺ ἔπεφταν ἀπάνω στὰ φύλλα. Ὅσο πήγαινε μεγάλωνε τὸ βοητό, ὥσπου κατάντησε χαλασμὸς κόσμου. Ποῦ καὶ ποῦ ἄστραφτε καὶ βρόντα, κι' ἀπὸ τὴν ἀστραπὴ ὡς τὴ βροντὴ δὲν περνοῦσε μήτε ὅση ὥρα τὸ λέω. Εἴτανε σωστὴ βροχὴ τοῦ βουνοῦ.

Ὥσπου νὰ βγοῦμε ἀπὸ τὸ δάσος, τὰ ροῦχα μας κολνοῦσαν ἀπάνω μας. Ἡ βροχὴ ἄρχισε νὰ λιγοστεύη καὶ γλήγορα σταμάτησε ὁλότελα. Τὸ μαῦρο τὸ σύννεφο πέρασε καὶ τὸ φεγγάρι γελοῦσε πάλι. Μὰ ἐγὼ τότες δὲ γελοῦσα, γιατὶ κρύωνα. Κ' εἴτανε κι' Ὀχτώβρης μήνας. Λέω λοιπὸν τοῦ ἀγωγιάτη: — Πᾶμε στὸ χωριὸ ἐκεῖνο κατὰ τὴ ραχοῦλα.

Σὲ μισὴ ὥρα τὰ πέταλα τοῦ ἀλόγου σπιθοβολοῦσαν ἀπάνω στὶς πέτρες τοῦ σοκακιοῦ ποὺ χώριζε τὸ χωριὸ σὲ δύο μαχαλάδες. Ἕνας καφενές, δυὸ τρία ἀργαστηράκια, μὲ πέντ' ἔξη λιοκαμένους χωριανοὺς καθισμένους ἀπ' ἔξω, καὶ κατάλαβα πὼς βρισκόμαστε στὴν ἀγορά.

Ρωτοῦμε στὸν καφενὲ ποῦ μποροῦμε νὰ περάσουμε τὴ νύχτα.

— Καλῶς ὁρίστε, ἀποκρίνεται ἕνας τους.

Ἐγὼ θαρρῶντας, πὼς ἤθελε νὰ μᾶς φιλέψη αὐτός, πηδῶ ἀπὸ τἄλογο, τονὲ χαιρετῶ καὶ τονὲ ρωτῶ ποῦ εἶναι τὸ σπίτι του. Γρήγορα ὅμως κατάλαβα πὼς τὸ καλῶς ὁρίστε εἴταν ἁπλὸ χαιρέτισμα, καθὼς ποὺ συνηθίζουνε στὰ χωριὰ νὰ καλωσορίζουν καὶ νὰ καλημερίζουν κάθε ξένο, κι' ἂς μὴν τὸν εἶδαν καὶ ποτές τους. Ἀληθινὴ εὐγένεια καὶ χάρη, ποὺ μοσκοβολάει στὰ βουνὰ ἐκεῖνα πάνω.

Ξαναρωτῶ λοιπὸν ποῦ μποροῦμε νὰ ξενυχτέψουμε.

— Καὶ ποῦ ἀλλοῦ, παρὰ στῆς Στραβοκώσταινας; μοῦ κάνει ὁ φίλος.

Ἐγὼ πού, ἐρχόμενος κατὰ τὸ χωριό, συλλογιούμην πὼς ἴσως εὕρω καὶ κανένα ἀγριολούλουδο ν' ἀνθοβολῆ μοναχό του, εἶπ' ἀμέσως μέσα μου: — Νὰ τ' ἀγριολούλουδο! Πᾶμε στῆς Στραβοκώσταινας.

Ἔρχεται λοιπὸν μαζί μας ἕνα παιδὶ μὲ τὸ φανάρι, καὶ πᾶμε στῆς Στραβοκώσταινας.

Φαίνεται πὼς τὸ μυρίστηκαν πὼς ἔρχονται μουσαφίρηδες, γιατὶ στὴν αὐλόθυρα μᾶς περίμεν' ἕνα ἀγόρι ὡς δεκάξη χρονῶ, μ' ἕνα λυχνάρι στὸ χέρι, κι' ἕνας ἄνθρωπος καλοφορεμένος, φέσι ὅ,τι βγῆκε ἀπὸ τὸ καλούπι, τσόχινο λεμπαντὲ καὶ γιαντερί, βρακὶ κι' αὐτὸ τσόχινο, καλὰ στρωμένο, κι' ὄχι μὲ πολλὲς κόφες, ζωνάρι πλατὺ καὶ καλὰ διπλωμένο, ἄσπρες κάλτσες, πατημένες γόβες καὶ μικρὸ κομπολόγι στὸ χέρι. Αὐτὸς εἴταν ὁ δάσκαλος τοῦ χωριοῦ καὶ τὸν εἶχαν προσκαλέσει νὰ μοῦ κάμη φαίνεται τὰ «ἰκράμια».

Ἡ αὐλὴ εἴτανε σκεπασμένη μὲ μιὰ κληματαριά, καὶ τὰ πεσμένα φύλλα δείχτανε πὼς κι' ἀπὸ δῶ δυνατὴ βροχὴ πρέπει νὰ πέρασε. Ὁ μικρὸς πῆρε τὸν ἀγωγιάτη νὰ τοῦ δείξη τὸν ἀχερῶνα καὶ τὸ μαγεριό, κι' ὁ δάσκαλος πῆρε μένα στὸ σπίτι. Τὸ σπίτι εἴτανε μιὰ «μέσα αὐλή», ποὺ ἔφεγγ' ἀπὸ τὴν πάστρα, μιὰ σκάλα μὲ σανίδια κίτρινα σὰν τὸ κεχλιμπάρι, ὕστερα ἕνα χαγιάτι ἀπάνω, μιντέρι στὴ μιὰ μεριά, καταντικρὺ ἡ πόρτα τῆς καλῆς κάμαρας, κι' ἀπὸ τὸν ἄλλο τοῖχο ἡ πόρτα ποὺ ἔμπαινες στὸ «Μέσα σπίτι», τὸ καθαυτὸ σπίτι, τὸ Ἅγιο τῶν Ἁγίων, ποὺ πρέπει νὰ τὸ ἱστορήσουμε δῶ πέρα λιγάκι, γιατὶ πᾶνε πιὰ νὰ χαθοῦν κι' αὐτὰ τὰ «Μέσα σπίτια». Πενῆντα χρόνια καὶ τώρα δὲν τὰ χτίζουν πιά.

Τὰ «Μέσα σπίτια» εἶναι ὅλα σ' ἕνα σκέδιο καμωμένα. Οἱ τοῖχοι τους χοντροὶ σὰν κάστρα καὶ μὲ μεγάλες πέτρες χτισμένοι. Τὸ μάκρος τους, ἴσια μὲ τὸ μάκρος τοῦ σπιτιοῦ, καὶ τὸ φάρδος τοῦ μισοῦ σπιτιοῦ. Εἶναι χωρισμένα σὲ δυό. Τὸ ἕνα, τὸ κάτω μέρος, ποὺ πιάνει δυὸ τρίτα τῆς κάμαρας, καὶ τἄλλο, ὁ σοφᾶς, καμμιὰ δυὸ πῆχες ἀψηλότερα, μ' ἕνα σκαλὶ στὴ μέση γιὰ νἀνεβαίνεις καὶ τονὲ βρίσκεις γεμᾶτο σφίδες, ὢ οἱ σφίδες πάλι γεμᾶτες ξερὰ σῦκα, ἀμύγδαλα, καρύδια, ρετσέλια, ἐλιὲς ἄσπρες, ἐλιὲς ὁλάκερες, ἐλιὲς κλαστάδες (σπασμένες). Ὁ σοφᾶς εἶναι τριγυρισμένος ἀπὸ μιντέρια. Ἐκεῖ εἶναι τὰ παραθύρια, ποὺ βλέπουνε στὸ περιβόλι. Κάποτες ἔρχεται τὸ γιασουμὶ καὶ τυλίγεται στὰ κάγκελα τῶν παραθυριῶν.

Στὸ κάτω μέρος τοῦ «Μέσα σπιτιοῦ», ὕστερα ἀπὸ τὸ Κονοστάσι, ποὺ πρέπει νἄχη ὅλους τοὺς ἁγιοὺς τοῦ χωριοῦ καὶ τοῦ σπιτιοῦ, στολίζουν τοὺς τοίχους ὁλοτρόγυρα καὶ τὰ ράφια, μ' ὅλο τὸ ἔχει τοῦ σπιτικοῦ ἀπάνω: σινιά, ταψιὰ λεγκέρια, χαρανιά, καπάκια, ὅλα γανωμένα καὶ γυαλιστερά. Ὕστερα τὰ πιατικὰ καὶ τὰ γυαλικά, κι' ὕστερα, ὕστερα, ἃ δὲν ἔχει τίποτις ἄλλο, ἀραδιάζουν κυδώνια, ρόδια, χειμωνικά, πεπόνια, κι' ἄλλα ὀπωρικά. Τὰ καλύτερα τὰ πωρικὰ ὅμως θὰ τὰ βρῆτε κρεμασμένα στὸ δίχτυ ἀπὸ τὴ στέγη, ποὺ εἶναι μαύρη, καὶ κάποτε στολισμένη μὲ κόκκινα ξόμπλια, καθὼς καὶ τὸ σιμιδόκι («μέση δοκός», μᾶς ἔλεγε ὁ δάσκαλος). Ἀπὸ πάνω ἡ στέγη εἶναι δῶμα, ποὺ τὸ κατρακυλοῦν ὕστερ' ἀπὸ τὴ βροχὴ νὰ μὴ στάζη.

Τὸ κάτω αὐτὸ μέρος τοῦ «Μέσα σπιτιοῦ» εἶναι στρωμένο μὲ χαλιὰ τὸ χειμῶνα. Ἀντὶς μιντέρια ἐδῶ ἔχουμε τσελτέδες, κι' ἀντὶς καρέγλες σεντούκια ἀραδιασμένα στὸν τοῖχο, καὶ κεῖ μέσα εἶναι κρυμμένα ὅλα τὰ προικιὰ κι' ὅλα τὰ νυφικὰ τῆς φαμελιᾶς. Τὴ «γωνιὰ» δὲν τὴν ἀνάβουν ποτὲς τώρα. Τώρα ἔχουμε τὸ μαγκάλι μοναχά. Τὴ γωνιὰ τὴν ἄναβαν τὸν παλιὸ καιρό, καὶ ξαπλώνουνταν κοντὰ στοὺς δαυλοὺς καὶ κοιμοῦνταν. Τώρα τὴν ἔχουνε γιὰ στολίδι, κ' εἶναι κάτασπρη σὰν τὸ χιόνι ἀπὸ τὸ ἄλειβε ἄλειβε ἀσβέστη. Ἀπάν' ἀπὸ τὴ γωνιά, ράφια τὄν' ἀπὰς στἄλλο μὲ τὰ καλύτερα φαρφουριά. Καὶ στὴν ἄκρη τοῦ κάτω - κάτω ραφιοῦ, τὸ θεμιατὸ γιὰ τὸ Κονοστάσι. Φῶς ἄλλο δὲν ἔχει παρὰ τὸ λυχνάρι ποὺ κρεμιέται στὴ γωνιά, καὶ τὸ καντήλι τῶν εἰκόνων.

Σαράντα μέρες καὶ σαράντα νύχτες καθόνταν πλάϊ του.

Θαρρῶ πὼς τὰ εἴπαμε τὰ πιὸ σπουδαῖα. Καὶ τώρα ἂς σᾶς ρωτήσω ἐσᾶς, ἀρχοντόπουλα τῆς ρωμιοσύνης, ποὺ πᾶτε στὴν Εὐρώπη καὶ ξοδεύετε τὰ μαλλιοκέφαλά σας: πῶς δὲν κάνετε κάθε χρόνο κι' ἀπόνα ταξίδι στὰ νησιά μας, νὰ τὰ δῆτε ὅλ' αὐτὰ κι' ἄλλα πιὸ περίεργα κι' ὄμορφα, καὶ νὰ τὰ ξέρετε καὶ νὰ τ' ἀγαπᾶτε σὰ δικά σας ποὺ εἶναι, καὶ νὰ μὴν ἀδειάζη καὶ τὸ πουγγί σας, μόνο τρέχετε στὰ ξένα καὶ δὲν τὸ βλέπετε πὼς τὰ μεγαλύτερα ἔθνη σ' αὐτὴν τὴν Εὐρώπη σας εἶναι κεῖνα ποὺ θαμάζουνε τὰ δικά τους, αὐτὰ τὰ χωριάτικα ποὺ τὰ θαρρεῖτε ἀσήμαντα, καὶ ποὺ θἀρχίσουνε νἄρχουνται καμμιὰ μέρα οἱ Φράγκοι κοπαδιαστὰ καὶ νὰ σεργιανίζουνε καὶ νὰ λὲν πὼς ζοῦν ἀκόμα οἱ χάρες κ' οἱ ὀμορφιὲς τῆς 'Οδύσσειας, καὶ τότες θὰ τἀγαπήσουμε καὶ μεῖς ἀπὸ μίμηση, κι' ὄχι ἀπὸ δικό μας γοῦστο! 'Αμέτε, ἀμέτε, γλήγορα, κάθε χρόνο κ' ἕνα νησί. Θὰ βρῆτε φιλοξενία, θὰ βρῆτε φίλους, θὰ βρῆτε ἀπόλαψες ποὺ μιλλιούνια δὲν τὶς ἀγοράζουνε στὴν Εὐρώπη, καὶ θὰ γυρίζετε μ' ἀνοιχτὴ καρδιὰ καὶ μὲ καινούργια πλεμόνια στὴ σκονισμένη σας τὴν 'Αθήνα.

Σὰν πῆγα κι' ἄλλαξα στὴν καλὴ τὴν κάμαρα, κ' ἦρθε κ' ἡ παρακόρη καὶ μοῦ ἔχυσε νερὸ καὶ νίφτηκα, καὶ μοῦ ἔδωσε τὸ προσόψι καὶ σκουπίστηκα, πέρασα στὸ μέσα σπίτι, καὶ βλέπω ἀντικρύ μου μιὰ ἀρχόντισσα, ποὺ μὲ καλωσορίζει μὲ σιγανὴ καὶ γλυκειὰ φωνὴ καὶ μὲ συμμαζεμένο χαμόγελο. 'Εγὼ περίμενα νὰ δῶ καμμιὰ γρηὰ γυναίκα τὸ πολὺ μ' ἕνα μάτι καὶ τώρα βλέπω τὴ χαριτωμένη αὐτὴ κυρά, μὲ δυὸ μαῦρα, μεγάλα μάτια, ποὺ εἶχαν ἀκόμα μέσα τους ὅλη τὴ φωτιὰ κι' ὅλη τὴ λάμψη τῆς νιότης. Φοροῦσε φεσάκι μὲ τσεμπέρι τυλιγμένο τριγύρω καὶ φορτωμένο φλωριά, καὶ μὲ μαβιὰ μεταξωτὴ φοῦντα ἁπλωμένη ὁλοτρόγυρα στὴν κορφή, φοροῦσε καὶ γερντάνι μαργαριταρένιο μ' ἕνα κωνσταντινάτο στὰ στήθια της. Τὸ σαλβάρι της δὲν φαίνουνταν τώρα καθὼς ἄλλοτες, ποὺ φοροῦσαν οἱ γυναῖκες καβάδια. 'Η κερὰ Δέσποινα (καὶ τῆς ταίριαζε αὐτὸ τὄνομα καλύτερ' ἀπὸ τἄλλο), φοροῦσε σκοῦρο φουστάνι, μ' ἕνα ψιλοκαμωμένο κι' ἀνοιχτούτσικο κοντογούνι.

Παραμέσα, ἀπάνω στὸν τσελτέ, μισοσηκώθηκε ἕνας καλοκάγαθος ἄνθρωπος, ὄμορφος κι' αὐτός. Μᾶς καλωσόρισε μ' ἕνα παράξενο χαμόγελο. Εἴταν ὁ Στραβοκώστας, ὁ ἄντρας τῆς ἀγγελοκάμωτης Δέσποινας. Καὶ τονὲ λέγανε Στραβοκώστα, γιατὶ δὲν εἶχε μάτια ὁ δύστυχος.

'Η ὁμιλία μας εἴταν ἁπλὴ καὶ καρδιακή, σὰν καθίσαμε. Τοὺς εἶπα ποιὸς ἤμουν καὶ μ' ἤξεραν. 'Εγὼ ντράπηκα ποὺ δὲν τοὺς ἤξερα, γιατὶ κατάλαβα πὼς εἶχα νὰ κάμω μὲ τὴν πιὸ ἀρχοντάδικη φαμελιὰ τοῦ χωριοῦ, φαμελιὰ ταπεινὴ μιὰ φορὰ καὶ βυθισμένη στὴ φτώχεια, μὰ τώρα πρώτη στὴν καλοτυχιὰ καὶ τὸ καλὸ τόνομα. Σὲ λιγάκι μπαίνει μέσα κι' ὁ γιός τους, ξυπνὸ παλικάρι, ποὺ ἄστραφταν τὰ μάτια του. —'Αγάπης παιδί, εἶπα μὲ τὸ νοῦ μου, σὰν τὸν ξαναεῖδα τώρα. Αὐτὸς εἴτανε ποὺ μᾶς κρατοῦσε τὸ λυχνάρι στὴν αὐλόθυρα.

Τὰ πέταλα τοῦ ἀλόγου σπιθοβολοῦσαν ἀπάνω στὶς πέτρες τοῦ σοκακιοῦ.

Ὕστερ' ἀπὸ μισῆς ὥρας κουβέντα στρώθηκε τὸ τραπέζι. Ἦρθε ἡ παρακόρη, κατέβασε τὸ μεγαλύτερο τὸ σινί, τὄβαλε ἀπάνω στὸ σιντεφένιο σκαμνί, τὰ μαξιλάρια τριγύρω, κι' ἀπάνω τους τὸ μακρὺ τὸ κεντημένο μεσσάλι, ποὺ τὸ παίρνουν ὅλοι στὰ γόνατά τους σὰν καθίσουν, καὶ σὰν τὰ σιγύρισε ὅλα, ἔφερε τὸ φαγί. 'Η κερὰ Δέσποινα, ποὺ ἔλειψε λίγες στιγμὲς νὰ πάη νὰ δῆ τί γίνεται στὸ μαγεριό, ξαναμπῆκε καὶ μᾶς εἶπε νὰ κοπιάσουμε. Ὕστερα πῆρε ἀπὸ τὸ χέρι τὸν Κώστα της, καὶ τὸν κάθισε κοντά της.

Κάμαμε τὸ σταυρό μας, εἴπαμε τὸ «καλῶς σᾶς ηὕραμε», κι' ἀρχίσαμε. 'Ο κὺρ Κώστας — τώρα εἴχαμε καὶ μιὰ λουσέρνα στὸ τραπέζι καὶ τὸν ἔβλεπα καλύτερα — εἴτανε ζωηρότατος ἄνθρωπος. Ὅλα του μιλοῦσαν, μόνο τὰ μάτια του δὲ μιλοῦσαν! Ἤθελε νὰ μάθη τὸ τί εἶδα καὶ τί ἔμαθα στὰ ταξίδια μου. Καὶ σὰν τοῦ διηγούμουν, ξεχνοῦσε τὸ φαγί του, καὶ καθὼς ποὺ πολεμοῦσε νὰ μὲ κοιτάξη μὲ τὸ χουλιάρι στὸ χέρι, ἔπαιζαν κ' ἔτρεμαν τὰ χείλη του ἀπὸ τὴν εὐχαρίστηση κι' ἀπὸ τὴν περιέργεια.

'Η κερὰ Δέσποινα εἶχε λίγα λόγια, μὰ μετρημένα καὶ διαλεχτά. Μιὰ της ματιά, μιὰ της λέξη, καὶ τηνὲ σέβουσουν. Τὸ πρόσωπό της, τὸ σύστομο, ὁ λαιμός, τὰ μικρὰ χέρια, ὅλα της εἴτανε ὀμορφιὰ καὶ χάρη, κι' ἀπάνω σὲ κείνη τὴ χάρη εἴτανε θρονιασμένη μιὰ δύναμη, ἕνας χαραχτήρας, ποὺ ἔλεγες κι' ὁ Θεὸς τὴν ἔπλασε νὰ δείξη πόση καλοτυχιὰ μπορεῖ νὰ κατεβάση στὸν κόσμο.

'Ο μικρὸς δὲ μιλοῦσε, παρὰ σὰν τονὲ ρωτούσαμε τίποτις. Ἔτρωγε μὲ πολλὴ ὄρεξη καὶ δὲν τὸν ἔμελε σὰν τὸν πείραζαν. Τὸ χρέος του ἔκανε κι' ὁ δάσκαλος, καὶ στὸ φαγὶ καὶ στὸ κρασάκι. Μᾶς ἄκουγε κι' αὐτὸς μὲ πολλὴ περιέργεια, καὶ σὰν τοῦ ἔλεγαν γιὰ κανέναν τόπο ποὺ δὲ γνώριζαν, αὐτὸς τοὺς δίδασκε τὴ Γεωγραφία, ἴσως λιγάκι σὰ νὰ κρατοῦσε τὸ δείχτη στὸ χέρι, μὰ ὄχι καὶ πολὺ δασκαλήσια. Εἴταν τοῦ κόσμου κι' αὐτός. Εἶχε ταξιδέψει ὡς τὴν 'Αθήνα.

Τέλειωσε τὸ δεῖπνο, μᾶς ἔφερε ἡ παρακόρη τὴ λεκάνη καὶ νιφτήκαμε, σηκώθηκε τὸ τραπέζι, ἡ κερὰ Δέσποινα πῆρε τἀργόχειρό της, καὶ μεῖς ἀκόμα τὰ λέγαμε. Τοῦ μικροῦ τὰ μάτια εἴτανε στηλωμένα πάνω μου. 'Η μάνα του μοὔλεγε πὼς πρώτη φορὰ τὸν ἔβλεπε νὰ μὴν τὸν παίρνη ὁ ὕπνος ὕστερ' ἀπὸ τὸ φαγί. Ἔτσι πέρασε ἄλλη μιὰ ὥρα. 'Εγὼ τότες εἶπα νὰ μὲ συμπαθήσουν γιατὶ ἤμουν κουρασμένος, καὶ τοὺς καλονύχτησα. Τότε ἔφυγε κι' ὁ δάσκαλος σπίτι του.

Σὰν ξαπλώθηκα καὶ ραχάτευα στὸ μαλακὸ καὶ καταδεχάμενο ἐκεῖνο στρῶμα, ἄρχισα νὰ συλλογιοῦμαι μὲ τὶ τρόπο νὰ μάθω τὴν ἱστορία τῆς Στραβοκώσταινας. Δὲν

('Η συνέχεια στὴν ἑπόμενη σελίδα)

(Συνέχεια ἀπὸ τὴν προηγούμενη σελίδα)

μπορεῖ νὰ μὴν ἔχῃ τὴν ἱστορία της τέτοια γυναίκα, μὲ τέτοιον ἄντρα, εἶπα. Ἀπὸ δῶ εἶχα ἀπὸ κεῖ εἶχα, βρῆκα τὸν τρόπο. Ἕνα Σαββάτο βράδυ, συλλογίστηκα κι' εἶπα: αὔριο δὲν ἔχει σκολειό: Θὰ πάρω λοιπὸν τὸ δάσκαλο μαζί μου καὶ θὰ μοῦ τὰ πῆ στὸ δρόμο. Κ' ἔτσι ἔγινε.

Τὸ πρωῒ σὰ σηκώθηκα καὶ πῆρα τὸ βύσσινο τὸ γλυκό, κ' ἤπια τὸν καφὲ καὶ τοὺς ἀφῆκα γειά, καὶ τοὺς παρακάλεσα νὰ καταδεχτοῦν καὶ κεῖνοι καμμιὰ φορὰ στὸ δικό μας, παίρνω τἄλογο καὶ πηγαίνω ἴσια κατὰ τὴν ἀγορά. Εἶχα σκοπὸ νὰ γυρέψω τὸ σκολειὸ καὶ νὰ βρῶ τὸ δάσκαλο. Μὰ ὁ φίλος εἴτανε στὸν καφενέ, ὅ,τι γύρισε ἀπὸ τὴ λειτουργιὰ κι' ἔπινε τὸν καφέ του. Τοῦ ξήγησα πὼς τὸν ἤθελα νὰ μὲ συντροφέψῃ ὡς τὸ χωριό μας, καὶ νὰ γυρίσῃ πίσω Δευτέρα ξημέρωμα. Ἂν καὶ κοσμογυρισμένος τοῦ φάνηκε μακρυνὸ τὸ ταξίδι. Μὲ τὰ πολλὰ τὸν κατάφερα νἄρθη μαζί μου ὡς τὸ μισὸ δρόμο, γιὰ νὰ εἶναι πίσω τὸ μεσημέρι. Πῆρε λοιπὸν ἕνα καλὸ γαδουράκι, καὶ ξεκινήσαμε.

Εἴτανε μιὰ χαρὰ ὁ δρόμος ἐκεῖνος ἀνάμεσα στὶς ἐλιές, μεγαλύτερη ὅμως εὐχαρίστηση μοῦ ἔδιναν τὰ παλικάρια ποὺ ράβδιζαν κι' οἱ κοπέλλες ποὺ μάζευαν ἀπὸ κάτω, γιατὶ ἂν καὶ Κεριακή, καιρὸ δὲν εἴχανε νὰ χάνουνε τώρα, ποὺ πλάκωνε ὁ χειμώνας.

Ἔτσι πηγαίνοντας καὶ ρωτώντας τίνος εἶναι τὸ ἕνα χτῆμα καὶ τίνος τἄλλο, βρεθήκαμε καὶ μπροστὰ στὰ χωράφια τῆς Στραβοκώσταινας.

— Μεγάλα χτήματα, λέω τοῦ δασκάλου. Πλούσιοι πρέπει νὰ εἶναι.

— Καὶ ἦσαν πτωχότατοι ἄλλοτε, μοῦ κάνει ὁ δάσκαλος.

— Νὰ λοιπὸν ποὺ γίνουνται σεργιαγιὲς καὶ δῶ πέρα. Γιὰ πές μου, νὰ σὲ χαρῶ, πῶς τ' ἀπόχτησαν. Καὶ πῶς τυφλώθηκε ὁ χρυσὸς ἐκεῖνος ἄνθρωπος; Καὶ ποιὰ εἶναι ἡ χαριτωμένη ἐκείνη γυναίκα; Πές μου τὴν ἱστορία της. Ἔχουμε ἀκόμα ὡς μιὰ ὥρα δρόμο νὰ κάμουμε.

—Ὁ Θεὸς εὐλόγησε τὰ ἔργα αὐτῶν καί...

— Νὰ σοῦ πῶ, δάσκαλέ μου, τοῦ λέω. Θὰ πῆς, εἶναι Κεριακὴ σήμερα, μὰ θὰ σὲ παρακαλέσω νὰ μοῦ κάμῃς μιὰ χάρη. Ν' ἀφήσῃς τὴν κεριακάτική σου γλῶσσα πίσω στὸ χωριό, καὶ νὰ κρατήσῃς τὴν καθημερινή σου μοναχά. Βλέπεις κι' ἐγὼ μ' αὐτὴ ταξιδεύω. Ποῦ νὰ τηνὲ σηκώνῃ τὸ γαδουράκι σου τὴν ἄλλη μ' ὅλα της τὰ στολίδια! Ξέχασέ τηνε, γειά σου, καὶ θυμήσου καὶ σὺ τὰ νιάτα σου, καὶ πές μου τα καθὼς σοῦ τἄλεγε ἡ μανούλα σου, ὥρα της καλή.

Εἴτανε φρόνιμος ὁ δάσκαλος καὶ μπῆκε ἀμέσως στὸ νόημα. Γέλασε λοιπὸ μὲ τὴν καρδιά του, ὕστερα συλλογίστηκε λιγάκι, κι' ἄρχισε:

— Θὰ σᾶς πάρω τώρα ὡς δεκαοχτὼ χρόνια πίσω, τότες ποὺ ἡ κερὰ Δέσποινα εἴταν εἴκοσι χρονῶν κοπέλλα, καὶ μὲ μιὰ ὀμορφιά, ποὺ τὸ τραγοῦδι της περνοῦσε ἀπὸ κάθε παλικαριοῦ στόμα. Εἴταν ὀρφανὴ καὶ κατοικοῦσε σ' αὐτὸ τὸ τωρινὸ σπίτι της. Εἶχε κ' ἕνα χτηματάκι, αὐτὴ ἐδῶ τὴ μικρὴ γωνιά, πίσω ἀπὸ τὸν πλάτανο. Δικό της ἄλλο δὲν εἶχε μαζί της, παρὰ μιὰ θειά της, τὴ θειὰ Περμαθοῦλα, τὴ μοιρολογίστρα, ποὺ ράγιζαν κ' οἱ πέτρες σὰν ἔβγαινε μὲ τὰ λείψανα, καὶ δερνότανε κ' ἔλεγε:

«Ὠχού, κλωστροποδιά μου,
Ὠχοὺ τσῆ ντὰ νὰ ποίσου!».

Τί νὰ ποιήσω.

— Γειά σου, νὰ μοῦ ζήσῃς, δάσκαλε, τοῦ κάνω. Βλέπεις ποὺ εἶναι τὰ καθαυτὸ τὰ ἑλληνικά; Μπρὸς τώρα, λέγε.

Ὁ δάσκαλος χαμογέλασε καὶ πῆγε μπρός.

—Ἡ Δέσποινα εἴτανε φτωχή, μὰ εἶχε δυὸ μεγάλα στολίδια: ὀμορφιὰ καὶ τιμή. Σπάνια στολίδια στὸ δικό σας, τὸ μεγάλο τὸν κόσμο ποὺ γυρίζετε, νὰ τὰ βρῆτε καὶ τὰ δυὸ μαζί. Ἐδῶ στὰ βουνὰ τὰ βλέπουμε πολὺ συχνὰ αὐτὰ τὰ δυὸ λουλούδια κοντὰ - κοντά.

Δὲ θέλησα νὰ τοῦ ἐναντιωθῶ, νὰ μὴ χαλάσω τὴν ἱστορία. Τὸν ἄφηκα λοιπὸ νὰ λέῃ:

—Ἡ Δέσποινα καθότανε μιὰ βραδιά, Σαββάτο βράδυ, ἀπάνω στὸ σοφὰ τοῦ Μέσα σπιτιοῦ, μὲ τὸ μάγκανο μπροστά της. Εἴταν ἀρραβωνιασμένη μὲ τὸν Κωστάκη τοῦ Λάμπρου, κι' ὅλος ὁ κόσμος εἶχε νὰ κάνῃ μὲ τὴν ἀγάπη τους. Ἡ Δέσποινα τραγουδοῦσε ὁλημερὶς μπροστὰ στὸ μάγκανο, κι' ὁ Κώστας στὰ χωράφια ποὺ δούλευε, κι' εἴταν κι' αὐτὸς ὄμορφο παλικάρι, καὶ μὲ μιὰ φωνὴ σὰν τὸ μέλι. Σὰν ἔγυρε ὁ ἥλιος ἐκεῖνο τὸ Σάββατο, σηκώνεται ἡ Δέσποινα, ἀνάβει τὸ καντήλι, θεμιάζει, σιγυρίζεται, καὶ πάει στὸ παράθυρο νὰ ποτίσῃ τὰ λουλούδια της. Ὅτι πῆγε στὸ παράθυρο, μπήγει μιὰ φωνὴ ἡ μοιρολογίστρα ἡ θειά της μὲς στὴν αὐλή: «Βουρὴ σείς, Βουρὴ σείς! Τὰ ὄρ στὰ βνά, τσὴ στὰ κλαδιά, τσὴ στὰ ξερὰ τὰ δέντρα! Τί 'νη τούτου τοῦ κακὸ ποὺ μᾶς ἤβρη!» Στὴν Κανταξινὴ τἄλεγε αὐτά, ποὺ ἦρθε καὶ τῆς ἔφερε τὰ μαῦρα τὰ μαντάτα! Ὁ δόλιος ὁ Κώστας ἔβαζε φωτιὰ σ' ἕνα φουρνέλλο μέσα σ' ἕνα χωράφι ποὺ ἄνοιγαν, καὶ πρὶ νὰ προφτάσῃ νὰ φύγῃ κόρωσε τὸ μπαρούτι, τοῦ τσουρούφλιασε τὸ πρόσωπο, τοῦ ἔβγαλε καὶ τὰ μάτια του! Τὸν ἀνεβάζανε στὸ σπίτι του μισοζώντανο. Σὰν τονὲ στρώσανε στὸ μιντέρι, καὶ πρόσμεναν τὸ γιατρὸ ἀπ' ἕνα ἄλλο χωριό, καὶ μαζεύτηκαν ὅλες οἱ κλαψάρες γρηὲς τῆς γειτονιᾶς, κι' ἔβλεπαν τὴ μάνα νὰ μαλλοσέρνεται, καὶ τὸν Κώστα νὰ μουγκρίζῃ ἀπὸ τὸν πόνο, ἄρχισαν κι' αὐτὲς τὰ μοιρολόγια, κι' εἴτανε χειρότερο κι' ἀπὸ λείψανο. Ἤμουν κι' ἐγὼ ἐκεῖ, δώδεκα χρόνων παιδί, κ' ἔβλεπα. Κι' αὐτὰ δὲν εἴταν τίποτις. Τὸ μεγάλο κακὸ ἔγινε σὰν πρόβαλε ἡ χαριτωμένη ἐκείνη κοπέλλα μὲ τὴ θειά της, κίτρινη σὰ φλωρί, τὰ δυὸ της μεγάλα μάτια ὀρθάνοιχτα ἀπὸ τὴν τρομάρα, τὸ στόμα της ἄλαλο καὶ μήτε σταλαματιὰ δάκριο! Ποῦ δάκρια τέτοιες ὧρες! Αὐτὰ ἔρχουνται ὕστερα, σὰν περάσ' ἡ φουρτούνα καὶ μαλακώσ' ἡ καρδιά μας.

Θυμοῦμαι σὰν τὴν ἔνοιωσε ὁ καημένος ὁ Κώστας σιμά του καὶ γύριψε νὰ τῆς πῆ πὼς δὲν ἔχει τίποτα, καὶ πὼς γλήγορα θὰ γειάνη. Ἡ φωνή του δὲν ἀκούστηκε πολλὴ ὥρα, γιατὶ ἄξαφνα ἡ μοιρολογίστρα ἡ θειὰ Περμαθοῦλα ξέσπασε σ' ἕνα μοιρολόγι ποὺ τρόμαξε ὅλη ἡ γειτονιά. Κ' οἱ ἄλλες οἱ γρηές, δός του καὶ ν' ἀναρφοφοῦνε, μὲ τὴν ποδιὰ στὰ μάτια!

Μέσα σὲ ὅλη ἐκείνη τὴν παραζάλη, μόνο τὸ κορίτσι βαστάχτηκε. Σηκώθηκε σὰ βασίλισσα ἀνάμεσά τους, καὶ τὶς πρόσταξε νὰ σωπάσουν. Καὶ τότες φάνηκε ἡ δύναμη τῆς σπάνιας αὐτῆς γυναίκας. Καὶ σώπασε ὁ κόσμος, κ' ἔστρωσαν τὸ στρῶμα, κ' ἔβαλαν τὸ παιδὶ μέσα. Κι' ὁ μοιρολογίστρες, ἔγιναν ὅλες γιάτραινες τώρα. Ἄλλη ἔφερνε τριανταφυλλόπητες, ἄλλη μολόχες, κι' ἄλλη θαματουργὲς εἰκόνες νὰ γλυτώσουν τὸ παιδί. Κατὰ τὰ μεσάνυχτα ἔφτασε κι' ὁ γιατρός. Κι' ἅμα τὸν εἶδε, μᾶς εἶπε πὼς τὰ μάτια του δὲν ἔχουν γιατρειά.

Σαράντα μέρες καὶ σαράντα νύχτες κάθουνταν ἡ δόλια Δέσποινα πλάγι του. Τῆς ἔλεγαν πὼς εἴταν καὶ ντροπῆς νὰ ξημερώνεται ἔτσι μιὰ ἀρραβωνιασμένη κοπέλλα στὸ πλάγι ἑνὸς παλικαριοῦ. «Αὐτὸς εἶναι ὁ ἄντρας μου», γύριζε κι' ἔλεγε: «Δὲν ἔχω νὰ δώσω κανενὸς λόγο. Θὰ τονὲ γιατρέψω κι' ἀπὲ θὰ τὸν πάρω». Καὶ πνιγόταν ἡ φωνή της στὰ δάκρια.

Ὁ κόσμος τἄπαιρνε αὐτὰ γιὰ λόγια τῆς λύπης καὶ τῆς στενοχώριας. Σὰ σηκώθηκε ὅμως ὁ Κώστας, καὶ τὸν πῆρ' ἕνα πρωῒ ἀπὸ τὸ χέρι καὶ τὸν πῆγε σπίτι της, καὶ στολίστηκε, καὶ μαζὶ μὲ τὴ θειά της (ποὺ δὲν τῆς ἔπεφτε λόγος, κι' ἂς μὴν τὄθελε), πήγαιναν οἱ τρεῖς τους στὴν ἐκκλησιά, ἔτριψαν ὅλοι τὰ μάτια τους καὶ φώναξαν: — Κρῖμα τὸ κορίτσι!

— Κρῖμα σὲ σᾶς ποὺ τὸ θαρρεῖτε, φώναξε κ' ἡ Δέσπω, ἁπλώνοντας τὄμορφο χέρι της μὲ τὸ μπιμπιλωτὸ τὸ μανίκι.

Γιὰ καλή τους τύχη, ὁ παπάς, συγγενὴς ὄντας τοῦ Κώστα, καὶ ξέροντας πὼς ἡ Δέσποινα εἶχε καλὰ προικιὰ ἀπὸ τὴ μάνα της, δὲν ἔβγαλε δυσκολίες. Καὶ σὲ μιὰ ὥρα μέσα ὁ Κώστας ἄλλο δὲν εἶχε νὰ λυπᾶται, παρὰ ποὺ δὲ μποροῦσε νὰ δῆ τὸ θησαυρὸ ποὺ τοῦ χάρισε ὁ Θεός. Μὰ καὶ σ' αὐτὸ τὸ δυστύχημά του ἀπάνω χωράτευε ὁ καημένος, κ' ἔλεγε πὼς τοῦ ἔφερε κ' ἕνα καλὸ ἡ στραβομάρα, ποὺ τοὺς πάντρεψε πιὸ γλήγορα!

Ἡ ἀγάπη, ἡ ἀληθινὴ ἀγάπη, ποὺ τὰ κάνει ὅλα μέλι γάλα, ἄρχισε ἀμέσως νὰ βασιλεύῃ στὸ σπιτικό τους. Εἴταν Αὔγουστος καὶ μονομιᾶς ἀνασκουμπώθηκε στὴ δουλειὰ ἡ Δέσποινα. Εἶχε μεγάλα σχέδια στὸ νοῦ της. Εἴτανε φιλόδοξη καὶ περήφανη καὶ τόβαλε στὸ κεφάλι της νὰ δείξῃ τοῦ κόσμου ποὺ τηνὲ λυποῦνταν, τί μπορεῖ νὰ κάμῃ μιὰ Στραβοκώσταινα.

Ὁλημερὶς ἡ Δέσποινα δούλευε στὸ χωράφι, κι' ὁ Κώστας πότε νερὸ κουβαλοῦσε τὸν τοῖχο, τοῖχο, πότε ἐλιές, πότε σῦκα. Κάποτες ἔπαιρνε καὶ τὸν ταμπουρᾶ του καὶ τραγουδοῦσε τῆς λυγερῆς του ἐκεῖ ποὺ δούλευε.

Ἔτσι πέρασαν κανὰ δυὸ χρόνια. Γεννήθηκε καὶ τὸ μωρό τους, κι' ὁ κόσμος τώρα ἄρχισε νὰ θαμάζεται τὴ μεγάλη τὴν καλοτυχιὰ ποὺ ἔπεσε στὸ σπίτι τῆς Στραβοκώσταινας. Τόσο, ποὺ πολλὲς κοπέλλες χωρατεύοντας ἔλεγαν πὼς θὰ γυρέψουν κι' αὐτὲς στραβὸν ἄντρα! Ὅ,τι ἔπιανε στὸ χέρι της ἡ κερὰ Δέσποινα γινότανε μάλαμα. Τὰ μαξοῦλια της εἴταν τὰ καλύτερα, κι' ὁ κόσμος πλέρωνε καὶ κάτι παραπάνω γιὰ νάγοράσῃ ἀπὸ τὰ χωράφια της. Χωράφια λέω, γιατὶ εἴταν τρία χωράφια τώρα, κ' ὕστερα ἔγιναν ὅλα ἐκεῖνα ποὺ εἴδατε.

Σὰν πέρασαν ἄλλα δυὸ - τρία χρόνια, ἡ κερὰ Δέσποινα δὲ δούλευε πιὰ ἀπατή της. Εἶχε δουλευτάδες καὶ παραγιούς. Εἴταν ἀρχόντισσα τώρα, καὶ τῆς ἔπρεπε. Κανένας δὲν τηνὲ ζούλευε, γιατὶ ἡ καρδιά της εἴταν πάντα ἡ ἴδια. Ὅλοι τηνὲ σέβουνταν καὶ τηνὲ φοβοῦνταν κιόλας, γιατὶ ὁ λόγος της εἶχε βάρος καὶ δύναμη. Κατάντησε νὰ πηγαίνῃ ὁ κόσμος νὰ τὴ συβουλεύεται στὶς διαφορές του. Τέτοιο κεφάλι ἀντρίκιο εἶχε μὲ τὰ γυναίκεια ἐκεῖνα κάλλη.

Ὁ Κώστας δὲν τοῦ ἐρχότανε νὰ μὴν ἔχῃ κι' αὐτὸς μιὰ δουλειά, κ' ἔγινε ψάλτης. Μὰ τώρα τὴν παράτησε τὴν ψαλτική. Ἡ διασκέδασή του τώρα εἶναι νὰ βάζῃ τὸν Πέτρο του νὰ τοῦ διαβάζῃ ἱστορίες τὸ βράδυ. Τὴ μέρα, πότε μὲ τοὺς γειτόνους, πότε μὲ τὶς

(Συνέχεια στὴ σελίδα 498)

Γύρω ἀπ' τὸν Ἀθλητισμὸ

ΤΟ ΜΠΟΞ ΕΙΝΑΙ ΘΑΝΑΤΗΦΟΡΟ ΣΠΟΡ ;

Πρὶν ἀπὸ λίγο καιρὸ ἡ Ἑλληνικὴ πυγμαχία ἀλλὰ καὶ γενικώτερα ὅλος ὁ Ἑλληνικὸς φίλαθλος κόσμος ἐθρήνησε γιὰ τὸ χαμὸ τοῦ Νίκου Βαμβακᾶ. Στὴν Ἑλληνογιουγκοσλαβικὴ πυγμαχικὴ συνάντηση ποὺ ἔγινε στὸ γήπεδο τοῦ Παναθηναϊκοῦ, περιλαμβανόταν καὶ ὁ ἀγώνας μεταξὺ τοῦ Ἕλληνα πυγμάχου Νίκου Βαμβακᾶ καὶ τοῦ Γιουγκοσλάβου Παύλιτς.

Ὁ ἀγώνας αὐτὸς ἦταν ἀμφίρροπος. Οἱ πυγμάχοι εἶχαν κερδίσει ἀπὸ ἕνα γύρο... Ὁ τρίτος καὶ τελευταῖος θὰ ἀναδείκνυε τὸν τελικὸ νικητή.

Αὐτὸς ὅμως ὁ γῦρος ἦταν μοιραῖος γιὰ τὸν δικό μας πυγμάχο.

Στὴ μέση τοῦ γύρου ὁ Παύλιτς ἔδωσε μιὰ γερὴ γροθιὰ στὸν Βαμβακᾶ. Αὐτὸς ζαλίστηκε καὶ κατέβασε τὰ χέρια. Ἦταν σὲ θέση «γκροκὺ» (δηλαδὴ εἶχε ζαλιστῆ, χωρὶς ὅμως νὰ ἐγκαταλείπῃ τὸν ἀγῶνα). Ὁ Παύλιτς ὅταν εἶδε ὅτι ὁ ἀντίπαλός του κατέβασε τὰ χέρια, σύμφωνα μὲ τοὺς κανονισμοὺς δὲν τὸν ξαναχτύπησε. Ὁ Βαμβακᾶς ὅμως ἦταν ἕνας ἀθλητὴς μὲ καρδιά. Δὲν θὰ ἄφινε ἔτσι τὸν ἀγῶνα. Ἔκανε μιὰ προσπάθεια — μιὰ προσπάθεια ποὺ ἦταν γεμάτη ἀπὸ ἡρωϊσμὸ — καὶ ξανασήκωσε τὰ χέρια προσπαθώντας νὰ χτυπήσῃ τὸν Παύλιτς.

Ἦταν μιὰ ἡρωϊκὴ ἀλλὰ καὶ τόσο μοιραία προσπάθεια... Ὁ Παύλιτς βρῆκε τὴν στιγμὴ ἐκείνη μιὰ καλὴ εὐκαιρία καὶ τοῦ ἔδωσε μιὰ δεύτερη καὶ πολὺ δυνατὴ γροθιά.

Ὁ Βαμβακᾶς ἔπεσε κάτω νὸκ - ἄουτ.

Ἄλλη μιὰ φορὰ στὴ ζωή του σηκώθηκε ὁ Βαμβακᾶς. Στ' ἀποδυτήρια. Ζήτησε κι' ἔκανε κρύο μπάνιο. Ἦταν Τετάρτη βράδυ. Τὴν Πέμπτη στὶς τρεῖς τὸ μεσημέρι ὁ Βαμβακᾶς πέθανε. Εἶχε πάθει ἀπὸ τὴν γροθιὰ ἐγκεφαλικὴ αἱμορραγία.

Ἕνας νέος πυγμάχος γεμάτος μέλλον καὶ ἐλπίδες γιὰ μιὰ λαμπρὴ ἀθλητικὴ σταδιοδρομία ἔσβυσε.

* * *

Ὁ θάνατος τοῦ Βαμβακᾶ φέρνει καὶ πάλι στὴν ἐπιφάνεια ἕνα ἐπίμαχο θέμα. «Ἡ πυγμαχία εἶναι θανατηφόρο σπόρ;»

Πολλὰ θύματα ἔχει θρηνήσει ὁ παγκόσμιος ἀθλητισμὸς ἀπὸ τοὺς πυγμαχικοὺς ἀγῶνες. Κι' ὑπάρχει ἕνας μεγάλος ἀριθμὸς ἀνθρώπων ποὺ ἕνα ἀτύχημα πάνω στὸ ρὶγκ τοὺς ἔχει κάνει ἀνάπηρους γιὰ ὅλη τους τὴ ζωή.

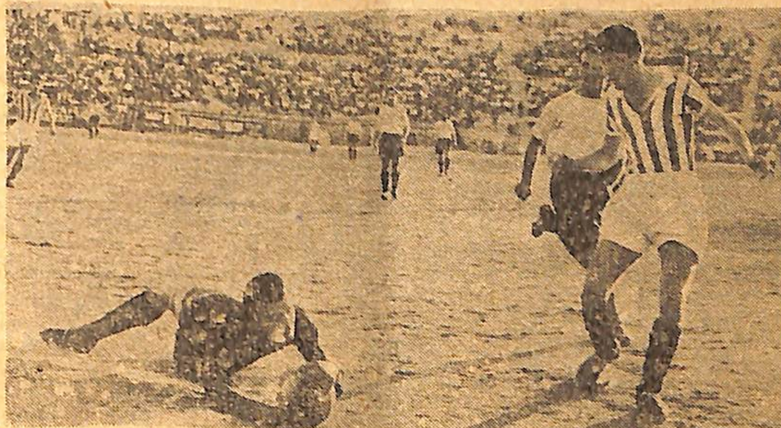
Εἶναι λοιπὸν βάρβαρο καὶ θανατηφόρο τὸ μπὸξ καὶ θὰ πρέπει νὰ ἀπαγορευθῆ;

Ὄχι. Κατηγορηματικὰ τὸ ἀρνοῦνται ὅλοι ἐκεῖνοι ποὺ ξέρουν καλὰ τὰ πυγμαχικὰ πράγματα. Καὶ δὲν εἶναι αὐτοὶ τυχαῖοι ἄνθρωποι. Εἶναι ἐπιστήμονες, γιατροὶ κλπ. ποὺ ἔχουν μελετήσει καλὰ τὶς συνθῆκες καὶ τοὺς κανονισμοὺς τοῦ ἀθλήματος αὐτοῦ.

Δὲν εἶναι θανατηφόρον. Χρειάζεται ὅμως μεγάλη προσοχή. Πρέπει νὰ ληφθοῦν ὡρισμένα μέτρα γιὰ τὴν πιὸ καλύτερη προφύλαξη τῶν μποξὲρ ἀπὸ τὰ ἀτυχήματα.

Σ' ἕνα συνέδριο ποὺ ἔγινε στὴν Ἀμερικὴ — τῆς Ἀμερικανικῆς Πυγμαχικῆς Ὁμοσπονδίας — συζητήθηκαν αὐτὰ τὰ θέματα καὶ ἐλήφθησαν πρὸ καιροῦ σοβαρὲς ἀποφάσεις.

Ἡ κατ' ἀρχὴν ἀπόφαση τῆς Ὁμοσπονδίας νὰ διαγραφῆ ἀπὸ τὸ διεθνὲς πυγμαχικὸ λεξικὸ ὁ ὅρος «πὰντς ντράνκ», ποὺ σημαίνει «γροθομεθυσμένος», μεθυσμένος δηλ. ἀπὸ γροθιές, ἔκαμε αἴσθηση καὶ χαιρετίστηκε μ' ἐνθουσιασμὸ ἀπὸ τοὺς συνέδρους καὶ τοὺς διεθνεῖς πυγμαχικοὺς κύκλους.

Σούτ! Ὁ τερματοφύλακας ὅμως ἔχει προφθάσει νὰ πλονζάρη.

Ὁ Ἔϊμπ, Γκρίϊν, πρόεδρος τῆς Ἀμερικανικῆς Ὁμοσπονδίας, δήλωσε πὼς ἐλπίζει νὰ καταρτισθοῦν πολὺ σύντομα «Κανονισμοὶ Πυγμαχίας», ποὺ θὰ κάνουν τὸ μπὸξ τὸ πιὸ ἀσφαλὲς ἄθλημα.

Ὁ Γκρίϊν ἐπιδιώκει νὰ γίνη ἀποδεκτὸς ἀπ' ὅλες τὶς Ὁμοσπονδίες ὁ κανονισμὸς τοῦ μετρήματος ὡς τὰ 8. Ὅταν δηλ. ἕνας πυγμάχος ρίχνεται ἀπὸ μιὰ γερὴ γροθιὰ χάμω ἢ πέφτει ἀπὸ ἕνα γλύστρημα ἢ χάσιμο τῆς ἰσορροπίας του στὸ καναβάτσο, νὰ εἶναι ὑποχρεωμένος νὰ μένη χάμω τουλάχιστον μέχρις ὅτου ὁ διαιτητὴς μετρήση ὡς τὰ 8.

Ἡ παραμονὴ τοῦ πυγμάχου στὸ δάπεδο γιὰ ἕνα διάστημα τουλάχιστον 8 δευτερολέπτων θὰ τοῦ δώση στὸ μεταξὺ τὴν εὐκαιρία νὰ συγκεντρωθῆ καὶ νὰ ξεκαθαρίση τὸ μυαλό του ἀπ' τὴ ζάλη καὶ τὸ γερὸ χτύπημα.

Ὁ Γκρίϊν ἐπίσης σκοπεύει νὰ θεσπίση ἕνα πολὺ σωτήριο κανόνα. Κανένας πυγμάχος, ποὺ ἔπεσε «νὸκ ἄουτ» δὲν θὰ ἐπιτρέπεται νὰ ἀγωνιστῆ, ἂν δὲν περάσουν τουλάχιστον 30 μέρες.

Ἡ Ἀμερικανικὴ Πυγμαχικὴ Ὁμοσπονδία ἔχει κάνει ἀποδεκτὰ τὰ γάντια τῶν 8 οὐγγιῶν γεμισμένα ἀπὸ ὑλικὸ ποὺ δὲν σπάει. Μερικοὶ μάνατζερ γιὰ νὰ προπονήσουν σκληρότερα τοὺς πυγμάχους τους τοὺς ὑποχρεώνουν νὰ παίζουν στοὺς δοκιμαστικοὺς ἀγῶνες μὲ γάντια μικρότερα καὶ σκληρότερα. Ὑπάρχουν ἀκόμη Ὁμοσπονδίες ποὺ χρησιμοποιοῦν γάντια τῶν 6 οὐγγιῶν. Πρέπει ὅλοι γενικὰ νὰ ὑποχρεωθοῦν νὰ μεταχειρίζωνται μονάχα γάντια 8 οὐγγιῶν. Ἔτσι, πολλὰ δυστυχήματα στοὺς ἀγῶνες καὶ στὶς προπονήσεις θὰ περιοριστοῦν ἂν δὲν λείψουν τελειωτικά.

Συμβαίνει πολλὲς φορὲς τὰ πλήθη νὰ διψοῦν γιὰ αἵματα καὶ νὰ φωνάζουν: «Σκότωσέ τον!», «βγάλτου τὸ μάτι!» Ἀποδοκιμασίες μάλιστα ἀκούγονται συχνὰ κατὰ τῶν διαιτητῶν ὅταν διακόπτουν ἕναν ἄνισο ἀγῶνα.

Γι' αὐτὸ πρέπει νὰ γίνη καὶ μιὰ σχετικὴ διαφώτιση τῶν θεατῶν ποὺ παρακολουθοῦν πυγμαχικοὺς ἀγῶνες, γιὰ νὰ μάθουν νὰ εἶναι λιγότερο θερμόαιμοι καὶ νὰ μὴ ἐξαναγκάζουν τοὺς πυγμάχους νὰ «σκοτώνονται» κυριολεκτικὰ στὸ ξύλο γιὰ νὰ τοὺς ἱκανοποιήσουν.

ΑΘΛΗΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ

ΣΤΟ ΖΗΡΟ: Ἡ Α΄ ὁμάδα ἐνίκησε μὲ 1 — 0 τὴν Δ΄. Ἡ νικήτρια: Ἀναγνωστόπουλος, Μπόκλος, Καραΐσκος Π. καὶ Κ., Σταμπολίκος, Κατσανός, Μαπατσιάνης, Λιόλιος, Σιόζιος, Μπλυθικιώτης.

Γ. Α.

ΣΤΗ ΛΑΡΙΣΑ: Στὸ γήπεδον Μπάσκετ τοῦ Γυμνασίου διεξήχθηκε ἀγώνας μεταξὺ τῶν ὁμάδων Ἀτρομήτου, Ἁγίου Νικολάου καὶ τῆς ὁμάδος Σπόρτιγκ. Νικήτρια κατόπιν ὡραίου ἀγῶνος ἀνεδείχθηκε ἡ ὁμάδα τοῦ Ἀτρομήτου Ἁγίου Νικολάου μὲ 63 — 38. Ἡ νικήτρια: Σκούπας (11), Ζαφειρούλης (7), Τσιρώνης (6), Δικόπουλος (3), Παπαθεοδώρου πέντε.

Ν. Π.

ΣΤΙΣ ΣΕΡΡΕΣ: Στὸ γήπεδο τοῦ Σώματος Ἑλλήνων Προσκόπων διεξήχθηκε ἀγώνας μπάσκετ - μπὼλ μεταξὺ τῆς ἰσχυρᾶς ὁμάδας τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ τῶν Προσκόπων. Νικήτρια ἀνεδείχθη ἡ ὁμάδα τῶν Προσκόπων μὲ 38 — 29. Ἡ ὁμάδα τῶν Προσκόπων ἀπετελεῖτο ἀπὸ τοὺς κάτωθι: Γραμματόπουλος (5), Παπαδόπουλος (1), Κιτμερίδης (10), Γεωργόπουλος 7, Κυριακίδης (19), Κομητούδης (2), Συμεωνίδης, Καϊτανίδης (5).

Ν. Π.

ΣΤΗ ΜΕΣΣΗΝΗ: Οἱ ὀπαδοὶ τῆς Α.Ε.Κ. ἔχουν ἱδρύσει μιὰ ποδοσφαιρικὴ ὁμάδα. Αὐτὴ ἀποτελεῖται ἀπὸ τούς: Σιώχην Κωνστ., Νικολακόπουλον, Ὄθωνα, Κοντόπουλον Ἀλέξιον, Κωνσταντόπουλον Κωνστ., Πουλόπουλον Παν., Κανελλόπουλον Εὐστ., Πατσιὰν Ἰωάν., Συρράκον Κωνστ., Ροζόπουλον Ἀλκιβ., Καρυπαλιώτην Ἰωάν., Χατζόπουλον Κωνστ.

Α. Κ.

ΣΤΟ ΝΕΟ ΣΚΟΠΟ: Ἡ δυναμικὴ ἑνδεκὰς τῆς Δόξης ἐπεβλήθη τῆς ὁμάδας τοῦ Ψυχικοῦ μὲ 3 — 0 (1 — 0) Ἡ σύνθεση τῆς Δόξης: Δουκουλιᾶνος Ἀντ., Τουφεξῆς Γ., Χατζηκλειτιὸς Ἀν., Μαυρῖγκος Εὐστ., Βαβαλέτσκος Δημ., Καριοφύλης Γ., Σταϊκόπουλος Ἰωάν., Καρυώτης Δ., Διδασκάλου Κων., Βεργιόγλου Κ., Σκουδερικλῆς Πέτρος.

ΠΥΘ

ΣΤΟ ΠΕΤΡΙΛΟ: Οἱ μικροὶ ποδοσφαιρισταὶ τῆς ὁμάδας Ἔλατος ἐνίκησαν τὴν ὁμάδα Κρανιᾶς μὲ τέρματα 12 — 6. Οἱ νικηταί: Σβεντζούρης, Καψάλης, Καντούνης, Καλῆς Δ., Βουνίσιος Τ., Καψάλης Κ.

Τ. Β.

ΣΤΗΝ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗ: Τὸ ποδοσφαιρικὸ πρωτάθλημα Τεχν. Σχ. Βορείου Ἑλλάδος ἐκέρδισεν ἡ ὁμάδα τῶν ξυλουργῶν μὲ τὰ ἀκόλουθα ἀποτελέσματα: Μηχανοκαλλιέργεια - ξυλουργοὶ 2 — 1, Ξυλουργοὶ - Μηχανοκαλλιέργεια 4 — 2. Μηχανοκαλ. - Μικτὴ οἰκοδόμοι - ράπται 2 — 1, ξυλουργοὶ - μηχανοκαλ. 3 — 0. Στὸν τελικὸ ἀγώνα διεκρίθησαν ἀπὸ τοὺς ξυλουργούς: Χ΄΄ Σταῦρος, Μπαταρίδης, Μπαχάκης. Ἀπ' τὴ μηχανοκαλλιέργεια: Πετκίδης, Διαμαντῆς, Τερζάκης.

Ε. Γ.

ΣΤΟΝ ΑΕΤΟ: Οἱ ὁμάδες τῆς Ἀθλητικῆς Ἑνώσεως Ἀγραπιδιῶν ὁ Ἀτρόμητος παρουσίασαν τὴν ἑξῆς δράση: Ἡ ὁμάδα μετέβη εἰς τὸ χωρίον Φανὸς καὶ συναντήθηκε μὲ τὴν ἐκεῖ ὁμάδα Νίκη. Ὁ ἀγώνας ἔληξε ἰσόπαλος 1—1.

Ἐπίσης ἡ β΄ τῆς αὐτῆς ὁμάδας μετέβη εἰς Σκλῆθρον καὶ συναντήθηκε μὲ τὴν ἐκεῖ ὁμάδα τοῦ Π.Α.Ο.Κ., τὴν ὁποίαν ἐνίκησε μὲ 1—0.

Ἐπίσης ἡ ποδοσφαιρικὴ ὁμάδα τοῦ Σπιτιοῦ τοῦ Παιδιοῦ Ὑδρούσης μὲ ἀρχηγὸ τὴν δεσποινίδα Μαίρη Μέλλα διωργάνωσε ἐκδρομὴ εἰς Ἀετὸν καὶ συναντήθηκε μὲ τὴν γ΄ ὁμάδα τοῦ Ἀτρομήτου. Ὁ ἀγὼν ἔληξε μὲ 1—0 ὑπὲρ τοῦ Σπιτιοῦ τοῦ Παιδιοῦ Ὑδρούσης. Οἱ ὁμάδες παρέταξαν τὶς ἑξῆς συνθέσεις: Ἀκρίτας τοῦ Σπιτιοῦ, Κλεάνθης Παν., Στεργίου Ἠλίας, Μπακαντώνης Δημ., Στεργίου Νικ., Κάλφας Κων., Σπανὸς Γεώρ., Μπούκης Παν., Ἰωαννίδης Στέφ., Καρίκας Γεώργ., Τσολακίδης Δημ. Στεργίου Παντλ. (Σπίτι Παιδιοῦ) Ὑδρούσης. Χαρίσης Θεμ., Κύρκου Μεν., Θώδας Κωνστ., Θεοδώρου Θωμᾶς, Σταθόπουλος Παῦλ., Χαρίσης Γεω., Ροΐδης Εὐάγ., Μιχαὴλ Γεωργ. καὶ Σίδου Νικόλαος.

Γ. Β.

ΣΤΟΝ ΚΕΔΡΟ: Στὸ νέο γυμναστήριο «Κέδρος» διεξήχθη φιλικὸς ἀγώνας μεταξὺ τῶν ὁμάδων Ἀτρομήτου καὶ ΑΕΚ. Ὁ ἀγώνας ἔληξε μὲ τέρματα 4 ὑπὲρ τοῦ Ἀτρομήτου. Τὰ τέρματα ἐπέτυχαν οἱ Εὐαγγελόπουλος, Πολύζος, Φουτσιούμπας καὶ Συνέκας. Ὁ διαιτητὴς Πλατανιᾶς διεκρίθη γιὰ τὴν ἀμεροληψία του.

Μ. Ι.

Τά παιδιά τοῦ πλοιάρχου Γκράντ

(Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο)

Ὁ Τζὼν Μάνγκλ ποὺ τὰ μάτια του εἶχαν γίνει ὁλοστρόγγυλα ἀπὸ τὴν ἔκπληξη, κοίταζε πότε τὸν ἄγνωστο καὶ πότε τὸν Ὄλμπινετ, χωρὶς νὰ προφέρη λέξη.

—Καὶ τώρα ποὺ ἔγινε ἡ παρουσίαση, ἐξακολούθησε ὁ ἄγνωστος, ἐπιτρέψτε μου νὰ σᾶς ρωτήσω ἂν εἶστε εὐχαριστημένοι ἀπὸ τὴ «Σκωτία».

—Ποιὰ Σκωτία ἐννοεῖτε; ρώτησε ὁ πλοίαρχος.

—Μὰ γιὰ τὴν «Σκωτία», τὸ πλοῖο ποὺ μᾶς πηγαίνει, πλοίαρχε Μπάρτον! Ἔχετε καμιὰ συγγένεια μὲ τὸν ἐξερευνητὴ Μπάρτον μήπως;

—Κύριε δὲν μὲ λένε Μπάρτον!

—Τότε θὰ ἔχω τὴν τιμὴ νὰ μιλάω στὸν Δεύτερο πλοίαρχο τὸν Μπάρντνες.

Ὁ πλοίαρχος ἑτοιμαζόταν ν' ἀνοίξη τὸ στόμα του καὶ νὰ μιλήση, ὅταν ἡ πόρτα ἄνοιξε καὶ μπῆκαν ἡ Μαίρη καὶ τὸ ζευγάρι Γκλένερβαν.

—Ἄ! ἔκανε ὁ ἄγνωστος. Οἱ ἐπιβάτες! Καιρὸς ἦταν.

Καὶ προχωρώντας χαιρέτησε σὰν τέλειος τζέντλεμαν.

—Κυρία μου... εἶπε στὴ λαίδη Ἕλενα. Μίς... Κύριε...

—Εἶναι ὁ λόρδος Γκλένερβαν! εἶπε ὁ πλοίαρχος.

—Μυλόρδε σᾶς ζητῶ συγγνώμη ποὺ παρουσιάζομαι μόνος μου, ἀλλὰ στὴ θάλασσα οἱ τύποι δὲν ἔχουν πέραση. Ἐλπίζω νὰ γνωριστοῦμε γρήγορα καλύτερα, καὶ τὸ ταξίδι μὲ τὴν «Σκωτία» νὰ μᾶς φανῆ γοργὸ κι' εὐχάριστο.

Τοῦ Γκλένερβαν καὶ τῆς παρέας του, τοὺς εἶχε κοπῆ ἡ μιλιά. Κανεὶς τους δὲν καταλάβαινε πῶς βρέθηκε ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος στὴν τραπεζαρία τοῦ «Ντάνγκαν».

—Κύριε, εἶπε τέλος ὁ Γκλένερβαν, σὲ ποιὸν ἔχω τὴν τιμὴ νὰ μιλῶ;

—Στὸν Ἰάκωβο Ἰωακεὶμ Φραγκίσκο Παγανέλι, γραμματέα τῆς Γεωγραφικῆς Ἑταιρείας τῶν Παρισίων, καὶ μέλος τῶν ἀντιστοίχων ἑταιρειῶν τοῦ Βερολίνου, τῆς Βομβάης, τῆς Λειψίας, τοῦ Λονδίνου, τῆς Πετρούπολης, τῆς Βιέννης, τῆς Κοπεγχάγης καὶ τῆς Νέας Ὑόρκης. Ἐπίτιμο μέλος τοῦ Βασιλικοῦ γεωγραφικοῦ καὶ ἐθνολογικοῦ Ἰνστιτούτου τῶν Ἀνατολικῶν Ἰνδιῶν, ποὺ ἀφοῦ ἀφιέρωσε εἴκοσι χρόνια τῆς ζωῆς του μελετώντας τὴν γεωγραφία στὸ γραφεῖο του, ἀπεφάσισε ν' ἀλλάξη τακτικὴ καὶ νὰ ταξιδέψη στὰς Ἰνδίας, γιὰ νὰ συνδυάση ἐπὶ τόπου τὶς περιγραφὲς τῶν μεγάλων ταξιδιωτῶν τοῦ παρελθόντος!

ΑΠΟ ΠΟΥ ΕΡΧΟΝΤΑΝ ΚΑΙ ΠΟΥ ΠΑΕΙ Ο ΙΑΚΩΒΟΣ ΠΑΓΑΝΕΛΙ

Ὁ γραμματεὺς τῆς Γεωγραφικῆς Ἑταιρείας ἦταν πολὺ εὐγενικός, γιατὶ ὅλα ὅσα εἶπε, τὰ εἶπε μὲ ἐξαιρετικὴ χάρη, χάρη πραγματικὰ γαλλική.

Ὁ λόρδος Γκλένερβαν πάλι, τὸν γνώριζε πολὺ καλά. Ὁ Παγανέλι γνωστότατος στοὺς ἐπιστημονικοὺς κύκλους, ἦταν ἐξαιρετικὰ συμπαθὴς στοὺς ἐξερευνητές, γιατὶ οἱ ἐργασίες του τοὺς βοηθοῦσαν πολὺ στὰ ταξίδια τους.

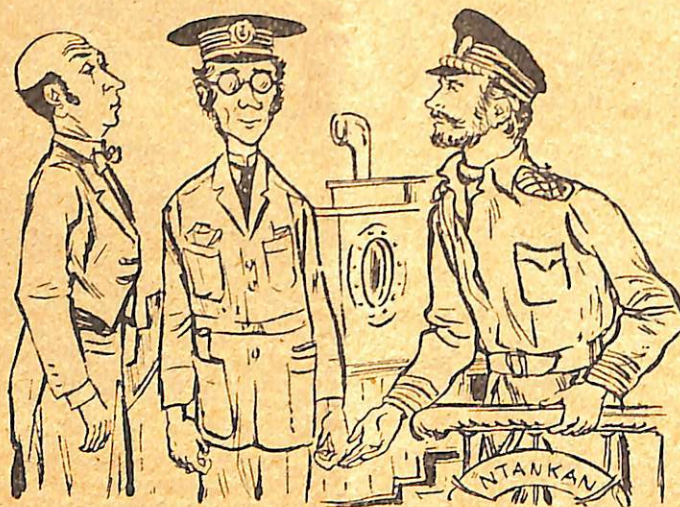
Γι' αὐτὸ ὁ λόρδος ἔσφιξε τὸ χέρι τοῦ σοφοῦ γεωγράφου μὲ ἐξαιρετικὴ ἐγκαρδιότητα.

—Καὶ τώρα ποὺ γνωριστήκαμε ἀγαπητέ μου κύριε Παγανέλι, εἶπε, μοῦ ἐπιτρέπετε νὰ σᾶς ρωτήσω κάτι;

—Ὅτι θέλετε ἀγαπητέ μου μυλόρδε! Ὅτι θέλετε!

—Πότε μπαρκαριστήκατε στὸ καράβι μας κύριε Παγανέλι;

—Μὰ προχθὲς τὸ βράδυ, κατὰ τὶς ὀχτώ. Πήδησα κατευθεῖαν ἀπὸ τὸν σιδηρόδρομο ποὺ μ' ἔφερε στὴν Γλασκώβη σ' ἕνα ἁμάξι, καὶ τὸ ἁμάξι μ' ἔφερε ὁλοταχῶς στὸ λιμάνι. Εἶδα τὴν «Σκωτία» δεμένη στὸ μῶλο, μὲ ὅλα της τὰ φῶτα ἀναμένα. Εἶχα κρατήσει ἀπὸ τὸ Παρίσι τηλεγραφικὰ τὴν καμπίνα νούμερο ἔξη. Ἀνέβηκα στὸ πλοῖο, καὶ μὲ μεγάλη μου ἔκπληξη δὲν συνάντησα ψυχή! Οὔτε καμαρότους, οὔτε πλήρωμα, οὔτε ἐπιβάτες. Ἀλλὰ αὐτὸς ἦταν δικός τους λογαριασμός. Ὄχι; Ταξίδευα συνέχεια τριάντα ὧρες, κι' ἤμουν κατακουρασμένος. Μπῆκα λοιπὸν στὴν καμπίνα νούμερο ἔξη, κι' ἔπεσα στὴν κοκέτα μου ὅπου

— Κύριε, δὲν μὲ λένε Μπάρτον...

δὲν ἄργησε νὰ μὲ πάρη ὁ ὕπνος. Ξύπνησα τὴν ἄλλη μέρα, ἀλλὰ ὅπως τὸ καράβι κουνιόνταν ἀποφάσισα νὰ μὴν σηκωθῶ καθόλου, καὶ νὰ τρώω μόνον τὰ παξιμάδια ποὺ εἶχα φροντίσει νὰ πάρω μαζί μου. Εἶναι μοῦ εἶπαν, ἡ καλύτερη μέθοδος γιὰ νὰ μὴ σὲ πιάση ἡ θάλασσα. Εὐτυχῶς ἔχω τὸν ὕπνο στὴν τσέπη καὶ πότε ροκανίζοντας παξιμάδια, πότε βλέποντας ὄνειρα, κατόρθωσα νὰ μείνω στὴν κοκέτα μου τριάντα ἔξη ὧρες χωρὶς νὰ τὸ καταλάβω.

Ἡ συντροφιὰ τοῦ Γκλένερβαν, ἄρχισε τότε νὰ μπαίνη στὸ νόημα: Στὴν παραζάλη του ὁ ἀφηρημένος σοφός, ἀντὶ νὰ μπῆ στὴν «Σκωτία» ὅπου εἶχε κρατήσει καμπίνα, μπῆκε στὸ «Ντάνγκαν» ποὺ καθὼς ἔβρισκε ἦταν δεμένο πλάι στὸ ἄλλο καράβι! Κι' ὅλα αὐτὰ ἔγιναν τὴν ὥρα ποὺ πλήρωμα καὶ ἐπιβάτες ἦταν στὴν ἐκκλησία, στὴν Γλασκώβη.

—Ὥστε κύριε Παγανέλι, ξεκινήσατε γιὰ τὴν Καλκούτα τῶν Ἰνδιῶν καθὼς καταλαβαίνω. Δὲν εἶν' ἔτσι;

—Μάλιστα μυλόρδε. Τὸ ὄνειρο τῆς ζωῆς μου, εἶναι νὰ δῶ τὶς Ἰνδίες! Καὶ μοῦ φαίνεται ἀπίστευτο ὅτι κατόρθωσα ἐπιτέλους νὰ τὸ πραγματοποιήσω...

—Δὲν θὰ σᾶς ἄρεσε νὰ δῆτε κανένα ἄλλο μέρος;

—Ὄχι, γιὰ ὄνομα τοῦ θεοῦ μυλόρδε! Θέλω νὰ δῶ τὶς Ἰνδίες καὶ μόνον τὶς Ἰνδίες, γιατὶ ἔχω μιὰ εἰδικὴ γεωγραφικὴ ἀποστολή...

—Ἄ! Ὥστε φύγατε μὲ ἀποστολή;

—Μάλιστα μυλόρδε. Μιὰ ἀποστολὴ ποὺ εἶναι ὁ μεγάλος σκοπὸς τῆς ζωῆς μου. Θ' ἀκολουθήσω τὸ ποτάμι Γιαρού-Ντζάγκμπο - Τσού, ποὺ περνάει ἀπὸ τὸ Θιβὲτ καὶ ποὺ ἡ πηγή του βρίσκεται στὰ Ἰμαλάϊα. Καὶ ἔτσι θὰ διαπιστώσω ὁ ἴδιος ἂν συναντιέται μὲ τὸ μεγάλο ποτάμι Βραμαπούρτα, βορειοανατολικὰ τοῦ Ἀσσάμ. Καθὼς ἴσως θὰ ξέρετε μυλόρδε, ὁ ἐξερευνητὴς ποὺ θὰ κατορθώση νὰ φτάση ὡς τὶς πηγὲς τοῦ Γιαροὺ - Ντζάγκμπο - Τσού, θὰ τιμηθῆ μὲ τὸ χρυσὸ μετάλλιο τῆς Γεωγραφικῆς Ἑταιρίας.

—Κύριε Παγανέλι, εἶπε ὁ Γκλένερβαν ὕστερα ἀπὸ λίγων λεπτῶν σιωπή, δὲν εἶναι σωστὸ νὰ σᾶς ἀφήσωμε ἀκόμη στὴν πλάνη σας... Ἔφτασε ἡ στιγμὴ νὰ μάθαιτε πῶς πρέπει νὰ παραιτηθῆτε ἀπὸ τὴν ἰδέα νὰ ἐπισκεφθῆτε τὶς Ἰνδίες....

—Ἐγώ; νὰ μὴν πάω στὶς Ἰνδίες ἐγώ; Τί ἰδέα! Ἀφοῦ πρὸς τὰ ἐκεῖ πάει τὸ πλοῖο μας!

—Τὸ πλοῖο μας ἔχει γυρισμένη τὴν πρύμη στὶς Ἰνδίες, καὶ πηγαίνει στὴν ἀντίθετη διεύθυνση!

—Μὰ τί λέτε! Πλοίαρχε Μπάρτον..

—Δὲν μὲ λένε Μπάρτον! ἔκανε ὁ Τζὼν Μάνγκλ.

—Καλά.. Μὰ ἡ «Σκωτία».... Δὲν βρίσκομαι στὴν....

Τὸ πρόσωπο τοῦ Παγανέλι ἔδειχνε τὴν πιὸ μεγάλη ἔκπληξη. Ὡστόσο οἱ ἄλλοι τὸν κοίταζαν σοβαροί, καὶ τὸν σοφὸ ἄρχισε νὰ τὸν περιλούη κρύος ἱδρώς.

—Μὰ τί εἴδους ἀστεῖο εἶν' αὐτό! ἐτραύλισε...

Ξαφνικὰ τὰ μάτια του ἔπεσαν σ' ἕνα σωσίβιο ἀνάμεσα στὰ ξάρτια

ΝΤΑΝΓΚΑΝ
ΓΛΑΣΚΩΒΗ

ἐδιάβασε...

—Τὸ «Ντάνγκαν»! Βρίσκομαι στὸ «Ντάνγκαν»! φώναξε μὲ πραγματικὴ ἀπελπισία..

Καὶ κατρακύλησε τὶς σκάλες πρὸς τὴν καμπίνα του, μὴ θέλοντας ν' ἀκούση τίποτε ἀπ' ὅσα ἡ λαίδη Ἕλενα ἄρχισε νὰ τοῦ λέη γιὰ νὰ τὸν παρηγορήση...

Ὡστόσο ὅταν ὁ ἀτυχὴς σοφὸς ἐξαφανίσθηκε, κανένας ἀπὸ τοὺς ἐπιβάτες τοῦ «Ντάνγκαν» δὲν μπόρεσε νὰ κρατήση τὰ γέλια! Νὰ γελαστῆ κανεὶς καὶ νὰ πάρη ἄλλο τραῖνο ἀντὶ γιὰ ἄλλο, συχωρεῖται, Ἀλλὰ νὰ μπαρκάρη σὲ ἄλλο πλοῖο καὶ ν' ἀρμενίζη κατὰ τὴ Χιλὴ ἐνῶ πιστεύει πῶς πάει στὶς Ἰνδίες, αἴ, αὐτὸ πιὰ ἦταν ἀπὸ τ' ἄγραφα!

—Ὁ Ἰάκωβος Παγανέλι εἶναι γνωστὸς γιὰ τὴν ἀφηρημάδα του! εἶπε ὁ Γκλένερβαν. Κάποτε σ' ἕνα χάρτη τῆς Ἀμερι-

κῆς, εἶχε κολλήσει τὴν Ἰαπωνία. Ὡστόσο εἶναι ἕνας πραγματικὸς σοφός, κι' ἕνας ἀπὸ τοὺς καλυτέρους γεωγράφους τοῦ κόσμου.

—Μὰ τί θὰ τὸν κάνωμε αὐτὸν τὸν δυστυχισμένον ἄνθρωπο; εἶπε ἡ λαίδη Ἕλενα. Δὲν μποροῦμε βέβαια νὰ τὸν πᾶμε μὲ τὸν στανιὸ στὴν Παταγωνία!

—Γιατὶ ὄχι; εἶπε σοβαρὰ ὁ ταγματάρχης. Ἂν ἔκανε λάθος στὸ τραῖνο, θὰ σταματοῦσε μήπως τὸ τραῖνο γιὰ νὰ κατέβη;

—Ὄχι... Ἀλλὰ θὰ κατέβαινε στὸν πρῶτο σταθμό..

—Αἴ... Αὐτὸ θὰ κάνη κι' ὁ Παγανέλι. Θὰ κατέβη στὸ πρῶτο λιμάνι ποὺ θὰ πιάσωμε.

Ὡστόσο ὁ σοφὸς ποὺ ντράπηκε γιὰ τὸ φέρσιμό του ποὺ δὲν τὄβρισκε πολὺ εὐγενικό, ξανανέβηκε στὴν τραπεζαρία.

—Μυλόρδε, εἶπε. Ἐπιτρέψτε μου νὰ σᾶς κάνω μιὰ ἐρώτηση... Ποῦ πάει τὸ «Ντάνγκαν»;

—Στὴν Ἀμερικὴ κύριε Παγανέλι.

—Καὶ σὲ ποιὸ μέρος τῆς Ἀμερικῆς;

—Στὴν Κουθεψιόν.

—Δηλαδὴ στὴν Χιλή.. Ὢ δυστυχία μου! Τί θὰ πῆ ὁ κύριος Κουατροφάζ, ὁ πρόεδρος τῆς κεντρικῆς ἐπιτροπῆς. Κι' ὁ κύριος Ἀβεζάκ! Καὶ ὁ κύριος Βιβιὲν ντὲ Σαὶν Μαρτέν! Πῶς θὰ ξαναπαρουσιαστῶ στὶς συνεδριάσεις τῆς Ἑταιρίας!..

—Ἐλᾶτε κύριε Παγανέλι, μὴν κάνετε ἔτσι... Ὁ Γιαροὺ - Ντζάγκμπο - Τσού, θὰ σᾶς περιμένη πάντα στὸ Θιβέτ. Δὲν ὑπάρχει φόβος νὰ τὸ σκάση.. Μιὰ μικρὴ ἀργοπορία δὲν παίζει κανένα ρόλο. Νὰ σᾶς ξεμπαρκάρωμε στὴν Μαδέρα, κι' ἐκεῖ θὰ βρῆτε εὔκολα ἕνα πλοῖο νὰ σᾶς πάη στὴν Εὐρώπη.

—Ἔχετε δίκηο μυλόρδε. Μὰ τί περιπέτεια! Τί περιπέτεια! Καὶ ἡ καμπίνα μου στὴν «Σκωτία» ποὺ τὴν εἶχα κρατημένη!..

—Αἴ! Αὐτὴν κλάψτε την! Θὰ ἔχη τὴν ἀτυχία νὰ εἶναι σ' αὐτὸ τὸ ταξίδι ἄδεια!

—Τὸ «Ντάνγκαν» εἶναι ἰδιωτικὴ θαλαμηγός;

—Μάλιστα κύριε Παγανέλι, εἶπε ὁ πλοίαρχος. Καὶ ἀνήκει στὴν ἐντιμότητά του, τὸν λόρδον Γκλένερβαν.

—Ὁ ὁποῖος μὲ μεγάλη, πολὺ μεγάλη χαρὰ θὰ σᾶς φιλοξενήση στὸ πλοῖο του! εἶπε ὁ Γκλένερβαν.

—Σᾶς εὐχαριστῶ χίλιες φορὲς γιὰ τὴν εὐγένειά σας, μυλόρδε, εἶπε ὁ Παγανέλι. Ἀλλὰ ἐπιτρέψτε μου μιὰ παρατήρηση... Οἱ Ἰνδίες εἶναι ἕνα θαυμάσιο μέρος. Οἱ κυρίες θὰ εὐχαριστηθοῦν πολὺ νὰ τὶς γνωρίσουν.. Ἔχει μαχαραγιάδες, τίγρεις, ἐλέφαντες.. Λοιπὸν ὁ τιμονιέρης σας δὲν ἔχει παρὰ νὰ στρίψη λίγο τὸ τιμόνι, καὶ τὸ «Ντάνγκαν» ἀντὶ νὰ πάη στὴ Χιλή, θὰ πάη στὴν Καλκούτα, στὶς Ἰνδίες. Κι' ἀφοῦ ταξιδεύετε καθὼς λέτε γιὰ διασκέδαση..

—Κύριε Παγανέλι, τὸν ἔκοψε ἡ λαίδη Ἕλενα, ἂν κάναμε πράγματι ἕνα ταξίδι γιὰ διασκέδαση ὅπως φαντάζεσθε, ἐγὼ πρώτη θὰ ἔλεγα: ἂς κάνωμε μεταβολή, κι' ἂς πᾶμε στὶς Ἰνδίες. Καὶ εἶμαι βέβαιη πὼς ὁ ἄντρας μου δὲν θἄχε ἀντίρρηση... Ἀλλὰ δυστυχῶς—ἢ ἀτυχῶς—δὲν ταξιδεύομε γιὰ διασκέδαση. Τὸ «Ντάνγκαν» αὐτὴ τὴ στιγμὴ ἐκτελεῖ κι' αὐτὸ μιὰ ἀποστολή, καὶ μάλιστα μιὰ ἀποστολὴ ἱερά: ν' ἀνακαλύψη κάποιους δυστυχισμένους ναυαγούς, ποὺ ἀπ' αὐτὸ περιμένουν νὰ σωθοῦν..

Καὶ τότε μὲ λίγα λόγια ἐξήγησαν τοῦ Παγανέλι τὴν ὑπόθεση τοῦ πλοιάρχου Γκράντ: γιὰ τὰ ἔγγραφα ποὺ βρῆκαν στὴν μπουκάλα κ.τ.λ.

Ὁ Παγανέλι ἔμεινε κατάπληκτος γιὰ τὴν γενναιοψυχία καὶ τὴν εὐγένεια τῶν Γκλένερβαν.

—Δὲν ἔχω λόγια νὰ σᾶς ἐκφράσω τὸν θαυμασμό μου, εἶπε. Καταλαβαίνω τώρα πὼς τὸ καράβι ποὺ ταξιδεύει γιὰ τέτοιον ἱερὸ σκοπό, οὔτε μιὰ μέρα δὲν πρέπει ν' ἀργοπορήση ἢ νἄβγη ἀπὸ τὸν δρόμο του..

—Θέλετε νὰ ἔλθετε μαζί μας; πρότεινε ὁ λόρδος Γκλένερβαν. Ἡ συνδρομή σας θὰ μᾶς εἶναι ἀληθινὰ πολύτιμη...

—Εἶναι ἀδύνατο μυλόρδε, μ' ὅλο ποὺ πολὺ θὰ τὸ ἐπιθυμοῦσα. Ἡ δική μου ὅμως ἡ ἀποστολὴ μὲ καλεῖ ἀλλοῦ.

—Ὅπως θέλετε ἀγαπητέ μου κύριε Παγανέλι. Τότε θἄβγετε στὸν πρῶτο μας σταθμό, δηλαδὴ στὴν Μαδέρα. Πρέπει νὰ σᾶς ὁμολογήσω ὅμως πὼς μὲ λύπη θὰ σᾶς ἀποχωριστοῦμε..

—Κι' ἐγὼ μὲ ἀκόμη μεγαλύτερη! εἶπε ὁ Παγανέλι. Τί νὰ γίνη ὅμως; Τὸ χρέος ἔρχεται πρῶτο!

Ὁ Παγανέλι ἦταν στὴν πραγματικότητα ἕνας ἄνθρωπος χαριτωμένος. Ἤξερε νὰ διηγῆται ὄμορφα, ἔξυπνα, μὲ πολὺ χιοῦμορ, καὶ ἡ κουβέντα του ἦταν ἐξαιρετικὰ εὐχάριστη. Ἦταν πάντα γελαστός, εὐγενικός, καὶ πρόθυμος νὰ εὐχαριστήση τοὺς ἄλλους. Πρὶν βραδυάση, εἶχε κιόλας κατακτήσει ὅλον τὸν κόσμο, κι' ὅλοι αἰσθανόνταν σὰ νὰ τὸν ἤξεραν ἀπὸ χρόνια. Αὐτὴν τὴν ἐντύπωση ἄλλωστε δημιουργοῦν πάντα οἱ καλοὶ καὶ ἔξυπνοι ἄνθρωποι.

—Τί κρῖμα ποὺ δὲν θέλει νὰ ἔλθη μαζί μας! Τί κρῖμα! ἔλεγε καὶ ξανάλεγε ἡ λαίδη Ἕλενα.

ΟΙ ΔΙΣΤΑΓΜΟΙ ΤΟΥ ΠΑΓΑΝΕΛΙ

Ὡστόσο τὸ «Ντάνγκαν» προχωροῦσε γοργὰ πρὸς τὸν Ἰσημερινό.

Κατὰ τὶς 30 τοῦ Αὐγούστου, πλησίασαν ἀρκετὰ τὴν Μαδέρα, καὶ ὁ λόρδος Γκλένερβαν πιστὸς στὴν ὑπόσχεση ποὺ ἔδωσε στὸν Παγανέλι, τοῦ εἶπε πὼς ἦταν ἕτοιμος ν' ἀράξη στὸ λιμάνι της γιὰ νὰ τὸν ξεμπαρκάρη.

—Ἂν δὲν ἤμουν ἐγώ, θ' ἀράζατε στὴν Μαδέρα μυλόρδε; ρώτησε ὁ σοφός.

—Ὄχι... Θὰ περνούσαμε μονάχα στ' ἀνοιχτά.

—Λοιπὸν σᾶς παρακαλῶ νὰ μὴ σταματήσετε ἐκεῖ. Ἡ Μαδέρα, νησὶ περίφημο γιὰ τὸ ἐκλεκτὸ κρασί του, τὴν πασίγνωστη μαδέρα, δὲν παρουσιάζει πιὰ κανένα ἐνδιαφέρον. Δὲν φυτεύουν πιὰ ἀμπέλια στὸ νησί! Λοιπόν, τί νὰ βγῶ νὰ κάνω; Ἂν δὲν σᾶς πειράζει, βγάλτε με στὰς Καναρίους νήσους.

—Πολὺ εὐχαρίστως ἀγαπητέ μου Παγανέλι. Οἱ Κανάριοι νῆσοι εἶναι ἄλλωστε στὸ δρόμο μας!

Καὶ στὰς Καναρίους νήσους, ἔχω τουλάχιστον κάτι σπουδαῖο νὰ κάνω: ν' ἀνέβω στὴν κορυφὴ τοῦ Τενερίφφα, αὐτοῦ τοῦ σπουδαίου βουνοῦ ποὺ ἀπὸ καιρὸ φιλοδοξῶ νὰ τὸ γνωρίσω..

—Ὅπως θέλεις φίλε μου! ξανάπε ὁ Γκλένερβαν. Οἱ Κανάριοι νῆσοι, δὲν εἶναι μακρυὰ ἀπὸ τὴν Μαδέρα.

Στὶς 31 Αὐγούστου στὶς δύο τὸ μεσημέρι, ὁ Τζὼν Μάνγκλς κι' ὁ Παγανέλι ἔκοβαν βόλτες στὴν γέφυρα. Καὶ τότε ὁ νεαρὸς πλοίαρχος εἶπε:

—Κύριε Παγανέλι, γιὰ κοιτᾶξτε ἐκεῖ! Δὲν βλέπετε τίποτε;

—Ὄχι... Τίποτε!

—Δὲν κοιτᾶτε ἐκεῖ ποὺ σᾶς δείχνω. Ὄχι στὸν ὁρίζοντα ἀκριβῶς, ἀλλὰ πιὸ ψηλά. Στὰ σύννεφα.

—Στὰ σύννεφα; Ὄχι, εἰλικρινῶς, δὲν βλέπω τίποτε.

—Δὲν θέλετε νὰ δῆτε. Γιατὶ ξεπροβάλει καθαρότατα ἡ κορυφὴ τοῦ Τενερίφφα. Πλησιάζομε στὰς Καναρίους κύριε Παγανέλι!

Καὶ πράγματι, σὲ λίγες ὧρες, εἶχαν πλησιάσει ἀρκετά...

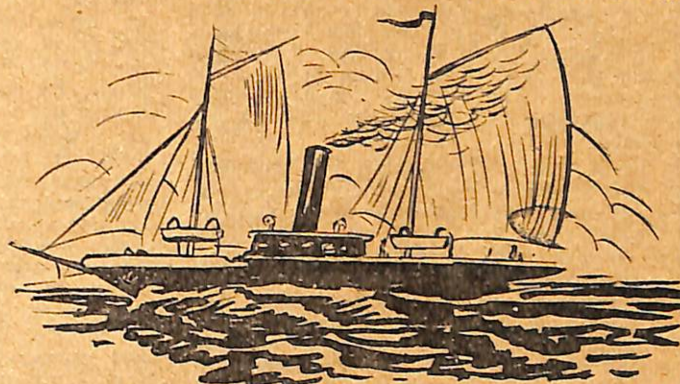
—Αὐτὴ εἶναι ἡ περίφημη κορυφὴ τοῦ σπουδαίου βουνοῦ; ἔλεγε μὲ ἀπογοήτευση ὁ Παγανέλι.. Κρῖμα!... Τὸ φανταζόμουν πιὸ ψηλό!

—Κι' ὡστόσο εἶναι ψηλὸ ἀρκετὲς χιλιάδες μέτρα..

—Ναί... Ἀλλὰ τὸ Λευκὸ Ὄρος εἶναι πιὸ ψηλό.

—Ἴσως.. Ἀλλὰ ὅταν ἀρχίσετε νὰ τὸ ἀνεβαίνετε, θὰ τὸ βρῆτε σίγουρα ἀρκετὰ ψηλό, εἶπε χαμογελώντας ὁ πλοίαρχος..

—Νὰ τὸ ἀνέβω.. Καὶ γιατί νὰ τὸ ἀνέβω παρακαλῶ; Ὁ Χέμπολτ τὸ ἀνέβηκε πρῶτος καὶ τὸ ἐξερεύνησε περίφημα. Κατέβηκε μάλιστα ὡς τὸ βάθος τοῦ κρατῆρα

Τὸ «Ντάνγκαν» προχωροῦσε γοργά...

καὶ ἔκανε μιὰ θαυμάσια περιγραφή. Τί μοῦ μένει πιὰ ἐμένα νὰ κάνω;

—Ἀλήθεια, τί σᾶς μένει νὰ κάνετε;

—Γι' αὐτὸ κι' ἐγὼ λέω νὰ μὴν ξεμπαρκάρω στὰς Καναρίους. Ἂν δὲν σᾶς πειράζη καπετάνιε μου, νὰ μὲ βγάλετε στὰ νησιὰ τοῦ Πράσινου Ἀκρωτήριου... Δὲν παρουσιάζουν μεγάλο ἐνδιαφέρον, εἶναι νησιὰ ἀνθυγιεινὰ καὶ ἀπολίτιστα. Μὰ θὰ τὰ ἐξερευνήσω.. Θὰ τὰ ἐξερευνήσω...

—Θὰ σταθοῦμε στὴ Βίλλα - Πράϊα γιὰ κάρβουνο, εἶπε ὁ πλοίαρχος. Μὴ στενοχωριέστε κύριε Παγανέλι, θὰ βγῆτε ἐκεῖ.

Ἔτσι τὸ «Ντάνγκαν» ἐξακολούθησε τὸ δρόμο του χωρὶς νὰ σταματήση, κι' ἔκοψε στὶς 2 Σεπτεμβρίου τὸν τροπικὸ τοῦ Καρκίνου κατὰ τὶς 5 τὸ πρωΐ.

Ὁ καιρὸς ἄλλαξε ἀπότομα, γιατὶ ἦταν στὴν περίοδο τῶν βροχῶν... Τρικυμία καὶ ἀδιάκοπες μπόρες!..

Στὶς 3 τοῦ Σεπτεμβρίου ὁ Παγανέλι ἄρχισε νὰ ἑτοιμάζη τὶς βαλίτσες του. Πλησίαζαν στὰ νησιὰ τοῦ Πράσινου Ἀκρωτηρίου. Πρῶτα πέρασαν ἀπὸ τὸ νησὶ τοῦ Ἀλατιοῦ, ἕνα ἐρημονήσι ὅλο ἄμμο.. Ἔπειτα ἔστριψαν ἀπὸ τὸ νησὶ τοῦ Ἁγίου Ἰακώβου, καὶ τέλος τὸ «Ντάνγκαν» μπῆκε στὸ κανάλι τῆς Βίλλα Πράϊας.

Ἡ βροχὴ ἔπεφτε μὲ τὸ τουλούμι καθὼς λένε, καὶ ἡ θάλασσα ἦταν ἀφάνταστα φουρτουνιασμένη, ἀκόμα καὶ μέσα στὸ λιμάνι. Θάλασσα καὶ οὐρανός, ἀνακάτευαν τὸ νερό τους μέσα σὲ τρομερὴ ἀνεμοταραχή.

—Ἀνεμικὴ κι' ἀντάρα! ἔλεγε καὶ ξανάλεγε ὁ Παγανέλι.

—Ὅλα τὰ στοιχεῖα ἔχουν συμμαχήσει ἐναντίον σας! Πῶς θὰ ξεμπαρκάρετε κύριε Παγανέλι; Θὰ γίνετε μούσκεμα! ἔλεγε ἡ λαίδη Ἕλενα.

—Δὲν μὲ μέλλει λαίδη μου γιὰ μένα, ἔλεγε ὁ Παγανέλι μόνο ἀνησυχῶ γιὰ τὶς ἀποσκευές μου καὶ τὶς συσκευὲς καὶ τὰ ἐργαλεῖα μου..

—Μόνο τὸ ξεμπαρκάρισμα θὰ σᾶς δυσκολέψη, εἶπε ὁ λόρδος Γκλένερβαν. Ὕστερα, ὅταν βρεθῆτε στὴν Βίλλα - Πράϊα, θὰ ἐγκατασταθῆτε ἐν τάξει. Βέβαια, ἡ πόλη δὲν φημίζεται γιὰ τὴν καθαριότητά της. Κατὰ πᾶσα πιθανότητα στὸ σπίτι ποὺ θὰ μείνετε, θὰ σᾶς κρατοῦν συντροφιὰ τὰ γουρούνια καὶ οἱ πίθηκοι—ὅπως ἄλλωστε συνηθίζεται.

(Συνεχίζεται)

Η ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗ ΜΑΣ ΣΤΗΛΗ

'Αφοβία

Καιρὸς εἶναι νὰ στραφοῦμε σὲ μιὰ ἄλλη ἄποψη τῆς ζωῆς τοῦ Κυρίου μας. Γιατὶ ἀφοῦ εἴπαμε πῶς θὰ πρέπει νὰ Τὸν ἔχουμε ὡς τὸ πρότυπο τῆς ζωῆς μας,εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐρευνήσουμε μιὰ-μιὰ τὶς διάφορες πλευρὲς τῆς ζωῆς Του. Ἔτσι θὰ εἴμαστε καὶ σὲ θέση νὰ Τὸν μιμηθοῦμε σὲ ὅλα. Ἂς ἀρχίσουμε, λοιπόν, ἀπὸ τὸ σημερινὸ μας σημείωμα, νὰ μελετοῦμε τὴν ἀφοβία Του.

Συνήθως τὴν ἀφοβία τὴν συνδέομε μὲ τὴν ὑλική, τὴ σωματικὴ δύναμη. Νομίζουμε πὼς ἕνας ἄνθρωπος χειροδύναμος, ρωμαλέος εἶναι καὶ ἄφοβος. Δὲν εἶναι ὅμως αὐτὸ ἀληθινό. Γιατὶ συμβαίνει ἄνθρωποι μὲ παρουσιαστικὸ λιονταριοῦ νὰ κρύβουν μέσα στὸ στῆθος τους καρδιὰ λαγοῦ, ἐνῶ ἄλλοι, ποὺ ἐκ πρώτης ὄψεως δὲν δίνουν τὴν ἐντύπωση ὅτι εἶναι ἄνθρωποι ποὺ δὲν φοβοῦνται εὔκολα, ποὺ εἶναι ὅμως ἀληθινὰ ἀπτόητοι. Τί πραγματικὰ συμβαίνει μὲ τοὺς ρωμαλέους καὶ ὄχι πραγματικὰ γενναίους ἀνθρώπους. Αὐτοὶ ἀπέναντι σὲ ὅσους καταλαβαίνουν πὼς εἶναι πιὸ ἀδύνατοι ἀπ' αὐτούς, κάνουν τὸν παλληκαρᾶ. Ἀντιθέτως μόλις ἀντικρύσουν κάποιον ποὺ εἶναι πιὸ δυνατὸς ἀπ' αὐτούς, τότε εἶναι πιὸ φοβιτσιάρηδες κι' ἀπ' τὰ μικρὰ παιδιά.

Ἡ ἀφοβία ἐπομένως δὲν συνδέεται ἀναγκαστικὰ μὲ τὴ σωματικὴ ρώμη. Ἡ ἀφοβία εἶναι μιὰ ἰδιότης τῆς ψυχῆς καὶ φανερώνεται καὶ σὲ περιστάσεις, ὅπου συνήθως ἡ σωματικὴ δύναμη δὲν ἔχει καμμιὰ σημασία. Ψυχική, λοιπόν, καὶ ὄχι σωματικὴ ἰδιότης εἶναι ἡ ἀφοβία. Τέτοιου εἴδους ἀφοβία εἶχε καὶ ὁ Κυριός μας.

Γι' αὐτό, ὅταν λέμε πὼς ὁ Κύριος ἦταν ἄφοβος, δὲν πρέπει ἀναγκαστικὰ νὰ Τὸν φανταστοῦμε μὲ μεγάλη σωματικὴ δύναμη, ἂν καὶ θὰ μποροῦσε κανεὶς νὰ πῇ πὼς καὶ ἡ σωματική Του ἀντοχὴ ἦταν πολὺ καλή. Τὸ βλέπομε στὶς ἐξαντλητικὲς καὶ μεγάλες πορεῖες ποὺ ἀνελάμβανε. Ἐπίσης στὴ νηστεία, στὶς ὁλονύκτιες προσευχές, στὴν ἀδιάκοπη ἀπασχόλησή Του. Καὶ ὁ σωματικὸς ὀργανισμὸς τοῦ Κυρίου φαίνεται πὼς ἦταν πολὺ ἀνθεκτικός.

Ἡ ἀφοβία ὅμως τοῦ Κυρίου μας ἦταν, ἂς τὸ ξαναποῦμε, ἰδιότης ψυχικὴ καὶ εἶναι ἕνα ἀπὸ τὰ προσόντα, ποὺ πρέπει νὰ ἔχῃ κάθε ἄνθρωπος ποὺ θέλει νὰ δημιουργήσῃ κάτι στὴν ζωή του. Γιατί; θὰ ρωτήσετε. Δὲν ἀρκεῖ νὰ ἔχῃ κανεὶς μέσα του καλὲς διαθέσεις; Ὄχι, γιατὶ ὅποιος θέλει κάτι νὰ κάνῃ στὴ ζωή του, πρέπει νὰ εἶναι ἀποφασισμένος νὰ παλαίσῃ μὲ τὴν ἀνθρώπινη κατωτερότητα. Πρέπει νὰ εἶναι ἕτοιμος νὰ δώσῃ μάχη μὲ τοὺς ἀνθρώπους, ποὺ ἀναγκαστικὰ θὰ τὸν πολεμήσουν, γιατὶ δὲν συμμορφώνεται μὲ τὶς δικές τους συνήθειες, μὲ τὸ δικό τους τρόπο ζωῆς.

Τὸ πρᾶγμα φαίνεται, βέβαια, κάπως περίεργο. Νὰ σὲ πολεμήσουν, τὴ στιγμὴ ποὺ πᾶς νὰ κάνῃς τὸ καλό; Δὲν πρέπει ὅμως νὰ ξεχνοῦμε, πὼς πολλοὶ ἄνθρωποι ρυθμίζουν τὴ συμπεριφορά τους ὄχι σύμφωνα μ' ἐκεῖνα ποὺ ἔχει ὁρίσει ὁ Θεός, ἀλλὰ σύμφωνα μὲ ἄλλα κριτήρια. Ὁ Θεὸς δηλαδή, ἔχει δώσει ἐντολὴ στὴ ζωή μας νὰ βάζουμε πρῶτα τὴν ἀγάπη πρὸς Ἐκεῖνον καὶ πρὸς τὸν πλησίον μας καὶ ὕστερα ὅλα τὰ ἄλλα. Αὐτὸς εἶναι ὁ πρῶτος καὶ σπουδαιότερος νόμος τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ. Πολλοὶ ἄνθρωποι ὅμως τί κάνουν; Πῶς κανονίζουν τὴ ζωή τους; Ἄλλοι τὴ ρυθμίζουν σύμφωνα μὲ τὰ συμφέροντά τους, ἄλλοι σύμφωνα μὲ τὶς κλίσεις κι' ἐπιθυμίες τους (καλύτερα θὰ ἔλεγε κανεὶς σύμφωνα μὲ τὶς ἀδυναμίες τους), ἄλλοι σύμφωνα μὲ τὴν εὐκολία τῆς στιγμῆς καὶ οὕτω καθεξῆς.

Ἂς ὑποθέσουμε, λοιπόν, τώρα πὼς ἔρχεται κάποιος καὶ θέλει κάτι νὰ δημιουργήσῃ στὴ ζωή του. Ὁ ἴδιος ἔχει ρυθμίσει τὴ ζωή του σύμφωνα μὲ τὸν νόμο τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ. Ταυτοχρόνως προσπαθεῖ ὥστε καὶ οἱ ἄλλοι νὰ κάμουν τὸ ἴδιο. Τί θὰ συμβῇ; Ἀσφαλῶς θὰ συναντήσῃ ἀντίδραση. Ἀντίδραση ἀπὸ ἐκείνους ποὺ τοὺς θίγει τὰ συμφέροντα. Ἀντίδραση ἀπὸ ἄλλους ποὺ θέλουν νὰ ζοῦν σύμφωνα μὲ τὶς κλίσεις τους καὶ μὲ τὴν εὐκολία τῆς στιγμῆς. Ἀντίδραση τέλος ἀπὸ ἄλλους ποὺ τοὺς χαλᾷ τὴν ἡσυχία καὶ ποὺ τοὺς βάζει σὲ κόπους καὶ φροντίδες. Ἂν βλέποντας τὴν ἀντίδραση αὐτή, ποὺ ἀσφαλῶς θὰ σηκωθῇ, αὐτὸς ποὺ ἄρχισε μιὰ τέτοια προσπάθεια φοβηθῇ καὶ τὰ παρατήσῃ, τότε εἶναι ἄνθρωπος ποὺ φοβᾶται καὶ δὲν εἶναι ἄξιος νὰ φέρῃ εἰς πέρας μιὰ τέτοια ἀποστολή. Ἂν δὲν φοβηθῇ καὶ προχωρήσῃ, τότε θὰ μοιάζῃ μὲ τὸν Κύριό μας. Ἔτσι δὲν ἔκαμε τίποτε, παρὰ μόνο τὸ καλό. Ὑπεχώρησε ἀπέναντί τους; Οὔτε μιὰ σπιθαμή. Προτίμησε νὰ Τὸν συλλάβουν, νὰ Τὸν καταδικάσουν καὶ τέλος νὰ Τὸν σταυρώσουν. Ἔμεινε ὅμως ἄφοβος, ἀλύγιστος. Ἡ ἀφοβία Του εἶναι παραδειγματική. Τὴν ἀνεγνώριζαν καὶ οἱ ἴδιοι οἱ ἐχθροί Του. Οἱ ἐχθροί Του τοῦ εἶπαν: «Οἴδομεν ὅτι ἀληθὴς εἶ καὶ οὐ μέλει σοι περὶ οὐδενὸς οὐ γὰρ βλέπεις εἰς πρόσωπον ἀνθρώπου, ἀλλ' ἐπὶ ἀληθείας καὶ τὴν ὁδὸν τοῦ Θεοῦ διδάσκεις». Δηλαδή, οἱ ἐχθροί Του εἶπαν στὸν Κύριο: Ξέρουμε πὼς εἶσαι ἄνθρωπος ἴστος. Ἡ ἀφοβία Του εἶναι παραδειγματικὴ γιατὶ Σὺ δὲν λαβαίνεις ὑπ' ὄψιν σου τὰ πρόσωπα ποὺ ἔχεις μπροστά Σου, γιὰ νὰ κανονίζῃς ἀνάλογα καὶ τὰ λόγια Σου, ἀλλὰ διδάσκεις πραγματικὰ τὸ δρόμο τοῦ Θεοῦ. Τέτοια ἀφοβία εἶχε ὁ Κύριος ποὺ τὴν ἀνεγνώριζαν κι' οἱ ἴδιοι οἱ ἐχθροί Του. Ἐμεῖς ὅμως τί κάνουμε; Πῶς συμπεριφερόμαστε σὲ ἀνάλογες περιστάσεις; Αὐτὸ ἂς τὸ ἀφήσουμε γιὰ τὸ ἑπόμενο σημείωμά μας.

Ὁ πατὴρ ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ

Μιὰ ἐπεξήγηση τοῦ χάρτη τοῦ ἐξωφύλλου μας

Ὁ Τρωϊκὸς πόλεμος (2)

Καθὼς εἴδαμε στὸ προηγούμενο (φύλλο 64), στὸ λιμάνι τῆς Αὐλίδας, ἀντικρυ στὴν Εὔβοια, εἶχε μαζευτῆ ὁλόκληρος ὁ στόλος τῶν Ἑλλήνων (ἑκατοντάδες κι' ἑκατοντάδες πλοῖα) ἕτοιμος νὰ ξεκινήσῃ γιὰ τὴν Τροία.

Δυὸ χρόνια, ἑτοιμάζονταν τὰ ξακουστὰ βασιλόπουλα κι' οἱ βασιλιάδες τῆς Ἑλλάδος — καὶ τώρα περίμεναν οὔριο ἄνεμο ποὺ νὰ φουσκώσῃ τὰ πανιὰ τῶν πλοίων γιὰ νὰ ξεκινήσουν...

Ὡς τόσο οἱ μέρες περνοῦσαν, καὶ οἱ ἑβδομάδες, κι' ἀργότερα οἱ μῆνες, καὶ ἀγέρας δὲν φυσοῦσε διόλου. Τέτοια απανεμιά, δὲν εἶχε ποτὲ ἄλλοτε παρουσιαστῆ.

Οἱ Ἕλληνες, ὅπως ἦταν φυσικό, ἀφοῦ ἔκαναν θυσία στοὺς θεούς, ζήτησαν ἀπὸ τὸν μάντη τους τὸν Κάλχα νὰ μάθουν γιατὶ συνέβαινε αὐτό.

Κι' ὁ μάντης, τοὺς εἶπε τὴν αἰτία: κάποτε, ποὺ ὁ Ἀγαμέμνων ἦταν στὸ κυνήγι, μπῆκε στὸ ἱερὸ ἄλσος τῆς θεᾶς Ἀρτέμιδος, καὶ σκότωσε ἕνα της ἐλάφι. Ἡ θεὰ δὲν τοῦ τὸ συγχώρησε ποτὲ αὐτό. Αὐτὴ δὲν ἄφηνε νὰ σηκωθῇ ἀέρας, γιὰ νὰ ξεκινήσουν τὰ πλοῖα. Καὶ δὲν ἦταν ἄλλος τρόπος νὰ τὴν ἐξευμενίσουν, παρὰ νὰ θυσιάσουν στὴν Ἀρτέμιδα τὴν ἴδια τὴν κόρη τοῦ Ἀγαμέμνονα, τὴν βασιλοπούλα Ἰφιγένεια ποὺ ἦταν ἱέρεια τῆς θεᾶς, κι' ἔμενε στὴν Χαλκίδα... Σπάραξε ἡ καρδιὰ τοῦ πατέρα στὸ ἄκουσμα τοῦ φοβεροῦ χρησμοῦ... Πῶς νὰ θυσιάσῃ τὸ παιδί του, τὴν ἀγαπημένη του θυγατέρα, πὼς νὰ δεχτῇ νὰ γίνῃ ἕνα τέτοιο ἄγριο πρᾶγμα;

Μέρες καὶ νύχτες ὁ Ἀγαμέμνονας παράδερνε μὴ ξέροντας τί νὰ κάνῃ... Ἔξω ἀπὸ τὴν σκηνή του, οἱ βασιλιάδες κι' ὁ στρατὸς μουρμούριζαν. Τί ἀξία εἶχε ἡ ζωὴ μιᾶς κοπέλλας μπροστὰ στὴν μεγαλύτερη ἐκστρατεία τῶν Ἑλλήνων; Ἔτσι συλλογίζονταν!

Καὶ τέλος ὁ Ἀγαμέμνονας, πῆρε τὴν σκληρὴ ἀπόφαση. Ἦταν πάνω ἀπ' ὅλα βασιλιάς, ἀρχηγὸς τῶν Ἑλλήνων. Ἔκανε πέτρα τὴν καρδιά του, καὶ μήνυσε στὴν κόρη του νὰ ἔλθη ἀπὸ τὴν Χαλκίδα στὴν Αὐλίδα, ὅπου τάχα τὴν περίμενε γιὰ νὰ τὴν παντρέψῃ μὲ τὸν Ἀχιλλέα...

Καὶ μιὰ μέρα μιὰ τριήρης, ἔφερε στὴν Αὐλίδα τὴν ὀμορφοστολισμένη κόρη, ποὺ θαρροῦσε πὼς πήγαινε νυφούλα γιὰ νὰ συναντήσῃ τὸν καλό της.

Ὡστόσο μόλις βγῆκε ἀπὸ τὸ πλοῖο, μὲ κλάμματα ὁ πατέρας της τῆς εἶπε τὴν ἀλήθεια: τὴν εἶχε φέρει νὰ θυσιαστῇ γιὰ νὰ ξεκινήσῃ ὁ στρατὸς τῶν Ἑλλήνων. Ἂν δείλιασε ἡ βασιλοπούλα, ἂν φοβήθηκε, δὲν ἔδειξε ὡστόσο τίποτε... Μὲ θάρρος καὶ μὲ καρτερία, δέχτηκε τὴν μοίρα της, κι' ἄφησε νὰ τὴν ὁδηγήσουν στὸν βωμό, ὅπου ὁ ἱερέας καρτεροῦσε μὲ τὸ μαχαίρι γιὰ νὰ τὴν θυσιάσῃ στὴ θεά.

Ὁλόκληρος ὁ στρατὸς τῶν Ἀχαιῶν, μὲ κλάμματα καὶ μὲ βόγγους εἶχε περιζώσει τὸν βωμό, καὶ μοιρολογοῦσε τὴν ὡραία κόρη, ποὺ τόσο πρώϊμα θ' ἀποχαιρετοῦσε τὴν γλυκειὰ ζωή... Ἄστραψε τὸ μαχαίρι τοῦ ἱερέα, μὰ ὅταν ἔπεσε, πάνω στὸ βωμὸ ἐσπάραζε ἕνα ἐλάφι. Τὴν τελευταία στιγμή ἡ Ἄρτεμις, σήκωσε ἀθέατη τὴν ἀγαπημένη της ἱέρεια, καὶ στὴν θέση της ἔβαλε τὸ ἐλάφι. Τὴν Ἰφιγένεια τὴν πῆγε στὴν Ταυρίδα, στὴν Κριμαία, σ' ἕνα ναὸ δικό της, ὅπου πάλι τὴν ἔκανε ἱέρειά της. Αὐτὸ τὸ δρᾶμα τῆς θυσίας καὶ τοῦ ὑπέρτατου ἀλτρουϊσμοῦ, ἐνέπνευσε τὸν μεγάλο τραγικὸ ποιητὴ τῆς ἀρχαιότητος τὸν Εὐριπίδη νὰ γράψῃ ἕνα ἔργο ἀριστουργηματικό, τὴν «Ἰφιγένεια ἐν Αὐλίδι» κι' ἀργότερα τὴν «Ἰφιγένεια ἐν Ταύροις».

Ὕστερα ἀπὸ τὴν τελετὴ τῆς θυσίας, ἐφύσησε πρίμος ἄνεμος καὶ τὰ πλοῖα ξεκίνησαν γιὰ τὴν Τρωάδα. Καθὼς εἶχαν σταματήσει στὴ Λῆμνο ἔπεσε πάνω στὸ πόδι τοῦ Φιλοκτήτη ἕνα ἀπὸ τὰ φαρμακερὰ βέλη τοῦ Ἡρακλῆ, καὶ ὁ βασιλιᾶς αἰσθάνθηκε τόσο δυνατοὺς πόνους, ποὺ οἱ Ἀχαιοὶ ἀναγκάστηκαν νὰ τὸν ἀφήσουν στὴ Λῆμνο. Ἀργότερα, θὰ δοῦμε τί τοῦ συνέβηκε ἐκεῖ...

Τὸ ταξίδι τῶν Ἑλλήνων ὡς τὶς ἀκτὲς τῆς Τροίας, ἔγινε χωρὶς ἄλλα ἐπεισόδια.

Ὡστόσο ἰδιαίτερα συγκινητικὴ καὶ ὡραία εἶναι ἡ ἱστορία τοῦ πρώτου Ἕλληνα ποὺ σκοτώθηκε ἀπὸ Τρωϊκὸ βέλος.

Ὁ χρησμὸς εἶχε πῆ, πὼς ὁ πρῶτος Ἀχαιὸς ποὺ θὰ πατοῦσε τὴν Τρωϊκὴ γῆ, θὰ σκοτωνόταν. Οἱ Ἕλληνες ὅμως ἦταν τόσο γενναῖοι, ποὺ κανεὶς τους δὲν δίσταζε νὰ εἶναι αὐτὸς ὁ πρῶτος ποὺ θὰ ἔπεφτε ἀνοίγοντας δρόμο ἐλεύθερο στοὺς ἄλλους. Μιὰ στιγμή, κάποιος ἀπὸ τὰ καράβια τῶν

Πού ἐκρύβοντο τά φτερά ἑνός ΑΓΓΕΛΟΥ

Ζοῦσε κάποτε μιὰ μητέρα, ποὺ εἶχε ἕνα μονάκριβο κοριτσάκι. Ἦταν χλωμό, ἀδύνατο καὶ μικροκαμωμένο. Μὰ εἶχε καὶ κάτι ἄλλο, ποὺ τώκανε νὰ διαφέρῃ ἀπὸ τ' ἄλλα παιδιά, γιατὶ ὅταν ἔβγαινε περίπατο μικροὶ καὶ μεγάλοι τὸ κοίταζαν μὲ περιέργεια.

Κάθε φορὰ ρωτοῦσε τὸ κοριτσάκι:

— Γιατὶ μανούλα μὲ κοιτάζει ἔτσι ὁ κόσμος;

Καὶ κάθε φορὰ ἡ μητέρα ἔδινε τὴν ἴδια ἀπάντηση:

— Γιατὶ εἶσαι ἕνα πολὺ χαριτωμένο παιδάκι καὶ φορᾶς ὄμορφα, καινούργια ροῦχα.

Καὶ ἡ μικρὴ φαινόταν νὰ ἱκανοποιεῖται μ' αὐτό.

Ἐκεῖνο ὅμως ποὺ δὲν μποροῦσε νὰ καταλάβῃ ἦταν, γιατί, μόλις ἔφταναν σπίτι τους, τὴν ἀγκάλιαζε ἡ μητέρα της τόσο σφιχτὰ καὶ ἔκλαιγε. Κάποτε τὴν ἄκουσε νὰ ψιθυρίζῃ ἀνάμεσα στὰ φιλιά της: «καλό μου, μικρό μου ἀγγελάκι, τί θὰ γίνῃς ἂν κλείσω καμμιὰ φορὰ τὰ μάτια; Κανένας δὲν ξέρει τί χρυσῆ καρδιὰ ἔχεις, οὔτε κι' ὁ ἴδιος ὁ πατέρας σου».

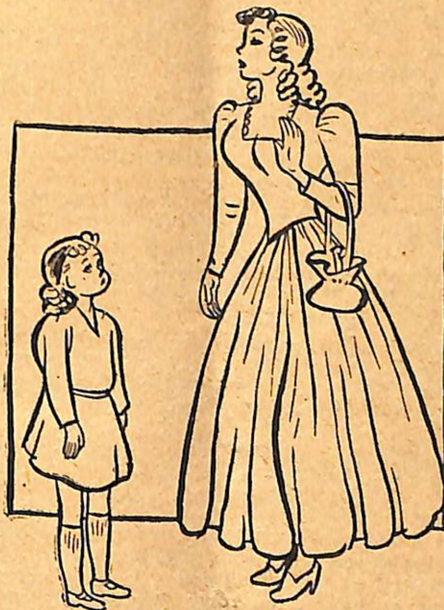
Ἀλλὰ τὸ παιδὶ ἦταν πολὺ μικρό, γιὰ νὰ καταλάβῃ τί σημασία εἶχαν ἐκεῖνα τὰ λόγια.

Δὲν πέρασε πολὺς καιρὸς κι' ἡ μητέρα ἀρρώστησε βαρειά. Σὲ λίγες μέρες πέθανε. Ὁ πατέρας της ἔκλαψε πολύ. Στὶς ἀρχὲς ἦταν ἀπαρηγόρητος. Ὅταν πέρασαν ὅμως κάμποσοι μῆνες, σκέφτηκε, πὼς τὸ παιδὶ ἔμενε ὁλομόναχο στὸ σπίτι, ὅταν ἔφευγε αὐτὸς γιὰ τὴ δουλειά του, καὶ πὼς θἄπρεπε νὰ τοῦ δόσῃ μιὰ δεύτερη μητέρα. Ἔτσι, ἔπειτα ἀπὸ ἀρκετὸ καιρό, ξαναπαντρεύτηκε. Πῆρε μιὰ πιὸ νέα καὶ πιὸ ὄμορφη γυναῖκα, μὰ στὴν καλωσύνη, δὲ μποροῦσε νὰ συγκριθῇ μὲ τὴν πρώτη.

Στὸ μεταξύ, τὸ κοριτσάκι εἶχε ἀδυνατήσει ἀκόμη περισσότερο. Ἦταν τόσο χλωμό, ποὺ ἔμοιαζε σὰν κέρινο. Ἀπὸ τότε ποὺ πέθανε ἡ μητέρα του, κανένας δὲν νοιαζόταν γι' αὐτὸ κι' ἔμενε μέρες ὁλόκληρες κλεισμένο στὸ δωμάτιό του. Ἐπειδὴ δὲν ἔβγαινε πιὰ καθόλου ἔξω, τραβοῦσε ἕνα σκαμνὶ μπροστὰ στὸ παράθυρο, καὶ κοίταζε μὲ τὰ μεγάλα μελαγχολικά του μάτια τοὺς ἀνθρώπους, ποὺ περνοῦσαν στὸ δρόμο καὶ ποὺ φαίνονταν ζωηροὶ κι' εὐτυχισμένοι.

Χάρηκε λοιπὸν ὅταν εἶδε τὴν καινούργια μητέρα νὰ μπαίνῃ στὸ σπίτι, γιατὶ σκέφθηκε πὼς θὰ ξανάρχιζαν οἱ ὡραῖοι περίπατοι — μέσα στοὺς κήπους μὲ τὰ λουλούδια κάτω ἀπὸ τὸν φωτεινό, ζεστὸ ἥλιο.

Ἡ νέα γυναίκα ἔβγαινε πρωΐ - ἀπόγεμα, καὶ κάθε φορὰ φοροῦσε κι' ἕνα ὡραῖο καινούργιο φόρεμα. Τὸ κοριτσάκι δὲν θυμόταν νὰ εἶχε δῆ ποτὲ τὴν ἄλλη μητερούλα τόσο ὀμορφοντυμένη καὶ στολισμένη. Κάθε μέρα, περίμενε μ' ὅλο καὶ μεγαλύτερη λαχτάρα νὰ τῆς πῆ πὼς αὐτὴ τὴ φορὰ θὰ τὴν ἔπαιρνε μαζύ. Ἀλλὰ τοῦ κάκου. Ποτὲ δὲν τῆς τὸ εἶπε.

— Τὰ καμπούρικα κοριτσάκια δὲν βγαίνουν περίπατο.

Μιὰ μέρα, παίρνοντας ὅλο τὸ θάρρος, παρακάλεσε δειλὰ νὰ τὴν πάρῃ μαζύ της. Θὰ ἦταν πολὺ φρόνιμη, τῆς εἶπε καὶ δὲ θὰ τὴν ἐνοχλοῦσε καθόλου. Ἡ μητρυιά της, ὅμως, τῆς ἔρριξε ἕνα τόσο περιφρονητικὸ βλέμμα, ποὺ ἡ μικρὴ ἐπάγωσε.

— Φαίνεται πὼς τρελλάθηκες. Τί θὰ σκεφθῇ ὁ κόσμος γιὰ μένα, σὰν μὲ δοῦν μαζὶ μ' ἕνα καμπουράκι; Τὰ καμπούρικα παιδιὰ δὲ βγαίνουν περίπατο. Κάθονται πάντα σπίτι!

Τὸ κοριτσάκι χαμήλωσε τὸ κεφάλι κι' ἔμεινε σιωπηλό. Μόλις ὅμως ἔφυγε ἡ μητρυιά του, ἀνέβηκε γρήγορα σὲ μιὰ καρέκλα καὶ κοιτάχτηκε στὸν καθρέφτη. Ναί, ἀλήθεια ἦταν καμπούρικο, πολὺ καμπούρικο. Ξανατράβηξε τὴν καρέκλα καὶ κάθησε στὴ συνηθισμένη του θέση μπροστὰ στὸ παράθυρο. Ἀφηρημένα κοίταξε ἔξω στὸ δρομο, ἐνῷ ἡ σκέψη του ἔτρεχε στὴν καλὴ του μητέρα. Ἀλήθεια, ἐκείνη τὸ ἤξερε, κι' ὅμως τὸ ἔπαιρνε πάντα μαζύ της. Ἡ εἰκόνα ποὺ εἶδε στὸν καθρέφτη δὲν τὸ ἄφηνε νὰ ἡσυχάσῃ. Ἔφερε τὸ χέρι του πίσω κι' ἄγγιξε τὴν καμπούρα.

— Τί ἄραγε εἶναι ἐκεῖ μέσα; μουρμούρισε. Κάτι πρέπει βέβαια νἆναι.

Μὰ ἀπάντηση δὲ βρῆκε.

Τὸ καλοκαῖρι πέρασε, κι' ὅταν μπῆκε ὁ χειμώνας ἦταν ἀκόμη πιὸ χλωμὸ καὶ τόσο ἀδύνατο, ποὺ οὔτε ὣς τὸ παράθυρο δὲν μποροῦσε πιὰ νὰ πάῃ. Ἔμενε ὅλη τὴ μέρα ξαπλωμένο στὸ μικρό του κρεββάτι. Καὶ μιὰ παγωμένη νύχτα, ἐνῷ ἔβλεπε ἔξω τὸ χιόνι ποὺ ἔπεφτε κάτασπρο, σὰν ἁπαλὸ ἄσπρο μετάξι, εἶδε νἄρχεται σιγὰ - σιγὰ ἡ καλή του μητέρα καὶ νὰ κάθεται, ὅπως ἄλλοτε, κοντὰ στὸ κρεββατάκι του. Μὲ τὴ γλυκειά της φωνὴ ἄρχισε νὰ διηγῆται πόσο ὄμορφα ἦταν ὅλα ἐκεῖ ψηλὰ στὸν οὐρανό. Ἡ φωνή της γινόταν ὅλο καὶ πιὸ ἀπόκοσμη, ὅλο καὶ πιὸ μακρυνή, ὥσπου στὸ τέλος ἔμοιαζε σὰν ἕνα τραγοῦδι ποὺ σβύνει καὶ χάνεται μέσ' τὸν ἀγέρα.

Τὴν ἄλλη μέρα βρῆκαν τὸ παιδὶ νεκρὸ στὸ κρεββάτι του.

— Μὴν κάνεις ἔτσι, εἶπε ἡ μητρυιὰ στὸν πατέρα, βλέποντάς τον νὰ κλαίῃ σκυμμένος ἀπάνω στὴ μικρή. Δὲν καταλαβαίνεις ὅτι αὐτὸ ἦταν τὸ καλλίτερο γιὰ τὸ κακόμοιρο τὸ καμπουράκι;

Ἐκεῖνος δὲν ἀπάντησε. Κούνησε μονάχα σιωπηλὸ τὸ κεφάλι, σὰν νἄθελε νὰ ἐπιβεβαιώσῃ τὰ λόγια της.

* * *

Ὅσοι πέρασαν ἐκεῖνο τὸ ἀπόγευμα ἔξω ἀπ' τὸ ἥσυχο κοιμητήρι, ὅπου θάψανε τὸ μικρὸ κοριτσάκι, λένε ὅτι εἶδαν ἕναν ἄγγελο μὲ μεγάλα ἄσπρα φτερά, σὰν τοῦ κύκνου, νὰ κατεβαίνῃ ἀπ' τὸν οὐρανό.

Πέταξε ἴσια στὸν τάφο καὶ χτύπησε ἐλαφρὰ μὲ τὰ κρινένια του δάχτυλα στὴν πλάκα, ἔτσι — ὅπως χτυποῦμε μιὰ πόρτα γιὰ νὰ μᾶς ἀνοίξουν. Ἡ βαρειὰ πέτρα τραβήχτηκε καὶ τὸ κοριτσάκι βγῆκε ἔξω. Τότε τοῦ εἶπε ὁ ἄγγελος πὼς ἦρθε νὰ τὸ πάρῃ μαζί του στὸν οὐρανό, ὅπου τὸ περίμενε ἡ καλή του μητέρα. Ἐκεῖνο ὅμως στεκόταν ἐκεῖ ντροπαλὸ καὶ δὲν τολμοῦσε νὰ σηκώσῃ τὰ μάτια. Τέλος ρώτησε δειλά:

— Ἀφήνουν λοιπὸν καὶ τὰ καμπούρικα παιδάκια νὰ μπαίνουν στὸν Παράδεισο; Δὲν μπορῶ νὰ τὸ πιστέψω γιατὶ ἐκεῖ εἶναι ὅλα τόσο ὄμορφα! Ἐγώ...

Ὁ ἄγγελος ὅμως τὴν ἔκοψε:

— Ἐσύ, τῆς εἶπε, ἐσὺ καλό μου παιδὶ δὲν εἶσαι πιὰ καμπουράκι.

Καὶ λέγοντας αὐτά, ἄγγιξε ἐλαφρὰ τὴ ράχη τῆς μικρῆς μὲ τὸ λευκό του χέρι. Ἀκούστηκε ἕνας ξερὸς κρότος σὰν τὸ πέσιμο μιᾶς πέτρας. Ἀπὸ τὴ θέση ποὺ ἦταν πρὶν ἡ καμπούρα, ξεπετάχτηκαν τώρα δυὸ πελώρια χιονόλευκα φτερά.

— Κάποτε ἀποροῦσες τί ἦταν ἐκεῖ μέσα, εἶπε ὁ ἄγγελος καὶ χαμογέλασε. Νά τι ἦταν. Δυὸ ὁλόλευκα φτερὰ ἀγγέλου. Ἐμπρός, ξεδίπλωσέ τα!

Καὶ τὸ κοριτσάκι τὰ ἄνοιξε διάπλατα κι' ἄρχισε νὰ πετάῃ μὲ τόση εὐκολία, σὰν νὰ μὴν εἶχε κάνει ἄλλη δουλειὰ σ' ὅλη του τὴ ζωή. Μαζὺ μὲ τὸν ἄγγελο πετοῦσε κι' ὅλο πετοῦσε, πότε μέσ' ἀπὸ χρυσᾶ σύννεφα, πότε μεσ' ἀπὸ λαμπεροὺς ἥλιους, ὥσπου ἔφθασαν μαζὶ ψηλὰ στὸν καταγάλανο οὐρανό.

Σὲ μιὰ στιγμή, βλέπει τὸ κοριτσάκι τὴν καλή του μητέρα καθισμένη ἐπάνω σ' ἕνα ἀσημένιο ἀστέρι, μ' ὁλάνοιχτη τὴν ἀγκαλιά της γιὰ νὰ τὸ δεχθῇ.

Πέταξε γοργὰ καὶ ἔπεσε μέσα σ' αὐτήν, μισολιπόθυμο ἀπ' τὴ χαρά του.

(Διασκευὴ ἀπὸ τὸ Γερμανικό).

Φ.Μ.

Ἑλλήνων, καθὼς ἡ πλώρη σήμωσε στὰ βράχια, ἑτοιμάστηκε νὰ πηδήσῃ ἔξω. Τότε ὅμως ὁ Πρωτεσίλαος, ἕνα ἀπὸ τὰ πιὸ νέα καὶ πιὸ ὡραῖα βασιλόπουλα στὸν στρατὸ τῶν Ἑλλήνων, τὸν ἅρπαξε ἀπὸ τὸν ὦμο, τὸν ἔκανε πίσω, καὶ πήδησε πρῶτος αὐτὸς στὴν στεριά. Ἀμέσως ὅμως ἔπεσε νεκρός, χτυπημένος ἀπὸ τὰ βέλη τοῦ Ἕκτορα... Γιατὶ τὸ ὡραῖο, ξανθὸ βασιλόπουλο, εἶχε ἀπὸ καιρὸ πάρει τὴν ἀπόφαση νὰ θυσιαστῇ αὐτός, γιὰ ν' ἀποβιβαστοῦν χωρὶς κίνδυνο οἱ ἄλλοι.

Ὅλος ὁ στρατὸς θρήνησε τὸν Πρωτεσίλαο.

Καὶ ἡ γυναίκα του ἡ Λαοδάμεια ποὺ τὸν ἐλάτρευε, παρακάλεσε θερμὰ τοὺς θεοὺς νὰ τῆς κάνουν τὴν χάρη νὰ τὸν ξαναδῇ ἀκόμη μιὰ φορὰ ζωντανό.

Οἱ θεοί, τὴν εἰσάκουσαν. Κι' ἔστειλαν τὸν θεὸ Ἑρμῆ στὸν Ἅδη, νὰ φέρῃ τὸν Πρωτεσίλαο ἀπὸ ἐκεῖ. Τρεῖς ὧρες ζωὴ τοῦ ἔδωσαν, ποὺ ὅταν πέρασαν, ὁ Πρωτεσίλαος πέθανε γιὰ δεύτερη φορά. Μαζί του ὅμως πέθανε τὴν ἴδια στιγμὴ ἀπὸ λύπη καὶ ἡ γυναίκα του, ἡ Λαοδάμεια.

Τοὺς ἔθαψαν μαζί, στὸν Ἐλεοῦντα τῆς Θράκης. Κι' ἐκεῖ οἱ Ἕλληνες ἔστησαν ἕνα περίφημο ἱερό, στὴ μνήμη τοῦ ὑπέροχου ἥρωά τους. Καὶ οἱ νέοι πήγαιναν στὸ ἱερὸ αὐτό, κι' ὁρκίζονταν νὰ τοῦ μοιάσουν.

Οἱ νεράιδες τοῦ τόπου, γύρω ἀπὸ τὸν διπλὸ τάφο ἐφύτεψαν φτελιές.

Θέριεψαν αὐτὲς οἱ φτελιές, κι' οἱ κορυφές τους ὅπως ἦταν φυτικό, ὑψώνονταν.

Ὅταν ὅμως τ' ἀκρόκλωνα ψήλωσαν τόσο ὥστε ν' ἀντικρύζουν τὴν Τρωάδα, τὰ φύλλα τους ἄρχιζαν νὰ πέφτουν καὶ οἱ φτελιὲς μαραίνονταν.

Ἀπὸ τὶς ρίζες, ὅμως, φύτρωναν νέα κλωνάρια, ποὺ ψήλωναν κι' αὐτὰ ὣς νὰ μαραθοῦν.

Τὴ συνέχεια θὰ σᾶς τὴν πῶ στὸ ἄλλο φύλλο.

Ἡ θειὰ ΕΙΡΗΝΗ

Ο ΛΑΧΑΝΟΚΗΠΟΣ

Μαρούλια.

Τὰ μαρούλια ὅπως εἶναι γνωστό, γίνονται μιὰ πολὺ νόστιμη σαλάτα. Τὰ μαρούλια ἔχουν πολὺ ἀνάγκη ἀπὸ νερὸ γιὰ νὰ μεγαλώσουν. Ἐπίσης τὰ χώματα ὅπου θὰ φυτευτοῦν, πρέπει νὰ εἶναι καρπερά, δροσερά, ἐλαφρὰ καὶ ὅπως γιὰ τὰ περισσότερα λαχανικά, πολὺ καλὰ κοπρισμένα. Τὸ λίπασμα ποὺ κυρίως ἔχουν ἀνάγκη τὰ μαρούλια, εἶναι ἡ καλὰ χωνεμένη κοπριὰ τοῦ στάβλου, πλουτισμένη μὲ ἀρκετὸ κάλι. Τὰ μαρούλια ἔχουν ἀνάγκη ἀπὸ πάρα πολὺ κάλι γιὰ νὰ προκόψουν. Χρειάζονται λοιπὸν κάπου 3.000 - 4.000 ὀκάδες χωνεμένη κοπριὰ στὸ στρέμμα. Ἂν ἀνακατέψωμε 40 - 50 ὀκ. στάχτη ἀπὸ ξύλα, μποροῦμε νὰ μειώσωμε τὴν κοπριὰ κατὰ 1.000 ὀκάδες.

Στὸ λαχανόκηπο, ἂν καλλιεργοῦμε τὰ μαρούλια κλιμακωτά, πρέπει νὰ τὰ φυτεύωμε κάθε 15 μέρες.

Ὄψιμη φθινοπωρινὴ καλλιέργεια.

Γιὰ νὰ ἐπιτύχωμε καλὰ ὄψιμα μαρούλια, πρέπει ν' ἀρχίσωμε τὸ φύτεμα ἀπὸ τὰ μέσα τοῦ Αὐγούστου. Δὲν χρειάζονται πολὺ κοπριά. Ὅταν ὅμως τὴν ἀνακατέψωμε μὲ τὸ χῶμα τοῦ σπορείου, πρέπει νὰ εἶναι καλὰ χωνεμένη.

Τὸ σπορεῖο θὰ εἶναι ἀνοιχτό, καὶ μιὰ βραγιὰ ἀρκετὰ καλοσκαμένη. Σκεπάζομε τὸν σπόρο μὲ τὴν τσουγκράνα, καὶ τὸν ποτίζομε. Ὕστερα σκεπάζομε τὸ σπορεῖο μὲ ψάθες. Μετὰ 15 μέρες, τὰ φυτὰ ἀρχίζουν νάχουν 2 - 3 φυλλαράκια. Τότε τὰ μεταφυτεύομε σὲ ἄλλη βραγιὰ καλοκοπρισμένη, καὶ τὰ ποτίζωμε. Ὅταν ψηλώσουν ὡς 10 πόντους τὰ μεταφυτεύομε στὸ ὁριστικὸ μέρος ποὺ θὰ μείνουν.

Στὸ μεταξύ, ἑτοιμάσαμε φαρδειὰ σαμάρια 60 - 80 πόντους ὅπου ἀνακατέψαμε τὶς κοπριὲς μὲ τὸ χῶμα. Φυτεύομε δὲ τὰ μαρούλια στὰ πλάγια τῶν σαμαριῶν — ὄχι ὅμως στ' αὐλάκια.

Ἔτσι, σὰν φυτευτοῦν σὲ ἀπόσταση εἴκοσι πόντων, τραβοῦν καλὰ τὸ νερὸ ὄχι ἀπ' εὐθείας ἀπὸ τὸ αὐλάκι, ἀλλὰ ἀπὸ τὰ πλάγια, γιατὶ τὸ ἀφράτο χῶμα ρουφᾶ τὸ νερὸ καὶ τὸ πάει ὡς τὶς ρίζες τους. Τὰ σαμάρια πρέπει νάχουν ὕψος 15 - 20 πόντους, καὶ νἆναι στρογγυλά.

Τὰ σκαλίζομε μιὰ - δυὸ φορὲς χωρὶς νὰ χαλάσωμε τὰ σαμάρια, καὶ τὸν Νοέμβρη εἶναι ἕτοιμα.

Χειμωνιάτικη καλλιέργεια.

Γιὰ νάχωμε μαρούλια ἀπὸ τὸν Δεκέμβρη ὡς τὸν Μάρτη, πρέπει νάχωμε φυτὰ σπαρμένα ὡς τὸν Σεπτέμβριο.

Τὰ καλλιεργοῦμε μὲ τὸν ἴδιο τρόπο, μόνο ποὺ ἐπειδὴ εἶναι φόβος νὰ τὰ πειράξουν οἱ παγωνιές, τὰ προφυλᾶμε μὲ ἄχερα πάνω στὰ σαμάρια, γιὰ νὰ μὴν καοῦν. Γιὰ νὰ διατηρήσωμε δὲ τὴν ζέστη στὰ πλάγια τῶν σαμαριῶν καὶ στ' αὐλάκια, σκορποῦμε ἀρκετὴ ἀλογίσια κοπριὰ ἀχώνευτη.

Καλοκαιρινὴ καλλιέργεια.

Σπέρνομε τὸν Ὀκτώβριο τὸν σπόρο μέσα σὲ ζεστὸ τζάκι, καὶ φυτεύομε τὸν Φεβρουάριο τὰ σαμάρια ποὺ κοπριστήκανε μὲ ἀλογίσια κοπριὰ ἀχώνευτη. Σκαλίζομε καὶ ποτίζομε ταχτικά, κι' ὕστερα ἀπὸ 45 - 50 μέρες εἶναι ἕτοιμα.

Τὰ μαρούλια μποροῦν νὰ καλλιεργηθοῦν μαζὶ καὶ μὲ ἄλλα λαχανικά, στὰ πλαϊνὰ τῶν σαμαριῶν, ὅπου ὑπάρχει τόπος. Τότε δὲν ἔχουν ἀνάγκη νὰ ποτιστοῦνε χωριστά, μόνον ἀπὸ σκαλίσματα ἔχουν ἀνάγκη.

Ἀρρώστειες.

Ἡ σπουδαιότερη εἶναι ὁ περονόσπορος. Αὐτὸ τὸ μανηταράκι, προξενεῖ κάτι κίτρινες κηλίδες στὰ φύλλα, ποὺ σιγὰ σιγὰ μεγαλώνουν, μαυρίζουν καὶ ξεραίνουν τὸ φύλλο.

Χρειάζεται προληπτικὸς ψεκασμὸς μὲ περονοσπορίνη 1 - 1½%.

Πῶς μαζεύομε σπόρο.

Καλύτερα νὰ παίρνομε τὸν σπόρο ἀπὸ τὰ μαρούλια τῆς Ἄνοιξης. Φυτεύομε τὰ μαρούλια σὲ ἀπόσταση ἑνὸς μέτρου πάνω στὰ σαμάρια. Σκαλίζομε τὰ φυτὰ μιὰ δυὸ φορές. Μόλις ἀνθίσει τὸ βλαστάρι καὶ πρὶν ξεραθῆ, τὸ σκεπάζομε μὲ τουλουπάνι νὰ μὴ τὸ φᾶνε τὰ πουλιά. Κατὰ τὸν Αὔγουστο ὡριμάζει καὶ πρὶν ξεραθεῖ κόβομε τὰ βλαστάρια μὲ τὸν ἀνθὸ καὶ τὰ στρώνομε σὲ λινάτσες σὲ μέρος σκιερό. Ὅταν ξεραθοῦν, τρίβομε καὶ παίρνομε τὸν σπόρο.

ΔΕΝΤΡΟΚΟΜΙΑ

Πῶς δίνομε τὸ σχῆμα τῆς πυραμίδας κλαδεύοντας.

Ἂς ποῦμε ὅτι ἔχομε μιὰ ἀπιδιὰ ποικιλίας «Κανελλίνη» ποὺ τὴν μπολιάσαμε σὲ ἀπιδιὰ ἀπὸ σπόρο, τρίχρονη. (Τὸ μπόλι εἶναι ἑνὸς χρόνου).

Μόλις μεταφυτέψωμε τὸ δεντράκι στὴν ὁριστική του θέση, τὸ κόβομε σὲ ὕψος 50 - 60 πόντους (σχῆμα 3) πάνω ἀπὸ τὴν ἐπιφάνεια τῆς γῆς, καὶ 10 περίπου πόντους πάνω ἀπὸ τὸ πρῶτο μάτι, ποὺ πρέπει ὅμως νὰ βρίσκεται στὸ ἀντίθετο μέρος ἀπὸ τὸ μπόλι. Ἀπάνω στὸν κεντρικὸ ἄξονα, (κορμὸ) ἀφήνομε ἕξη μόνον μάτια, μετρώντας ἀπὸ τ' ἀπάνω πρὸς τὰ κάτω, καὶ στραβώνοντας (καταστρέφοντας) τὰ ἄλλα ποὺ πιθανὸν εἶναι πιὸ κάτω ἀπ' αὐτὰ τὰ ἕξη.

Τὰ πέντε χαμηλὰ μάτια, θὰ μᾶς δώσουν τὰ κλωνάρια. Τὸ ἕκτο, τὸ πιὸ ψηλό, τὸ βλαστάρι τοῦ ὕψους (σχῆμα 3).

Αὐτὸ τὸ τελευταῖο βλαστάρι, θὰ τὸ στερεώσωμε πάνω στὸν κεντρικὸν ἄξονα, γιὰ νὰ πάρη κατεύθυνση πρὸς τὰ πάνω.

Τὸν πρῶτο χρόνο λοιπόν, δὲν θὰ κάνωμε τίποτε ἄλλο, ἐκτὸς ἂν δοῦμε ὅτι τὸ δέντρο μας πετάει κι' ἄλλα κλαριὰ ἐκτὸς ἀπὸ κεῖνα, ποὺ βγαίνουν ἀπὸ τὰ μάτια ποὺ ἀφήναμε. Τότε αὐτὰ ὅλα θὰ τὰ κόψωμε, ἐκτὸς ἀπὸ κεῖνα ποὺ βρίσκονται πάνω στὰ ἕξη μάτια.

Σχ. 1. Μαρούλι κατσαρό.

Σχ. 2. Μαρούλι Ρωμάνα.

Ἂν τὸ δέντρο μας δὲν μεγαλώνει κανονικὰ (συμμετρικὰ) θὰ κορυφολογήσωμε τὰ κλαριὰ ποὺ μεγαλώνουν πιὸ γρήγορα ἀπὸ τ' ἄλλα.

Τὸν χειμῶνα τοῦ ἄλλου χρόνου, (τοῦ δεύτερου) κόβομε πρῶτα τὸ κομμάτι τοῦ ἄξονα ὅπου εἶναι δεμένο τὸ βλαστάρι τῆς προέκτασης, κι' ὕστερα, ἀρχίζοντας ἀπὸ τὴν βάση τοῦ κλαριοῦ, μετρᾶμε ἕξη καινούργια μάτια, κόβομε πάλι τὸ κλαρὶ τῆς προέκτασης ὕστερα ἀπὸ τὸ ἕκτο μάτι, κι' ἀφήνομε ἕνα κομματάκι γιὰ νὰ δεθῆ ἀπάνω τὸ νέο βλαστάρι, καὶ προσέχοντας τὸ ἕκτο μάτι νὰ εἶναι ἀντίθετο πρὸς τὸ μάτι ποὺ μᾶς ἔδωσε αὐτὸ τὸ κλαρί. Ἔτσι μόνο ἐξασφαλίζωμε νὰ εἶναι ἴσιος καὶ κάθετος ὁ μεσιανὸς κορμός. (Σχέδιο 3). Ὕστερα, πάνω στὸ κάθε κλαρί, μετρᾶμε 5 - 6, ἢ 7 μάτια ποὺ τ' ἀφήνομε ἀνάλογα μὲ τὴν εὐρωστεία τοῦ κλαριοῦ. Κόβομε τὸ κλαρὶ ὕστερα ἀπὸ τὸ 6ο ἢ 7ο μάτι ποὺ πρέπει νὰ βρίσκεται (τὸ τελευταῖο) στὸ ἔξω μέρος τοῦ κλαριοῦ, γιατὶ αὐτὸ θὰ μᾶς δώση τὸ κλαρὶ τῆς προέκτασης τοῦ κλωναριοῦ. Ἅμα προχωρήση ἡ βλάστηση τῶν κλαριῶν, δένομε τὸ κλαρὶ τῆς προέκτασης πάνω σ' ἕνα κομμάτι τοῦ ἄξονος (τοῦ μεσιανοῦ) προσέχοντας νὰ διατηρηθῆ ἡ ἰσορροπία τῆς βλάστησης, στὴν ἀνάγκη δὲ κορυφολογοῦμε ὅπως κάναμε καὶ στὸν πρῶτο χρόνο.

Ὁ μπάρμπα ΜΗΤΡΟΣ

Σχ. 3. Σχηματισμὸς πυραμίδας. Ἀριστερὰ 1ο ἔτος, Δεξιὰ 2ο ἔτος.

Ἡ Στραβοκώσταινα

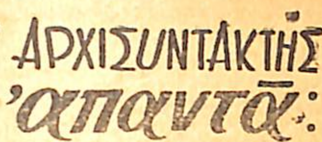
(Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελίδα 492)

μικροδουλειές του, τὸν περνάει τὸν καιρό του. Ἡ κερὰ Δέσποινα, ἂν καὶ τὰ χτήματα τώρα τὰ κοιτάζει ὁ Πέτρος, καιρὸ νὰ καθίση δὲ βρίσκει. Πότε μὲ τὸ σπιτικό της, πότε μὲ τὰ πάθια τῶν γειτόνων της, ὅλο σὲ δουλειὰ βρίσκεται. Ποῦ πηγαίνει καὶ ξετρυπώνει ἕνα σωρὸ φτώχειες καὶ συφορές, καὶ γὼ δὲν ξέρω. Ἀλλοῦ δίνει δουλειὰ γιὰ βοήθεια, ἀλλοῦ παράδες, ἀλλοῦ καρπό. Ἡ χαρά της εἶναι νὰ κάνη καλό. Ὅποιος ξένος ἔρθη στὸ χωριό μας, στῆς Στραβοκώσταινας θὰ πάη. Αὐτὸ ἔγινε καὶ μὲ λόγου σας.

— Μεγάλη μου εὐτυχία, καθὼς ποὺ ἔγινε, εἶπα τοῦ δασκάλου, καὶ δυστυχία μου ποὺ δὲν ἤξερα σὲ ποιᾶς ἀληθινῆς βασίλισσας παλάτι κοιμήθηκα ψές.

Ἐδῶ χωριστήκαμε, ὁ δάσκαλος γύρισε πίσω, καὶ γὼ τράβηξα μπρός, κατὰ τὸν κάμπο μας.

ΑΡΓΥΡΗΣ ΕΦΤΑΛΙΩΤΗΣ

ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΚΤΗΣ ἀπαντᾶ:

∴ Χάρηκα πολὺ ΛΑΚΗ ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗ ποὺ ἔλαβα γράμμα σου. Νὰ εἶσαι βέβαιος ὅτι αἰσθάνομαι μεγάλη ἱκανοποίηση ὅταν παίρνω γράμματα ἀπὸ μερικοὺς καλοὺς φίλους σὰν καὶ σένα. Σὲ παρακαλῶ νὰ μοῦ γράφης τακτικά. Μὴ μοῦ πῆς, βέβαια, πὼς δὲν ἔχεις καιρό! Γιατὶ πιστεύω εἰλικρινά, πὼς ὅποιος θέλει βρίσκει καιρό. Ὅποιος δὲν θέλει βρίσκει πρόφαση.

∴ ΣΚΕΡΒΕΛΕ: Νὰ μοῦ στείλης τὸ ταχύτερο τὰ στοιχεῖα σου. Ὄνομα, ἐπώνυμο κλπ. Γιὰ τὸ ψευδώνυμο ΝΙΚΗΤΗΣ ποὺ μοῦ λές, αὐτὸ τὸ ἔχει ἀπὸ ἀρκετὸ καιρὸ ἄλλος.

∴ ΜΙΚΡΕ ΚΑΒΑΛΛΙΩΤΗ ἡ ψῆφος σου στὸ δημοψήφισμα δὲν ἐλήφθη ὑπ' ὄψη. Ἡ ψηφοφορία θὰ ἀρχίση μετὰ τὴν συμπλήρωση τῶν ὑποψηφιοτήτων. Στεῖλε μου τὸ ταχύτερον τὰ στοιχεῖα σου.

∴ Μὰ ΤΡΙΣΕΥΓΕΝΗ: Καὶ τὸ ψευδώνυμο σοῦ ἐνέκρινα καὶ τὶς ἀγγελίες σου δημοσιεύω. Ἀλλὰ δὲν μοῦ λὲς σὲ παρακαλῶ: Ὅλα αὐτὰ μὲ 2000; Κανονικὰ ἔπρεπε νὰ στείλης 2000 γιὰ τὸ ψευδώνυμο καὶ 5000 γιὰ τὶς πεννομαχίες. Τὶς περιμένω.

∴ ΝΙΚΟΛΑΕ ΕΜΜ. ΚΑΛΟΥΔΗ: Σὲ εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὸ τόσο ὅμορφο καὶ εὐγενικό σου γράμμα. Περιμένω νὰ γραφῆς συνδρομητής. Τὶς ἐρωτήσεις σου γιὰ τὴ σελίδα «Μὲ ἐρωτοῦν καὶ ἀπαντῶ» σὲ παρακαλῶ θερμὰ νὰ τὶς ἐπαναλάβης. Μπορεῖς νὰ στείλης ὁποιαδήποτε συνεργασία θέλεις (σκίτσο, ποίημα, πεζογράφημα) χωρὶς ὑποχρέωση πληρωμῆς.

∴ Εὐχαριστῶ πολὺ ΓΙΩΡΓΟ ΝΩΤΗ.

∴ Ἐντελῶς πρωτόλειο τὸ ποίημά σου ΚΟΠΑΝΑΚΙ. Ὁ «Τίμιος Σταυρὸς» θὰ χρειαζόταν πολὺ καλλίτερη ἐξύμνηση.

∴ Μοῦ στέλνεις ΔΗΜΗΤΡΗ ΚΑΡΚΟ τὴν παρακάτω προσευχή. Καὶ τὴν δημοσιεύω ἐδῶ ὅπως ἔχει:

«Κύριε! Σὺ ποὺ τόσο εὐσπλαχνίσθης τὸν ἄνθρωπον καὶ δέχθηκες νὰ θυσιάσης καὶ αὐτὴν ἀκόμη τὴν πολύτιμον ζωὴν διὰ νὰ πιστεύσωμεν ἐμεῖς οἱ ἄπιστοι, δέξου μας Κύριε, μιὰ ἁγνὴ παράκληση ποὺ βγαίνει πραγματικὰ ἀπὸ τὰ βάθη τῆς ψυχῆς μας! Ὦ Κύριε! Ἡ παράκλησή μας εἶναι νὰ ἔλθη ἡ Κύπρος στὴν ἀγκαλιὰ τῆς μητέρας της. Νὰ ζῆ κοντά της, γιατὶ καὶ αὐτὴ εἶναι ἁρπαγμένο παιδί της. Ἡ πτωχὴ πατοίδα μας, Κύριε, δὲ ζητᾶ ξένες κατακτήσεις. Θέλει πάντοτε τὰ δικά της, καὶ ὄχι τὰ ξένα. Θέλει πάντοτε νὰ ζῆ ἐλεύθερη καὶ ὄχι σκλαβωμένη». Καὶ ἡ ἔκθεσή σου ἀρκετὰ ἐνδιαφέρουσα.

∴ Ἔχει πολὺ αἴσθημα τὸ ποίημά σου ΚΑΠΕΤΑΝ ΑΓΡΑ, ἀλλὰ τεχνικὰ ὑστερεῖ. Αὐτὸς μάλιστα ὁ ἀρκετὰ ἐγωϊστικός σου στίχος παραείναι κακός:

Σὺ ποὺ ἔμεινες χήρα μάνα
νὰ συντηρήσης δυὸ παιδιὰ
προσπάθησε νὰ μὴ χαθῆς
νὰ μεγαλώσης τὰ παιδιά.

∴ Πήραμε τὰ «Γιὰ νὰ γελᾶτε» τῶν φίλων μας: Δημητρίου Κ. Σφυρῆ, Μιχ. Γκονοπούλου, Ἰωάννη Νασούλα, Στ. Παπαχρίστου, Ἐδεσσαίου (Μ.Κ.).

∴ Πήραμε τὶς σπαζοκεφαλιὲς τῶν φίλων μας: Κλεάνθη Μαρκούση, Κων. Μπαρμπῆ, Δ. Σφυρῆ, Ἰωάν. Νασούλα, Ἀθ. Γραμματίκη, Στ. Π. Τζώτζη, Παύλου Τσακιρίδη, Κων. Φουσέκη, Νικολάου Σκλαβενίτη, Ἀντ. Δ. Κοραῆ, Ζην. Α. Σγουράκη, Ἀρκαδιοῦ, Κων. Ι. Καραμίχα καὶ Βάνας Δ. Γκίζα.

∴ Πήραμε τὶς ἀθλητικὲς συνεργασίες ἐρωτήσεις ἢ παρατηρήσεις ποὺ μᾶς ἔστειλαν οἱ φίλοι μας: Ἀθλητικὸς σύλλογος «Μελιτεύς», Παῦλος Τσακιρίδης, Σ. Παπαδόπουλος (Δαμιανό), Θαν. Χριστάκης, Βασίλειος Κάβουρας, Παναγιώτης Χαραλαμπίδης, Ε. Φίλινας, Νικ. Μουντζούρης, Γεώργιος Μπέλλος, Ἀθ. Γραμματίκης, Ἀριστοτέλης Βασιλειάδης, Κώστας Ροῦσσος, Ἀσημάκης Ν. Ἀλεξάνδρου Γεώργιος Παπαδάκης, καὶ Γ. Τσαμπούρης.

∴ Πήραμε τὰ σκίτσα ποὺ μᾶς ἔστειλαν οἱ φίλοι μας: Θεόφιλος Εὐθυμιάδης (ἔτσι κι' ἔτσι), Παναγιώτης Χαραλαμπίδης (καλούτσικο), Λεονάρδος Ντὰ Βίντσι (πάρα πολὺ καλά, μπράβο). Παυσανίας Μυλωνᾶς (καλούτσικα), Πεννομάχος (καθόλου καλό), Δ. Σφυρῆς (πολὺ καλό), Στ. Π. Τζώτζης (καλούτσικα), Τυχερὸ 13 (ποὺ μᾶς ἔστειλε μιὰ γάτα πάρα πολὺ ὡραία).

∴ Καλὴ ἡ ἐκθεσούλα σου «Μείνετε πιστοὶ μέχρι θανάτου» ΕΥΑΓΓΕΛΕ ΧΕΡΟΥΛΗ. Ἀλλὰ νομίζω ὅτι αὐτὲς οἱ «νουθεσίες» ἂς τὶς ποῦμε, ταιριάζουν περισσότερο σὲ μεγάλους παρὰ σὲ μικρούς! Ἡ «Μάνα» εἶναι πολὺ καλή.

∴ Γιατὶ Κ. ΡΟΥΣΣΟ τόση ἔλλειψη ἐμπιστοσύνης στὸν ἴδιο τὸν ἑαυτό σου; Ἴσα - ἴσα βρίσκω ἀρκετὰ καλογραμμένο τὸ «Πρωτοπαλλήκαρο».

∴ Σ' εὐχαριστῶ ΑΝΑΣΤ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΟΥ γιὰ τὰ καλά σου λόγια. Καὶ τὸ πεζογράφημα καὶ τὰ δυὸ ποιήματα καλά.

∴ Καὶ τὸ δικό σου ποίημα ἀρκετὰ καλὸ ΓΙΩΡΓΗ ΕΥΑΓΓΕΛΟΥ ΑΡΑΒΑΝΗ.

∴ Σᾶς εὐχαριστῶ ΑΝΤ. ΝΙΚ. ΣΙΜΙΓΔΑΛΑ γιὰ τὸ εὐγενικὸ γράμμα σου.

∴ Πολὺ καλὸ τὸ ποίημά σου ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΥ.

∴ Δυστυχῶς ΚΑΠΕΤΑΝ ΑΓΡΑ τὸ ποίημά σου δὲν λέει ἀπολύτως τίποτα. Μὰ γιὰ διάβασε καὶ σὺ ἐδῶ τὸ πρῶτο τετράστιχο:

Ὅταν θὰ ἔρθη ἡ ὥρα μου
νὰ πάω γιὰ βαρκάδα
παίρνω τὸ βιβλιαράκι μου
καὶ πάω γιὰ καβάλα.

ΛΑΜΠΡΟ ΚΡΥΦΕ: Δὲν μπορῶ νὰ σοῦ πῶ πὼς δὲν ἔχεις ταλέντο. Ἀντιθέτως, βλέπω στὰ γραψίματά σου κάποια ποιητικὴ φλέβα ἀρκετὰ πλούσια. Ἀλλὰ ἀκόμα αὐτὰ ποὺ μοῦ στέλνεις εἶναι πρωτόλεια! Ἔπειτα σ' αὐτὰ τῆς «λήθης τὰ παλάτια» μέτρησα σὲ 4 τετράστιχα ἕξη ἌΧ. Αὐτὸ λέγεται κατάχρηση ἐπαναλήψεων. Τὸ μέτρο σου δὲν εἶναι κακό. Ἀλλὰ χρειάζεται πρὸ παντὸς μελέτη καὶ δουλειά! Ὄχι πολλά. Λίγα καὶ καλά!

∴ Ἔχουν ἀρκετὸ ἐνδιαφέρον τὰ ποιήματά σου ἀγαπητέ μου ΝΙΚΟΛΑΕ Σ. ΑΝΤΩΝΙΟΥ. Δημοσιεύω μάλιστα τὸ πρῶτο ἐδῶ. Τὸ δεύτερο «Ἔλ' ἀδελφούλη» ποὺ τὸ ἔγραψες στὸ ἴδιο χαρτὶ μὲ τὸ πρῶτο νὰ τὸ ξαναστείλης.

ΠΑΡΑΚΛΗΣΗ

«Ἔλθετε πρός με πάντες οἱ πεφορτι-
νοι κἀγὼ ἀνακουφίσω ὑμᾶς»

Σ' ἐσένα ἔρχουμαι, Χριστέ μου, ταπεινὸς
θολὸ τὸ βλέμμα μου κι' ἡ ὄψη μου ἀχνός.
Πληγώθηκα βαθειὰ καὶ δὲν ἀντέχω πιά,
στὴ σκέπη σου γυρεύω νὰ βρῶ παρηγοριά.
Ἦταν ἀνήφορος ὁ δρόμος μου μακρὺς
κι' ὁ πόνος τοῦ φορτίου μου πολὺ βαρύς.
Μοῦ πλήγωσαν τὰ πόδια ἀγκάθια σουβλερὰ
μὲ πότισαν φαρμάκια οἱ θλίψεις μου πικρά.
Στὸ νόμο τῆς ζωῆς δίχως μιλιὰ τὸ εἶδες
πὼς ἔχω ὑποταχτεῖ μὲ τόσες καταιγίδες.
Ἐσὺ ποὺ εἶπες μιὰ φορά: «Σ' ἐμὲ νάρθῆτε
ὅλοι οἱ θλιμμένοι ἀνακούφιση νὰ βρῆτε.
Νᾶμαι!... σπλαγχνίσου μιὰ ψυχὴ ὅπου πονεῖ
καὶ στέκεται, Χριστέ μου, μπρός σου ταπεινή.

∴ Ὄχι ΤΑΚΗ ΤΡ. ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΕ. Ὅταν λέω ἀρκετὰ καλὴ μιὰ συνεργασία τὴ διαβιβάζω στὸν Γραμματέα τῆς Συντάξεως γιὰ νὰ τὴ στείλη στὸ τυπογραφεῖο. Ἀλλὰ τί νὰ τὸν κάνω κι' αὐτόν, ποὺ τὸν ἔχω πνίξει μέσα σ' ἕνα ὠκεανὸ συνεργασιῶν; Κάθε 15 μέρες παίρνω ὑπερδεκαπλάσιες ἐκείνων ποὺ μπορῶ νὰ δημοσιεύσω.

∴ Σ' εὐχαριστῶ ΚΡΙΝΑΚΙ ΤΗΣ ΑΥΓΗΣ γιὰ τὰ καλά σου λόγια.

∴ Μοῦ γράφεις Γ. ΜΠΕΛΛΟ: «Συνεχίζοντας πάντοτε νὰ διαβάζω τὸ περιοδικό μας παρατήρησα πρὸς μεγάλη μου λύπη καὶ τοὺς τολμηροὺς ἀντιγραφεῖς. Εἰς τὸ 64ον τεῦχος ἀπαντᾶτε εἰς τὸν Ἰωάννην Μιάρην ὅτι τὸ ποίημα τὸ ὁποῖον ἔστειλε «Ὁ Χριστὸς καὶ τὸ παιδάκι» εἶναι ἀντιγραφή. Καὶ πραγματικῶς διότι καὶ γὼ πλειστάκις τὸ ἔχω διαβάσει εἰς τὸ βιβλίον «Ὕμνοι καὶ ποιήματα». Εἶναι δὲ τοῦ Ἀχ. Παράσχου. Τὸ πρόβλημα τῆς ἀντιμετωπίσεως τῶν ἀντιγραφέων εἶναι δύσκολον καὶ πρέπει νὰ ληφθοῦν μέτρα. Ἡ ἐπιβαλλομένη τιμωρία ἐκ μέρους τοῦ περιοδικοῦ πρέπει νὰ εἶναι παραδειγματικὴ διὰ νὰ λείψη αὐτὴ ἡ μάστιξ ἀπὸ τὸ περιοδικό μας. Πρέπει νὰ λυθῆ αὐτὸ τὸ ζήτημα ἐγκαίρως διότι τὸ κακὸ λαμβάνει μεγάλας διαστάσεις. Διότι ἐπειδὴ ὑπάρχουν λίγα κακομαθημένα παιδιὰ δὲν πρέπει νὰ δυσφημῆται τὸ περιοδικό. Ἂς ἐλπίσουμε ὅτι λίγος καιρὸς μένει στοὺς ἀντιγραφεῖς». Κι' ἐγὼ ἐλπίζω ἀγαπητέ μου φίλε. Χαίρω ἰδιαιτέρως ποὺ σοῦ ἀρέσει ἡ «Φιλοτελικὴ στήλη». Διαβίβασα τὶς ἐρωτήσεις σου στὸ «Φιλοτελιστή», ὁ ὁποῖος καὶ θὰ σοῦ ἀπαντήση.

∴ Τὸ πρῶτο σου διήγημα ΝΙΚΟ ΜΟΥΝΤΖΟΥΡΗ εἶναι καλογραμμένο. Δὲν ἔχει οὔτε τὶς ἀσυνταξίες οὔτε τὶς ἀρλουμπολογίες ποὺ συνήθως μοῦ σερβίρουν οἱ «νέοι διηγηματογράφοι». Δὲν ἔχει ὅμως ἐκεῖνο τὸν παλμό, ἐκεῖνο τὸ δέσιμο, ἐκείνη τὴν πλοκή, ποὺ θὰ τὸ ἔκανε διήγημα ὡραῖο. Μὴν ἀπογοητευθῆς, μ' αὐτὰ ποὺ σοῦ λέω. Συνέχισε τὰ γραψίματά σου.

∴ Ἀρκετὰ καλογραμμένη ἡ «Ἐκδρομὴ στὸ Ἅγιο Πνεῦμα» ΜΙΧΑΛΗ ΓΚΟΝΟΠΟΥΛΕ.

∴ Καλογραμμένο τὸ πεζογράφημά σου ΒΑΝΑ Δ. ΓΚΙΖΑ. Σ' εὐχαριστῶ θερμὰ γιὰ ὅσα ὡραῖα μοῦ γράφεις. Σ' εὐχαριστῶ γιὰ τὶς ἐκδηλώσεις αὐτὲς τῆς ἀγάπης. Πολὺ μὲ συγκινοῦν τὰ καλὰ αὐτὰ λόγια τῶν φίλων μου.

∴ Σ' εὐχαριστῶ θερμὰ ΑΘΑΝΑΣΙΕ ΠΑΣΧΟ (Ἔδεσσα) γιὰ τὰ καλά σου λόγια. Δὲν συμφωνῶ μαζί σου. Καὶ ὁ ἀθλητισμὸς εἶναι κάτι ποὺ δὲν μπορεῖ νὰ τὸ ἀγνοήση τὸ περιοδικό. Οὔτε καὶ τὰ ἄλλα γιὰ τὰ ὁποῖα μοῦ μιλᾶς. Οἱ συνεργασίες σου εἶναι ἀρκετὰ καλές. Ξέρεις νὰ γράφης. Δημοσιεύω ἐδῶ τὶς «Θύμησες»:

Ὅταν οἱ ἄϋλες χαρὲς τὶς δείλινες τὶς ὧρες
σταλάζουν μέσα στὴν ψυχὴ σταγόνες εὐτυχίας
τότε κι' ὁ νοῦς μου ροβολᾶ, σὰ μπιστικὸς τῆς (θείας
τῆς στιγμῆς, πρὸς τὶς ἀδρὲς καὶ ὥριες παληές (μου γνῶρες.
Γυρνᾶ καὶ πάει πρὸς τὸ φαιδρὸ τὸ πέρασμα τῆς (νειότης·
ἀναθωρεῖ τὸ καθετί· ἀπ' ὅλα κειὰ φλογώνει
καὶ ξαναζεῖ παληὲς χαρές, ὄνειρα — δάφνης κλῶνοι,
λύπες, ἐλπίδες πιότερες τῆς ζήσης κειᾶς τῆς πρώ- (της.
Κι' ὡς νοερά, ὦ θύμησες παληὲς αὐγὲς φευγάτες,
μέσ' στὰ τερπνά σας τριγυρνῶ, θύμησες 'νείρου (στράτες,
σ' ἄϋλους κόσμους βρίσκουμαι θαρρῶ καὶ πλέρια (χαίρω!
Ἄχ, νᾆταν θύμησες γλυκές, ἄχ, πέστε μου νὰ (ξέρω,
πὼς πάντα θὰ μὲ ράνετε μὲ τ' ἀκριβά σας μῦρα
καὶ θὰ μοῦ σβηέτε τῆς ψυχῆς, ὡς ἔρχεταί μου ἡ (πύρα!

∴ Σ' εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὰ καλά σου λόγια ΑΛΚ. ΤΣΑΚΙΡΗ. Τὸ ποίημά σου καλό. Τὸ δημοσιεύω ἐδῶ:

Ἕνα παιδάκι καλοντυμένο
κάθεται δίπλα σ' ἕνα φτωχό,
ποὖναι ἀδύνατο, κουρελιασμένο
κι' ἀπὸ ἀρρώστεια λίγο κουφό.
Τὸ συμπονιέται καὶ τὸ κοιτάζει
πὤχει τὴν ὄψη πολὺ χλωμή.
Μὲ καλωσύνη μικροῦ τοῦ βάζει
μέσ' στὸ χεράκι λίγο ψωμί.
Ἔγιναν φίλοι καὶ τὸ καημένο
σχολαίνει τώρα φχαριστημένο.

∴ Πολὺ καλὸ τὸ «Σὲ θρηνοῦμε» ΙΩΑΝΝΗ ΒΛΑΧΟ, ἀλλὰ πολὺ μεγάλο γιὰ τὴ στήλη «Τὰ παιδιὰ γράφουν».

∴ Πολὺ καλὸ τὸ «Νὰ ἤμουν αὐτοκράτωρ» ΔΑΦΝΗ ΤΟΥ ΕΥΡΩΤΑ.

∴ Μοῦ στέλνεις ΚΩΣΤΗ ΡΟΥΣΣΟ τὸ ποίημά σου «Μιὰν αὐγὴ» καὶ μοῦ γράφεις «διάβασε τὸ φτωχό μου ποίημα καὶ ρίχτο στὸ... καλάθι». Δὲν τὸ ρίχνω ὅμως στὸ καλάθι καὶ τὸ δημοσιεύω ἐδῶ:

Τὰ ξωτικὰ τῆς νύχτας ἤρθανε
Γιὰ νὰ ξυπνήσουνε τὸν πόνο τῆς καρδιᾶς μου
Κι' ἀκούγεται ἡ φωνή τους ἡ ἀπόκοσμη
ὦ, δόλια ξωτικά.
Καὶ τυραγνιέται ἡ ψυχή μου καὶ τὸ σῶμα μου
Μέσ' στῆς νύχτας τὸ μαῦρο τὸ σκοτάδι
Ὁ πόνος μου ὁ κρυφός, ἀλλοίμονο
Μοῦ τρώει τὰ σωθικά.
Θέλω τὸ φῶς τὸ ἄσπιλο
Γιὰ νὰ μὲ βγάλη ἀπὸ τὴν τάφρο ποὖχω πέσει
καὶ νὰ προβάλη μιὰ αὐγὴ γιὰ μένανε
μὲ φῶς καὶ ξαστεριά.

∴ Προτιμῶ μὲ μαύρη μελάνη τὰ σκίτσα φίλε μου ΚΩΝ. ΦΟΥΣΕΚΗ.

∴ Δὲν λέει τίποτα τὸ ποίημά σου ΧΡΙΣΤΟ ΚΟΡΑΗ. Γιὰ διάβασέ το κι' ἐσὺ καὶ δὲν πειράζει ἂν γελάσης μαζὶ μὲ τοὺς ἄλλους:

Τὰ νέφη ἁπλοῦνται,
μὲ βίαν ὠθοῦνται,
ἄνεμοι μουγκρίζουν
καὶ δένδρα κλονίζουν
μ' ἄγρια φωνήν.
Τὴν φύσιν νεκρώνει
καὶ φρίκην ἁπλώνει
παντοῦ ὁ χειμώνας,
ποὺ σπείρει χιόνι
ἐπάνω στὴν γῆν.
Παγώνει ἡ κρήνη
καὶ ὕδωρ δὲν χύνει.
Οἱ λόφοι καὶ οἱ βράχοι
ὑψοῦνται μονάχοι
μὲ χιόνια πυκνά.

∴ Σ' εὐχαριστῶ πολὺ ΖΗΝΩΝ ΣΓΟΥΡΑΚΗ γιὰ τὶς διευκρινίσεις ποὺ μοῦ στέλνεις γιὰ τὸ φίλο μας ΛΑΖΑΡΟ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟ.

∴ Ξέρεις ΕΞΑΨΑΛΜΕ πὼς νοιώθω ἰδιαίτερη εὐχαρίστηση νὰ παίρνω συνεργασία σου.

∴ Μοῦ στέλνεις ΓΚΩΡΝΤΟΝ ΡΕΞ αὐτὸ τὸ ποίημα τὸ ὁποῖον καὶ δημοσιεύω ἐδῶ. Μὰ τί νὰ σοῦ πῶ. Ἔχω τὴν ἐντύπωση πὼς κάπου τὸ ἔχω ξαναδιαβάσει. Καὶ φυσικά, ὄχι μὲ τὴ δική σου ὑπογραφή. Τί λὲς κι' ἐσὺ καὶ ὅλοι οἱ ἄλλοι φίλοι μου;

Ο ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ

Σ' ἕνα βράχο ψηλὰ ξαπλωμένος
δίχως νάχη καμμιὰ συντροφιὰ
στρατιώτης, βαριὰ λαβωμένος
κάπου - κάπου στενάζει βαριά.

Δὲν τοῦ δίνει κανένας νεράκι
δὲν τοῦ πλένει κανεὶς τὴν πληγὴ
καταπίνει τοὺς πόνους φαρμάκι
καὶ χορταίνει μὲ χῶμα ἀπ' τὴν γῆ.
Στρατιώτης αὐτὸς δοξασμένος
ἐκτελεῖ τοῦ Θεοῦ προσταγή.

Μπορῶ νὰ σὲ βεβαιώσω πὼς σὲ θεωρῶ ἕνα ἀπὸ τοὺς καλούς μου φίλους. Στὶς ἐρωτήσεις σου δὲν πάρης ἀπάντηση. Ἀλλὰ μὴ πολυβιάζεσαι, ἀρκεῖ νὰ σοῦ πῶ πὼς ἔχω ἀρκετὲς — ἑκατοντάδες — ἐκκρεμεῖς ἐρωτήσεις.

⁂ Καὶ τὸ «Ἄνοιξη» ποὺ μοῦ στέλνεις ΒΑΣΙΛΗ ΙΩΣΗΦΙΔΗ κάπου τὸ ἔχω ξαναδιαβάσει. Γιὰ νὰ τὸ διαβάσουν ἐδῶ οἱ φίλοι μου:

Ἄνοιξη μάγισσα γλυκειὰ
ὅλα γιὰ σὲ ἀνθοῦνε
καὶ τὰ πουλάκια στὰ κλαδιὰ
γιὰ σένα τραγουδοῦνε.
Γιὰ σὲ ἡ λύρα τοῦ βοσκοῦ
παίζει γλυκὰ τραγούδια
καὶ εἶσαι γλυκὸς παράδεισος
ποὺ ψάλλουν τὰ ἀγγελούδια.

⁂ Πρωτόλεια τὰ ποιήματά σου ΙΩΑΝΝΗ ΝΑΣΟΥΛΑ.

⁂ Ἔχεις μερικοὺς στίχους πραγματικὰ ὡραίους ΣΠΥΡΟ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΠΟΥΛΕ. Εἶναι ὅμως καὶ μερικοί σου στίχοι ποὺ δὲν ἀξίζουν τίποτε.

⁂ Τί νὰ σοῦ πῶ Ἐδεσσαῖε Μ. Κ. Τὸ ποίημά σου «Ἡ ματιά σου» εἶναι πολὺ καλό, τόσο καλὸ ποὺ ἔχω ἀμφιβολίες γιὰ τήν... πατρότητά του. Ὡστόσο τὸ δημοσιεύω ἐδῶ:

Μέσ' στὴν δικιά Σου τὴν ματιὰ
θαρρῶ πὼς βρίσκω τὴ Χαρὰ
ποὺ ἔχω χάσει.
Θαρρῶ τὸν πόνο, μιὰ στιγμή,
μέσα στὴν δόλια μου ζωὴ
νάχη κοπάση.
Κάθομαι τότε σκεπτικὸς
καὶ μὲ τὴν σκέψη μου θωρῶ
—πὼς ἡ ματιά Σου—,
εἶναι καὶ μόνον ἱκανὴ
τὸν πόνο πέρα νὰ σκορπῆ
ἀπὸ κοντά Σου.
Τὸν πόνο μόνον δὲν σκορπᾶ
καὶ κάθε ἄλλο ποὺ γεννᾶ
τὴν δυστυχία,
τὸ διώχνει πέρα μακρυὰ
κι' ἀμέσως φέρει—Ὤ, τί χαρά!!!—
τὴν εὐτυχία.

⁂ Ἀρκετὰ καλὲς οἱ συνεργασίες ποὺ μοῦ ἔστειλαν οἱ φίλοι μου: Ἀργυρίου Ἀστέριος, Κωστῆς Δειλινὸς (μπράβο, ὅλες καλές). Δημ. Κ. Σφυρῆς (τὸ πρῶτο τετράστιχο πραγματικὸ ποίημα. Τὰ ἄλλα ἀδυνατίζουν πολύ), Μιχαὴλ Γκονόπουλος, Δημ. Θεοδ. Δικαῖος, Ἐλπὶς Πάνου, Αἰκατερίνη Καλτσᾶ, Κων. Φουσέκης, Δημ. Σ. Καλτούλας, (τὸν εὐχαριστῶ θερμὰ γιὰ τὸ τόσο ὡραῖο καὶ καλογραμμένο γράμμα του), Βασ. Γκάσης, Τυχερὸ 13,Ζωὴ Χαβεδούλη (τὴν εὐχαριστῶ γιὰ τὰ καλά της λόγια), Σπ. Τσιμῆς, Κ. Ἀμανατίδης, Χρ. Μαρμαρίδης, (τὸν εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὰ καλά του λόγια).

⁂ ΤΙΜΟ ΔΩΡΗ: Δὲν εἶναι ἄσχημα αὐτὴ τὴ φορὰ τὰ ποιήματά σου.

⁂ Πῆρα τὶς ἀθλητικὲς συνεργασίες τῶν φίλων μας: Θανάση Χριστάκη, Δ. Χ. Κ., Νίκου Ψημμένου, Θεοδώρου Παπαδοπούλου, Φώτιου Μανούκα, καὶ Χρίστου Μαρμαρίδη.

⁂ Πῆρα τὰ σκίτσα ποὺ μοῦ ἔστειλαν οἱ φίλοι μου: Κ. Χατζηγεωργίου (ἀρκετὰ ἐνδιαφέροντα καὶ τὰ δυό), Ἠλ. Ζώτου (ὄχι καλό).

⁂ Πῆρα τὰ «Γιὰ νὰ γελᾶτε» τῶν φίλων μας: Κ. Β. Γιαμούτζα, Ἀποστόλου Παπουτσῆ καὶ Φωτίου Μανούκα, Δ. Δ. Μαρκοπούλου, Σπ. Βογιᾶ, Κων. Ἀβραμίδη Διον. Δ. Μαρκοπούλου, Θεοφίλου Εὐθυμιάδη.

⁂ Διεβίβασα Κ. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ τὸ γράμμα σου στὸ φιλοτελιστή.

⁂ Πῆρα τὶς σπαζοκεφαλιὲς ποὺ μοῦ ἔστειλαν οἱ φίλοι μου: Κώστας Χρυσικόπουλος, Γεώργιος Ζάχος, Γεώργιος Παν. Γεωργιόπουλος, Ἀντ. Ζήκας, Ἀπ. Παπουτσῆς καὶ Φώτιος Μανούκας, Θεόφιλος Εὐθυμιάδης καὶ Κων. Ἀβραμίδης.

⁂ Καλὴ ἡ ἔκθεσή σου γιὰ τὸ ἄνοιγμα τῶν σχολείων ἀγαπητὲ ΦΑΙΔΡΕ.

⁂ Καὶ τὸ «Μολὼν Λαβὲ» καλὸ ἐπίσης ΤΙΜΟΛΕΩΝ ΠΑΠΑΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΕ.

⁂ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΛΑΛΙΑΤΣΗ τὸ πρῶτο ἀπὸ τὰ δυὸ ποιήματα ποὺ μοῦ στέλνεις εἶναι καλὸ καὶ τὸ δημοσιεύω ἐδῶ:

ΕΛΑ ΝΑ ΔΗΣ!

Ἔλα νὰ δῆς τὸ σπόρο ποὺ μ' ἀφῆκες
πῶς θέριεψε ἀγαλινά.
Ξανθιά, φαντακτερὰ τὰ στάχυα ἀργολιγᾶνε
κι' ἡ νέα «σοδειὰ» ξαναρχινά!
Δὲς πῶς ἐδέχθη ἡ καρδιὰ τὸ θεῖο Σου τὸ δῶρο
καὶ φύτρωσε καὶ μέστωσε μὲ χάρη!
Μιὰ νέα ἀραχνοΰφαντη αὐγὴ προβάλλει πάλι
καὶ ροδοπέταλα σκορπᾶ στὸ «θεῖο» στάρι.

Λυπήθηκα ὅμως γιὰ τὸ φίλο σου ΧΡΙΣΤΟ Δ. ΗΛΙΑ. Κρίμα τὰ ὄνειρά μου. Κι' ἐνόμισα πὼς παρουσίαζα ἕνα ποιητικὸ ἀστέρι πρώτου μεγέθους. Καὶ ὅμως τὸ ἀστέρι αὐτὸ ἦταν ἕνα κάρβουνο ποὺ γίνηκε στάχτη. Κρῖμα - κρῖμα. Πολὺ λυπήθηκα.

⁂ Σ' εὐχαριστῶ ΣΠΥΡΟ ΒΑΓΙΑ γιὰ τὸ ὡραῖο σου γράμμα κι' ἐλπίζω πὼς γρήγορα θὰ γίνουμε δυὸ καλοὶ φίλοι.

⁂ Δὲν εἶναι καθόλου ἄσχημα τὰ ποιήματά σου ΙΩΑΝ. Π. ΓΕΩΡΓΙΟΠΟΥΛΕ. Κάνεις καλὸ στίχο. Διάβασε νεοελληνικὴ ποίηση καὶ πιστεύω πὼς κάτι θἀμπορέσης νὰ προσφέρης κι' ἐσὺ στὴν ἑλληνικὴ λογοτεχνία.

⁂ Πολὺ Καλὸς ὁ θάνατος τοῦ Μαβίλη ΚΩΣΤΑΚΗ Λ. ΧΑΤΖΗ.

⁂ Μοῦ γράφεις ΚΩΣΤΗ ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΕ: «Μὲ χαρὰ παίρνουμε ὅλα τὰ παιδιὰ τὸ περιοδικὸ καὶ τὸ διαβάζουμε. Εἶναι ἡ βρύση μὲ τὸ κρυστάλλινο νερὸ ποὺ σβῆ τὴν καλοκαιρινή μας φλόγα». Εὐχαριστῶ πολύ. Τὰ καλὰ λόγια τῶν φίλων μου μὲ ἐνισχύουν στὸ ἔργο μου. Τὰ ποιήματά σου δὲν εἶναι ἄσχημα.

⁂ Καὶ τὸ δικό σου τὸ ποίημα εἶναι καλὸ ΑΘΑΝΑΣΙΕ ΧΡΙΣΤΑΚΗ (παιδόπολη Βόλου) καὶ τὸ δημοσιεύω ἐδῶ.

ΕΛΛΑΔΑ...

Ἑλλάδα μας τρισένδοξη κι' ὡραία
σ' ὅλο τὸν κόσμο φάρος εἶσαι σύ.
Ψηλὰ σηκώνεις πάντα τὴ σημαία
καὶ προχωρεῖς μ' ἀνδρεία περισσή.
Λεβέντες κρύβεις μὲς στὴν ἀγκαλιά σου
εἶναι αὐτοὶ ποὺ πάντα σὲ τιμοῦν.
Μὲ στέφανο στολίζουν τὴ θωριά σου
καὶ στοὺς αἰῶνας πάντα ἐσὲ ὑμνοῦν.
Πολλὲς φορὲς μὲ τὸ σταυρὸ στὸν ὦμο
ἐβάδισες τοῦ Γολγοθᾶ τὸ δρόμο.
Μὰ ἀναστήθηκες καὶ πάλι ἀφοῦ τὸ θέλει
Ἐκεῖνος ποὺ σὲ σὲ χαρὰ κι' εἰρήνη στέλει.

⁂ Πολὺ καλὸ ΦΑΙΔΡΕ τὸ πεζογράφημά σου «Οἱ ἀξέχαστες νύχτες».

⁂ Καὶ τὸ δικό σου ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΕ ΣΜΑΡΟΠΟΥΛΕ.

⁂ Δὲν θύμωσα ἀγαπητὲ ΝΙΚΟ ΤΕΝΤΑ οὔτε νεύριασα μὲ τὸ χιοῦμορ σου. Ἀλλὰ σοῦ ἀπάντησα κι' ἐγὼ μὲ τῆς ἴδιας ποιότητας χιοῦμορ. Βλέπεις λοιπὸν πὼς καὶ τὰ δυὸ χιοῦμορ δὲν μᾶς ἔκαμαν νὰ γελάσουμε. Οὔτε ἐγὼ γέλασα μὲ ὅσα ἔγραψες ἐσὺ — ποὺ δὲν ἦταν ἀστεῖα — οὔτε κι' ἐσὺ μὲ ὅσα σοῦ ἀπάντησα ἐγώ! Ἔτσι εἴμαστε...πάτσι. Θὰ μελετήσω τὴν ὑπόδειξή σου γιὰ τὸν «Ἑλικῶνα». Τὸ ποίημά σου καλό.

⁂ Σὰν καλὸ τὸ ποίημά σου ΔΙΟΝ. Δ. ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΕ.

Γιὰ κάθε τι ποὺ πέρασε
καὶ δὲν γυρίζει ὀπίσω
θ' ἀναστενάζω ἀπὸ καρδιὰ
μὲ πόνο θὰ δακρύσω.
Νοιώθω μιὰ λύπη μυστικὴ
βαθειὰ μέσ' τὴν ψυχή μου
γιὰ κάθε τὶ ποὺ ἔφυγε
Μαζὶ μὲ τὴ ζωή μου.
Καὶ θὰ ριγῶ καὶ θὰ πονῶ,
θὰ κλαίω, θὰ δακρύζω
ὅσες φορὲς στὴ μνήμη μου
τὴ λήθη θ' ἀντικρύζω....

Καὶ τὸ πεζὸ καλό!

⁂ Κάποιος μοῦ ἔστειλε μὲ τὸ ψευδώνυμο «Ἐξάψαλμος» ποίημα μὲ τὸν τίτλο «Ἑσπερινός». Δὲν εἶναι χειρόγραφα τοῦ Ἐξάψαλμου καὶ δὲν τὰ ἔλαβα ὑπ' ὄψιν μου. Ὁ ἴδιος μοῦ ἔστειλε τὴν ἄλλη φορὰ καὶ ποίημα μὲ τὴν ὑπογραφὴ «Ἰάκωβος Ψαρρᾶς». Μὰ δὲν μοῦ λέει γιατί τὸ κάνει αὐτό; Νομίζει πὼς θὰ μὲ ξεγελάση;

⁂ Διάβασα μὲ ἐξαιρετικὴ πράγματι ἱκανοποίηση τὸ ὡραῖο σου γράμμα ἀγαπητέ μου ΜΑΣΚΟΤ. Νὰ εἶσαι βέβαιος πὼς σὲ παρακολουθῶ στὶς προπάθειές σου μὲ πραγματικὴ στοργή. Τὸ ποίημά σου ὁ «Μεθύστακας» εἶναι πολὺ καλό! Τὸ δημοσιεύω ἐδῶ. Ἀλλὰ πρόσεξε φίλε μου νὰ εἶναι δικό σου:

Ο ΜΕΘΥΣΤΑΚΑΣ

Κύριοι δῶστε μιὰ βοήθεια
εἶμαι πολὺ δυστυχισμένος!...
—Ναί! Ἔχει τὴν κακὴ συνήθεια,
νὰ εἶναι πάντα μεθυσμένος.
Ἁπλώνει ὁ κύριος τὸ χέρι
καὶ τοῦ πετάει μιὰ δραχμή,
τώρα πιὰ τί θὰ κάνη ξέρει
καὶ γιὰ ταβέρνα πάει γραμμή.
Κάπελα!... Φέρε μου νὰ πιῶ,
νά!... κράτα κι' ὅτι σοῦ ὀφείλω,
μόν' τὸ κρασὶ ἐγὼ ἀγαπῶ,
μόν' τὸ κρασὶ ἐγώχω φίλο.
Ὁ κάπελας ἐκράτησε
ἀπ' τοῦ κυρίου τὸ χρῆμα,
μὰ ἡ καρδιά του ράγισε
κι' εἶπε... Κρῖμα... Κρῖμα!...

⁂ Σ' εὐχαριστῶ «ΝΤΟΡΕΜΗ» γιὰ τὸ ὡραῖο σου γράμμα. Τὰ ἀποκαλυπτήρια τοῦ Ἠλία Δ. Χρίστου τὰ κάνω σήμερα. Εἶναι λυπηρό! Νὰ ἀντιγράφουν μὲ τόση ἐλαφρὰ καρδιά! Ἡ «Γαλήνη» σου εἶναι νομίζω ἀριστούργημα καὶ τὴν παραθέτω ἐδῶ:

Γαλήνη καὶ πάλι ἁπλώθηκε
στὴ φύση πέρα, ὣς πέρα·
λὲς καὶ προσεύχεται ἡ Μάνα γῆ
στὸν πλάστη της πατέρα.

⁂ Μοῦ γράφεις ΗΛ. ΣΠ. ΖΩΤΟ:

«Πιστέ μου φίλε καὶ σύντροφε τῆς καθημερινῆς μου ζωῆς. Δὲν βρίσκω λέξεις γιὰ νὰ ἐκφράσω τὴν ἀγάπην μου πρὸς ἐσᾶς. Ἡ πέννα μου εἶναι φτωχιὰ πολὺ φτωχιὰ γιὰ νὰ ἐκφράση τὰ συναισθήματα ποὺ πλημμυρίζουν τὴν καρδιά μου».

Γιὰ τὰ καλά σου λόγια πραγματικὰ σ' εὐχαριστῶ.

⁂ Ὁ «Θάνατος τοῦ Μιχαὴλ» ΚΩΣΤΑ ΧΡΥΣΙΚΟΠΟΥΛΕ εἶναι νομίζω πραγματικὸ θαῦμα. Ἂν εἶναι δικό σου πέρα ὡς πέρα μπράβο σου. Τὸ δημοσιεύω ἐδῶ:

Μέσ' στῆς μάχης τὸν κρότο μιὰ ψυχὴ σπαρταρᾶ
καὶ ἡ νειότη ἀφίνει τὴ παληά της χαρά...
Μιὰ ζωὴ τιμημένη, μιὰ καρδιὰ λαβωμένη
ἀπ' τῆς μάχης τὸ βόλι μέσ' στὰ χιόνια θαμμένη!..
Καὶ ὁ Χάρος πετᾶ τὴ ψυχὴ νὰ τοῦ πάρη
Αἰωνία ἡ μνήμη σου ἁγνὸ παλληκάρι.

Γιὰ ὅσα μοῦ γράφεις σ' εὐχαριστῶ θερμά.

⁂ Πολὺ ὡραῖα καὶ τὰ δυό σου ποιήματα ΖΩΗ Β. ΛΕΥΚΗ.

⁂ Καὶ τὰ δικά σου ΝΙΚΟΛΑΕ ΜΠΟΥΧΛΟΥΡΗ. Γιὰ τὰ καλά σου λόγια θερμὰ εὐχαριστῶ.

⁂ ΖΗΣΗ ΚΑΛΙΑΓΚΕ τὸ «Χαμένες ὀπτασίες» εἶναι πολὺ καλὸ—ὅπως καὶ τὰ ἄλλα—καὶ τὸ δημοσιεύω ἐδῶ:

ΧΑΜΕΝΕΣ ΟΠΤΑΣΙΕΣ

Σὰν ἤμαστε τρελλούτσικα παιδιά,
μᾶς ἔπαιρνε στὰ γόνατά της ἡ γιαγιά,
καὶ μᾶς νανούριζε μὲ τὰ χρυσά της παραμύθια

Ἔτσι, μεθῶντας τὴ μικρούλα μας καρδιά,
γλυκοκοιμήθη μέσ' στὸν τάφο ἐκείνη πιά,
κι' ἐμεῖς ξυπνήσαμε στοῦ πόνου τὴν ἀλήθεια.

Μέσ' στῶν παραμυθιῶν τὴν ἡδονὴ
μ' ἕνα χαμόγελο τὴν πῆραν οἱ οὐρανοί,
ὅπως μᾶς ἔπαιρνε γιὰ νὰ μᾶς νανουρίση.

Ἐκείνη πειὰ οὔτε κλαίει, οὔτε πονεῖ...
Τώρα τῆς λέει μὲ τὴ γλυκειά του τὴ φωνή,
παραμυθάκια ἕνα θλιμμένο κυπαρίσσι!...

Καὶ τώρα ἐμεῖς χωρὶς παρηγοριά,
μὲ τὴν καρδούλα ἀπὸ τὰ κλάμματα βαρειὰ
πικρὰ ξυπνοῦμε ἀπὸ τὴν πλάνη στὴν ἀλήθεια.

Καὶ στῆς γιαγιάκας μας τὸν τάφο γύρω ἀριά,
θαρρεῖς, ὑφαίνουν τὰ ὄνειρά της τὰ κλαριὰ
καὶ φύτρωσαν χαμόμηλα στὰ ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ!..

Σ' εὐχαριστῶ γιὰ τὰ καλά σου λόγια.

⁂ Ἀπόφευγε τὶς ἀκροστιχίδες ΚΩΝ. ΤΣΙΡΟΓΙΑΝΝΗ. Δὲν εἶναι οὔτε ποιήματα οὔτε τῆς μόδας.

⁂ Μᾶλλον εἶναι δίκαια τὰ παράπονά σου ΧΡ. ΚΟΤΙΝΑ. Ὁ γραμματεὺς τῆς συντάξεως μοῦ τὰ μπερδεύει λίγο! Κι' ἐγὼ γιὰ νὰ τὸν ἐκδικηθῶ δημοσιεύω ἐδῶ τὴν συνεργασία σου.

ΜΙΑ ΜΕΡΑ ΣΤΟΝ ΚΑΜΠΟ

Μὲ ξύπνησε τὸ τρελλαγέρι τ' αὐγινὸ ἁπαλὸ σὰν ὄνειρο καὶ μιὰ ἡλιαχτίδα μοὖπε χρυσὴ καλημέρα. Ἀπόβαθα ὁ κάμπος μὲ κάλεσε μὲ τὶς μύριες του ὀμορφιὲς — τὴ φωνή του ἄκουσα ἀπὸ μύρια στόματα στὸ πράσινο θάμπος του νὰ πλανηθῶ. Ὁ τραγουδιστὴς τ' ἀηδόνι στὸ πιὸ ψηλὸ κλαδὶ ἀνέβηκε κι' ἔψαλλε γλυκὰ γιὰ μὲ τὸν ὄρθρο. Καὶ φτερούγισε — πουλάκι πρωταμόλητο — ἡ ψυχή μου ζωντανεμένη ἀπ' τὸ βαθύ της ὕπνο, κι' ἄνοιξε — κλεισμένος ροδανθὸς τόσο καιρὸ — τὰ πέταλά της στὸ φῶς. Μαγεύτηκα. Καὶ μὲς τὸ κάμπο τὸν πλατὺ πλανήθηκα, τυφλὸ κατσίκι, κυνήγησα μιὰ σκιά. Εἶδα τὸ ρόδινο ἀντιφέγγισμα τ' ἥλιου στὸν κρουσταλένιο καθρέφτη γάργαρου ρυακιοῦ, κι' ἄκουσα μιὰ ψυχὴ ποὺ μιλοῦσε μὲ τὸ Θεὸ — τ' ἀρνὶ ποὺ βέλαζε. Τὸ χνῶτο τοῦ βοδιοῦ ζεστὸ τὄννοιωσα, πὄργωνε τὴ γῆ, καὶ τὸν εὐλογημένο ἱδρῶτα τοῦ γεωργοῦ εἶδα. Ἀνέβηκα σὲ ψηλὴ κορφὴ κι' ὅπως ἦταν ἡ καρδιά μου ἁγνὴ σὰν τὸν ἥλιο καὶ τὸ νερὸ εἶπα στὰ πάντα «Πλημμύρισ' ἀπ' ἀγάπη ἡ ψυχὴ μου». Καὶ τότε ψηλὰ - ψηλὰ ἐκεῖ σὰν ἴσκιο ὀνείρου, θαμπὰ μὲς τὰ σύννεφα τὸ χαμόγελο τοῦ Θεοῦ εἶδα.

⁂ Εὐχαριστῶ θερμὰ Δ. ΤΣΙΤΣΟ γιὰ τὶς συστάσεις σου. Πολὺ μὲ ἐξυπηρετεῖτε κάνοντάς μου ὑποδείξεις.

⁂ Σ' εὐχαριστῶ θερμὰ ΝΙΚΟ ΕΥΘΥΜΙΟΥ ΤΑΜΠΟΥΡΗ γιὰ τὰ καλά σου λόγια. Τὰ ποιήματά σου πολὺ καλλίτερα ἀπὸ τὴν ἄλλη φορά. Μπράβο.

⁂ Διαβίβασα ΣΠΥΡΟ ΑΔΑΜΟΠΟΥΛΕ στὸν Μπάρμπα - Μῆτρο τὶς ἐρωτήσεις σου. Σ' εὐχαριστῶ γιὰ τὰ καλά σου λόγια.

⁂ Σ' εὐχαριστῶ θερμὰ ΚΩΝ. Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ γιὰ τὰ καλά σου λόγια. Γράφεις τόσο καλά, ὥστε κι' ἐγὼ θὰ κάμω σχετικὲς συστάσεις στὸν Γραμματέα τῆς Συντάξεως.

⁂ Ὄχι κατάλληλο τὸ σκίτσο σου ΚΩΝ. ΑΡΙΚΑ. Πῆρα τὴ συνεργασία σου τὴν ἀθλητική.

(Δικαίωμα καταθέσεως ψευδωνύμου: δραχμὲς 2.000. Δημοσιεύσεως ἀγγελιῶν 100 δραχμὲς ἡ λέξη).

1298) (31—12) Τὰ δῶρα μου:
Εἰς τὸν Μαῦρο Πειρατὴ
ποὺ τρελλὸς ἔχει γινεῖ
γκάζι τώρα τοῦ δωρίζω
γιὰ νὰ πάη στὸ Δαφνί!!!
Στὴν Μαραμένη Τριανταφυλλιὰ
Ἐλαιόλαδο γιὰ τὰ μαλλιά.

Προκομένος Τεμπέλης

1299) Στὴν Γλωσσοκοπάνα δίνω
ποὔχει γίνει βαρετὴ
τέσσερα κιλὰ σαποῦνι
καὶ σχοινὶ νὰ κρεμαστῆ.
Δίνω καὶ στὸ Ζιζάνιο
ἑκατὸ δραχμοῦλες δάνειο.

Προκομένος Τεμπέλης

1300) Σ' εὐχαριστῶ πάρα πολὺ
ὦ Δαύτον Φωτεινὴ
καὶ σύντομα σοῦ εὔχομαι
ὡς θέλεις νὰ γινῆ.

Προκομένος Τεμπέλης

1301) Πεννομάχοι, Πεννομάχοι
μὴν τὰ βάζετε μαζί μου
καὶ μένα ἔτσι εὔκολα
δὲν ἀδειάζει τὸ πουγγί μου.

Ἀπὸ τὴ στήλη μερικοὺς
ὅταν θὰ καθαρίσω
ὄνειρα καὶ θεάματα
κατόπιν θὰ ἀρχίσω.

Προκομένος Τεμπέλης
(... συνεχίζονται)

1302) (31—13) Πρωτομπαίνοντας στὸ στίβο τῶν πεννομάχων χαιρετῶ ὅλους - ες.

Σκερβελὲς (Ὀλυμπιακὸς)

1303) Πληροφορίαι: Κατέφθασαν ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ 5 ζουρλομανδύαι ἐκλεκτῆς ποιότητος. Οἱ ἐνδιαφερόμενοι ἂς ἀποτανθῶσι εἰς τὴν διεύθυνσιν: Ὁδὸς Ξαναρώτα 7.

Σκερβελὲς (Πρακτ. Εἰδήσεων)

1304) Ἡ Ζελίνα εὐχαριστεῖ τὸν Σπαγγοραμένον γιὰ τὰ λεπτὰ ποὺ τὶς δάνεισε γιὰ νὰ φτιάξη καινούργιες μασέλες. Χά, χά, χά!

Σκερβελὲς (Πικάντικο Ρεπορτὰζ)

1305) Ἔργα τῆς ἑβδομάδος: Σαρλὼ Δικτάτωρ: Πρωταγωνιστοῦν Μπούλης.

Νά παιδὶ νά μάλαμα! Πρωταγων. Ἐξάψαλμος (!!!)

Σκερβελὲς

1306) Ἀόρατε ἔγραψα. Τί λές; Νὰ περιμένω ἀπάντηση; Ἰουλιέττα γιατὶ ἀργεῖς;

Ἀτομικὴ Βόμβα

1307) (31—15)
Ζελίνα, βασίλισσα κι' ἂν ἤσουνα
δὲν θἄχες τέτοια χάρη,
νἆσαι ἄνθος τῶν πεννομάχων
καὶ τῆς κουτσομπολιᾶς καμάρι.

Μπᾶ, δὲν μᾶς χαιρετᾶς Ζελίνα, καὶ ποιὸς σᾶς ζήτησε τέτοια χάρη. Προσωπικῶς ναί. Χά, χά.

Φωτεινὴ Δαύτον

1308) (31—16) Μετὰ ὀλιγόμηνον ἀπουσία ξανάρχομαι στὴ στήλη μας μὲ τὴν μπογιὰ καὶ τὰ πινέλα στὸ χέρι.

Λεονάρδος Ντὰ Βίντσι (Ἑλικῶνος)

1309) Χαιρετῶ ὅλους ἀνεξαιρέτως τοὺς πεννομάχους, περιμένοντας νὰ χαιρετηθῶ διὰ νὰ ἀντιχαιρετήσω ὀνομαστικῶς.

Λεονάρδος Ντὰ Βίντσι

1310) Θερμοαντιχαιρετῶ Τάκη Ἀχαιό, Δροσοπηγή, Ἰβανόη, Φάρο Ἀρετῆς, Δὸν Ζουάν, Μυνχάουζεν, Τώνη Γιούλη. Πονηρούλη Β.

Λεονάρδος Ντὰ Βίντσι
Πρόεδρος καλλιτεχνικοῦ τμήματος (Ἑλικῶνος)

1311 (31—17) Τώρα μεγάλωσα πιὰ Γλωσσοκοπάνα, ἔμαθα νὰ πίνω τὸ γαλατάκι μου καὶ νὰ λέω καθαρὰ τὶς μέλλες καραμέλλες. Γιὰ νὰ τὸ καταλάβης καλλίτερα Νῖκο Γερολάνδε πρέπει νὰ φᾶς καρπαζιὲς τύπου Ντακότα. Ἡ (1209) Σκακιστὴ εἶναι γεμάτη πρασινάδες. Ντορεμῆς = ποιητὴς ἐκ τοῦ προχείρου ἔχων τὴν μορφὴν τοῦ ... Ἐξάψαλμου.

Πεννομάχος

1312) (31—18) Πρωτομπαίνοντας εἰς τὴν στήλην αὐτὴν χαιρετῶ ὅλους τοὺς πεννομάχους καὶ ὑπόσχομαι ὅτι θὰ φανῶ χρήσιμος σ' ὅλους σας.

Ἄγνωστος

1313) (31—19) Μπαίνω γεμάτη χαρὰ στὶς ἀγαπητὲς πεννομαχίες — ἂν καὶ ἀργὰ — καὶ ἀπευθύνω ἕνα φιλικὸ γειὰ - χαρὰ σ' ὅλους-ες.

Τρισεύγενη

1314) Ὅσοι - ες ἀγαποῦν
μουσικὴ φιλολογία
ἂς τὸ δείξουν προσαχῶς
μὲ τὴν ἀλληλογραφία.

Τρισεύγενη

1315) Ἔγκμοντ σοῦ ἀρέσει αὐτὸς ὁ τίτλος ποὺ σοὔδωσαν οἱ πεννομάχοι. Νὰ τὸν χαίρεσαι παιδί μου καὶ... σ' ἀνώτερα. Χαιρετῶ Φάρο Ἀρετῆς καὶ Δάφνη τοῦ Εὐρώτα.

Τρισεύγενη

1316) (31—20) Γειὰ Μ. Αἰγιώτισσα. Ἡ (1148) μὲ βάνει σὲ σκέψη. Μοῦ ἐξηγεῖσαι, παρακαλῶ; Δίνε του ἀποδῶ Τεμπέλαρε, ἂν θὲς προκοπή!! Εἰδεμή...

Θᾶνος Ἀθάνατος

1317) (31—21) Βουλγαροκτόνε λυποῦμαι· ἀδυνατῶ.

Δικηγόρος τῆς Νεολαίας (ἀδέκαρος)

1318) Ἀγρινιώτικε Λαουτζῖκο, ἀντιχαιρετῶ. Μ. Ποιήτρια, δὲν καταλαβαίνω (1092). Γράψε σχετικά. Τροβαδοῦρε (μοναδικὲ) εὐχαριστῶ· ἀντιχαιρετῶ.

Δάφνη τοῦ Εὐρώτα (ὀλάνθιστη)

1319) (31—22) Στὴ Ξανθὴ Μπουκλίτσα δωρίζω ἕνα μαγικὸ καθρέφτη γιὰ νὰ δῆ τὴν ὀμορφιά της καὶ τὰ κατσαρὰ μαλλιά της.

Χριστιανικὴ Πίστη

1320) Πεννομάχοι τραλαλὰ τοῦ Ἐξάψαλμου
τὰ μυαλὰ πέταξαν, πῆραν τὰ βουνά.

Χριστιανικὴ Πίστη

1320 α) (31—23) Χλωμὲς Ἀκτῖδες = Ἀνόητες.

Χιονούλα

1321) Αὐτό, Ἀρχιπεννομάχε, μοῦ προξένησε χαρά, μὰ πρέπει καὶ νὰ ξέρης πὼς λείπουν τά... λεπτά!...

Χιονούλα

1322) Φωτοδότη καὶ γὼ ρουμελιώτισσα.

Χιονούλα

1323) (31—25) Ἔχε λίγη ὑπομονὴ Γερολάνδε (1130) καὶ θὰ μάθης ἀπὸ ποῦ εἴμαστε. Εἴμαστε ἀπὸ τὴν ὄμορφη Λαμία.

Π. Τσιγγάνα Ἄστρο τῆς Ἀνατολῆς

1324) Προκομμένε Τεμπέλη (1132) Θὰ προτιμοῦσα μία μπλὲ κορδέλα.

Π. Τσιγγάνα

1325) Χαιρετοῦμε Ταπεινὸ Ἔλατο, Βουλγαροκτόνο καὶ Γενναιόψυχο.

Ἄστρο τῆς Ἀνατολῆς

1326) (31—26) Πονηρούλη Β. εἶσαι ἔξυπνος σὰν τὰ βλῆτα.

Σκακιστὴς

1327) Ὕστερα ἀπὸ τὶς τόσες μὶς
ποὺ βγῆκαν στὴν Ἑλλάδα,
καλὸ θὰ κάναμε καὶ μεῖς
νὰ βγάλουμε μιὰ βασίλισσα
τῆς πεννομαχοστήλης.

Σκακιστὴς

1328) Πεννομάχος, Ἀόρατος, Ἄοσμος Ἄχρους = Ἀέρας κοπανιστός. Παρασιτοπεννομάχοι: Ροδολῖνος Πεννομάχος. Ἔγκμοντ, Καραβάνι τοῦ θανάτου, Χλωμὲς Ἀκτίδες, Τρελλὸς Ἀεροπόρος. Ἀντιχαιρετῶ Γερολάνδο.

Σκακιστὴς

1329) (31—27)
Μπαίνοντας μέσ' στὴν κίνηση
μὲ φούρια καὶ μὲ κέφι,
χτυπώντας τῆς... ἀδιάφορης
τῆς μούσας μου τὸ ντέφι,
θερμὰ ἕνα καλοσώρισες
θέλ' ὅλοι νὰ μοῦ πῆτε,
γιὰ νὰ μ' ὑποδεχθῆτε.

Αὐτὸ δὰ ποὺ σᾶς ζήτησα
δὲν εἶναι καὶ... κακό,
οὔτε νὰ μὲ περάσετε
γιὰ κάποιον ἀσυλόγιστον
στριφνόνε νεαρό!...

Μὰ ὅμως ἀλήθεια ξέχασα
κι' ἡ τσέπη ἄλλα δὲν ἔχει
γι' αὐτὸ σᾶς θερμοχαιρετῶ
τὸ νεοπροσχωρῆσαν Τ.—13... γώ.

Τυχερὸ 13

1330) (31—28)
Ἡ Ντολορὲς δὲν ἔτρωγε
γιατὶ εἶχε πεισματώσει
καὶ ἀπειλοῦσε ἡ μάνα της
χαστούκια νὰ τῆς δώση!!

Μαῦρος Πειρατὴς

1331) Νὰ προσέχης Ἥρωα Θρῦλε γιατὶ δὲν ἀστειεύομαι.

Μαῦρος Πειρατὴς

1332) (31—29)
Δὲ μοῦ λέτε βρὲ παιδιά μου
ποιὸς σᾶς κάνει νὰ γελᾶτε
καὶ ποιὸς γίνεται δῶ χάμου
ὁ Σουρῆς, γιὰ νὰ χαλᾶτε
τ' ἄντερά σας ἀπ' τὰ γέλια;
Καὶ ποιός ἄραγε μετά,
στῆς... κοιλιᾶς σας τὰ θεμέλια
πάγο βάζει στοργικά;

Εἶμαι κρῦος; Ἔτσι λέτε
καὶ μ' ἀνάβετε τὰ αἵματα!
Σὰν θὰ φύγω ὅμως θὰ κλαῖτε...
Μήπως τάχα λέω ψέμματα;
Ποιὸς χαλάει τὰ λεφτά του
μὲ δακρυροοῦντα ὄμματα,
καὶ ἂς εἶναι τὰ παλτά του
ὅλο... τρῦπες καὶ μπαλώματα;

Ποιὸς ἐβρόντηξε κανόνι
νὰ σᾶς κάνη τὸ χατῆρι;
Μόνο αὐτὸ τάχα δὲν σώνει
ἢ ποθεῖτε... χαρακίρι
στὴ γλωσσίτσα μου νὰ γίνη
καὶ σιωπηλὴ νὰ μείνη;...

Ἄ! Ἐγὼ θὰ λέω πάντα
καὶ θὰ μοιάζη μὲ...Σαράντα
τῶν πεννομαχιῶν ἡ στήλη
ἀπ' τῆς γλώσσας μου τὴν... ὕλη!
Τάχα σεῖς θὲ νά... μαυρίσετε
ἕνα τέτοιο θησαυρό;
Τὴν γλωσσίτσα μου ψηφίσετε!
Κι' ἄντε, δόστε της σταυρό!!!...

Ἐξάψαλμος (ὁ.. μεγαλοδύναμος)

1333) (31—30) Παίρνοντας μέρος στὸ δημοψήφισμα ψευδωνύμων ἐλπίζω στὴν ὑποστήριξη τῶν φίλων πεννομάχων.

Ἀρκάδι

1334) Θερμοαντιχαιρετῶ ὅσους μὲ χαιρέτησαν. Προκομένος Τεμπέλης = Μιμητὴς Ἐξάψαλμου.

Ἀρκάδι

1335) (31—31—27—49) Ἐξάψαλμε σοῦ κηρύσσω τὸν πόλεμο. Σὲ γνωρίζω, πρόσεχε τὶς.... πάρλες.

Γκῶρντον Ρὲξ

1336) Στὸ μέλλον θὰ ἀποκαλύψω τούς: Μ. Μέντωρ. Ντορεμῆν, Ντολορές. Τοὺς κηρύσσω καὶ ἐχθρούς μου.

Γκῶρντον Ρὲξ

1337) Κατηγορῶ Ντορεμῆν καὶ Ρούντην. Ἀθωώνω Ντολορὲς λόγῳ τῆς τρέλλας της.

Γκῶρντον Ρὲξ

⁂ ΠῆραΓιὲ τῆς Λέσβου τὶς Σπαζοκεφαλιές σου. Ἡ συνεργασία σου πολὺ καλή.

⁂ Πῆρα τὴν ἀθλητική σου συνεργασία ΤΑΣΟ ΤΣΑΚΝΑΚΗ.

⁂ Ἀρκετὰ ἐνδιαφέρον τὸ «Κάποιο βράδυ» ΧΡ. ΚΟΤΙΝΑ.

⁂ Ὁ Φιλοτελιστὴς σοῦ ἀπαντᾶ ΓΕΩΡΓΙΕ ΜΠΕΛΛΟ: Προκειμένου νὰ προμηθευθῆτε γραμματόσημα διὰ τὴν συλλογήν σας γράψατε εἰς τὸν κ. Μιχαὴλ Τσιβόγλου (Κάνιγγος 12, Ἀθήνας). Θὰ σᾶς ἐξυπηρετήση πλήρως.

⁂ Ἔτσι λοιπὸν ΣΠ. ΤΣΙΜΗ, ἡ σελίδα τῆς Μυθολογίας δὲν σοῦ ἀρέσει. Ἔχω ὅμως τὴν ἐντύπωση πὼς διαβάζεται ἀπὸ πολλὰ παιδιά. Ἂς μοῦ γράφουν λοιπὸν οἱ φίλοι μου: Τοὺς ἀρέσει ἢ δὲν τοὺς ἀρέσει. Πῆρα τὶς σπαζοκεφαλιές σου.

⁂ Καὶ τὶς δικές σου σπαζοκεφαλιὲς πῆρα ΠΑΥΛΟ ΤΣΑΚΙΡΙΔΗ.

⁂ Τὸ ποίημά σου ΧΡΙΣΤΟ ΧΡΗΣΤΙΔΗ εἶναι τόσο καλό, ποὺ τί νὰ σοῦ πῶ, φοβᾶμαι πολὺ πὼς δὲν εἶναι δικό σου. Τὸ δημοσιεύω ἐδῶ κι' ἂν εἶναι πραγματικὰ δικό σου τότε μπράβο σου.

Ο ΠΑΠΟΥΣ ΚΟΙΜΑΤΑΙ

Σηκώνετ' ὁ γερο παποὺς ἀπ' τὸ μικρὸ σκαμνί του
ἀπ' τὸ ξυλένιο, φτωχικό, σπασμένο αὐτὸ θρονί (του
καὶ σέρνοντας μὲ κούραση βαρειὰ τὰ βήματά του
μπαίνει σιγὰ κι' ἀθόρυβα στὴν φτωχοκαμαρά του.

Γονατιστὸς στὸ εἰκόνισμα μπροστὰ τῆς Παναγίας
τῆς Θεοτόκου τῆς γλυκειᾶς καὶ τῆς Ὑπεραγίας
Στέλνει γλυκειὰ κι' ὁλόθερμη τὴν ἅγια προσευχή (του
κι' ἀργὴ μὰ μὲ κατάνυξη πλανιέται ἡ φωνή του.

Σηκώνεται καὶ προχωρεῖ ἀργὰ πρὸς τὸ κρεββάτι
Γέρνει καὶ ἀκουμπᾶ ἐκεῖ ἡ γερασμένη πλάτη
Κι' ἔρχετ' ὁ ὕπνος κι' ὁ παποὺς ἀνάλαφρα κοι- (μᾶται
— Παύσετε νὰ φωνάζετε, παύσετε νὰ γελᾶτε
Ποιὸς ξέρει τί ὄνειρο γλυκὸ θὰ βλέπη ὁ καϋμένος
Καθὼς στὸ κρεββατάκι του βρίσκεται κοιμισμέ- (νος.

⁂ Πολὺ ὡραῖα τὰ ποιήματά σου ΓΙΑΝΝΗ ΜΥΡΙΑΝΘΗ. Δημοσιεύω ἐδῶ τὸ ἕνα:

ΜΙΑΣ ΒΑΡΚΑΣ ΤΟ ΠΑΝΙ

Σὰν βρίσκομαι στῆς θάλασσας τὴν πλάνα τὴν ἀγ- (κάλη
δὲν μὲ μαγεύουν οἱ βουτιὲς τῶν γλάρων στὸν ἀφρὸ
Μήτε τὸ μυροφόρτωτο κι' ὁλόδροσο μαϊστράλι,
ποὺ μὲ χτυπάει στὸ πρόσωπο σὰ χάϊδεμα γλυκό.

Δὲν μὲ μαγεύει ὁ ἀγέροχος ὁ γιγαντένιος βράχος
δὲν εἶναι ὁ φλοῖσβος ὁ γλυκὸς ὅπου μὲ συγκινεῖ
μὰ μὲ μαγεύει (κεῖ μακρυὰ) στῆς θάλασσας τὸ (βάθος
μιᾶς βάρκας καλοτάξιδης μ' ὁλάσπρο τὸ πανί.

Ἂν πραγματικὰ εἶναι δικό σου τότε μπράβο σου.

⁂ Καλούτσικη ἡ «Ἀνδρεία τῶν Ἑλλήνων» ΣΠΥΡΟ ΤΣΙΜΗ.

⁂ Ἔκαμα ΒΟΥΛΓΑΡΟΚΤΟΝΕ σχετικὴ σύσταση στὴ διεκπεραίωση.

1338) (31—36) Νᾶμε πάλι!! Τρομερὸς καὶ φοβερὸς γιὰ τοὺς ἀνυπάκοους ὑπηκόους μου καὶ καλὸς γιὰ τοὺς καλούς. Ἄργησα λίγο μὰ ἡ αὐτοκρατορία μου εἶναι ἀπέραντη καὶ τὰ ἐσωτεροεξωτερικὰ ζητήματα ἀτέλειωτα. Στοὺς μικροαταξίες ὑπηκόους Ντορεμῆ, Μαυροπειρατῆ, Τριχοπεννομάχο, Τροβαδοῦρο καὶ Γεράκι Ὀλύμπου δίνω ἄφεση ἁμαρτιῶν σὰ μεγαλόψυχος ἄρχων. Μιὰ προσχώρησή σου στὴν αὐτοκρατορία μου Λευκὸ Μπουμπούκι θὰ μ' εὐχαριστοῦσε. Περιμένω!...

Βασιλεὺς Ροδολῖνος

1339) (31—37)
Ἀπὸ καιρὸ κυττάγαμε τὴν πεννομαχοστήλη
καὶ λέγαμε καὶ οἱ τρεῖς μαζὶ πῶς τρώγονται σὰν (σὰν σκύλοι.

Τρεῖς Σωματοφύλακες

1340) Ἐξάψαλμε ἐνόμιζες πῶς πάντοτε προεί-(χες
Μὰ σοῦ τὸ λέμε καὶ οἱ τρεῖς πῶς γρά-(φεις πάντα... τρίχες..

Τρεῖς Σωματοφύλακες

1341) (31—38) Πρωτομπαίνοντας στὴν κίνηση δίνω ἕνα θερμὸ χαιρετιστήριο σ' ὅλους τοὺς πεννομάχους.

Φαιδρὸς

1342) (31—39) Θερμοαντιχαιρετῶ τοὺς Ψάλτην Ἀγροτιᾶς (356), Ἰούλιον Καίσαρα, Ἔλατον (985) καὶ Ροζαρίτα (δέχομαι ἀλληλογραφία. Πρωτογράψε). Γουλιέλμο Τέλλο εὐχαρίστως ἀλληλογραφῶ μαζί σου (914). Μ. Πειρατὴ δὲν ἔλαβα. Πῶς ἔστειλες, μέσω περιοδικοῦ; Φωτοδότη ἔγραψα καὶ περιμένω. Ἰβανόη ἕως πότε θὰ περιμένω; Ἀετὲ τῶν Θαλασσῶν καὶ Χαρούμενο Προσκοπάκι ἕως πότε θὰ περιμένω ἀπάντησή σας; (841). Ἀρχιπεννομάχε γειά σου.

Μπούλης

1343) (31—40) Κόκκινο Φίδι γράφε πρῶτο μέσω τοῦ περιοδικοῦ.

Ἀγρίμι τῆς Πάμπας

1344) Ἁγία Μαύρα γιατὶ αὐτὴ ἡ ἐξαίρεση (1183) στοὺς χαιρετισμούς;

Βαρῶνος Χ

1345) Ἀρτινοπούλα, τὸ Ἀγρίμι τῆς Πάμπας εἶναι ἕνας ἐξαιρετικὸς μαθητής. Εἶσαι ἀπὸ τὴν Γρεμενίτσα καὶ κατοικεῖς στὴν Ἄρτα, ὁδὸς Σκουφᾶ ἔτσι (Κ.); καὶ μὴν κάνεις καὶ πολὺ τὴν ζόρικη.

Βαρῶνος Χ

1346) Τροβαδοῦρε (1143) εἶσαι ἕνας... Πρόσεχε γιατὶ θὰ σὲ συντρίψω.

Βαρῶνος Χ (Τιμωρὸς)

1347) Ἀντιχαιρετῶ τὸ Παιδὶ τοῦ Ἀμβρακικοῦ (1194) καὶ προσοχὴ στὰ λόγια σου.

Βαρῶνος Χ

1348) Γιὲ τῆς Πίνδου εἶσαι ἀγράμματος γιὰ 3)10 τῆς μονάδος.

Βαρῶνος Χ

1349) Ἁγία Μαύρα γνωριζόμαστε καὶ μὲ Λευκαδίτες;

Βαρῶνος Χ

1350) (31—41) Καμπαλέροι πιάστε ἕνα λὰ μαντζόρε. Ἐξάψαλμε δὲν ἔβαλες μυαλό; (1200). Ἁγία Μαύρα, Ἀρτινοπούλα ἀλληλογραφοῦμε; Γράψτε: Ἄγγελον Ἀγγελίδην Πατριάρχου Γρηγορίου 53, Ἀλεξανδρούπολις. Λευκὸ Μπουμπούκι γειά. Ρὲξ γιὰ ξαναδιάβασε τὴν ἀγγελία σου παιδί μου. Μπά!

Τροβαδοῦρος (ὁ Ὑποψήφιος)

1351) (31—43) ΣΤΗΝ ΜΥΡΣΙΝΗ (1215)
Τὸ ξέρουμε πὼς ἄνθος εἶσαι δεσποινίδα
Μυρσίνη ὀμορφονιὰ
μὰ μοιάζεις περισσότερο μὲ τσουκνίδα
παρὰ γιὰ λεμονιά.

Τροβαδοῦρος

1352) (31—44)
Πεννομάχοι στρῶστε βάγια
ὑποδοχῆς ἱερὰ
ἔνδοξος Ἀρχιπεννομάχος
γιὰ θριάμβους ξεκινᾶ.

Ἀρχιπεννομάχος

1353) Εἶσθε ἄξιες ἐπαίνου
γιὰ τὴν φλυαρία
Μυρσίνη, Ἀρτινούλα
δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία.

Ἀρχιπεννομάχος

1354) Π. Τσιγγάνα — Μ. Ποιήτρια
δὺο κοτσιδάκια
μυτοῦλα... στραβὴ
γατίσια... ματάκια.

Ἀρχιπεννομάχος

1355) Θερμοαντιχειρετῶ: Α. Λαουτζῆκον (1091). Καθόλου Α. Ἀνατολῆς (1222) σὲ δικαιολογεῖ.... Ἐξάψαλμε, Ντολορές, Π. Τεμπέλη, Ντορεμῆ, Ν. Γερολάνδε θὰ σᾶς ἐκμηδενίσω.

Ἡ Α.Μ. Βασιλεὺς Πεννομάχων
Ἀρχιπεννομάχος

1356) (31—48)
Ἐψὲς μεσ' στὸ γραφεῖο μου
καὶ μέσα στὴ δουλειά μου
ὁ Μαῦρος Πειρατὴς
ἐζύγωσε κοντά μου.
Τοῦ λέω φύγε ἀπὸ δῶ
καὶ ἄσε με νὰ ἐργαστῶ.
Αὐτὸς ἐζύγωνε κοντά,
τοῦ δίνω μιὰ στὸ πόδι
καὶ τί ν' ἀκούσωτε βρὲ παιδιὰ
ἐμούγκριζε στὰ βόδι.

Βουλγαροκτόνος

1357) Ἔλ Γκρέκο περιμένω νὰ μάθω τί ἔγινες. Καὶ σὺ ὑπεράνθρωπε Ντολορὲς πρόσεξε μὲ ποιὸν ἔχεις νὰ κάνης γιατὶ θὰ τὴν πάθης. Παιδὶ τοῦ Ἀμβρακικοῦ σὲ περνᾶμε. Χαιρετῶ Φάρο Ἀρετῆς καὶ Τρομερὸ Ὑπερέλληνα.

Βουλγαροκτόνος

1358) (31—51) Γειὰ χαρὰ σας παιδιά. Πάντα γειὰ χαρὰ σας. Πῶς περνᾶτε τὸ καλοκαίρι σας; Ὄμορφα ἔ; Μ. Πειρατῆ, ἔμαθες κολύμπι; Ντορεμῆ μοῦπανε πὼς σὲ πέρασανε γιὰ καρχαρία. Ἀλήθεια; Ξανθομπούκλα μαύρισες; Ἐξάψαλμε πῶς πῆγε τὸ ψάρεμα; Κολυμβοῦσες στὸν Ὑμηττὸ ἔ; Λυγερὴ πάχυνες; Ἥρωα Θρύλε, ἡμέρωσες τό... Λυκόσκυλο; Τρεῖς Καμπαλέρο κάνατε κανένα ταξίδι; Γεράκι τοῦ Ὀλύμπου ἔγινες τέλειος ὀρειβάτης ἔ; Ξέρω, ἀνέβηκες στοὺς... πρόποδες τῶν... Καμβουνίων. Ἐσεῖς οἱ ἄλλοι παιδιὰ πῶς τὰ περάσατε ἢ τὰ περνᾶτε; Ἐγὼ βλέπετε ἐνδιαφέρομαι γιὰ ὅλους. Φτοῦ νὰ μὴ σᾶς βασκάνω.

Ντολορὲς

1359) Σοβαρὰ Ἐξάψαλμέ μου, ἕτερον ἥμισυ τῆς... γλώσσας μου, πέρασες ἀπ' τὴν Κέρκυρα; Καὶ νὰ μὴ μοῦ τὸ πῆς... Πάντως ἐγὼ κατάλαβα ποιὸς ἤσουνα. Ἐκεῖνος ὁ φαφούτης μὲ τὰ στραβὰ πόδια—τά... δασιῶν καλέ—, τὰ κοντὰ παντελονάκια καὶ τὸ ξίφος. Ἐκεῖνο δά, τὸ κοντάρι ἀπ' τὶς κουρτίνες! Θυμᾶσαι πούχες βάλει τὸ ντέτζερη γιὰ καπέλλο. Ἄχ, καὶ πῶς σοῦ πήγαινε!— Γιὰ «Μίστερ» ἔκανες. Ἀμ' ἐκεῖνα τὰ παράσημα ἀπὸ σαρδελλόκουτα πούχες στὸ παντελονάκι σου, στρατάρχη σὲ κάνανε. Ἄμα κιόλας φόραγες καὶ τὰ κυάλια σου ἀπ' τὰ μαρμελαδόκουτα, ἴδιος στρατηγὸς ἤσουνα. Καὶ τὸ ἰδιόκτητο τραῖνο σου ἀπὸ σπιρτόκουτα...ἆ ἆ ἄχ, τί ὡραῖο ποὺ ἦταν! Μούρλια. Ἐμένα μὲ θυμᾶσαι συνάδελφε; (Κολακεύομαι νὰ σὲ λέω ἔτσι). Στάσου. Θὰ σοῦ πῶ πὼς ἤμουνα καὶ θὰ μὲ θυμηθῆς; Φοροῦσα αὐτὴ τὴν ὡραία κιτρινοκοκκινομαυροπρασινοφουλοειδῆ φούστα, τὴ γαρνιρισμένη μὲ τὰ ἄστρα. (Τὰ εἶχα κάνει μόνη ἀπὸ τσιγκάκια). Τ' ὄμορφο γκρὶ καπέλλο μὲ τὸ μακρὺ σίδερο. (Λέγανε πὼς ἦτανε κατσαρόλα, ἀλλὰ ἐγὼ δὲν τὸ πιστεύω!) Τὰ ὡραῖα σκουλαρίκια, τὰ χρυσά. (Πόσο σ' ἄρεσαν... Κι' ἂς λέγανε ὅτι ἦταν βουλλώματα λεμονάδας!) Τὰ κολαριστά... μουστάκια μου ἀπὸ πράσινο καὶ κίτρινο λαδόχαρτο. Ἄχ τί ὡραῖα ὅλα ἔ; Πότε θὰ ξανάρθης γιὰ νὰ στολιστῶ πιὸ πολὺ σὰν Κλεοπάτρα ἢ Β' ποὺ εἶμαι;... (Ἐσὺ ποιὸς εἶσαι; Ἀλέξανδρος ὁ Β';).

Ντολορὲς

1460) Ἀντιθερμοχαιρετῶ Σκακιστὴ κλπ. Σχεδὸν ὁ καθένας γνωρίζει τ' ὄνομα τ' ἄλλου Μ. Μέντωρ. Τί νὰ γράψης λοιπὸν (1228); Ἀλλὰ ἀπό... Μέντωρας τί περιμένεις...

Ντολορὲς
(ἡ Κλεοπάτρα)

ΝΕΑ ΨΕΥΔΩΝΥΜΑ

Ἐγκρίνονται τὰ ψευδώνυμα: Κασὶμ ὁ Κίτρινος, Κρινάκι τῆς Αὐγῆς, Μικρὸς Καβαλιώτης, Σκερβελές, Τρισεύγενη Τυχερὸ 13, Τρεῖς Σωματοφύλακες, Φρουρὸς τῆς Εἰρήνης.

Η ΣΤΗΛΗ "ΕΛΙΚΩΝΑ„

ΠΡΩΤΟΤΥΠΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ

Οἱ σύλλογοι τοῦ περιοδικοῦ μας, μὲ τὸ ἄνοιγμα τῶν σχολείων, θὰ κάνουν «Ἐξόρμηση» μέσω τῶν παραρτημάτων καὶ ἀντιπροσωπειῶν τῶν γιὰ τὴ διακόσμηση τῶν σχολείων μὲ χριστιανικὰ ρητά, ἐθνικὲς ἐπιγραφές, συνθήματα, καλλιτεχνικὲς εἰκόνες καὶ διάφορα ἄλλα καλλιτεχνήματα ποὺ θ' ἀποσκοποῦν στὴν τόνωση τοῦ θρησκευτικοῦ, ἐθνικοῦ καὶ καλλιτεχνικοῦ συναισθήματος τῶν νέων.

Γιὰ τὴν ἐπιτυχία τῆς Ἐξορμήσεως αὐτῆς εἶναι ἀνάγκη νὰ βοηθήσουν ὅλοι οἱ ἀναγνῶστες τοῦ περιοδικοῦ μας.

Περιμένουμε λοιπὸν νὰ μᾶς στείλουν ρητὰ κλπ. τὰ ὁποῖα ἐκτυπούμενα θὰ σταλοῦν σ' ὅλα τὰ σχολεῖα καθὼς ἐπίσης καὶ καλλιτεχνικὲς συνθέσεις εἰδικὲς γιὰ τὴν περίπτωση αὐτή.

Προθεσμία μέχρι 30 Σεπτεμβρίου. Βραβεῖο θὰ δοθῆ στὴν καλυτέρα συλλογὴ ρητῶν, συνθημάτων κλπ. ποὺ θὰ ὁρισθῆ στὸ τέλος τοῦ διαγωνισμοῦ.

ΠΡΟΣΩΡΙΝΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

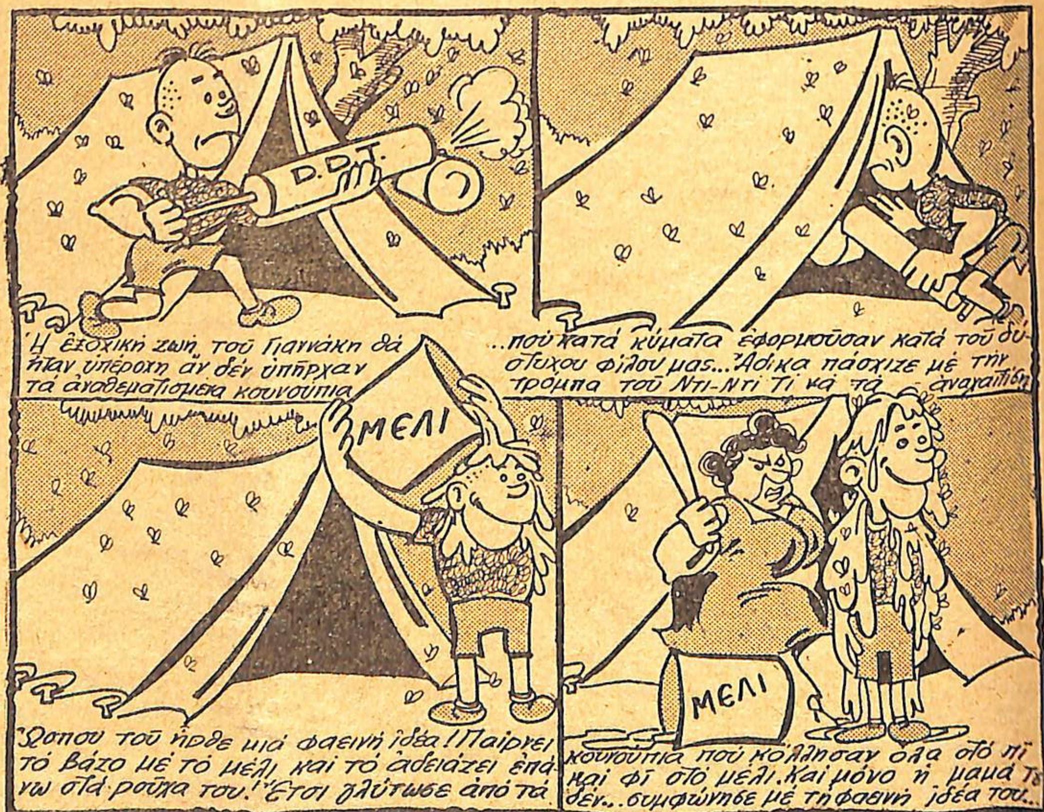
Εἰς σύσκεψιν τῶν ἱδρυτῶν καὶ τῶν πρώτων προσχωρησάντων μελῶν τοῦ ΕΛΙΚΩΝΟΣ κατηρτίσθη προσωρινὸν Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ συλλόγου ἔχον ὡς ἑξῆς: Πρόεδρος: Π. Παπαδάκης (Φάρος Ἀρετῆς), Ἀντιπρόεδρος: Ἀνδ. Μανοῦσος (Ρεθυμνιώτης), Γ. Γραμματεύς: Γ. Βελουδῆς (Τώνης Γιούλης), Ταμίας: Φ. Μεταλληνὸς (Φαίδων).

ΠΑΡΑΚΛΗΣΗ

Ὁ ΕΛΙΚΩΝ καὶ οἱ ΕΛΙΚΩΝΙΑΔΕΣ, ὅπως εἶναι γνωστό, εἶναι ἀποκλειστικὸ δημιούργημα τοῦ «ΣΠΙΤΙΟΥ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ» καὶ τῶν νέων ποὺ συνεργάζονται σ' αὐτό. Ἑπομένως ἡ πρόοδος τῶν συλλόγων, ἡ δράση τους, ὁ καλὸς ἀντίκτυπος τῆς δράσεως αὐτῆς καὶ τὰ καλὰ τῆς ἀποτελέσματα θὰ τὰ ἀπολαμβάνουν ὅλοι οἱ νέοι ἀναγνῶστες τοῦ «ΣΠΙΤΙΟΥ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ». Κάθε ἐνίσχυση λοιπὸν τοῦ ἔργου τῶν δύο συλλόγων (προσχωρήσεις μελῶν, οἰκονομικὴ ἐνίσχυση, συμμετοχὴ καὶ ἐνίσχυση ὅλων τῶν ἐκδηλώσεων κ.λ.π.) εἶναι ΥΠΟΧΡΕΩΣΙΣ τῶν ἀναγνωστῶν τοῦ Σ.τ.Π.

Ἔχοντας λοιπὸν ὅλα τὰ παραπάνω ὑπ' ὄψη καὶ πιστεύοντας ὅτι ὅλοι θὰ θελήσουν νὰ βοηθήσουν τὴν προσπάθειά μας ΠΑΡΑΚΑΛΟΥΜΕ θερμὰ σήμερα νὰ μᾶς γράψουν οἱ ἀναγνῶστες τὴ γνώμη τους γιὰ τὴ δράση τοῦ συλλόγου, ὑποδεικνύοντας τρόπους δράσεως (πρωτοτύπους διαγωνισμούς, θέματα διαλέξεων κ.λ.π.), καὶ γενικὰ δίνοντάς μας ἰδέες πρωτότυπες γιὰ κάθε τομέα δράσεως τοῦ συλλόγου. Ἂς μὴν ἀμελήσῃ κανένας. Σ' ὁποιον μᾶς στείλη τὶς πιὸ πρωτότυπες ἰδέες θὰ στείλουμε «κάτι»...

Ὅπου ὁ Γιαννάκης σοφίζεται ἕνα τέλειο ἐντομοκτόνο!

Περνᾶτε εὐχάριστα τὴν ὥρα σας

1) ΠΡΟΒΛΗΜΑ

2 4 5 20 6 7 9	— — — — — — — — 2 2 2 2

Τοποθετῆστε τοὺς ἀριθμοὺς τοῦ πρώτου τετραγώνου στὶς παῦλες τοῦ δευτέρου μὲ τέτοιο τρόπο ὥστε τὸ ἄθροισμα νὰ εἶναι 2222.

Π. Γερόπαπας, Ναύπακτος

2) ΛΕΞΙΓΡΙΦΟΣ

Ἕνα φθόγγο μουσικὸ
μὲ χωριὸ ἱστορικὸ
τῆς Ἠπείρου ἂν ἑνώσης,
ὄσπριο θὰ φανερώσης.

Γ. Γιαγιάννης

3) ΤΡΙΑΙΝΑ

*   *   *
*   *   *
*   *   *
* * * * *
*
*
*

Κ ά θ ε τ α (ἀριστερά): Φροῦτο στὸν πληθυντικό. (Μ έ σ ο ν): Εἶπε τὸ «ΟΧΙ» στοὺς Ἰταλούς. (Δ ε ξ ι ά): Δὲν λείπει ἀπ' τὰ ἡφαίστεια. Ὁ ρ ι ζ ό ν τ ι α: Γραμμή, σειρά.

Μικρὸς Μακεδὼν

4) ΚΡΥΠΤΟΓΡΑΦΙΚΟ

1) 1,2,3,4,3,5,6,1,6,7,8,9,2
2) 3,4,3,1,7
3) 5,6,1,6,7,8,9,2
4) 5,6,8,8,3
5) 1,6,8,8,7,2
6) 7,9,8

1) Πουλί.
2) Νοστιμίζει.
3) Ζωντανὸ ξυπνητῆρι.
4) Ἀπαραίτητο γιὰ τὸ γράψιμο.
5) Σπόρ.
6) Λουλούδι.

Ν. Κ. Γιαννούλης

5) ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΤΕ ΤΑ ΚΕΝΑ

1	Σ					Ο	Σ
2	Σ				Φ		Σ
3	Σ			Η			Σ
4	Σ		Α				Σ
5	Σ			Η			Σ
6	Σ				Φ		Σ
7	Σ					Ο	Σ

1) Δὲν εἶναι ἐλεύθερος. 2) Ἕνας ἀπὸ τοὺς ἱδρυτὰς τῆς Φιλικῆς Ἑταιρίας. 3) Ἀνδρικὸ ὄνομα. 4) Πόλη τῆς Πελοποννήσου στὴ γενική. 5) Κάτοικος Εὐρωπαϊκοῦ Κράτους. 6) Μοιάζει μὲ τὸν μπερέ. 7) Ἕλλην ποιητής.

Σωτ. Β. Φασούλης

6) ΕΛΛΙΠΟΣΥΜΦΩΝΟΝ

—Η —ου —ου— —υ— —ου— —Α Α— —Ε.

Τὸ εἶπε ὁ Ἀρχιμήδης.

Γ. Μπέλλος, Πύργος Ἠλείας

7) ΑΣΤΕΡΙ

*   *   *
* * *
* * *
* * * * * * *
* * *
* * *
*   *   *

Ὁ ρ ι ζ ό ν τ ι α: Κράτος τῆς Ἀμερικῆς. Κ ά θ ε τ α: Μεγάλος ποιητής. Δ ι α γ ώ ν ι α: Ποταμὸς τῆς Ἠπείρου. —Παριστάνει τὸ Κράτος.

Ε. Βογιάρου— Α. Τζούμα
Παιδόπολις Λαρίσσης

8) ΔΙΠΛΗ ΑΚΡΟΣΤΙΧΙΔΑ

Τὰ πρῶτα γράμματα τῶν λέξεων ποὺ ζητοῦμε σχηματίζουν πόλη τῆς Ἰταλίας καὶ τὰ δεύτερα, ἕλληνα ποιητή.

1) Ἐπαγγελματίας.
2) Νησὶ τοῦ Ἰονίου.
3) Χώρα τῆς Ἀφρικῆς.
4) Σύνδεσμος.
5) Τόπος προσευχῆς.
6) Βυζαντινὸς Αὐτοκράτορας

Γ. Ζῆδρος, Βόλος

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ ΑΡΙΘ. 66

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ: 1) Γυναικεῖον ὑποκοριστικὸν ὄνομα.—Ἐπικράτησις.—κατίσχυσις. 2) Μιὰ γνωστὴ ἀρρώστεια.— Δὲν βρίσκεται στὰ ἄκρα. 3) Τὸ μόριον τῶν συγκαταβατικῶν.—Πρόθεσις.—Μ' αὐτὴν προσπαθοῦν νὰ ἐπικρατήσουν οἱ κομμουνισταί.—Γράμμα τοῦ ἀλφαβήτου. 4) Ἄρθρον στὴν αἰτιατική.—Εἶναι πάντα ἡ ζωὴ παρ' ὅλα τὰ βάσανά της.—Πρόθεσις.— 5) Συνοδεύει ἑταιρικὰς ἐπωνυμίας.—Σύνδεσμος.—Ὄργανον αἰσθήσεως. 6) Βραδέως.—Δὲν ἔπαθε τίποτε. 7) Σύνδεσμος.—Σύμφωνον καὶ φωνῆεν. 8) Ἕνα. . . φτωχαδάκι τῆς Ἀμερικῆς.—Γνωστότατος χορός. 9) Ἐπίρρημα τροπικὸν ἐρωτηματικόν.—Παραπέμπει.—Ὁ μεγαλύτερος ποταμὸς τῆς Ἑλβετίας. 10) Φωτιστικὸν μέσον τῶν ἀρχαίων.— Δένδρο στὴν αἰτιατική.—Χρονικὸ διάστημα (ἀνάπ.). 11) Καθώς.—Γάλλος μυθιστοριογράφος.—Βιβλικὸ πρόσωπο.—Κάτι. 12) Ἐργαλεῖο.—Κοροϊδεύει τὰ πάντα. 13) Αὐτὴ μένει στὴν πόλη.—Τὸ κρανίον ἁγίου λειψάνου.

ΚΑΘΕΤΑ: 1) Μάρκα αὐτοκινήτων.—Εἶναι πάντα εὐπρόσδεκτα. 2) Μικρογραφία δάσους.—Τουρκικὸς τιμητικὸς τίτλος. 3) Ἰδού.—Πόλη τῆς Γαλλίας, ὅπως προφέρεται.—Καθιστᾶ ὁρατὰ τὰ ἀντικείμενα.—Ὁ ἀριθμὸς 6. 4) Ἀρχαία θεά.—Ἔπαινος.—Θέλει κλείσιμο. 5) Τοπικὸν ἐπίρρημα.—Ἀρχαϊκὸς σύνδεσμος.—Ὁ ἴδιος μὲ τὸν 5 ὁριζ. σύνδεσμος. 6) Ἔχουν τέτοια ὅλα τὰ πράγματα.—Ἐκείνη τὴν ἐποχή. 7) Ὑποθετικόν.—Νότα. 8) Ἕνας ἀπὸ τοὺς ἑπτὰ σοφοὺς τῆς ἀρχαιότητος.—Θεὸς τῶν ἀρχαίων Φοινίκων. 9) Δὲν εἶναι πολλές.—Χρονικὸν διάστημα.—Βιβλικὸν πρόσωπον. 10) Ὅταν εἶναι εὐχάριστα, μᾶς χαροποιοῦν.— Γυναικεῖον χαϊδευτικὸν ὄνομα.— Οἱ νευρικοὶ τύποι παρουσιάζουν διάφορα τέτοια (ξεν.). 11) Εἶναι λεπτοτάτη.—Ἀριθμητικὸν ἐπίρρημα.— Μόριον τροπικόν.—Αἰγυπτιακὴ θεότης. 12) Ἀποτελεῖται ἀπὸ λεπτότατα μόρια.—Περίφημος ὑπῆρξεν ὁ Δημοσθένης. 13) Συγκρατοῦν.—Γυναικεῖον χαϊδευτικὸν ὄνομα.

◆

ΛΥΣΕΙΣ ΤΟΥ 65ου ΤΕΥΧΟΥΣ

ΚΛΙΜΑΚΟΛΕΞΟ

1) ΑΙΣΘΗΜΑ, 2) ΚΑΛΑΜΑΙ, 3) ΑΛΑΛΑΖΩ, 4) ΑΣΤΑΤΟΙ, 5) ΣΦΑΔΑΖΩ, 6) ΛΑΡΙΣΑΝ, 7) ΑΝΑΡΧΙΑ.

ΔΙΠΛΗ ΑΚΡΟΣΤΙΧΙΔΑ

1) ΚΙ να
2) ΌΘων
3) ΡΑμφος
4) ΕΚκλησία
5) ΑΗρ.

ΡΟΜΒΟΣ

Σ
Ρ Ο Η
Σ Ο Λ Ω Ν
Η Ω Σ
Ν

ΔΙΚΤΥΩΤΟ

1) ΑΝΔΡΕΙΑ, 2) ΑΡΜΟΝΙΑ, 3) ΑΙΜΙΛΙΑ.

ΜΑΓΙΚΗ ΕΙΚΟΝΑ ΧΩΡΙΣ ΕΙΚΟΝΑ

ΓΑΤΑ (ΣιΓΑΤΑκη κλπ.).

ΟΙ 9 ΜΟΝΑΔΕΣ

12345679
Χ 9
———
111111111

Η ΑΔΕΛΦΗ ΤΟΥ ΘΕΙΟΥ

Ἡ ἀδελφὴ τοῦ θείου τοῦ Κώστα εἶναι μητέρα τοῦ Κώστα.

ΠΟΣΩΝ ΧΡΟΝΩΝ;

Εἶμαι 40 χρονῶν, γιατὶ ὁ Φεβρουάριος ἔχει 29 ἡμέρες κάθε 4 χρόνια. Ἐπομένως 4 Χ 10 = 40.

ΜΠΕΡΔΕΜΕΝΟ ΡΗΤΟ

ΜΗΔΕΝΑ ΠΡΟ ΤΟΥ ΤΕΛΟΥΣ ΜΑΚΑΡΙΖΕ.

ΑΝΑΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ

ΠΙΘΟΣ — ΛΙΘΟΣ.

ΛΥΣΗ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΥ ΑΡΙΘ. 65

Ο Ρ Ι Ζ Ο Ν Τ Ι Α: 1) ΙΘΑΚΗ — ΕΒΡΟΣ, 3) ΚΑ — ΚΥΡΟΣ — ΑΙ, 4) ΣΑΣ 5) ΒΙΟΣ—ΛΑΒΑ, 6) ΛΟΣ — ΤΟΝ, 7) ΝΑΟΝ — ΚΟΜΗ, 8) ΜΗΝ, 9) ΝΗ—ΠΑΡΙΣ — ΠΩ, 11) ΙΑΣΙΣ — ΗΠΙΟΣ.

Κ Α Θ Ε Τ Α: 1) ΙΑΚΩΒ — ΝΑΝΟΙ, 3) ΑΩ — ΒΟΛΟΣ — ΙΣ, 4) ΣΟΝ, 5) ΗΟΥΣ — ΜΑΡΣ, 6) ΡΑΣ — ΑΗΡ, 7) ΕΜΟΣ — ΝΙΚΗ, 8) ΛΟΚ, 9) ΡΕ — ΘΑΝΟΣ — ΠΙ, 11) ΣΠΙΘΑ — ΗΡΩΑΣ.

ΘΥΣΙΑ ΙΦΙΓΕΝΕΙΑΣ

ΤΑΥΡΙΣ

ΕΝ ΤΑΥΡΙΔΙ

ΝΑΟΣ ΑΡΤΕΜΙΔΟΣ

ΕΥΞΕΙΝΟΣ ΠΟΝΤΟΣ

Σινώπη

Αμισός

Ἡράκλεια

ΘΡΑΚΗ

Ἄβδηρα

Μαρώνεια

Σηλυμβρία

Καρχηδών

ΠΡΟΠΟΝΤΙΣ

Ἀστακός

Θέρμη

Ν. ΘΑΣΟΣ

Ν. ΛΗΜΝΟΣ

Ἴλιον

ΤΡΟΙΑ

Κύζικος

ΜΥΣΙΑ

ΗΠΕΙΡΟΣ

Βόλος

ΑΙΓΑΙΟΝ ΠΕΛΑΓΟΣ

ΛΥΔΙΑ

ΚΑΠΑΔΟΚΙΑ

ΕΥΒΟΙΑ

Ν. ΛΕΣΒΟΣ

ΦΡΥΓΙΑ

Αὐλίς

Κλαζομεναί

Ἀθῆναι

Ν. ΧΙΟΣ

ΠΕΛΟΠΟΝΗΣΟΣ

Ἔφεσσος

Μίλητος

ΚΙΛΙΚΙΑ

ΠΑΜΦΥΛΙΑ

Σπάρτη

Τελμησός